

[illegible]

༡༡། ཁྱིཾ་ཨོྲ་ཡཱོྲ་སྐྱཱཾ་ཨོྲ་ཨེྲ་ཨོྲ་
ཨོྲ་ཨེྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་
དེྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་
ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ །

ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་
ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་ཆེན་ཡང་།

SJRB-0138

ནམ་རྒྱལ་གྱ་ཚང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་པར་གཞི་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྤྱོད་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༥ ལྷ་ ༩ པར་ཚོམ་སྤྱོད་བྱས།

༢༠༢༠ ལྷ་ ༡ པར་བསྐྱར་སྤྱོད་བྱས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གསལ་བཤད།

ཕ་གོང་ས་པ་རྒྱལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་ཚོམ་དང་བཀའ་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་བྲག་དེབ་ཁག །རང་
རིགས་སྤྱན་རློང་གིས་སྤྱན་མོང་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་བྱས་ཆེད་རྒྱལ་ཤེས་པ་ལྷན་དང་། དེབ་གསུགས་གསར་
བསྐྱེགས་བྱས་པ་མ་གཏོགས་མ་ཕྱི་རང་སོར་བཞག་ཡོད་ལ། ལུ་སྤྱོད་པ་སོགས་བྲག་དེབ་ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

༢༡ ། སྤྱི་ལོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་ནས་སྤུལ་བའི་སྒྲ་མཆོད་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་མའི་ཉམས་བྲིད་
བཞུགས་སོ། །

ཡིག་ཐོག་པ་བ་བསྟ་བ།
ནམ་གྱི་རྩལ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།

སྤྱི་བཅར་ནམ་རྒྱལ་གྱི་ཆོད་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་གྲིང་གྱི་ཆོད་གི་
ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོག་ནས་དཔར་འགྲེམས་ཞུས།

དཀར་ཆག

ཐོག་མའི་གསལ་བཤད།	༡
༄༅། ལྷ་མ་མཚོད་པའི་ཉམས་ཁྲིད།	༡
ཆོས་འཆད་ཉན་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང།	༡
གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ན་ལེན་ནས་བོད་རྒྱ་དར་ཚུལ།	༥
ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་གྱི་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར།	༩
དགེ་ལྡན་པས་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་བཞེས་གནང་ཚུལ།	༡༩
ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྔག་རྒྱ་བྱེད་ཚུལ།	༡༩
སྤྲད་དཔེན་གཞུང་གསུམ་གྱི་བཞེད་ལུགས་དར་ཚུལ།	༡༧
ལྷ་མཚོད་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བརྒྱད་པ།	༡༦
ལུན་མིན་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར།	༢༡
དབུས་གཙང་དང་མདོ་ཁམས་སྤྲ་དར་བྱས་བྱུང་ཚུལ།	༢༣
སྒྲན་བརྒྱད་ཀྱི་བསྐྱན་པའི་བདག་པོ་དང་གསན་རྒྱ།	༢༩
ལྷ་མཚོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ།	༣༥
གདམས་ངག་གི་ཁྱད་ས་བཤད་པ།	༣༥
གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ་བཤད་པ།	༣༦
ཚད་ལྡན་གྱི་ལྷ་མ་བསྟེན་དགོས་པ།	༣༧
གང་གིས་ཉམས་སྤྲ་ལེན་པའི་རྟེན།	༤༠
གང་རྒྱ་ཉམས་སྤྲ་ལེན་པའི་གནས།	༤༥
རི་ལྷར་ཉམས་སྤྲ་ལེན་པའི་ཚུལ།	༤༦

ནལ་འབྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་འདུ་བ།	༩༦
གདམས་པ་དངོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ།	༩༧
དང་པོ། ཐུན་གྱི་རོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ།	༩༧
སྟོན་འགོ།	༩༧
ཕྱི་ནང་གི་བྱད་པར།	༩༧
གང་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ།	༩༨
དལ་འབྱོར་ལ་སྦྱིང་བོ་ལེན་དགོས་པ།	༩༩
སྐྱབས་ལུལ་གསལ་འདེབས་པ།	༩༩
སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ལུལ།	༩༩
སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དགོས་དོན།	༩༩
སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ།	༩༩
སེམས་བསྐྱེད།	༩༩
ཚད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པ།	༩༩
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད།	༩༩
བྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད།	༩༩
བྱད་པར་གྱི་སྟོན་འགོ།	༩༩
རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ།	༩༩
སྟོན་བཅུད་བྱིན་རྒྱལ།	༩༩
མཚོན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།	༩༩
གསང་བའི་འཇིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།	༩༩
དངོས་གཞི།	༩༩
ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ།	༩༩
བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་གཞག་དང་དགོས་དོན།	༩༩

འཇིག་རྟེན་དྲིགས་པ་ཚོགས་ཞིང་དུ་འཛོག་མི་འོས་པ།	༧༣
སྤྱན་དྲངས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་ཚུལ།	༧༥
དགུག་གཞུག་བཅིངས་བརྟེན་བྱ་བ།	༧༥
མཚོད་པ་འབྲུལ་བ།	༧༦
ཕྱག་འཆའ་བ།	༧༦
ཁྱ་མ་ལོངས་སྤྱི་རོ་བོར་བཏྲས་ཏེ་ཕྱག་འཆའ་བ།	༧༧
ཁྱ་མ་སྤྱལ་སྤྱི་རོ་བོར་བཏྲས་ཏེ་ཕྱག་འཆའ་བ།	༧༩
ཁྱ་མ་ཚོས་སྤྱི་རོ་བོར་བཏྲས་ཏེ་ཕྱག་འཆའ་བ།	༧༩
ཁྱ་མ་མཚོག་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བཏྲས་ཏེ་ཕྱག་འཆའ་བ།	༧༧
འཁོར་གྱི་ཚོགས་ཞིང་ཞི་ཁྲོའི་ལྷ་ཚོགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ།	༧༧
ཁྱ་མ་ལྷ་ཚོགས་ལ་མཚོད་པ་འབྲུལ་བ།	༡༠༠
སྤྱི་བུམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ།	༡༠༣
ཚུ་བཞི་འབྲུལ་བ།	༡༠༣
ཉེར་སྦྱོད་འབྲུལ་བ།	༡༠༤
འདོད་ཡོན་འབྲུལ་བ།	༡༠༥
མཐུལ་འབྲུལ་བ།	༡༠༦
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས།	༡༠༧
སྤྱབ་པའི་མཚོད་པ་འབྲུལ་བ།	༡༡༣
ནང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ།	༡༡༣
གསང་དབང་ཤར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ།	༡༡༣
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚོག་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ།	༡༡༥
སྤྱན་དང་བདག་ཉིད་ཐན་དུ་འབྲུལ་བ།	༡༡༦
བཤགས་པ་བྱ་ཚུལ།	༡༡༧

རྒྱུ་ལྷ་ཡི་རང་བྱ་ཚུལ།.....	༡༡༩
ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།.....	༡༡༩
ཕྱ་ངན་ལས་མི་འདྲ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།.....	༡༢༠
བསྐྱོ་བ་བྱ་ཚུལ།.....	༡༢༠
བསྐྱར་བཤད་གཉིས་པ།.....	༡༢༡
བསྐྱར་བཤད་གསུམ་པ།.....	༡༢༡
ཉིན་དང་པོའི་ཉམས་ཁྲིད་གྱི་སྒྲིབ་དོན།.....	༡༢༥
བྱམས་བཅེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲོན་པ།.....	༡༢༥
བོད་ཡིག་གི་དགེ་མཚན།.....	༡༢༥
བྱམས་དང་སྒྲིབ་རྒྱུ་འདེབས་ལེན།.....	༡༢༦
ཉིན་ཞག་སྤྱགས་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན།.....	༡༢༦
སྒྲོན་པའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་དགོས་ཚུལ།.....	༡༢༩
ཀུན་སྒྲོབ་དང་སྦྱོར་ལམ།.....	༡༣༠
སྐྱབས་ལུལ་གསལ་འདེབས་ཚུལ།.....	༡༣༠
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ།.....	༡༣༩
མེས་པོས་བསྐྱེད།.....	༡༣༣
ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་སོགས།.....	༡༣༥
གསོལ་བ་འདེབས་པ།.....	༡༣༩
བཤེས་གཉེན་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན།.....	༡༣༩
བཤེས་གཉེན་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས།.....	༡༣༩
བཤེས་གཉེན་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོག་པའི་ཉེས་དམིགས།.....	༡༣༩
དམིགས་བཅེ་མའི་སྒྲོན་པ་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།.....	༡༣༩
ཤེས་རབ་སྐྱབ་སྐྱོར་གྱི་དམིགས་ཆ་མ།.....	༡༤༩

ཡོན་ཏན་དང་བགྱིན་དྲན་པའི་སློན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ།	༡༩༠
འདུལ་བའི་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སློན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ།	༡༩༡
ཐེག་ཆེན་ཐུན་མེན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སློན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ།	༡༩༣
རྩོམ་ཐེག་པའི་སློན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སློན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ།	༡༩༣
བཀའ་དྲིན་རྩོམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།	༡༩༩
སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་བརྩོན་པའི་སློན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།	༡༩༩
ནང་གི་ཡོན་ཏན་བརྩོན་པའི་སློན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།	༢༠༠
གསང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྩོན་པའི་སློན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།	༢༠༡
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྩོན་པའི་སློན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།	༢༠༣
ཕུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས།	༢༠༩
དབང་བཞི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ།	༢༠༩
མདོ་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་རྒྱུགས་ལ་ཤར་སློམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་ལྷ་བ།	༢༠༥
ལམ་གྱི་ཆ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།	༢༠༦
སྦྱིས་སུ་རྒྱུད་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཚུལ།	༢༠༩
འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱོང་པ།	༢༠༩
འཇིག་རྟེན་གྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ།	༢༡༠
སྦྱིས་སུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཚུལ།	༢༡༠
ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱོང་པ།	༢༡༠
ཐར་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཚུལ།	༢༡༣
སྦྱིས་སུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྦྱོང་ཚུལ།	༢༡༩
བདག་གཞན་མཉམ་པ་སློམ་ཚུལ།	༢༡༩
གཞན་ངོ་ཁྱོས་ནས་སློབ་མཉམ་པར་སྦྱབ་ཚུལ།	༢༡༩
རང་ངོ་ཁྱོས་ནས་སློབ་མཉམ་པར་སྦྱབ་ཚུལ།	༢༡༩

ཀྱན་རྫོང་ལ་ལྟོས་ནས་སློ་མཉམ་པར་སྦྱབ་ཚུལ།	༡༣༠
དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ནས་སློ་མཉམ་པར་སྦྱབ་ཚུལ།	༡༣༡
བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ།	༡༣༥
སློ་སྦྱང་གི་བསྐབ་བྱའམ་མཐུག་གི་ཉམས་ལེན།	༡༣༦
སློ་སྦྱང་དོན་བརྒྱན་མའི་སློ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་སློམ་ཚུལ།	༡༣༧
ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དྲིལ་ནས་བསྟན་པ།	༡༣༠
སློ་འབྱོར་པའི་ཚད།	༡༣༡
སྦྱོར་བའི་སློ་ནས་སྤྱི་དབུ་ལྟོས་ཀྱི་བསྐབ་བྱ།	༡༣༦
ལྟག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སློམ་ཚུལ།	༡༣༣
རྒྱལ་ལྟམ་གྱི་སྦྱོར་པ་ལ་སློབ་ཚུལ།	༡༣༤
ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན།	༡༣༤
བྱང་པར་ཟབ་མོ་དབྱེ་མའི་ལྟ་བ་ལ་སློབ་ཚུལ།	༡༣༧
གསང་སྤྱགས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ།	༡༣༧
སྣོད་ཏུ་ལྷུང་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྣོམ་པ་དག་པར་བྱེད་ཚུལ།	༡༣༦
བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ།	༡༣༦
རྗེ་གསེར་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ།	༡༤༠
བསློམས་ཀྱང་བཅན་ས་མ་ཟིན་ན་འཕོ་བ་བྱ་བའི་ཚུལ།	༡༤༡
ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་སློ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་སློན་ལམ་བྱས་ཏེ་གཏོར་མ་འབུལ་བ།	༡༤༡
རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སློབ་ཕྱིར་ཆོགས་ཞིང་བསྟུ་ཚུལ།	༡༤༤
མཐུག་ཏུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ།	༡༤༦
བསློབ་དང་སློན་ལམ།	༡༤༦
མཛད་བྱ།	༡༤༧

བསྐྱར་བཤད་གཉིས་པ།	༣༥༠
ཤིས་བརྗོད།	༣༥༧
བསྐྱར་བཤད་གསུམ་པ།	༣༥༩

ཐོག་མའི་གསལ་བཤད།

༡༡། རྒྱ་ཡུལ་ཆེན་པོ་རྟོག་གི་ཡུལ་ཁག་ནས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་
ལྟར། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བའི་འདྲེན་མཆོག་ལྷ་ན་མ་མཆིས་པ། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
འབྲུང་གནས། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། བསྟན་འཛིན་སྟེ་འཕགས་ཀྱན་གྱི་གཙུག་རྒྱན། ས་
སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་སྤྱི་ཙོར་ཡཔོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༠ལོ་ལོ་རྒྱུ་ ༡༩ ཆོས་ ༡༩༠༡ ལོ་རྒྱུ་ ༡༩ ཆོས་ ༡༩༠༡ ལོ་རྒྱུ་ ༡༩ ཆོས་
སྐར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྤྱིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཆེན་པོ་རྟོག་གི་ཡུལ་ཁག་
ནས་དམ་ཆོས་བདུད་རྩི་དོན་དུ་གཉེར་ནས་ཆེད་པེབས་མཛད་པའི་དད་ལྡན་ཆོས་ཁུ་བ་གཙོ་བོར་
ལ་ཀྱན་གཟེགས་པ་ཆ་ཆེན་སྤྱི་ལོ་བཞི་བ་རྒྱུ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་
མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཉམས་ཁྲིད་འདི་ཉིད་སྤུལ་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་རྒྱ་མ་མཆོད་པ་ནི་མདོ་སྔགས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ། ཐོན་ཐོན་རྒྱལ་བ་
ནམས་ཀྱི་གཤེགས་ལུལ། རྒྱ་བོད་མཁས་བླ་བ་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ། ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལྷུང་བའི་མན་ངག་བླ་བ་མཆོག་རྩ་རྒྱ་བཟོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་
བཀའ་སློལ། ཡར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྟན་གྱི་བཛོད་བྱའི་ཉིང་ཁ་ཁ་བསྐྱུས་པ། སྐལ་ལྷན་གྱི་སྤྱེས་བྱ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱར་བ་སྐྱར་བར་འབྲིང་པའི་ཐབས་ཐབས་མོ་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་རྒྱ་མ་སྤྱི་རྒྱལ་འབྲོར་ཞིག་ཡིན།

ལྷག་པར་ཐབ་ཅིང་རྒྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཉི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་
སྟོན་པ་ལ་ཁྲུང་དུ་འཕགས་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་བསྐྱུས་ཤིང་། སྤྱི་བྱ་
མཆོག་དང་རྒྱོ་རབ་ནམས་ལ་རྒྱུན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་རྒྱ་ན་མེད་པའི་མན་ངག་ཅིག་ཡིན།

ཡང་སྐོས་ཡགོང་ས་ལྷ་མའི་ནམ་འདེན་སྤྱི་ལོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྤེ་
བོ་མཆོག་དཔལ་ཀྱན་གྱིས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་བསྐྱབས་དོན་བཀའ་བ་མ་ཟད། མན་དག་གི་གནད་
ནམས་ནམ་པར་བྱེ་སྤྱོད་ཞེས་རྒྱས་སུ་ཉམས་ཁྲིད་མཛད་པས་བྱུང་ཡོད་དུ་མས་སྤྲུག་པ་ཞིག་ཡིན་
སྟབས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་པབ་ཅིང་དེ་བཀའ་བྱུགས་སུ་བསྐྱབས་པའི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན།

ཀྱན་གྱིས་གཟིགས་བདེའི་སྤང་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྒྲ་མཆོད་ཁྲིད་ཡིག་
ཆེན་མོར་གཞི་བཙུག་ཐོག་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་ཁྲིད་ཀྱི་བརྗོད་དོན་ལྟར་
དཀར་ཆག་གསར་སྤྱོད་དང་། ཉམས་ཁྲིད་ཀྱི་བསྐྱར་བཤད་ལན་གསུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱབས་གསུམ་
གྱི་ཚུལ་དུ་བཀའ་སྤྱུལ་བས་བཤད་པ་གསུམ་པོ་མ་འདྲེས་པར་ས་བཅད་ལོགས་སུ་བྱེ་ཡོད་ལ། རྒྱ་
མ་མཆོད་པའི་མ་ཆོག་ནམས་མཛོན་གསལ་དོད་ཕྱིར་ནག་ཤས་ཆེ་བ་འབྱུང་འདོན་འདི་ལྟ་བུ་ཞུས་
ཡོད།

ཉམས་ཁྲིད་འདི་ཉིད་དོན་གཉེར་ཅན་དང་། ལྷག་པར་ཉམས་བཞེས་མཛད་པ་པོ་དུ་མ་ཞིག་
ནས་ཡིག་ཐོག་པམ་ཞུ་དགོས་སྐོར་དེ་འདུན་ཞུ་མི་མང་བས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོར་ཡིག་ཐོག་པམ་སྤེ་
ཞུ་དག་ལན་གསུམ་སོང་ཟེན་ཀྱང་རྒྱ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་འདི་ཉིད་གསར་སྤྲུགས་ཀྱི་
ཆོས་འཁོར་ཞིག་ལ་སོང་དཔར་བསྐྱབས་ཞུས་ཏེ་ཡོངས་བྱགས་འབྲེམས་སྤེལ་ཞུས་ན་འགྲིགས་མིན་
ལ་བསམས་ཏེ་ད་བར་འདི་ཕྱིར་ལུས་ཤིང་། སྤར་ཡང་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་ཡིག་ཆོད་གི་སྤྱོད་ཞབས་
བྱམས་བསྐྱན་ལགས་སུ་མཐའ་མའི་ཞུ་དག་ཏུ་སྤུལ་ཅིང་། དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་ཡིག་ཆོད་ནས་
དཔར་འབྲེམས་བཀའ་འཁོལ་སྤྱི་སྤྱོད་བྱུང་སྤེ་ནམ་གྱུ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ནས་དཔར་འབྲེམས་
གནད་བ་བཅས་བྲག་དེ་བ་འདིར་བྱི་ནང་གི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་མ་ཆོགས་པའི་ཉེར་འབྲས་ལས་རྒྱ་ཆའི་
སྤྱོད་པ་པོ་ནམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྐྱར་སྤུབ་པ་བྱུང་བས་རོགས་མགོན་གནད་མི་ཆོད་མར་གྲུས་
པས་བཙོས་མིན་སྤྱིང་དབྱུས་ནས་སྤྲུགས་མེ་དང་བཀའ་འཛིན་རྒྱ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་བཅས། གྲུས་
ནམ་གྱའི་གཉེར་བ་སྤུབ་བསྐྱན་ཡང་འཕེལ་བས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡༥ དགེ་བཅ།

༡༡། ལྷ་མ་མཆོད་པའི་ཉམས་ཁྲིད།

ཆོས་འཆད་ཉན་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་།

ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་འདོན་སྐབས་ལྷ་མ་དང་སྒྲོབ་མ་གཉིས་
ཀའི་ངོས་ནས་ཐོག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་འགྲོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་
གསལ་བཏབ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཅིས་ཟེན་བ་དང་། ལྷ་མའི་ངོས་ནས་ཀུན་སྒྲིང་ནས་
བར་དག་བསའ་ཆད་བ་དང་། སྒྲོབ་མའི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྒྲིང་ནས་བར་དག་བསའ་
ཉན་དགོས་པ་ཡིན། ལྷ་སྒྲོབ་གཉིས་ཀས་ཆོས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དང་། ལྷག་བར་
ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འཆད་ཉན་བྱས་ན་
འཆད་ཉན་གནད་དུ་འཁེལ་བ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ལྷ་མ་རང་ངོས་ཆེ་
འདིའི་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་སྟེ་རང་གི་གཏམ་སྟན་གསལ་
དང་། འབྲུལ་དངོས། གཞན་ཡང་ཐུག་དོག་གི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འཆད་ན་འཆད་
རྒྱ་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དངོས་སྟོན་པ་གསོག་པའི་རྒྱ་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་
ཡོད།

དེ་བཞིན་སྒྲོབ་མའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཐོས་གངས་གསོག་བ་དང་། ཐོབ་སྒྲུའི་
ནས་གངས་གསོག་པ། ཡང་ན་ཉམས་ཆོད་ལེན་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ཉན་པ། དཔེར་
ན། རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེའི་བྱང་ནས་ཆོས་ཉན་ཏེ་མི་གཞན་བར་ངས་ལྟུལ་བ་རེན་
པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་ལྷ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་ཐོབ་བྱང་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་

རང་ལ་མིང་དང་། རྒྱ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་བ་ལྟ་བུ། ཡང་ན་རང་ལ་སློབ་མ་ཡོང་གི་རེད་
སྟམ་པའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ཉན་ན་དེ་ནི་ཆོས་དུག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན། དེས་ན་རང་རང་ཆོ་སྒྲ་
སློབ་གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་ལྟག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སློ་ནས་ཆོས་འཆད་ཉན་
བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྲན་གསོ་གཏོང་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོག་གས་
མ་ལན་གསུམ་འདོན་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་ཐུ་མ་ཙོང་ཁ་ཆེན་སོའི་གསུང་གི་ནང་ནས་མན་ངག་གི་
མཐར་ཐུག་སྟོན་པའི་གཞུང་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་ལས།

འདིར་འཇུག་པ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་ངོ་ཞེས། །

ལེགས་པར་སོམས་ལ་དགའ་བའི་བཞིན་གྱི་མདངས། །

རབ་གསལ་འཇུ་མ་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཡི། །

རྣམ་གཤེད་སྟོན་གྱི་སྟོན་གསུམ་སྦྱང་ལ་ཉོན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་འགྲུར་དང་བསྟན་འགྲུར་སོ་ཉི་ལྔ་མ་
བརྒྱ་ལྟག་ཙམ་ཡོད་པའི་དོན་གྱི་ཉིང་ཁུ་བསྐྱས་པའི་གཞུང་ནི་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་
ཡིག་འདི་ཉིད་ཡིན། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དགའ་ལྡན་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་སོའི་ཁྲིད་གཉིས་
འདོན་རྒྱ་ཡིན། དེས་ན་སྒྲ་མའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཟབ་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཤིག་སྒྲར་
ཡང་འཆད་རྒྱ་བྱུང་བ་སྐལ་བ་བཟང་སོ་ཡིན་ལ། སྐལ་བ་བཟང་སོ་འདི་སྐལ་བ་བཟང་
སོ་ཡིན་པ་ངོ་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་གཞན་པན་ལྟག་བསམ་བཟང་སོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་
ཏེ་འཆད་རྒྱ་དང་། ཁྲིད་རང་ཆོས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཤིག་ཉན་རྒྱ་
བྱུང་བ་སྐལ་བ་བཟང་སོ་ཡིན་བསམ་པ་བྱས་ཏེ།

འདིར་འཇུག་པ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་ངོ་ཞེས། །
ལེགས་པར་སོམས་ལ་དགའ་བའི་བཞིན་གྱི་མདངས། །
རབ་གསལ་འཇུག་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཡི། །
ནམ་གཤམ་སྟོན་གྱི་སྟོན་གསུམ་སྟོང་ལ་ཉོན། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་ཉན་རྒྱ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་བཟང་ཡིན་བསམ་པ་
ཅམ་མ་ཡིན་པར། ནམ་མཁེན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཤིག་སྟོན་གྱི་ཡོད་པས། ནམ་མཁེན་
རི་ལྷར་སྐྱབ་ཚུལ་སྟོར་དེ་རིང་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན། སྟོབ་སྟོང་བྱས་ནས་
ཕྱིན་ཆད་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་རབ་ཆེ་
འདི་ལ་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་བཞེས་པ་དང་། འབྲིང་བར་དོ་ལ་བྱང་འཇུག་གི་གོ་
འཕང་འཛོལ་བ། མ་མཐའ་སྟེ་བ་བརྒྱད་ནས་ནམ་མཁེན་སྐྱབ་སྐྱབ་པའི་རང་གི་
སེམས་ལ་དམ་བཅའ་བཞག་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

མདོར་ན་ཆོས་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་དོན་དང་དམིགས་
ལུལ་ནམས་སྟོ་ལ་ངེས་པ་བྱས་ནས། དེ་དག་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་
ཆོས་འཆད་ཉན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་སྒྲ་
མ་མཆོད་པའི་མཇུག་ཏུ།

སྙིང་གའི་འདབ་བརྒྱད་རྒྱ་ཉིའི་དབུས་དག་ཏུ། །
མགོན་ཁྱོད་ཞབས་སེན་བཀོད་པ་ལས་བྱང་བ། །
འོད་གསལ་སྐྱེ་ལུས་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ། །
ཆེ་འདིར་མདོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཕྱག་ཆེན་གསོལ་འདེབས་ལས།

རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། །

བྱམས་སྟིང་རྩེ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ་དང་། །

ལམ་རྩང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི། །

མཆོག་སྐུར་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྩང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་འོད་
གསལ་དང་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་མངོན་དུ་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་མངོན་
དུ་བྱ་བ་ཡང་།

སྟིང་གའི་འདབ་བརྒྱད་རྩྱུ་ཉིའི་དབུས་དག་ཏུ། །

མགོན་ཁྲོད་ཞབས་སེན་བཀོད་པ་ལས་བྱུང་བ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་སྟིང་ལ་ཞུགས་པའི་ཐོག་ནས་སྟིང་
གའི་ཙ་མདུད་རྩོགས་པར་གྲོལ་ཏེ་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་ལམ་གྱི་
ངོ་བོར་སྐྱེས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ནི།

མགོན་ཁྲོད་ཞབས་སེན་བཀོད་པ་ལས་བྱུང་བ། །

ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཁོ་ནའི་རྩེ་སྐུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེས་ན་སྐྱ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་གལ་འགངས་ཆེན་པོར་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་སྐྱ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་རྒྱུད་
ལ་འཕོས་ནས།

སྟིང་གའི་འདབ་བརྒྱད་རྩྱུ་ཉིའི་དབུས་དག་ཏུ། །

མགོན་ཁྲོད་ཞབས་སེན་བཀོད་པ་ལས་བྱུང་བ། །

འོད་གསལ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གླུབས་ཐེ་པ་བོང་ཁ་
རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲ་མ་རྒྱང་འཕོད་ལས།

གཟུང་འཛིན་ཤུན་པ་བྱུང་པའི་གཉུག་མའི་རང་མཆང་རྗེན་པ། །

གནས་ལུགས་དོན་གྱི་སྒྲ་མ་མཇལ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས་ཤིག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དངོས་གནས་ངེས་དོན་གྱི་སྒྲ་མ་མཐར་ཐུག་ནི།
རང་གི་སེམས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་གཉུག་མ་ལྟར་ཅིག་སྒྲེས་པའི་འོད་གསལ་དེ་
གླུབས་གནས་ཀྱི་འདུས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་གྱི་ཡོད། དེས་ན་ང་རང་ཆོས་སྒྲགས་གྱི་
ཉམས་ལེན་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་རང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟས་
ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྒྲ་མའི་རྣམ་འབྱོར་གལ་ཆེན་
པོ་ཆགས་ཡོད།

གསང་སྒྲགས་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་རྒྱ་ལེན་ནས་བོད་དུ་དར་ཚུ་ལ།

དེ་ཡང་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་བཀའ་བྲིན་
ཅན་གྱིས་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཉིང་ཁུ་བསྐྱས་པ་ནི། ལྷ་སྐྱབ་
ཡབ་སྐས་དང་། གཙོ་བོ་དཔལ་རྒྱ་ལེ་ཤེའི་མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྒྲེས་བྱ་དམ་
པ་དེ་དག་གིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ཡོད། དེ་ཡང་བྱི་འདུལ་བ་དང་། བང་བྱང་
སེམས། གསང་བ་གསང་སྒྲགས་བཅས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ནས་ཉམས་ལེན་
བྱ་རྒྱུ་འདི་དཔལ་རྒྱ་ལེ་བྲན་འི་ཆོས་བརྒྱད་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་
རྣམས་ནི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིན་
དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲོ་བ་པར་མཛད་མཁན་གྱི་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་ཞིག་བཅས་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་གནང་གི་
ཡོད་པ་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་གསུང་ལ་བལྟས་ན་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་
གསང་བ་གསང་སྤྲུགས་རྩོམ་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡང་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་
ཡོད།

མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་གསང་འདུས་རིམ་ལྔ་མཛད་ཡོད་ལ། ཁོང་གི་
སློབ་མ་ཨ་རུ་དེ་ལས་རིམ་ལྔའི་དོན་འགྲེལ་སྤྱོད་བསྟུས་མཛད་ཡོད། དེ་དག་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་ལེན་འདི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱི་འདུལ་བའི་ཉམས་ལེན་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཐོག་ནས་ནང་བྱང་སེམས་དང་། གསང་བ་གསང་སྤྲུགས་དང་
བཅས་པ་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་དཔལ་རྒྱ་
ལེན་འདི་མཁས་པའི་དབང་པོའི་གྲས་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བྱོན་པ་ཤུ་རྩེ་
ཉ་སྟེ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་ཆོས་རྒྱལ་བཀའ་བློན་ཅན་གྱིས་གདན་ཁྱེད་གནང་བ་ལྟར་
བོད་དུ་ཐེབས་ནས། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གདན་འདྲེམས་པ་སྟེ། མཁན་ཆེན་ཞི་
བ་འཆོ་དང་། བཀའ་བློན་ཅན་གྱི་སློབ་དཔོན་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས། སྤྱིན་བདག་ཆོས་
རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་འུ་བཙན་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ཞལ་འདྲེམས་ནས་བོད་དུ་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པའི་མང་གཞི་དཔལ་རྒྱ་ལེན་འདི་ཆོས་བརྒྱད་འི་མ་མེད་པ་བཙུགས་
གནང་བ་དེ་ནས་བཟུང་དུས་ད་ལྟ་བར་གནས་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དཔལ་རྒྱ་
ལེན་འདི་ཆོས་རྒྱད་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྤྲུགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་བ་ཡོད།

དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་དར་བའི་སྤྱི་འགྱུར་རྙིང་མ་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཐེག་པ་
ཆེ་ཆུང་སྤྲུགས་དང་བཅས་པའི་ལམ་ཆ་ཆང་བ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཉམས་

བཞེས་དང་། ལྷག་པར་གསང་སྤགས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་བཞེས་གནང་སྐབས། གསང་སྤགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་ལ་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་རྟོགས་པ་སྦྱེ་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དཔེར་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྲོམ་པ་ཅི་ཅིན་ཀྱི་བྱང་ནས་གསང་དུ་སྒྲངས་ཆོག་པ་དང་། གསང་སྤགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་དབང་ནི། དེས་པར་སྒྲ་མ་ཞིག་གི་བྱང་ནས་ཁྱེད་དགོས་པ་ལས་ཅིན་ཀྱི་བྱང་ནས་སྒྲང་རྒྱ་ཞིག་མེད། སྒྲ་མའི་བྱང་ནས་དབང་ཐོབ་ཐེན་རྩེས་རང་གིས་བདག་འཇུག་སྒྲངས་ཆོག་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དབང་ཐོག་མ་དེ་སྒྲ་མའི་བྱང་ནས་དེས་པར་དུ་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན། དེས་རྟགས་གང་ཞིག་བསྟན་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱིན་རྒྱལས་རྒྱུད་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་པ་དེ་རང་གི་སྟོན་ལམ་གཅིག་ལུས་མི་འགྲིགས་པར་གང་ཐག་གསོན་པོ་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་རྒྱན་མ་ཉམས་ཤིང་། རྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པར་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་ཞིག་གི་བྱང་ནས་དབང་ཁྱེད་དགོས། དབང་དུས་སུ་སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཉུག་མ་ལྟ་ཅིག་སྦྱེས་པའི་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱ་བཞི་སྦྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་ནི། སད་པར་བྱེད་པའི་བྱིན་རྒྱལས་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་འཕོས་པའི་སྟོན་པ་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་འདི་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན།

པའི་འདི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱིན་ན། འདུལ་བའི་གཞུང་ནས་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་། མཁན་པོ། སྟོབ་དཔོན་བཅས་བསྟན་ལུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཅུམ་ཞིག་ཡིན། དཔལ་རྒྱ་ལེན་འདི་ཆོས་བརྒྱུད་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་སྤགས་དང་བཅས་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐབས། འགོ་ཚུགས་དུས་ནས་ལམ་གྱི་གཞུང་ཐེག་ལྟ་བུ་

བརྒྱབ་སྟེ་སྒྲགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ལེན་གྱིད་པའི་བར་གཞུང་ཐེག་དེའི་
ཐོག་འགོ་དུས་ཐོག་མར་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལམ་རིམ་
གསུང་སྐབས་ཀྱང་སྦྱེས་བུ་རྒྱུད་དུའི་ལམ་རིམ་མ་ཚུགས་གོང་ནས་མགོ་བལྟེས་
གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན། སྦྱེས་བུ་རྒྱུད་དུའི་ལམ་རང་
མཚན་པ་ཞིག་ཉམས་ལེན་གྱིད་མཁན་ལ་ལམ་རིམ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་བལྟེས་
གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་དགོས་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཡིན།

ད་ལྟར་རང་ཚོས་ལམ་རིམ་སྐབས་སྦྱེས་བུ་རྒྱུད་འབྲིང་གསུང་སྐབས་སྦྱེས་བུ་
རྒྱུད་དུ་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་རིམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས། སྦྱེས་བུ་རྒྱུད་འབྲིང་གི་
ལམ་རང་མཚན་པ་གསུང་གི་མེད། འོན་ཀྱང་སྦྱེས་བུ་རྒྱུད་འབྲིང་གི་ལམ་ཉམས་ལེན་
གྱིད་མཁན་ཀྱི་གས་སུ་སྦྱེས་བུ་རྒྱུད་འབྲིང་རང་མཚན་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་སྐབས།
གང་ཟག་ལྟོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ལ་པན་ཆེ་བ་ཞེས་ཐོག་མར་མངོན་མཐོ་དོན་
གཉེར་གྱི་ལྟོ་སྦྱངས། མངོན་མཐོ་དོན་གཉེར་གྱི་ལྟོ་སྦྱེས་པའི་མཚམས་སུ་མངོན་
མཐོ་ཇི་ལྟར་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་བསྟན་ན། ལྟོ་དམན་པ་ཞིག་ལ་རང་ཉིད་
ཀྱི་ཚོས་སྟོར་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན། ལྟོ་ལྟོག་ནམ་བཞི་ལྟར་ན་
དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཉིད་དཀའ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་བའི་
ཉེས་དམིགས་བཅས་བསམ་པ་དང་། དེ་ནས་མགོ་བལྟེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དང་།
སྦྱབས་འགྲོ་སོགས་ནི་རྗེས་སུ་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་ཡོད། དེས་ན་བོད་
གངས་ཅན་ལྟོངས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་གསང་
སྒྲགས་ཀྱི་ཚོས་སྟོར་ཉམས་ལེན་གྱིད་མཁན་གཞིར་བཞག་གིས་ལམ་ལ་འཁྲིད་ཡོང་།

དེས་ན་སྤྱི་ལུགས་ཉིད་མའི་སྐབས་སུ་བར་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་པལ་མོ་ཆེ་སྟོབ་
དཔོན་རྒྱལ་སྤེལ་ཅན་ལ་རྒྱལ་གྱི་ཡོད། རྗེ་འབངས་ཉིད་སྤྲུགས་གསར་སྤྲུགས་སྐྱེད་
ཀྱི་ཆོས་འཁོར་སྤྱི་བ་པ་གཞུང་བརྒྱད་ཀྱིས་མཆོན་གཞུང་གི་དབང་བསྐྱར་ཀྱིན་
སྐབས་གནད་པ་ཡིན་པས། གཙོ་བོ་སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་བ་ཀྱི་
རིགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་ཀྱི་རིག་འཛིན་ནམ་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་ཏེ་
ནས་རྒྱན་གདུང་སྤྱི་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་གསར་སྤྲུགས་གསར་མའི་
སྐབས་སུ་བཞུགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ལ་མར་མི་དྲུགས་གསུམ་ཞེས་བྱུང་བའི་དབང་
རྒྱལ་མར་པ་ལོ་རྩ་བ་རྒྱ་གར་དུ་ལན་མང་པེབས་ནས་རྒྱ་རྩོམ་གཙོ་བྱུང་ཀྱི་སྤྱི་བ་
མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཡོད་ལ། རྒྱ་རྩོམ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་
ནམས་ལ་སྤྱི་བ་མའི་རྣམ་འཁྱར་ལས་ཀྱི་སྟོན་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་
གསུངས་ཡོད།

དེ་ནས་དཔལ་ས་སྐྱ་པར་ཆ་བཞག་ན། གྲུ་ཆེན་མིང་མ་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་
མའི་རྣམ་འབྱེད་གལ་འགངས་ཆེན་པོར་གསུངས་ཡོད། བཀའ་གདམས་པ་ནི་ཉམས་
བཞེས་གཙོ་བོར་མདོ་ཚྭ་གས་གནང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་ཡོངས་གྲགས་སྐྱ་གར་
མཁས་པའི་སྤྱག་བཞེས་སྒྲར་གསང་སྤྱགས་ཤིན་ཏུ་སྤྲས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་
བཞེས་གནང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། བཀའ་གདམས་པའི་སྒྲ་མ་གོང་མ་ཆོ་སྐྱ་འཆོ་
བཞུགས་སྤྲུལ་ས་གསང་སྤྱགས་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་མེད་

ཅིང་། སྒྲ་ཐུང་ན་ལས་འདས་རྗེས་སྒྲ་སྒྲ་རྒྱ་ཕྱག་རྗེས་ཀྱི་ཁྱོད་ནས་དྲོར་བེལ་ཐོན་པ་
དེ་དག་ནས་ཁོང་གིས་གསང་སྤྲུགས་ཉམས་ལེན་གནང་གི་ཡོད་པ་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་
གི་ཡོད། ཉམས་རྒྱན་མངོན་མཚན་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་གསང་སྤྲུགས་ཉམས་བཞེས་
གནང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། རྩ་བ་གསང་སྤྲུགས་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པ་
རྩོམ་རྗེའི་སྤྲུག་གི་སྤྱོད་འབྲས་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོས་དུ་སྤྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་རྩོམ་འཇམ་དཔལ་རྟེན་བཞེངས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ནས་བཀའ་གདམས་གསར་མ་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་རྩོ་
བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་ཕྱག་བཞེས་རྣམས་རྩ་བར་འཛིན་པའི་ཐོག་ལ་
བཀའ་ཐམས་ཅད་གདམས་རག་ཏུ་འཁྱེར་ཤེས་པ་བཅས། རྩོམ་རྗེའི་ཕྱག་སློབ་དེ་
དག་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་ཡི་དམ་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་རྩལ་འདོན་
གནང་སྟེ་ཉམས་བཞེས་གནང་པའི་ཕྱག་སློབ་ཞིག་བཏོད་ཡོད། དེས་ན་པལ་ཆེར་
འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བྲིད་ལུགས་སམ། བཀའ་གདམས་གསར་
མའི་འགྲོ་སྤངས་ལྟར་ན། པལ་ཆེར་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བའི་བྲིད་རྒྱན་རྩ་བར་
བཞག་ནས་དེའི་ཐོག་ཡི་དམ་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་བསྐྱོན་ཏེ་ཉམས་ལེན་
གནང་སློབ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ཆ་བཞག་ན། ལམ་རིམ་ཆེན་
མོའི་བྲིད་སྤངས་ནི་རྣམ་བཤད་སྤྱོད་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། པར་ཕྱིན་དང་དབྱུ་མ་
བལྟས་ནས་རྒྱས་ཡོད་ཅིག་ལ་ལམ་རིམ་བྲིད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན།

མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དོན་བདུན་ཙམ་འགྲོ་སྤངས་ཤེས་ཤིང་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་
ལ་དེ་རྣམས་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་གསུང་སྐབས་ལམ་རིམ་ཆེ་

འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྲིང་སྒྲངས་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ནས་སྟག་མཐོང་ཆེན་མོའི་
སྒྲུབས་སུ་དབུ་མ་བཟུང་ནས་རྒྱས་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་གིས་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་
ཁྲད་པར་གསུང་གི་ཡོད། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་རྩ་བ་མན་ངག་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིད་
རྒྱུན་ཅུ་མ་མིན་པར་བཀའ་གདམས་གཞུང་དུ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་སྒྱུར་ནས་བཀའ་
གདམས་གཞུང་པ་བའི་ཁྲིད་ལུགས་དེ་གཙོ་བོ་མིན་ནས་སྟུང་།

སྒྱུར་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་རང་ཉིད་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོང་གིས་
མཛད་པའི་ཆད་པའི་གཞུང་ཆད་ཆེན་དང་། དེ་བཞིན་དབུ་མ་རྒྱན་གཉིས་མཛད་དུ་
བྱུང་ཞིང་ངོ་མཆར་སྟེ་བའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཁོང་ནི་དབུ་མའི་བྱུང་མཐའ་སྟེ་བ་དང་། ཆད་མ་པ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་བོད་དུ་བཟུན་པའི་མང་གཞི་བཙུགས་པ་ཡིན་སྟབས། བོད་
གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་མོར་
སྒྱུང་དགོས་རྒྱུ་གཙོ་བོར་གསུངས་ཡོད་ལ། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་
གཞུང་ཆེན་སྒྱུར་རྒྱུར་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་མཛད་ཡོད།

གཞན་ཡང་ཆེན་པོ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལ་ཆ་བཞག་ན། སོག་པོའི་དགེ་བཤེས་དང་
མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་སོག་ཡུལ་གཅིག་ལྷ་མིན་པར་སྟུང་དུ་
དང་། དེ་བཞིན་ཁལ་སྟག་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་ངོས་རང་ཆུང་ཆུང་སྒྲུབས་སྟོ་མང་གི་
དགེ་བཤེས་གས་སུ་སོག་པོ་ཆོས་གྲགས་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་ཉ་ཅང་མཁས་
པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། སྒྲུབས་དེར་ཁོང་བྱུག་དཔེ་ཉ་ཅང་ཡག་པོར་བཅེ་གི་
འདུག་པ་ཁོང་ཁལ་སྟག་ནས་རེད། དེ་བཞིན་སྟུང་དུ་ནས་ཡོང་བའི་སྟོ་མང་གི་

དགེ་བཤེས་མང་པོ་ཡོད། སོག་པོ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ནས་ཡོང་བའི་སྒོ་མང་གི་དགེ་
བཤེས་མང་པོ་ཡོད་ལ། སེར་བྱས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ཀྱང་ཡོད། རོས་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་སྦྱོང་བཟང་བྱེད་སྐབས་མཆོན་ཞབས་བསྐོ་གཞག་བྱེད་སྒོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཐོག་
མར་ལ་སྐྱབས་མེ་ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོན་ཞབས་ཀྱི་གས་ཡིན། མཆོན་ཞབས་རྣམ་
པ་བདུན་ནང་གི་རིགས་ལས་ཀྱི་དཀའ་གནད་གཙོ་བོར་བྱིད་མཁན་ནི་ཀན་དངོས་
བྱུ་བ་མཆོག་བརྟེན་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་སོག་པོ་ནང་སོག་པོ་སྤྲུག་ཅེས་བའི་ཡུལ་ནས་
ཡིན་ཞེས་གསུང་གི་འདུག སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཞེས་གསུང་སྐབས་མིར་རྟག་པ་ཞེས་མེས་
འཇུག་ར་ཞིག་བཟོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ད་ལྟོ་འདྲ་གསལ་པོ་བྲན་ཀྱི་འདུག དེ་ལྟར་སོག་པོའི་
མཁས་པ་ཏ་ཅང་མང་པོ་བྱུང་ཡོད།

དེ་ལྟར་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་རང་ཉིད་ཏ་ལས་བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་
སྐབས། ཁོང་གིས་བསྟན་བའི་སྒོ་ལ་བཏོད་ནས་བྱིད་སྐབས་དཔེ་ཆ་ལྟ་རྒྱུར་དང་དོད་
ཆེན་པོ་གནང་ནས་བྱིད་གནང་མཛད་ཡོད། འདི་ལྟར་བསམ་གཞིགས་བྱེད་སྐབས།
ལོ་རྒྱུ་ཐོག་སང་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བཟོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར་སང་མི་བདུན་པོར་
ཅ་བ་སྒོ་འཛིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཆོག་རེ་རེ་བཞིན་འགྲེལ་བཤད་བསྐྱོན་པ་
སོགས་སྒྱུ་ལས་ཆེན་པོ་བསྐྱོན་ཡོད་པ་ཐག་གིས་ཆོད་པ་ཡིན། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཅིག་
དུ་མིན་པར་ཆང་མར་བཀའ་སྒོ་བ་ལས་སྟོན་གནང་ཡོད། སྤུ་བྱུ་སྦྱིད་ལྷག་ཅིག་གིས་
རོས་ནས་བཤད་ན་སང་མི་བདུན་པོས་དཀའ་སྤྲུག་ཆེན་པོ་བྱུངས་ཡོད་པ་རེད་སྟེ།
ལོ་རྒྱུ་ཐོག་ཐོད་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བུས་དང་མི་བུས་ཀྱི་ཉམས་སང་པའི་དོན་དུ་མི་
བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟར་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོའི་སྐྱུ་བྱུང་དུ་

བསྐྱེད་ཡོད་ལ། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོའི་སྐུ་བྱང་ནས་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་སྐུ་བ་
ཡོད། དེས་ན་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོས་ཕྱག་དཔེའི་གཞུང་དོན་རྟོགས་དཀའ་བ་དེ་
དག་སྐུ་ལས་བསྐྱེད་ནས་སློབ་པ་གནང་ཡོད་པ་རེད་སྟེ།

དེ་ལྟར་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་དཔལ་ལྷ་
ལེན་པའི་ལུགས་སྒོལ་དེ་རང་ཡིན་ཞིང་། རོས་བསམ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་གཞུང་
ཆེན་ལ་འཆད་ཉན་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་པལ་གྱི་ཡོད་ཅིང་། ལས་
རྒྱུན་ང་ཆོའི་གསུང་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར། བསྐྱེད་པའི་བདག་པོ་སྐྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་། བར་དུ་མཁས་པ་བཤེའི་ཏས་རྒྱ་ཆེར་དབྱེད་པའི་སྒོ་
ནས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་པལ། དེ་ནས་སྐུ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་མཁན་
རྣམས་ཀྱིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་བཞེས་གནང་སྟེ་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་འཁུངས་པ་
བཅས་ཆོས་ཁུངས་བཅུན་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུང་རྒྱུ་ལ་ཡོད། དེས་ན་
ང་རང་ཆོ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ས་དགེ་
བཀའ་རྟེན་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྩ་བའི་ཁུངས་གཏུགས་ས་ནི་སྤྱེད་ཀྱི་སྐབས་
ནས་བཟུང་སྟེ་ཡོང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན།

དགེ་ལྡན་པས་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་བཞེས་གནང་ཚུལ།

དེ་ནས་འཇམ་མགོན་ཆོས་འཕེལ་ཆེན་པོའི་བར་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཐེག་
པ་ཆེ་ཆུང་སྐགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་བ་ཉམས་ལེན་གནང་བའི་ཕྱག་སྒོལ་མདུ་
བྱང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་ལེན་གནང་སྐབས་ནི། ཆོ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྒོག་ཏུ་བྱས། ཡི་དམ་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་ཡ་མ་

བྲལ་བར་ཉམས་སུ་བཞེས། དེའི་སྡོན་འགྲོར་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྡན་མཚོན་གཞུང་ཆེན་དེ་དག་ལེགས་པར་སྦྱངས། གཞུང་ཆེན་སྦྱངས་པའི་གོ་བ་ཆགས་པ་དེ་དག་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་བསྒྲིལ་ཏེ་ལམ་རིམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ལུགས་ཤེས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དངོས་གཞི་སྦྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐབས། ལྷ་མཉམ་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྟོན་ཏུ་བྱས། ཡི་དམ་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་སྦྱངས་པའི་ཐོག་ནས་ཆེ་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན།

ལྷ་མཉམ་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྟོན་ཏུ་བྱེད་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ལྷ་མཉམ་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྟོན་ཏུ་བྱས་ཞེས་པའི་ལྷ་མཉམ་རྣལ་འབྱོར་ནི། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྗེས་འཇུག་རི་བོ་དགེ་ལུན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལྷ་མ་གཙོ་བོ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟབས། རྗེ་ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་མཉམ་རྣལ་འབྱོར་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། དཔེར་ན། སྤྱ་འགྲུར་རྟེང་མ་ལ་སྦྱབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེར་བརྟེན་པའི་ལྷ་མཉམ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱབ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་སྤྱ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་བཅས་ཀྱི་ལྷ་མཉམ་རྣལ་འབྱོར་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། རི་བོ་དགེ་ལུན་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་མཉམ་རྣལ་འབྱོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་པ་ཡིན། སྤྱིར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་མཉམ་རྣལ་འབྱོར་ལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྟོན་རྒྱུན་འཛིན་ལ་གཙོ་བོ་གཉིས་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནས་གཙུང་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེ་ནས་བྱུང་ཆོན་ལས་ཀྱི་དོན་དང་། བྱུང་ཆོན་རྣམས་པུ་ལ་སོགས་པ་ནས་རིམ་བར་
བརྒྱད་པའི་རྗེའི་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་མཁན་དེ་ལ་དབེན་ས་སྟན་བརྒྱད་
ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ནི་གྲགས་ཆེ་བ་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ནས་བྱུང་བས་ན་དབེན་
ས་སྟན་བརྒྱད་ཅེས་སྟེ་གྲགས་པ་ཡིན།

ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཅིག་ནི་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེལ་ཡིན་
ཞིང་། ཁོང་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སེ་ར་ཆོས་སྤྱངས་སྟེ་གསང་འདུས་རྒྱད་འབྲེལ་ཀྱི་
བཤད་པ་གནང་བའི་མཛུགས་ཏུ་ཆོས་འདི་བདག་པོ་བརྒྱབ་སྟེ་བཤད་བྱ་འཛུགས་སྟུག་
མཁན་སྟེ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཆབ་རྗེ་དང་། མཁས་བླུ་བ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་ལམ་སང་ལན་སྟུག་མ་གནང་
བ་དེ་ལ་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཆོན་ཞིག་མེད་དམ་སྟུག། སྐབས་དེར་རྗེ་བཙུན་ཤེས་
རབ་སེལ་ཡེ་ལ་བཞུགས་ནས། ལྷ་མའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བཤད་བྱ་
ཞིག་ངས་འཛུགས་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པ་ཞེས་གནང་བར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆོན་པོ་
སྟུགས་ཏུ་ཅང་དཔྱེས་པོ་བྱུང་སྟེ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟེགས་བཅའ་འབྲེལ་
པ་བཞི་མགས་དང་། གཞན་ཡང་སྟུག་མཆོན་ཀ་པ་ལི་སོགས་གནང་བ་བཅས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་ཁོང་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆོན་པོའི་སྤྲུལ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སུས་ཀྱིས་མི་བྱུང་བའི་
བཀའ་འཛིན་ཆོན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་རྒྱད་བྱ་སྟུག་བཏབ་པ་གནང་ཡོད། དུས་སྟེ་
ཕྱི་ལོ་རྒྱུ་ཞིབ་སྟེ་མི་ཤེས་ཀྱང་། མདོར་ན་དབུས་ཀྱི་གཞུང་པ་ཞེས་པ་ཞིག་
ཆགས་པ་དང་། རིམ་བས་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེལ་གཙང་ཕྱོགས་སྟེ་ཐེབས་ནས་
གཙང་དུ་སྟུག་སྟུག་བཏབ་པ་གནང་ཡོད། དེས་ན་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེལ་འི་

གཙང་གི་སྤང་རྒྱུད་ཅེས་པ་འདི་ཆགས་ཏེ་སྤང་བརྒྱུད་དང་། དཔེན་ས་སྟན་བརྒྱུད་
གཉིས་ཆགས་ཡོད། སྤང་རྒྱུད་ཅེས་པའི་སྤང་ནི་ས་ཆའི་མིང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་
དཔེན་ས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ས་ཆའི་མིང་ཡིན། གཞུང་ཞབས་བགེས་གས་རྣམས་ཀྱིས་
མཁྱེན་གྱི་ཡོད། སྤར་ལྷ་མོ་འཁྲབ་སྟོན་ཟེན་པའི་མཚུག་ཏུ་གནང་སྟེན་སྤྱད་རྗེས། ལྷ་
མོ་བ་སོ་སོས་བཞད་པ་རེ་རྒྱག་སྟོལ་ཡོད་པའི་ནང་།

བཟ་གིས་ལྷན་པོ་བཟ་ལ་གིས། །

དཔེན་ས་དགོན་པ་སྒྲ་མ་བཟང་། །

ཞེས་བརྗོད་སྟོལ་ཡོད། དེ་ནི་བཟ་གིས་ལྷན་པོ་ཞེས་བཟ་གིས་ལ་སྟན་གྲགས་
ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲ་མ་བཟང་པོ་དཔེན་ས་དགོན་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ།
སྐབས་དེར་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཤོད་གྱི་ཡོད་པ་མིན་ནམ་སྟེ།

དེས་ན་དཔེན་ས་དགོན་པ་སྒྲ་མ་བཟང་ཞེས་པ་ལྟར། རོས་རང་རྩེ་དུ་འོ་སྐབས་
ཀྱི་གསོལ་དཔོན་ཆེན་མོ་དེ་ཉིད་དཔེན་དགོན་གྱི་བླ་བ་ཡིན། ར་གྲོ་མོར་ཕྱིན་ནས་
རྩེ་ཡོང་སྐབས་དུས་ཆོད་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་དཔེན་དགོན་དུ་མ་སྐྱབས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་
དཔེན་ས་པའི་གདན་ས་དཔེན་དགོན་འདི་རེད་ཅེས་རེ་ཞིག་གི་ཅེར་ཆགས་འདུག
སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ན་མཁན་ངོ་མ་ནི་སྐབས་དེར་དཔེན་དགོན་དུ་ཡོད་པ་
ལས་བཟ་གིས་ལྷན་པོར་མེད། སྐབས་དེར་པཎ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱུན་པེབས་རྒྱ་
ཡིན། རྒྱལ་བ་དཔེན་ས་པ་ཞེས་པ་ནི་ས་ཆའི་མིང་ནས་ཐོགས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་
སྒྲ་མའི་འཁྲབས་ཡུལ་དང་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཞུགས་ཡུལ་གདན་ས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
དཔེན་དགོན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཡང་ན་དཔེན་དགོན་དུ་བཞུགས་པའི་སྒྲ་མ་ཡིན་

སྐབས་དཔེན་ས་པ་ཞེས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་ངས་མི་ཤེས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་གི་དང་
མཁན་ཡོད་ན་བརྟག་ཞིབ་གི་དགོས་པ་རེད་འདུག།

སྐད་དཔེན་གཞུང་གསུམ་གྱི་བཞེད་ལུགས་དར་ཚུལ།

མདོར་ན་སྐད་རྒྱུད་གྱི་བརྒྱུད་པ་ད་ལྟ་འདྲ་གནས་ཡོད། དེ་ལྟར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་
བསྟན་པ་འཛིན་མཁན་ལ་སྐད་དཔེན་གཞུང་གསུམ་ཞེས་གཙོ་བོ་སྐད་བརྒྱུད་དང་།
ཕྱིས་སུ་བཀའ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་དཔེན་སའི་བརྒྱུད་པ། དབུས་སུ་རྒྱུད་ལྔ་
སྐད་སྟོད་བཅས་ཡོད་པའི་དབུས་གྱི་གཞུང་པ་བཅས་ལ་སྐད་དཔེན་གཞུང་གསུམ་
ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན། སྐད་རྒྱུད་ལའང་རྒྱུད་གྱི་འཆད་ཉན་ཆ་ཆོད་ཡོད་ལ། གསར་
འདུས་ལེ་འུ་བཅུ་བདུན་ཆ་ཆོད་སྟོང་འཛིན་གྱི་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་བརྗོད་ཀྱི་འདུག།
དབུས་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི་ལེ་འུ་བཅུ་གཉིས་ལས་སྟོང་འཛིན་གྱི་སྟེང་མེད།

དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་མགོན་པོ་སྐུ་སླུབ་གྱིས་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་
གསར་བ་འདུས་པའི་སྟོར་སྐུ་སླུབ་གྱི་མན་ངག་ལྟར་རིམ་གཉིས་གྱི་གནད་གཏན་ལ་
པབ་པའི་གཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ནི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་གསར་
འདུས་ཅ་རྒྱུད་གྱི་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་ལ་རྗེ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་གྱིས་མཆན་དང་། མཐའ་དཔྱོད། བསྐྱུས་དོན་བཅས་
བཞི་མགས་ནས་མད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་འདི་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་འཆད་ཉན་
གྱི་རྒྱན་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་ནི་སྐུ་སླུབ་པའི་བཀའ་འདི་ཡིན་པ་ལས་དེ་མིན་
པལ་ཆེར་ཆད་ཟིན་ཡོད།

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེམས་སྐད་རྒྱུད་དང་དབུས་གྱི་གཞུང་པ་བའི་རྒྱུད་པ་

བཅུགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བློན་གྱིས་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་གནས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱང་
བ་འདི་རྩ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ནི་པལ་ཆེར་ས་སྐྱའི་ཕྱོགས་ལ་འང་དགོན་པོ་ཆགས་འདུག
དེ་བཞིན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་དགོན་པོ་རེད་འདུག དེ་ལྟར་སྤང་དབེན་
གཞུང་གསུམ་ཞེས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སློབ་ཏུ་
བྱས། ཡི་དམ་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་སྦངས་ནས་
སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་མདོ་སྒྲགས་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཉམས་
བཞེས་གནང་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱག་སློབ་འདིའི་བྲེ་བྲག་གི་སློབ་རྒྱུན་སྤང་དབེན་གཞུང་
གསུམ་ཞེས་ཆགས་པ་ཡིན། དེས་ན་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སློབ་ཏུ་བྱས་ཞེས་
པའི་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། སྤང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་འདུལ་ནག་པ་དཔལ་
ལྷན་བཟང་པོས་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྐྱེབས་པར་མཛད་པའི་དགའ་ལྷན་ལྟ་བུ་བརྒྱ་མ་
ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། ནམ་རྒྱུན་ང་ཚོས་འདོན་བཞིན་པའི་དགའ་ལྷན་ལྟ་བུ་བརྒྱ་མ་དེ་ནི་
རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤང་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན།
དབེན་ས་སྟན་བརྒྱུད་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་མཇུག་ཏུ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།
མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེར་ཆོག་བརྒྱུད་དུ་གནང་བའི་མཁས་གྲུབ་ཆོག་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཁྲིད་རྒྱུན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་འདུག

ལྷ་མཆོད་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བརྒྱུད་པ།

དེ་ནས་དབེན་སའི་བརྒྱུད་པ་ནི་ལྷ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་ཞེས་ད་ལྟ་
ཁྲིད་འདོན་རྒྱ་འདི་ཡིན། འདི་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བྱང་ནས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། བ་སོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་བཅས་ནས་གསན་ཞིང་། གཞུང་བ་

སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སློབ་མ་གྲུབ་མཆོག་རྣམས་བུ་ནས་དོ་རྩེ་མཆོད་གསུམ་
ཞེས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། གྲུབ་མཆོག་རྣམས་བུ་ནི་བྱ་བལ་ལྟར་དུ་
བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་ལ། གྲུབ་མཆོག་རྣམས་བུས་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་བ་ལ་གནང་ཞིང་།
དབེན་ས་བ་སློབ་ཐང་དོན་གྲུབ་ནས་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ནས་
བཤེས་སློབ་ཐང་ཆོས་རྒྱན་དང་། བཤེས་སློབ་ཐང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་ཆོག་གས་
བཅད་དུ་བསྐྱེབས་བ་གནང་བའི་སློབ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་ཞེས་ཡོངས་
གྲགས་སུ་འདོན་བ་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན།

དེ་ལ་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་སློབ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་དབའ་གསུམ་བཅེགས་ཞེས་
པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སློབ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། གྲུབ་མཆོག་རྣམས་བུ་ལ་རྩེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་ཞལ་གཟིགས་གྱིས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་བྱུག་ཆེན་གྱི་སྟོན་འགྲོ་
ཡིན།

དགེ་ལྡན་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྲིད་ནི། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་རྩེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་གནས་མཆོག་དགའ་བ་གདོང་ནས་ཐོག་མར་ཞལ་གཟིགས་བ་ནས་
བཟུང་སྟེ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནས་འདོད་དུ་ཞལ་གཟིགས་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།
ཕྱིས་སུ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བྱུང་ནས་གདམས་བ་མང་དུ་གསན་པའི་
ནང་ནས་གཅིག་ནི་དགའ་ལྡན་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྲིད་འདི་ཡིན། འདི་རྩེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གནང་བའི་སྐབས་སུ་མི་ཡི་རྟེན་ཅན་གྱི་སློབ་མ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་
དང་། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་སྤྲས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་མཁན་རྟོགས་
ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོ་རྣམ་གཉིས་དང་། ལྷ་འགའ་ཞིག་བཅས་ཡོད་བ་ཡིན། དེ་

དག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དགའ་ལྗན་བྱས། རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྱིད་ཡིག་
འདི་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་རིམ་བར་བརྒྱད་སྐབས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ནས་རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་
རྒྱ་མཚོ། དེ་ནས་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བཅས་རིམ་བར་བརྒྱད་ཡོང་གི་ཡོད།
རྒྱལ་བ་དབེན་ས་བ་ནི། དབེན་ས་བའི་བཀའ་འབྲུམ་ལས།

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་མཚོག།

སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མ་དེའི།

གསུང་གི་སྟོང་པོ་སྟུན་བརྒྱད་འཛིན་པ་ནི།

དེང་སང་དུས་ན་ཁོ་བོ་ཅམ་དུ་བས།

ཞེས་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་འདུག དེ་ནི་དངོས་
གནས་ལས་སྒྲ་མས་རྒྱ་མི་གསུངས་ལ། འུད་པོ་བ་ཀྱང་གསུངས་དོན་མེད། ཁོང་ནི་
བྱ་བལ་བ་ཏ་ལས་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་གསུང་སྐབས་བསམ་
ཀྱིས་མི་ཁྲབ་པ་ཞིག་རེད་འདུག ནམ་རྒྱུན་ཡོངས་གྲགས་སུ་འདྲ། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་
བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། བོད་དུ་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་
པའི་མཚན་གཞིར་འཛིན་པ་གཅིག་ནི་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་བ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བ་དབེན་
ས་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས།

གངས་ཅན་ཁྱིད་ཀྱི་སྤྲས་ལྡན་མཚོག།

སྒྲོ་བཟང་དོན་བྱ་བ་ཅེས་བྱས་ཀྱང་།

ལམ་མཚོག་འདི་ཉིད་ཉམས་སྒྲངས་པས།

ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ། །

ཅེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་བཞེས་གནང་འདུག དེ་བཞིན་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་ཡང་
ཡོངས་གྲགས་གཅིག་ཡིན། གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཡང་སྐྱེ་
གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་
ཐར་ནང་མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཞལ་མཛུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྤང་བ་ཞིག་
གསུངས་ནས། མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་
དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
མཁན་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག ཡོངས་གྲགས་སྤྱི་ཆོ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ངམ་རྒྱུད་འཇུག་དོན་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་དེ་དག་ཡིན་ལ། དེ་དག་
གིས་མཆོན་པའི་མི་མངོན་པའམ། ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པ་ལས་ཆོ་གཅིག་ལ་རྒྱུད་
འཇུག་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱུད་འཇུག་ལོར་བུའི་སྤང་བ་
ཞེས་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན།

ཐུན་མིན་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར།

གྲུབ་མཆོག་རྟམ་བུ་ནས་རྗེ་སྒྲ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་དཔའ་གསུམ་
བཅེགས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། དེ་རྒྱལ་བ་
དཔེན་ས་པ་ལ་གནང་ཞིང་། དཔེན་ས་པས་དེ་ཉམས་བཞེས་གནང་ནས་སྐྱེ་ཆོ་འདི་
ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དུས་སྤྱི་མ་བབས་པས་ཡོངས་
གྲགས་སུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུགས་ཀྱི་གཞུང་ཞིག་མ་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ནས་མཁས་
གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ནི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་ཞིག་

ཡིན་ལ། ཁོང་གི་སྤྲིང་གི་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་བཟང་ཆོས་རྒྱུ་ཡིན། བཟང་ཆོས་རྒྱུ་གིས་དུས་སྐབས་དེར་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཆོག་པར་གནང་ནས་ཐུ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་འདི་མཛད་པ་ཡིན།

དབྱུས་གཙང་དང་མདོ་ཁམས་སུ་དར་བྱུང་བྱུང་ཚུལ།

འདི་ལྟར་བསམ་ཆེ་བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་འདི་དབེན་སའི་བརྒྱུད་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཉམས་བཞེས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན། སྤང་ཕྱོགས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱེངས་བཞད་པས་སྤང་བྱུད་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་གྱི་སྐུ་བྱུང་ནས་སྟན་བརྒྱུད་གྱི་གདམས་པ་གསན་པའི་ནང་བླ་མ་མཆོད་པ་མེད། འཇམ་བཞད་དག་དབང་བཙུན་འབྲས་ནི་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྲུགས་ཡོངས་གྱི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་སྤྲུགས་འདིས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་གཙོ་བོ་དབྱུས་གཙང་ཁུལ་དུ་དར་བྱུང་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ནས་བཟང་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་འཇམ་བཞད་སྐུ་ཐེང་གཉིས་པ་དཀོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོ་ལྷན་གཉིས་བླ་སྟོན་དམ་གཙང་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་ཨ་མདོའི་ཕྱོགས་སུ་དབེན་ས་སྟན་བརྒྱུད་གྱི་བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མའི་ཁྲིད་རྒྱུན་དང་། ཉམས་བཞེས་གནང་སྟེ་འདར་བྱུང་བ་ཡིན་འདུག ཕྱག་ཆེན་གསོལ་འདེབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་བཞད་དག་དབང་བཙུན་གྱི་གསུང་ནང་བླ་མཆོད་རྩ་ཆེན་གི་མཆན་ཞིག་འདུག ཁོང་ནི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེས་ན་མཆན་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་བསྟོན་གནང་མཛད་

འདུག འོན་ཀྱང་མཆོན་སྐྱོན་སྒྲངས་ལ་བལྟས་ན་གང་ཉིད་དེའི་ཐོག་ལ་ཉམས་བཞེས་
དང་རྒྱན་འབྲིས་དེ་ཅུ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཞིག་འདུག

ལྷང་སྐྱོ་རོལ་པའི་རྩོམ་པ་སྤྱད་ནང་དེ་བཞིས་ལན་ལྷ་མཁན་གྱི་མཁས་པ་
ཞིག་གིས་དགའ་ལྷན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་རི་ལྷར་ཡིན་ཞེས་དོགས་དཔྱད་ལྷ་ས་པ་
ལ་ལྷང་སྐྱོ་རོལ་པའི་ཆེས། དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་ཁྱིད་མད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་
ཅེས་ལྷགས་ལན་གནང་འདུག སྐབས་དེར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དབེན་སའི་
བརྒྱད་པ་དེ་ཅུ་མ་པ་དར་བར་སྤྱད་རྒྱད་གཙོ་བོར་གནང་མཁན་གྱི་ནང་དུ་གནས་
ཚུལ་དེ་ལྷར་བྱུང་མེད་དམ་སྙམ། དེ་བཞིན་སྤྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་
རང་གི་རྩ་བའི་སྤྲ་མ་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་འཇམ་མགོན་སྤྲ་མ་ཙོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོ་གསལ་བཏབ་པ་དེར།

ཡིད་འོང་ལང་ཆོའི་དཔལ་འཛིན་དུག་ཅུའི་བཞིའི།

འདོད་པའི་སྐྱ་རྩལ་ལ་མཁས་ལུས་སྤྲ་མ།

ཞེས་ལུལ་བ་དེ་ཡང་བདེ་པོ་མེད་ཅེས་ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་སྤྲ་མ་མཆོད་
པའི་ཁྱིད་ཡིག་ཟེན་ཟེས་ཤིག་ཏུ་དེ་ལྷར་བཀོད་འདུག དེས་ན་མདོ་སྤྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་
དེ་ལྷར་གསུང་མཁན་ཡོད།

སྙན་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་དང་གསན་རྒྱན།

མདོར་ན་དགོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོ་དང་། གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྟོན་
མེ་སོགས་ཡིན། གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་ནི་སྟོང་རྩོལ་སྤྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་མ་
ཡིན་ལ། གསུང་ཆོས་ཀྱང་གསན་ཡོད་ཅིང་། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་

བྱུང་ནས་ཀྱང་གསུང་ཆོས་གསལ་མེད་དམ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དབེན་ས་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་
བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཡིན་ལ། གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ནས་བཟུང་མདོ་སྒྲུང་ཀྱི་
ཕྱོགས་སུ་དར་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་འདུག དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་
གསལ་བྱུན་ཁག་གཉིས་ཡོད།

དེ་ཡང་ལསྐྱབས་ཇེ་པ་བོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱད་པ་ཁག་འདི་ལྟར་དུ་ཕྱེ་གནང་
གི་འདུག དེ་ཡང་དགོན་མཚོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོ་དང་། དཔལ་མང་དགོན་
མཚོག་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ནས་བརྒྱད་པ་ནི་མདོ་སྒྲུང་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་དེ་ཡིན་
ལ། བརྒྱད་པ་གཞན་ཞིག་ནི་དཔལ་ཚུ་ཡབ་སྲས་ནས་བརྒྱད་པའི་རྒྱད་པ་གཅིག་
བཅས་གཉིས་ཡོད་པ་ལསྐྱབས་ཇེ་པ་བོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེས་གསལ་ཞིང་། ལསྐྱབས་ཇེ་
པ་བོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱུང་ནས་སྤིང་རིན་པོ་ཆེས་གསལ་གནང་མཛད་ཡོད་ལ།
ལསྐྱབས་ཇེ་ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གསལ་ཡོད། རོས་ལ་སྒྲ་མཚན་བདེ་སྒྲོང་
དབྱེར་མེད་མའི་རྩ་གཞུང་བཅ་ཆེན་གྱི་གསུང་འདིའི་སྟེང་ནས་ཉམས་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱན་
ཐོབ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་ཡོངས་འཛིན་ལེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་སྒྲ་མཚན་
ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོའི་ཐོག་ནས་བཤད་ལུང་ཞིག་ཀྱང་ཐོབ་ཡོད། སྒྲ་མཚན་ཁྲིད་ཡིག་
ཞལ་ཏེ་ཅང་གསལ་པོར་ཡོད་པ་ནས་རྒྱན་ཁ་ཆེམས་རྒྱང་བསྐྱར་མ་ཞེས་བཛྲོད་པའི་
ལུང་རྒྱང་ཞིག་བཅས་ཐོབ་ཡོད།

སྒྲ་མཆོད་བདེ་སྣང་དབྱེར་མེད་མ།

གདམས་ངག་གི་ཁྱད་ས་བཤད་པ།

ཀྱ་གར་སྐད་དུ། ལུ་ཅུ་ཕུ་ཇ་ཉུག་པལ་རྒྱ་ལ། བོད་སྐད་དུ། སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་
ག་ཞེས་བྲ་བ། བཀའ་འདྲིན་མཉམ་མེད་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་
ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །

བཅེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་
གསོལ། ། ཞེས་བསྟན་བཅོས་འདི་ཀྱ་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་མིན་པར་བོད་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་ཡིན་ན་ཡང་། ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ནི། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཆོས་
ཀྱི་ཁྱད་ས་ཀྱ་གར་ལ་གཏུགས་པས་ན་ཀྱ་གར་སྐད་དུ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་
གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་པལ་མོ་ཆེའི་དབྱར་ཆོགས་ཞིང་གི་མཆོད་པ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། ལྷག་དོན་གསང་འདུས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེའི་ཐེང་བ་དང་། དེ་
བཞིན་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། གཞན་ཡང་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་རིམ་ལྗེའི་གཞུང་བཅས་ཀྱི་ནང་
དུ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་པ་ཡིན། གསང་བ་གྲུབ་པ་མགོན་པོ་བདེ་བའི་རྗེ་རྗེའི་
གསང་འདུས་སྒྲོར་གྱི་གཞུང་དུ་འདྲེས་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་སྤྱབ་སྟོང་གི་སྒྲོར་སོགས་ཀྱི་
ནང་དུ་འདྲེས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གལ་ཆེན་པོར་གསུང་གི་འདུག

མདོར་ན་ཀྱ་གར་མཁས་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཁྱད་ས་མ་ནས་བྱང་བས། ཆོས་ཁྱད་ས་

བཙུན་པ་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་ལ་ཁུངས་གཏུགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་
ལའང་གོ་བ་མེད་དམ་སྟེ།

གང་ལ་བརྟེན་ན་སྐྱེ་གསུམ་བདེ་བ་ཆེ། །

སྤུན་མོང་དངོས་སྤྱབ་དང་བཅས་སྐད་ཅིག་ལ། །

སྟོལ་མཇད་འདོད་དགའའི་མཆོག་སྟོལ་ཡིད་བཞིན་ནོར། །

དོ་རྩེ་ཅན་ཞབས་པར་སྒྲོར་གུས་བཏུད་ནས། །

ཞེས་པའི་མཆོད་པར་བརྟེན་པ་ཡིན།

གང་གི་དེན་གྱིས་བདེ་ཆེན་ཉིད། །

སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཆར་བ་གང་། །

ལྷ་མ་རིན་ཆེན་ལྷ་བུའི་སྐྱེ། །

དོ་རྩེ་ཅན་ཞབས་དཔལ་ལ་འདུད། །

ཅེས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོག་འདི་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཅ་མ་ལས་ནང་དོན་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན། ལྷ་མ་གང་ལ་བརྟེན་ན་ཟུང་འཇུག་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་སྤུན་མོང་
གི་དངོས་སྤྱབ་དང་བཅས་པ་བདེ་སྤྱོད་ཉིད་དུ་སྟོལ་བར་མཇད་མཁན་དང་། མདོར་
ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྤྱག་གི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤྱོད་ཉིད་སྟོང་བར་
མཇད་མཁན་གྱི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བའི་དོ་རྩེ་ཅན་ཞབས་ཏེ་ལྷ་མའི་ཞབས་
ཀྱི་པར་སྒྲོར་ལ་འདུད་ཅེས་གཙོ་བོ་ལྷ་མར་མཆོད་པར་བརྟེན་པ་ཡིན། བཏུད་ནས་ཞེས་
པས་མཆོད་པར་བརྟེན་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅི་ན། ཅོ་མ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།

སྐལ་བཟང་སྟོབ་མའི་པན་བདེ་མ་ལུས་པ། །

སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཆོག་གཉིས་པ་དང་བཤམ་བ། །

མདོ་རྒྱད་དམ་པའི་མན་ངག་པད་ཆལ་ལས། །

འོངས་པའི་མེ་ཏྲག་སྒྲེང་མཛེས་མགྲུལ་རྒྱན་སྟེལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐལ་བཟང་ཞེས་པ་ནི། རྩོགས་གཅིག་ནས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་
པོའི་གཞན་དབང་དུ་སྦྱར་ཞིང་། རང་དོན་གཅིག་ལུ་བསམ་པ་མ་ཡིན་པར་མཐའ་
ལས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསམ་སྟོབ་གཏོང་མཁན་དེ་ལ་སྐལ་བ་
བཟང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས།

རང་གི་བྱ་ལའང་མ་ཆགས་པའི། །

ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་སྐལ་བ་དཔལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐལ་བཟང་ཕྱག་ན་དོན་རྗེ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པས་
སྐལ་བཟང་ཞེས་པ་ནི་སྦྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གསུང་གི་ཡོད་ལ།
དེའི་ནང་ཆོན་ནས་དབང་པོ་ལྟན་ཏུ་སྦྱར་བ་སྐལ་བཟང་ནང་ནས་བྱུང་དུ་འཕགས་
པའི་སྐལ་བཟང་གསང་སྟགས་དོན་རྗེ་ཐེག་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཡུང་གསང་སྟགས་
སྟེ་མེད་ཀྱི་བྱང་འབྲུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་མོས་པ་ཡོད་པའི་སྟོབ་མའི་གནས་
སྐབས་པན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་བདེ་བ་མ་ལུས་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཆོག་གཉིས་པ་
མེད་པར་འདི་ཁོ་ན་སྟེ་སྟོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེ་ཡང་མདོ་རྒྱད་དམ་པའི་པད་ཆལ་
ལས་འོངས་པ་ཞེས་པས་ཁྱེད་ལ་པའི་མདོ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མདོ་སྟེ་སྟོང་པོ་
བཀོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཤར་བྱིན་ཏྲག་ཏུ་དུའི་ལེ་ལུ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་མདོ་མང་
པོའི་ཁྱེད་ལ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་ཆ་བཞག་ན། གཙོ་བོ་གསང་འབྲས་ཅན་རྒྱུད་

དང་། དེ་བཞིན་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེའི་མེད་བ་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་
གཞུང་མང་པོའི་ནང་ནས་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་ལྷ་མ་བསྟེན་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་
རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པོ་བསྟུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དང་། སྟེན་སོག་གཅིག་ལ་རྣམ་མཁྲིན་
སྟུབ་པའི་ཐབས། མདོར་ན། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་སྟུགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་བའི་ལམ་
ཀྱི་སྟོང་པོ་བསྟུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན།
ལེགས་ཚོགས་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་
མཐའ་ལས་པ་ཀུན་ཀྱི་རྩ་བ། ཐེག་པ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་
ལྷང་བར་བྱ་བའི་མན་ངག་མཐའ་དག་གི་གནད་བསྟུས་པ་ནི། རང་ལ་ལམ་བྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་རག་ལས་པ་
ཡིན་ཏེ། བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ་ལས། མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་མགོ་ནི། །བཤེས་
གཉེན་དམ་པ་མི་བཏང་བ་ཡིན། །དེ་ལས་དད་དང་བྱང་རྒྱ་སེམས་སོགས། །ཡོན་
ཏན་ཀུན་འབྱུང་ཀུན་ཀྱི་གཏེར་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པས་ཀྱང་།

དེ་ནས་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་རྗེ་སྟེད་པའི། །

རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་འགྲིག་པའི་རྩ་བ་ནི། །

ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་འབད་པ་ཡིས། །

བསམ་དང་སྟོར་བས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་བྱ། །

མཐོང་ནས་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར། །
བཀའ་བཞེན་སྦྱབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱེད། །
རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། །
ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞེན་བསྐྱེད་འཆའ་ལོ། །ཞེས་དང་།
འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་དགེ་ལེགས་གྱི། །
ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་ཙ་བ་བྲིན་ཅན་རྩེ། །
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་མ་ལྷ་བཙུ་བ་ལས་ཀྱང་།
དངོས་གྲུབ་སྟོབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། །
རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུང་བར། །
ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས། །
ལྷ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། །
ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་།
སྟོབ་མ་བཟང་པོ་ལྷ་མར་གྲུས་ལྡན་དེ་དག་གིས། །
ལྷ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། །
ཅི་ཕྱིར་ཞེན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྲུང་། །
དེ་དག་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྗེས་སུ་སྟོན། །
སངས་རྒྱུ་ཆོས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཞེས། །
ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བས་དེ་སྐད་གསུང་། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་བསྟེན་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། བོ་
ཏོ་བས་རི་སྐད་དུ། ཆེ་འདིའི་བྱ་བར་བལྟས་ནས་བྱས་ཆོག་པ་ལའང་སྒྲོ་བ་མཁན་
མེད་པར་མི་འོང་ན། ད་ལྟ་ངན་འགྲོ་ངན་སོང་གི་གནས་ནས་ཐར་མ་ཐག་པ་དང་། ཐར་
པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲོས་མཐོང་སྤྱོད་དང་། ཐོས་སྤྱོད་མེད་པའི་
ལས་དང་པོ་བ་ཞིག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ས་ལ་བཞོད་པ་ལ་སྒྲ་མ་
མེད་ན་གང་ལ་འོངས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བདེན་པ་ཡིན།

ང་རང་ཆོའི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་རང་
ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆེ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཆེ་རབས་
ནས་ཆེ་རབས་སུ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་གོམས་ཡོད་ཅིང་། ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་
རབས་བར་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པའི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཞེས་པ་དེ་མེད་པར་
བཟོ་ཐབས་ནི་རང་གི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་ཐབས་མེད། དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་
འདིའི་ཐོག་བཙུག་ལྟར་འདས་མ་བྱོན་པའི་གོང་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་བརྒྱུད་མང་པོ་
ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། བཙུག་ལྟར་འདས་བྱོན་པའི་རྗེས་སུ་འང་ཆོས་བརྒྱུད་མང་པོ་ཞིག་
བྱུང་ཡོད། དེ་དག་ཆང་མའི་ནང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་། བདག་
འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱེས་དགོས་ཞེས་གསུང་
མཁན་ནི་བཙུག་ལྟར་འདས་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མེད།

དེས་ན་ང་རང་ཆོ་ད་ལྟ་བར་དུ་གོ་སྤྱོད་དང་ཐོས་སྤྱོད་མེད་ཅིང་། དེའི་ལྟོག་
སྤྱོགས་ནས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་ཤིང་། རང་གི་
རང་གིས་སྦྱེས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་བསྟེན་

བ་ལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནམས་རི་ལྟར་ཡིན་པ་སྟོན་མཁན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་དང་མ་འཕྲད་ན་ཡོང་ཐབས་མེད།

ཉོན་མོངས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། དེ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་སམ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་སྟེ་མ་ལས། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རེད་ཅེས་བརྗོད་མཁན་དགོན་པོ་འདུག་དེས་ན་ཆེ་འདིའི་བྱ་གཞག་བལྟས་ནས་བྱས་ཆོག་པ་ལའང་། སློབ་མཁན་མེད་པར་མི་འོང་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆེ་འདིའི་སྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་ལས་ཀ་ཡག་པོ་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལ་དདུལ་དགོས་ཤིང་། དདུལ་ཡོང་བ་ལ་དདུལ་བཟོ་སྐྱངས་ཤེས་དགོས་པ་སོགས་སློབ་སྦྱོང་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ལས་རིགས་འབྲུམ་མིན་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་སོགས་ཆེ་ས་ཞིག་དང་། ལས་ཀ་ཡག་པོ་ཞིག་དཔྱད་དེའི་ཐོག་ལ་སྐད་གྲགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལའང་སློབ་སྦྱོང་མ་བྱས་ན་ཡོང་ཐབས་མེད། སྐྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་ཡོང་གི་མེད་ལ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོང་གི་མེད། དེ་དག་བསྐྱབས་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་གཞན་ལ་མིག་དཔེ་བལྟས་ནས་བྱས་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ལང་། དེ་དག་གི་གནད་འགག་འདི་དང་འདི་ཞེས་སློབ་མཁན་གྱི་དགེ་ཆམ་ཞིག་མ་བསྟེན་ན་ཡོངས་ཐབས་མེད་པས་ད་ལྟ་བར་དུ་སློབ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བཏང་མ་སྦྱོང་བའི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཞེས་པ་དེ་སྦྱོང་དགོས་ཤིང་། དེ་སྦྱོང་ཐབས་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་དགོས་ཞེས་དེ་ནམས་རོ་སྦྱོད་བྱེད་མཁན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡོང་ཐབས་མེད། དེས་ན་ཁྱ་མ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཚད་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་བསྟན་དགོས་པ།

དེ་ལྟར་གཤམ་ཆེ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཡང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། རང་མ་དུལ་བར་གཞན་འདུལ་བའི་གནས་མེད་པར་གསུངས་པས་གཞན་འདུལ་བའི་སྒྲ་མ་དེས་ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱ་དཔེ་བཏུལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཏུ་ཅང་གཤམ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། གཞན་ལ་སྟོབ་ཁྲིད་བྱེད་མཁན་གྱི་དགོ་ཆ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ། ཐོག་མར་སྟོབ་ཁྲིད་བྱེད་རྒྱུ་འདོན་དེ་དག་རང་གིས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། སྟོབ་བྱ་ཆེན་མོའི་དགོ་ཆ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་རང་ཉིད་ལ་སྟོབ་བྱ་ཚུང་དུ་ཐོན་པའི་ཤེས་ཚད་ལས་མེད་ན། སྟོབ་བྱ་ཆེན་མོའི་དགོ་ཆ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད། སྟོབ་བྱ་ཆེན་མོའི་དགོ་ཆ་བྱེད་པ་ལ། སྟོབ་བྱ་ཆེན་མོའི་སྟོབ་ཆོན་དེ་དག་སྟོབ་ཁྲིད་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཤེས་ཚད་ཅིག་དགོས་པ་ལས་དེ་མིན་ཡོང་ཐབས་མེད། དེས་ན་གཞན་ལ་ཆོས་འཆད་མཁན་དེས་ཐོག་མར་འཆད་རྒྱུ་འདོན་ཆོས་དེ་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱངས་ནས་ཤེས་པ་དང་རྒྱ་སྟོང་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ལས་རྒྱ་སྟོང་མེད་ན་ཡོང་ཐབས་མེད། དེ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན། ཞེས་པ་འདི་དགོས་པ་ཡིན།

ཆོས་ཞེས་པ་ནི་སྟན་པས་སྟན་སྟོབ་པར་ཆ་མཚོན་ན། དཔེ་ཆ་བསྟན་པ་གཅིག་ཤུས་མི་འགྲིག་པར་ཉམས་སྤྱོད་ཤུན་སུམ་ཆོག་མ་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་པ་ཡིན། ན་ཆོའི་བབ་དང་བསྟན་ཏེ་ཉམས་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ནད་འདི་ལ་སྟན་འདི་ཟ་དགོས་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཞེས་རང་ཉིད་ན་མ་སྤྱོད་ཡང་། གཞན་ན་སྤྱོད་བའི་ནད་བབ་རྒྱས་མངའ་ཆ་ཆང་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་སྟོབ་ཁྲིད་

བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ཆོས་ཞེས་པ་ནི། སེམས་རྒྱུད་འདུལ་བར་བྱེད་པའམ་སེམས་ལ་བཟོ་བཅོས་རྒྱག་རྒྱུ་འདི་དོན་ཡིན། ཆོས་ཞེས་པའི་བོད་སྐད་ཀྱི་ཆོག་འདི་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་བའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་བསྐྱར་ཞིང་བཅོས་པའི་མིང་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ནི་བཅོས་པའི་དོན་ཡིན། དེས་ན་གཞན་རྒྱུད་བཅོས་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ཆོས་པ་ཞིག་དགོས་པས་བཅོས་སྐྱངས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། བཅོས་སྐྱངས་ཁ་ནས་ཆོག་ཙམ་བརྗོད་ཤེས་པར་མི་འགྲིག་པར། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལག་ལེན་བསྐྱར་བའི་ཉམས་ཐྱོང་གི་ཐོག་ནས་བཅོས་སྐྱངས་གང་འཆོམས་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། རང་མ་དུལ་བས་གཞན་འདུལ་བའི་གནས་མེད་པར་གསུངས་པས་གཞན་འདུལ་བའི་སྒྲ་མ་དེས་ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱུད་བརྒལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །རང་གི་རྒྱུད་འདུལ་ལུགས་དེ་ཡང་། གང་བྱུང་བྱུང་གི་སྐྱབ་པ་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མིང་བཏགས་པ་རེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་མི་པན་པས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་བ་སྤྱི་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་འདུལ་ལུགས་ཤིག་དགོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོན་རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་བ་སྤྱི་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་འདུལ་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསྐྱབ་པ་རེན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་ངེས་པས་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་།

ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཐོག་ལ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གཙོ་བོ་དེ་དག་གསུང་གི་ཡོད།

དེས་ན་སྒྲ་མ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། སྒྲ་མའི་མིང་ཡོད་པ་ཙམ་
གྲིས་མི་འགྲིག་པར། བཙུག་ལྷན་འདས་གྲིས་འདུལ་བའི་གནས་གྲི་སྒྲ་མའི་མཚན་
ཉིད་ནས་བཟུང་སྟེ་དབང་བསྐྱར་མཁན་གྱི་རྗེ་རྒྱལ་དཔོན་བར་གྱི་སྒྲ་མའི་མཚན་
ཉིད་ཞིབ་ཅིང་སྤྲོ་བ་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་དགོས་པ་ཉ་ཅང་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཆང་མིན་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ནས་སྒྲ་མ་མཚན་ཉིད་
ཆང་བ་ཞིག་གི་བྱང་ནས་ཆོས་ཁྱེད་པ་དང་། གདམས་ངག་ཉན་པ་བཅས་བྱེད་དགོས།
ཡང་མཚན་ཉིད་ཆང་མིན་དང་། དད་པ་སྤྱང་སྤུབ་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཡིན་ན་ཆོས་གྲོགས་
གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་དབང་དང་སྟོམ་པ་ཁྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱས་པར། ཆོས་ལ་བགྲོ་
སློང་དང་དོགས་དབྱེད་བྱས་ན་འགྲིགས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཡག་པོ་ཡོད་ལ་བརྟན་པོའང་
ཡོད། དོགས་དབྱེད་བྱས་ནས་སྒྲོ་བསྐྱེད་གང་འཆོམས་བྱང་རྗེས་མ་འགྲིགས་པ་ཡོད་
ན་ཁ་ཅུང་ཟད་བཏང་ཡང་དེ་ཙམ་མི་འགྲིགས་པ་མེད། དབང་དང་སྟོམ་པ་ཁྱེད་པ་
སོགས་ཆང་མ་བྱས་ཟིན་རྗེས་ཁ་གཏོང་བ་སོགས་བྱས་ན་ཉན་ཁ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་
ཡོད། ཐོག་མ་ནས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་སྒྲ་མ་མཚན་ཉིད་ཆང་
བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་ནས་སྒྲོ་བ་མས་སྒྲ་མ་མ་བསྟེན་གོང་ལ་
བརྟག་དབྱེད་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོར་གསུངས་ཡོད། རྒྱུད་ལས།

ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་བརྟག།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ་ངོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཡུན་འགོར་ཡང་སྒྲོན་མེད་

ཅིང་། བརྟག་དབྱང་བྱས་ནས་གདེང་འཁེལ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།
དེ་མིན་དེང་སྐབས་ཐོད་དང་རྒྱ་ནག་ཏུ་སྐྱ་མ་རྩུན་མ་དོན་མཁན་ཡོང་གི་འདུག་ལ།
དེ་བཞིན་བྱ་བ་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འདྲ་སྐྱ་མ་རྩུན་མ་དོན་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད།
ཐོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཅུང་ཟད་དག་པ་མེད་དམ་སྙམ། འོན་ཀྱང་ཐོག་རྩ་ཆོས་
བཤད་བྱེད་མཁན་ཡོང་ཉེན་ཡོད་པས་བརྟག་དབྱང་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་
ཡིན།

སྐྱ་མ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་རྙེད་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྱ་མའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
ཆོས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཉན་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱ་མར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྦྱོན་
འདོགས་ཀྱི་སྒོ་མི་ཡོང་བ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོན་གྱི་རིགས་ཐན་ཐུན་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་
བསམ་སྒོ་མི་གཏོང་བར་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས། ལྷག་པར་
སྦྱོན་མཐོང་བ་དང་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན།

འདི་ལྟར་བསམ་གཞིགས་བྱས་ན། སྤྱིར་མངོན་མཐོ་སྦྱབ་ཚུལ་དང་། ཡང་སྒོས་
ལྷག་པར་དུ་ངེས་ལེགས་སྦྱབ་སྙེད་སྤྱད་པའི་ཤེས་པ་འདི་སྐྱ་མ་འཕྲད་པ་ལས་བྱུང་བ་
ལས་རང་སྦྱོབས་ཀྱིས་ཡོང་ཐབས་མེད། དཔེར་ན། ངོས་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཨ་མ་དེའི་
ས་ཆ་གྲོང་གསེབ་ཁུག་གྲོག་དེར་ད་ལྟ་བུ་ཡོད་ཆེ། དེ་ཅམ་ཤེས་ཐབས་མེད།
ལྟུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར་རིམ་བས་དབྱས་སུ་སྤྲེལ་བ་ཤིང་། སྐྱ་
མ་དང་འཕྲད་ནས་དཔེ་ཆ་བཟུ་རྒྱུའི་གོ་སྐྱབས་ཐོབ་པ་སོགས་བྱུང་ཡོད། ད་ཆོད་ར་
ཨ་མ་དེའི་གྲོང་གསེབ་དེར་བསྐྱད་ཡོད་ན། ཅི་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་དང་། ད་ལྟ་གང་

འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་བཅས་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། དུས་ད་ལྟ་བུ་གསལ་ཆགས་ཡོད།
དེ་རྣམས་གང་གི་བྱིན་ཡིན་ཞེས་སྒྲུ་མ་དང་འཕྲད་པའི་བྱིན་གྱིས་ཡིན་པ་ཏ་ཅང་
གསལ་པོ་ཡིན། ལྷ་མ་དང་འཕྲད་ཐུབ་པ་དེ་ཡང་སྒྲུ་མ་ཆོས་སྐྱའི་དབྱིངས་སུ་
བཞུགས་ཡོད་ན་མཇུག་ཐུབ་ཐབས་མེད་ལ། ལྷ་མ་བདེ་ཆེན་ལོངས་སྐྱའི་རྣམ་པར་
བཞུགས་པ་ཡང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ས་ལས་གྱི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོ་ཞིག་མ་ཐོབ་པར་
ལོངས་སྐྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་མཇུག་ཐུབ་རྒྱ་མེད། སངས་རྒྱུ་བཙུག་པོ་ལྟ་བུ་འདས་
མཆོག་གི་སྐུ་སྐྱའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་བྱོན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཡང་རང་ཆོས་མཇུག་ཐུབ་
པ་བྱུང་མེད། རང་ཉིད་རྒྱུད་མ་དག་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས་མཆོག་གི་སྐུ་སྐྱེ་མཇུག་
པའི་སྐུ་པ་མེད། སོ་སྟེ་ལས་དག་ཅིག་གིས་མཇུག་ཐུབ་པ་ལས་རང་ཆོས་ལྟ་བུ་ཞིག་
གིས་མཇུག་ཐུབ་ཐབས་མེད། རང་ཆོས་མཇུག་ཐུབ་པ་ནི་གང་གི་དབང་གིས་བྱུང་ཞེ་
ན། ལྷ་མ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་འདིས་རང་ཆོས་མཇུག་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ཡིན།
ལྷ་མ་མཆོག་གི་སྐུ་སྐྱའི་རྣམ་པར་བསྟན་ཡོད་ན་རང་ཆོས་མཇུག་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་
ཐག་ཆོད་པ་ཡིན། ལྷ་མ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་འདིས་རང་ཆོས་ཞལ་མཇུག་
ཞིང་། གསུང་ཐོས་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ས་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན། ལྷ་མ་ཐ་
མལ་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཐ་མལ་པ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐ་མལ་པ་
ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐ་མལ་པ་
ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་མཁན་ཞིག་ལ་ཐ་
མལ་པ་ཞེས་མི་བརྟོག་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། རྒྱུ་བ་དཔེན་ས་པ་དང་། རྩེ་བཙུན་མི་ལ་རྣམ་གཉིས་སྐྱེ་ཆེ་གཅིག་

ལ་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་ཀྱང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལར་མཆོན་ན་སྐྱུ་ལུས་སྤང་
སོའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་ལས། དབུ་ལ་གཙུག་ཏྱར་འཁྱུངས་པ་དང་། མཆོན་དང་
དཔེ་བྱད་ཀྱི་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་མེད། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་རྟོགས་པ་མཐོན་སོར་
ཐེབས་པའི་སྐུབས་སུ་མི་རྣམས་ཀྱི་དབེན་ས་སྟོན་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཡོད།
སངས་རྒྱས་དངོས་ལ་མཇུག་ཕྱིན་པ་མི་སྤྱིར་བཏང་བ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པ་ཞིག་ལའང་མ་བཅིས་པར་དབེན་ས་སྟོན་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཡོད།

མདོར་ན་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲེང་ནས་འཛོག་རྒྱ་
ལས། མགོ་ནས་འོད་འཕྲོ་བ་ལྟ་བུས་འཕགས་པར་འཛོག་རྒྱ་ཞིག་མེད། ཤེས་རྒྱུད་
དུལ་དང་མ་དུལ་བའི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་ཞེས་འཛོག་གི་ཡོད།

དེས་ན་སྐྱེ་མ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་
ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་བསྟན་པ་དེ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། འདི་
ལྟར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ཆེ། སྐྱེ་མ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་འདི་ཁོ་ནའི་བྲིན་ལ་
བརྟེན་ནས་དཔེ་ཆ་བལྟ་རྒྱུ་བྱུང་བ་དང་། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཚུལ་ཤེས་པར་མ་བཟད།
ཆོས་བྱེད་མི་གྲལ་དུ་ཚུད་པ་འདིའང་སྐྱེ་མ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་འདི་ཁོ་
ནའི་བཀའ་བྲིན་ཡིན་པས། སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་སྟེ་བསམ་སྒྲོ་ཕན་བྱ་བཏང་ན་སྐྱེ་
མའི་སྟོན་མཐོང་བ་དད་པའི་བློ་གསུ་ལྟར་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཉ་ཅང་རྣམས་པ་
ཆེན་སོ་དང་། དོན་དངོས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན། གཙོ་བོ་སྟོན་མཐོང་བ་དད་པའི་བློ་གསུ་
འབྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། བཀའ་བྲིན་ལྟག་པར་བྲན་ཞིང་དམིགས་བསལ་ངེས་པ་
རྟོག་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། སྤར་དགེ་བསྐྱོས་ཤིག་གིས།

ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་དགོས་ན། །

མ་གནང་དགྲ་གནང་མ་གནང་ཞིག །

ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་བསྐྱབ་དགོས་ན། །

མི་གསུང་དགྲ་གསུང་མ་གསུངས་ཞིག །

ཅེས་ཆོགས་གཏམ་བཏང་བའི་ཤོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་བདེན་པ་རེད་འདུག ལྷ་
མས་གང་བྱང་བྱས་པར་དག་པ་སྟེར་ཏེ་ཅི་མཛད་ལེགས་མཐོང་བྱེད་དགོས་ཞེས་
བརྗོད་ན། དེ་ནི་སློབ་མས་ནོར་བ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་མས་ནོར་བ་ཡིན། ལྷ་མའི་ངོས་
ནས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལྟར་མ་མཐའ་ངས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
ཆོས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པས་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན་མི་འགྲིགས་བསམ་པའི་སློན་ནས་རང་
ཉིད་ཀྱིས་བྲན་ཤེས་བག་ཡོད་ཏྲག་ཏུ་བསྟེན་དགོས་སྐྱེ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
སློབ་མའི་ངོས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟགས་ཀྱི་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ནི་ཏེ་ཅང་
བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་པ་བྲན་པའི་ཐོག་ནས་ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་བ་
ཞེས་པ་འདི་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་བས་ན་སློབ་མའི་ཆོགས་གསོག་པ་དང་སྐྱིབ་པ་སྤྱོད་པའི་ཞིང་དུ་སངས་
རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་རྗེ་རྒྱུ་སློབ་དཔོན་ལྷག་སྟེ། སློབ་བྱུང་ལས།

འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས། །

ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གཅིག་ལུ་ཉིད། །

མན་ངག་རབ་ཏུ་སྟེར་བའི་བྱིར། །

རྗེ་རྒྱུ་སློབ་དཔོན་དེ་བས་ལྷག །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཁུངས་གསུངས་པ་ཡིན།

རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ན། ལམ་གྱི་གནད་ཆང་བའི་སྒྲ་མའི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱེད་པ་ནི་
དལ་འབྱོར་ལ་སྦྱང་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་ཉམས་
སུ་མཐར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཁྱིད་ཡིག་དག་གི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་མའི་རྣམ་
འབྱོར་འདི་ལ་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཤར་སྐྱོམ་བྱེད་པ་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་ནང་
དུ་ཡོད་ལ། གློ་སྦྱོང་གི་སྐྱོར་རྣམས་ཏ་ཅང་རྒྱས་པོ་ཡོད་པས་ལམ་རིམ་གྱི་ཆེ་བ་ཁྱད་
ཆོས་བཞི་ཡང་གདམས་དག་འདི་ལ་ཆང་ཞིང་། དེ་བཞིན་གློ་སྦྱོང་གི་སྐྱོར་ཞིབ་རྒྱས་
སུ་ཡོད་ལྷུངས།

ཉམ་ཐག་འགོ་བ་འདི་ཀུན་བདག་གི་མ། །

ཡང་ཡང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུངས་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས། །

སྤྲུག་པའི་བྱ་ལ་བཅེ་བའི་མ་བཞིན་དུ། །

བཅོས་མིན་སྦྱང་རྩེ་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

སྤྲུག་བསྐྱུངས་སྤྱོད་ཅེས་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། །

བདེ་ལ་ནམ་ཡང་ཆོག་ཤེས་མེད་པར་ནི། །

བདག་དང་གཞན་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མིན་ཞེས། །

གཞན་བདེ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་སོགས་གྱིས་གློ་སྦྱོང་གི་སྐྱོར་ཏ་ལས་པ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་གློ་
སྦྱོང་གི་ཆེ་བ་དང་།

རྩོམ་ཅི་མ་ལྟོན་ཤིང་བཞིན། །

ཞེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་གྲང་གཞུང་འདི་ལ་ཆང་ཡོད་དོ། །

གང་གིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རྟེན།

དེ་ལ་ས་བཅད་ཞིབ་ཚགས་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱིར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉམས་
ལེན་བྱེད་ཚུལ་གསུང་སྐབས་གང་གིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རྟེན་དང་། གང་དུ་ཉམས་
སྲུ་ལེན་པའི་གནས། རི་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ། དེར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་
འདུ་བྱ་བ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད།

དང་པོ། གང་གིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རྟེན་ཞེས་པ་ནི། ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཐོ་
རང་ཉིད་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་གྱིས་རིམ་བས་རྒྱུད་སྤྱངས། མདོར་ན་ངེས་འབྱུང་དང་།
བྱང་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་ཐོག་
མར་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་དཔེ་ཆ་བལྟས་པ་དང་། ལྷ་མས་ངོ་སྤྱད་པའི་
ཐོག་ནས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་དང་། དེ་
ནས་ཐོག་མཐའ་མ་ལས།

རི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས། །

ཉིན་དང་མཆན་དུ་ཚུལ་བཞིན་རབ་བརྟགས་ནས། །

བསམ་བྱའི་གནས་ལ་བསམ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །

རྣམ་དཔྱད་སྒྲོ་ཡིས་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པར་ཤོག། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་ཡང་ཡང་བསམ་སྒྲོ་བཅད་། དབྱད་པ་
བྱས་ཏེ་འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གང་གི་སྐབས་སྤྱིང་བསམ་སྒྲོ་བཅད་ནས་དབྱད་པ་
བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་ཉིན་མོར་དབྱད་པ་བྱས་ན། མཆན་མའི་མི་ལས་དུའང་དབྱད་པ་

བྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་དབྱེད་པ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་བ་
ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སློན་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ལ་དབྱེད་པ་བྱེད་རྒྱ་ཏ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ཡང་དབྱེད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དགོས་ཤིང་། སྤྱིར་ཐེ་ཆོམ་སློན་དུ་མི་བཅི་བ་ཡིན།
ཅ་ཉོན་བྱུག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཐེ་ཆོམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་
ཡོད་པ་དེ་དག་ཤེས་བྱེད་དགོས། དད་པ་ཅ་ཆེན་དུ་གསུང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དད་པ་དེ་
ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་དད་པ་ཞིག་དང་། དབང་ཚོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
འབྲང་གི་དད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ནི་གཞུང་
ལུགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་དམན་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་ལྷན་པོ་ཚུ་སྤྱད་པ་ལའི་དཔྱད་
ཅེས་པ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

དེས་ན་རྒྱ་མཆན་མཐོང་བའི་དད་པ་ཞིག་དང་། ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་
དགོས་པ་ཡིན། ང་ཆོའི་གཞུང་ཆེན་མང་པོའི་དབྱུང་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཞེས་
པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་དཔེ་ཆ་ལྟ་མཁན་ཀྱི་མི་དེས་ཐེ་ཆོམ་བྱས་ཏེ་དཔེ་ཆ་འདི་ལ་
སྤྱིར་པོ་ཡོད་དམ་ཅེད། འཕྲལ་ཀྱི་དགོས་པ་དང་སྤྱགས་སུ་པན་ཐོགས་གང་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མཁན་ཞིག་གིས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས། གཞི་
ནས་དཔེ་ཆ་འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་འདུག བརྗོད་བྱ་འདི་དག་ཤེས་ན་
གནས་སྐབས་པན་ཐོགས་འདི་དང་འདི་ཡོང་བ་དང་། སྤྱགས་སུ་འང་པན་ཐོགས་འདི་
འདྲ་ཞིག་འདུག་བསམ་པ་དེ་དག་ཤེས་པའི་སློན་ནས་དཔེ་ཆ་དེ་ཉིད་བལྟ་རྒྱ་ཞིག་
གསུང་གི་ཡོད། མདོར་ན་ཐེ་ཆོམ་དགོས་པ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སློབ་མའི་ཡོན་

ཏན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། མགོན་པོ་སྐུ་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་མ་ཨུ་དེ་མས་མཛད་པའི་
དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

གཟུར་གནས་སློབ་ལྟན་དོན་གཉེར་བའི།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སློབ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། སློབ་གཟུ་བོར་
གནས་པ་ཞེས་པ་ནི། སློབ་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་ན་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་
མཐོང་བ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་སློབ་དུ་མཐོང་གི་ཡོད། དེས་ན་སློ་
ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་གཟུ་བོར་གནས་པ་དགོས་པ་ཡིན། སློབ་ལྟན་ཞེས་པ་ནི།
ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་འབྱེད་ཤེས་པ་དགོས་ཤིང་། ལྷ་མཚན་མེད་པར་
འགལ་འདུ་ཡོད་པ་གང་དག་ཡིན་དང་། དོན་ཞིག་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་སྐབས་དེ་སྤྱི་
བཞིན་པར་ཁས་ལེན་ན་རིགས་པས་གཞོད་པ་གང་ཞིག་འདུག འགལ་བ་གང་དག་
ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། དོན་གང་ཞིག་ལ་རྗེ་ཙམ་དཔྱད་ཀྱང་རིགས་
པས་རྩ་བ་ནས་མི་གཞོད་ཅིང་། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མང་པོ་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་
བུའི་ལེགས་བཤད་དང་། ཉེས་བཤད་རྣམས་དཔྱད་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྱེད་ཤེས་པའི་སློ་
ནས་ཉེས་བཤད་དོར་ཞིང་། ལེགས་བཤད་ལྷན་སྤྱོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་
གཟུར་གནས་སློབ་ལྟན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དོན་གཉེར་བ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལས། རྒྱལ་རབས་དང་།
སྤྱིར་བཏང་གི་ཤེས་བྱའི་དོན་མིན། བད་དོན་རིག་པའི་སློབ་གསུང་གི་ཡོད་སྐབས།
བད་དོན་རིག་པ་དེ་ཐོས་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གསུང་གི་ཡོད། རྗེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་འདྲ་བྱེད་

བ་ཡིན་པས། རྩོས་པའི་དོན་ལ་རྒྱས་པ་དང་བསྟན་པའི་ལག་ལེན་རེ་གནད་དུ་
ཆེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་དངོས་གནས་རེད་འདུག མདོར་ན་རིགས་པས་དབྱད་པ་
བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོར་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་
ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལས།

དགེ་སློང་དག་གས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །

བསྐྱེད་བཅད་བརྟུན་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །

ལེགས་པར་བརྟག་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །

སྒྲུང་བར་བྱ་ཡི་གྲུས་བྱིར་མིན། །

ཞེས་གསུངས་ཡོད། ཞེས་མ་ཁྱུས་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྩོས་
འབྲང་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་རང་གི་བཀའ་ལ་དབྱད་པ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཐོབ་ཐང་གནང་ཡོད།
དེར་བརྟེན་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱིས་དབྱད་པ་ཉ་ལས་པ་གནང་ཡོད། བཙུག་
ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ཡང་མདོ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་
ན་མི་འགྲིགས་ཤིང་། དེ་ནི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་སྟོན་པའི་མདོ་མིན་ཞེས་དང་། དེ་
ལྟར་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མདོ་གཞན་ཞིག་གི་ལུང་མ་བྲངས་པར་རིགས་པ་བཏང་
ནས་མདོ་འདི་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་ན་རིགས་པས་གཞོད་ཡོང་གི་
འདུག་ཅེས་རིགས་པས་དབྱད་པ་གནང་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་
ལ་འདི་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་ཁས་སྒྲུང་ཆོག་པ་དང་། འདི་མཐར་ཐུག་ངེས་དོན་སྟོན་པའི་
མདོ་ཡིན། འདི་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུང་ན་མི་རུང་ཞིང་། འདི་ནི་མཐར་ཐུག་ངེས་
དོན་སྟོན་པའི་མདོ་མིན་ཞེས་དབྱེ་བ་འདི་ལྟར་བྱེ་བ་གནང་ཡོད། དེས་ན་ང་རང་ཆོ་

དཔལ་ནུ་ལེན་ནི་ཆོས་བརྒྱད་འཛིན་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དབྱེད་པ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་
སྟངས་འདིའི་ཐོག་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན།

འདི་ལྟར་བཤད་དགོས་དོན་ནི། ཐོག་མར་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་
གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་དང་། དེ་ནས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དབྱེད་
པའི་ཐོག་ནས་རང་གི་སེམས་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ངེས་པ་རྙེད་
པའི་དོན་དེ་ལ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏྲན་
སྟེ་བའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་སོ། །

གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟོན་ཞེས་པ་ནི། ཐོས་བསམ་ལེགས་པོ་ཞིག་བྱེད་
དགོས། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་ཡིན་སྟབས། རྣམ་མཁྱེན་ཞེས་པ་
དེ་ནི་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟར་རང་ཆོའི་སེམས་རྒྱུད་མ་དུལ་བ་
འདི་དུལ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་དེར་ནི་
ལྟར་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་གོ་བ་མ་ཆགས་
ན་ཏེ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། དེས་ན་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་དེ་དག་ཤེས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
དེའི་ཐོག་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་སུན་མོང་གི་
སྟོན་འགྲོར་ངེས་འབྱུང་དང་། བྱང་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལ།
སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་འགྲོ་དབང་ལེགས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས། དབང་དེ་ཡང་
སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དབང་བཞི་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་བཅས་སྟེང་པོ་འདི་
འདྲ་ཞིག་ཡིན།

གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས།

གཉིས་པ། གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་ཞེས་པ་ནི། གནས་ས་ཚུ་འཕྲོད་
པོ་དང་། འཕྲོད་བསྟེན་ལའང་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་
ཡིན། ས་ཚུ་མ་འཕྲོད་པའི་གནས་སུ་རིག་པ་བསྐྱེམས་ནས་བསྟེན་མཆོམས་སུ་སྡོད་
དགོས་བསམ་གྱང་། གང་འཆོམས་ནས་འབྱུང་ཁམས་བདེ་མིན་གྱི་གནས་ཚུ་ལ་བྱུང་
ན་དཀའ་ངལ་ཡིན། དེས་ན་ས་ཚུ་འཕྲོད་པའི་གནས་ཞིག་དང་། མཐུན་ཁྱེན་རྒྱས་
སྒོས་མིན་པར་བྱ་བལ་གྱི་ནམ་པ་དང་། མཐུན་ཁྱེན་སྒྲུབ་ཚུ་ལ་ཡང་དཀའ་ལས་ཁག་
པོའི་རིགས་ཡིན་ན་དེ་ཡང་རྟོག་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

སྐབས་འདིར་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་སྒྲོམ་རྒྱ་
གཙོ་པོར་བྱེད་གྱི་ཡོད། བསམ་གཏན་གྱི་ཆེར་མ་སྒྲུ་ཞེས་བཞེད་པ་ལྟར་འདྲུ་འཛིང་
ཅ་ཅོ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ལྟ་བུ་མིན་པར་གནས་དབེན་པ་ཁུ་སིམ་གྱི་གནས་
ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།

བྱང་རྒྱུ་དང་ནི་རྟེན་མཆོད་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲོམ་ལས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་
སྒྲོམ་ལས་པ་སོགས་སྒྲེས་བྱ་ཆེན་པོས་གང་དུ་ཞབས་བཅགས་པའི་གནས་དེ་གང་
ཟག་གིས་གནས་ཤིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལྟ་བུ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་རྗེས་གནས་གྱིས་
གང་ཟག་ཚུར་ཤིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའང་ཡོང་གི་ཡོད།

ཉེ་ཆར་གྱི་རྒྱལ་བའི་མི་ཞིག་ཐུག་བྱུང་། ཁོང་རང་ཅེ་པོ་བྲང་སོགས་ལ་ཤིན་པ་
ཡིན། ཤིན་རྒྱབས་གྱི་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མི་འདུག འོན་ཀྱང་ཡུམ་བུ་བརྒྱ་མཁར་

དུ་སྐྱེབས་སྐབས་ཚོར་བ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག་པ་ལྟར་གནས་སོ་
སོར་བྱིན་ཆུབས་ལྟ་བུ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད།

རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ། དེས་ན་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་ཉམས་
སུ་མྱང་རྒྱའི་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོག་ནས་བྱང་
འདུག་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་བཅས་དེ་ལྟར་ཡིན།

རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་འདུ་བྱ་བ།

བཞི་པ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་འདུ་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྟན་
ཞེས་གདན་གྱི་རྒྱབ་ཅུང་ཟད་མཐོ་བ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བསམ་ཆེ་སྒོམ་བརྒྱབ་
སྟེ་ཡུན་རིང་སྟོན་སྐབས་ཐང་མ་ཆད་པ་དང་། དཀའ་ཆེགས་རྒྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད།
རྩ་སྐྱེ་ག་བཞེངས་ན་གྲིབ་དང་མི་གཙང་བ་སེལ་བའི་ཕན་ཐོགས་ཀྱང་ཡོད། ཆེ་རིང་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་རྩ་དུར་བ་བཞེངས་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཅིང་། རྩ་ཀྱེ་ག་དང་། དུར་བ་
གཉིས་ཀ་ཅེ་མོ་ནང་དང་ཅ་བ་བྱི་ལ་བསྟན་ན་རྒྱུང་སེམས་འདུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ཁ་ཕྱོགས་ལ་དེ་ཅས་གྱིས་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྐབས་
བདེ་ན་ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་དགོས་པ་ཡིན།

སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སྐབས་བདེ་ན། བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟན་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟན་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ལེགས་
ཤིང་། དེ་བཞིན་བསམ་འཇམ་དབྱངས་དང་། རི་ལྟར་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟན་བྱུང་ན་

ལེགས་མོད། འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་ལྟ་བུར་ཆ་མཆོན་ན་སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཉེན་
གང་ཡང་མེད་ལ། དེ་བཞིན་མཁས་བྱ་བ་ཞོར་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་སྐྱབ་པུག་ཏུ་འང་གང་
ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་འདུག དེས་ན་ཁ་འདོན་དགེ་སྦྱོར་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་མཆོད་
གཤོམ་སྒྲིག་མི་དགོས་པར་གཙོ་བོ་རང་གི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐྱངས་ལ་རག་ལུས་པ་
ཡིན།

གདམས་པ་དངོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་སྐྱན་དང་སྐྱན་མཆམས་བྱེ་སྟེ་སྐྱན་གྱི་རོ་བོའི་
རྣལ་འབྱོར་དང་། སྐྱན་མཆམས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ལྟར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད།

དང་པོ། སྐྱན་གྱི་རོ་བོ་ལ་ནི་ལྟར་བྱ་བ།

དང་པོ་སྐྱན་གྱི་རོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འང་སྡོན་འབྲོ་དང་། དངོས་གཞི། མཐུག་
ཏུ་ནི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་བ་དང་གསུམ་མོ། །

སྡོན་འབྲོ།

བྱེ་ནང་གི་བྱེད་པར།

དེ་ཡང་དགེ་སེམས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རང་ནས། གླུ་བས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་
ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས། ཞེས་པ་ལྟར་ཁང་གསར་དོན་རྗེ་འཆང་གི་
གསུང་རྒྱུན་ལ་ལམ་ལོག་པ་ལས་བྱེད་པར་འབྱེད་ཆོས་གླུ་བས་འབྲོ་དང་། ལམ་
དམན་པ་ལས་བྱེད་པར་འབྱེད་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་ལོག་

བ་ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཆོས་ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྐྱབས་འགྲོས་འབྱེད་
ཅེས་གསུངས་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ནི། གཙུག་པོ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལོ་ཤེས་པ་ཞིག་
དགོས། དེ་ནི་བདེན་བཞིན་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལོ་
འཕྲོད་དགོས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྟོན་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་དང་།
དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་པའི་དགེ་འདུན་བཅས།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །

ཐར་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྐྱབས་དེ་དག་ལོ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་
ལྟར་སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ལོ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱབས་གནས་
ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ཁྲུངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆོད་
ཡོངས་པ་ཞིག་ཏུ་བཅིས་ན། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་སུ། ལྟ་བ་
བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་མཁན་དེ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱུང་
མཐའ་སྤྱོད་པ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་པ་ལ།
ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་ཤེས་དགོས་པ་དེ་ཡང་ཆོད་ཡོང་བས་ཡག་པོ་
ཡོད།

བསམ་སྒྲོལ་དེ་ཙམ་མི་གཏོང་བའི་བོད་པ་དང་། རྒྱ་མི། ཀོ་རི་ཡ་སོགས་ང་ཚོའི་
ཆོས་ཁྲོགས་འགའ་ཞིག་ནས་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས། དགེ་འདུན་བཅས་ལོ་མ་གང་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ལོ་ཡག་པོ་མ་ཤེས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་སྐྱབས། ཉ་ལམ་
འཛིག་ཉེན་བཀོད་པ་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དད་པ་བྱས་ཏེ་སྐྱབས་འགྲོ་ལོ་ཤེས་ཀྱི་མེད་

ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་ལ་དད་པ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ནང་པ་ཆ་ཆང་ཞིག་ཡིན་ནམ་མིན། དེ་ལ་
ཆོག་ཙམ་གྱི་སྐྱབས་འགོ་ཡོད་ལ། ཡིད་ལའང་སངས་རྒྱལ་མཁུན་པ་བསམ་པ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་ལ་ལྟ་སྟངས་ནི་འཛིན་ཏེན་བཀོད་པ་པོ་དང་བྱང་
པར་མེད་པ་ཞིག་བལྟས་པའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ལ་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱང་ཡང་བྱེད་
མཁུན་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་ན་དེ་ནི་ནང་པ་ཆ་ཆང་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས།
སྐྱབས་འགོ་ལ་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། གལ་ཇགས་ཆེ་བ་ནི། བདེན་བཞིན་ནས་
གཞག་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ངོ་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལ་བཏེན་ནས་སངས་
རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་ངོ་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་ངོ་
ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཁུན་བསམ་པའི་བསམ་སྒོ་འདི་འདྲ་
ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་འགོའི་སྒོ་ཆང་བའི་ཐོག་
ནས་སྐྱབས་ལྷལ་གསལ་བཏབ་མེ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་ན་བྱང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད།
མདུན་ལ་གསལ་བཏབ་ནས་སྒོ་ལྟ་ས་ཞིག་ཡོད་པར་བཏེན་སྐྱབས་ལྷལ་གསལ་
བཏབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྐྱབས་ལྷལ་གསལ་བཏབ་པ་ལ། ཐོག་མར་དགེ་སེམས་བྱང་
པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས། ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱབས་འགོ་མ་བྱས་པའི་སྔོན་དུ་ཐོག་
མར་སྟན་བདེ་བ་ལ་འཁོད་ནས། རྗེ་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལས།

དུས་ལན་གཅིག་ཉིད་པའི་དལ་འབྱོར་འདི། །

དོན་མ་གྲུབ་ལག་ནས་འཆོར་ཉིན་གདལ། །

ད་ཐར་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱེགས་རེ་རན། །

དོན་དེ་བྱིར་བསྐྱལ་མའི་ལྷགས་འདི་བྱངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་སྤྱལ་བསྐལ་མི་འདོད་པ་དང་།
བདེ་བ་འདོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བདེ་བ་དང་སྤྱལ་བསྐལ་ཞེས་པ་ནི། ང་རང་ཚོར་སྒོ་
བུར་གྱི་རྒྱུན་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྒོ་ལ་ཤར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མིན། བདེ་བ་དང་
སྤྱལ་བསྐལ་ནི་རང་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཐག་ཚད་པ་ཡིན།

གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ།

རྒྱ་རྒྱུན་དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་གཏུགས་སྐབས། མཛོད་ལས།

ཐོག་མེད་བདེ་སྤྱལ་ལས་ལས་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིར་སེམས་མེད་བེམ་པོ་དང་། དེ་བཞིན་ནང་ཤེས་པ་
བཅས་རང་རང་གི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། རྒྱ་ལ་འང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་།
ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གྱི་རྒྱ་སོགས་ཡོད་ཅིང་། འདུས་ཤིང་བྱས་པའི་ཚོས་གང་ཞིག་
ཡིན་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དེ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་ཡི་གནས་སྐབས་ནས་རྗེས་སུ་
རིམ་བས་འབྲས་བུའི་ངོ་པོར་འགྱུར་མཁན་གྱི་ཚོས་ཤིག་དགོས་པ་ལས་རྒྱ་མེད་
ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཏྲག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ། འདིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་བཀོད་པར་
འདོད་ན་རིགས་པས་གཞོད་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་རང་རང་གི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་
ལས་འགོ་ས་གཞན་གཏན་ནས་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་བསམ་
སྒོ་གཏོང་སྐབས། ཅ་བ་གསལ་རིག་གི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚོས་ཉིད་གྱི་རིགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་བྱི་གཟུགས་ཅན་
གྱི་ཚོས་སེམས་མེད་བེམ་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ཡང་ཚོས་ཉིད་ཡིན། ནང་
ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་ནས་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱལ་ཡོང་བ་དང་། སྤྱིར་ཚོར་བ་ཡོང་བ་འདི་

ཡང་ཆོས་ཉིད་རེད་འདུག་ དེའི་ནང་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་ཡོང་བ་ནི།

ཐོག་མེད་བདེ་སྤྱད་ལས་ལས་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་ཡོང་བ་ནི་དེ་
དང་རིགས་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ཞིག་རང་གི་གཞན་ལ་གཞོན་པའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་ཐོན་
པའམ། གཞོན་པའི་བྱ་བ་མ་ཐོན་ནའང་གཞོན་པའི་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་བསགས་
པའི་རྒྱུ་གིས་རྗེས་སུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡོང་བ་དེ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་རང་གི་ཤེས་པའི་སྤྲོད་ནས་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོང་བ་
དེའི་རྒྱའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱ་ལ་ཤེས་པའམ་སྤྲོད་ཆོར་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་བདེ་བ་སྤྱེ་
བའི་རྒྱུ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱར་རང་ལ་བདེ་བ་ཡོང་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན།

ཐོག་མེད་བདེ་སྤྱད་ལས་ལས་ཡིན། །

ཞེས་ལས་སམ་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། ལས་
སམ་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྲངས་ཏེ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།
སེམས་མེད་བེམ་པོའི་རྒྱུན་སྤྱི་མས་རིམ་བར་རྣམ་པ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་ནང་ལས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
དབང་གིས་བྱུང་བ་གཅིག་བཅས་རིགས་གཉིས་ཡོད། རྟོག་ཏུ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པས་
བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་པ་གཏོང་དགོས་པ་རེད་འདུག།

ལས་ཞེས་པ་ནི་ཀྱན་སྤྲོད་གི་བྱེད་པར་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གསར་བ་
སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན། ལས་སམ་བྱ་བ་ནི་ཀྱན་སྤྲོད་གི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་པས་
སེམས་དུལ་མ་དུལ་གྱི་སྤྲོད་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན། འདི་ལྟ་དགོས་པའི་སྤྲོད་དོན་

ནི། ར་རང་ཚོ་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་ལ་སྤྱག་ཡིན། དེ་ལྟར་
བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི་སྒོ་བྱར་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསམ་སྒྲོར་འཁོར་གྱི་ཡོད་
པ་དེ་ལྟར་མིན། དེ་ནི་རང་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ད་
ལྟའི་ར་རང་ཚོ་འི་སེམས་འདི་རི་འབྲེལ་གྱི་འདུག་གམ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཁོ་
ནའི་རང་དུ་གནས་ཡོད། ནས་རྒྱུན་གསུང་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་
བོང་ཆད་ལ་ལ་དེད་པ་ལྟར་གྱི་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡོད་པ་བཞིན། གཡས་སྒྲོར་
གཡོན་སྒྲོར་དང་། མཐུག་མ་ནས་འཐེན་པ། དབྱུག་པ་གཞུས་པ་སོགས་གང་ཞིག་
བྱས་ཀྱང་འགྲོ་ཐུབ་ལ་མ་ཐུབ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ར་རང་ཚོ་ཆགས་ཡོད།

ཕྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བློ་བཞོན་བྱར་དུ་སྒྲིལ་བ་ལྟར་རང་གི་རང་གིས་
འགྲོ་གི་ཡོད། ཁ་ཐབས་འདི་ལྟར་དུ་སྤྲ་མཐུད་ནས་གནས་ན། སྤར་ནས་ད་ལྟའི་བར་
བསམ་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དང་། བྱ་རྒྱ་ཕྱིག་པ་ལས་མེད་པ། བསམ་རྒྱ་དེ་ཡང་རྩ་བ་
གཏུགས་ན་བདེན་འཛིན་དང་། རང་གཅེས་འཛིན་གཉིས་ལ་སྒོ་གཏད་ལིང་བཅོལ་
གྱིས་སྒོ་སྟོང་བྲང་གསུམ་དེ་ལ་བསྟན་ནས་བསྟན་པའི་ཁ་ཐབས་འདི་ལས་མ་བྱུང་བ་
ཡིན། སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཤོད་དགོས་དོན་
གང་ཡང་མེད། བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞེས་པ་ནི།

ཐོག་མེད་བདེ་སྤྱག་ལས་ལས་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ལས་བཟང་རན་ནི་སེམས་རྒྱ་དུལ་མ་དུལ་གྱི་
ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དངོས་གནས་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་
པ་ཡིན་ན། རྒྱ་འདུལ་ཐབས་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་འདུལ་

ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་སམ་ཤེས། ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་
ལ་བཞེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོགས་བྱས་ནས་རྒྱད་མ་དུ་ལ་བར་བྱེད་མཁན་དེའི་
གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་བྱས། དེ་ལ་གཉེན་པོའི་ཐོགས་ཡོད་མེད་དང་། གཉེན་པོའི་
ཐོགས་ཡོད་ན་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཤེས་པའི་སློ་ནས་བསམ་
སློ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་
ཐོག་ནས་བསམ་སློ་གཏོང་རྒྱ་ལས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་པ་
དང་། དུད་འགོར་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ན་བྱ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་
འདོད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ཡང་། འབྲལ་བསྐྱོད་རྒྱག་རྒྱ་མེད་པ་དེ་དག་ག་
རེ་བྱེད་དགོས་སམ། སྤྱང་རྩེ་སེམས་ཅན་སྤང་དོར་གྱི་གནད་མི་ཤེས་པ་དེ་རྒྱས་
མགོ་ལ་དབྱུག་པ་གཞུས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཞི་བ་ལྟར་བསམ་སློ་གཏོང་རྒྱ་
གང་ཡང་མེད། ང་རང་ཆོ་ནི་དུ་ལན་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་བསམ་སློ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་པ་
དང་། དེའི་ཐོག་ལ་ནང་གི་ཉན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། ཕྱི་ཡི་རྒྱུན་སྒྲ་མ་དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འབྲུད་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་བསམ་སློ་བཏང་ན་གཏོང་
རན་པའི་དུས་སུ་སྤྱེབས་མི་འདུག་གས།

དལ་འབྱོར་ལ་སྤྱིར་པོ་ལེན་དགོས་པ།

དམ་ཆོས་བྱེད་རྒྱ་མ་བཟོན་ཉི་ཤུ་ཐལ། །

བྱེད་དོ་བྱེད་དོ་ཟེར་ཞིང་ཉི་ཤུ་ཐལ། །

མ་བྱུང་མ་བྱུང་ཟེར་ཞིང་ཅུང་འགའ་ཐལ། །

མི་ཆེ་སྟོང་པར་ཟད་པའི་རྒྱུ་ཐར་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། རོས་ལ་ཆ་བཞག་ན་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་
གསུམ་ཅུ་ལ་སླེབས་ཏེ་མི་ཆེ་འི་གསུམ་གཉིས་འདས་ཟིན་ཅིང་། མི་ཆེ་འི་གསུམ་ཆ་
གཅིག་ལྟག་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཆོམས་སུ་སླེབས་ཡོད་པས་རིག་པ་བསྐྱེམས་དགོས་པ་
རེད་འདུག ང་རང་ཆོ་ཆང་མ་འདི་ལྟར་ཡིན། བསམ་སྒྲོ་བ་ཏང་ནས་མ་ལན་མ་འགྲོད་
པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་གོང་མའི་གསུང་སྒྲོས་ལ།

ཆ་གཅིག་ཆ་གཉིས་མ་ཞིན། །

སྒྲེ་བ་ཕྱི་མའི་དོན་འབྲུག་པ། །

ལོ་གཅིག་ལོ་གཉིས་མ་ཞིན། །

སྒྲེ་བ་གཏན་གྱི་དོན་ཆེན་འབྲུག། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ལན་མི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་། སྒྲ་དོར་གྱི་གནས་ལ་སྒན་བུ་
བསམ་སྒྲོ་བ་ཏང་རྒྱ་ཡོད་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་འདི་ཡང་འགྲོ་དང་མར་འགྲོའི་ས་
མཆོམས་ཡིན་པས། གཟབ་གཟབ་བྱས་ན་ཆོ་རབས་ནས་ཆོ་རབས་བདེ་ནས་བདེ་
བར་འགྲོ་བུ་པ་ཞིག་ཡོང་ཞིང་། དེ་ཡང་སྒྲོད་འདུག་ལས།

དེ་བས་སྒྲོ་ངལ་ཀུན་སེལ་བའི། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་རྟ་ཞོན་ནས། །

བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། །

སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྒྲིད་ལུག་འབྱུང། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན་དུ་ལན་གྱི་སྒྲེ་བ་བཟང་པོ་
འདི་སྒྲར་ཆོ་རབས་མང་པོར་བསགས་པའི་དགོ་བའི་བྱས་པ་གཅིག་དུ་བསྐྱེམས་

ནས་ཐོབ་པའི་མི་ལུས་ཤིག་ཡིན། སྤར་པན་ཆད་བསགས་པའི་དགེ་བ་བྲེ་གསོག་
ལུལ་གསོག་བྱས་ནས་བསགས་པའི་དགེ་བས་སྒྲབས་ལེགས་ཀྱིས་མི་ལུས་འདི་
འདྲ་ཞིག་ཐོབ་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད། འདི་འཕྲོ་བརྒྱུག་ཏུ་བཏང་ནས་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་
ཞིག་བྱེད་རྒྱུའི་ཆར་ཏུ་མི་ལུས་བྱུར་པོ་ཆེ་ཞིག་བྱས་ན་སྤར་དགེ་བ་སྤན་བྱུ་ཡོད་པ་
ནམས་ཉག་ཉག་བཟོས་པ་ཡིན་པས། མ་འོངས་པར་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་རེ་བ་རྩ་
བ་ནས་རྒྱག་ས་མེད་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་པལ་ཆེར་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན།
དེར་བརྟེན་ད་ནས་ཆེ་ལྷག་དོན་ལྷན་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། ན་གཞིན་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་
རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ལུས་ཐོབ་པ་འདི་མི་ལུས་བྱུར་པོ་ཆེ་ཞིག་
མི་བྱེད་པར་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམ་པའི་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པ་དང་། ནམ་
མཁུན་བསྐྱབ་པ་ལ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་རྒྱབས་ཆེ་བ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་མེད། དེས་ན་
ངས་སྐྱེ་མའི་ནལ་འབྱོར་འདི་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས། འོད་གསལ་སྐྱེ་ལུས་མངོན་དུ་
བྱས་ཏེ་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་ཐོག་ནས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་
མངོན་དུ་བྱེད་སྐྱེ་པའི་སློ་ཡག་པོ་ཞིག་བཙོས་དགོས་པ་ཡིན།

སྐྱབས་ལུལ་གསལ་འདེབས་པ།

དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ། སྐྱབས་
ལུལ་གསལ་འདེབས་དགོས། སྐྱབས་ལུལ་གསལ་འདེབས་པ་ལ་སྤྱིར་སྐྱབས་ལུལ་
ཀུན་འདུས་ཤོར་བུ་ལུགས་ཞེས་རང་གི་རྩ་བའི་སྐྱེ་མ་དང་། རྩེ་སྐྱེ་མ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་
དུ་བལྟས་ནས་སྐྱེ་མ་གཅིག་ལུ་སྐྱོམ་པ་དེ་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་སྐྱབས་འགོ་རྒྱས་བསྐྱས་

གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་འགྲིག་པ་ལ། ཡང་སྐབས་འདིར་ནས་རྒྱ་བྱེད་ཡིག་ཁག་གི་
གསུང་རྒྱུ་ཉར་ན། མདུན་ལ་སེང་ཁྱི་ཆེན་པོའི་སྟེང་དུ་ཁྱི་རྩུང་དུ་ལྷའི་དབུས་སུ་
སྟོན་པ་ལྟ་སྒྲུབ་དང་། ཡང་ན་ལྷ་མཚན་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་དེ་རྗེ་འཆང་གསལ་བཏབ་
ན་འགྲིག་པ། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་གསལ་བཏབ་ནའང་ཡག་པོ་ཡོད། དེའི་
གཡས་ཀྱི་ཁྱིར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་། གཡོན་ཀྱི་ཁྱིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས། བྱམས་པ་མགོན་པོའི་མཐའ་སྟོར་དུ་རྒྱ་ཆེན་སྟོང་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་མས་
བསྟོར་བ་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མཐའ་སྟོར་དུ་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་མ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟོར་ནས་ཡོད་པ། རྒྱུ་ཀྱི་ཁྱིའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་བ་དེ་རྗེ་འཆང་ལ་ཉམས་
ལེན་བྱེན་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་མས་བསྟོར་བ། མདུན་ཀྱི་ཁྱིར་དབང་བསྐྱུད། རྒྱུད་
བཤད། མན་ངག་གནང་བའི་བཀའ་བློན་གསུམ་ལྟན་ཀྱི་རྩ་བའི་ལྷ་མ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་
དངོས་ཐོབ་ཀྱི་ལྷ་མས་བསྟོར་བ། དེའི་བར་མཆོམས་སུ་རྩ་གསུམ་ཀྱི་ལྟ་ཆོག་མ་ཆང་
མ་ཡོད་བསམ་པ་དང་། ལྷ་མ་དེ་དག་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ལྷང་
གི་པོ་ཉི་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་བསམ་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ལུལ་གསལ་བཏབ་
ཅིང་། རང་གི་མཐའ་སྟོར་དུ་འང་ནས་མཁའའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཡོད་བསམ་པ་དང་། ཡང་སྐབས་དེ་ཆེ་འདི་ཡི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མ་གཅི་ཐོར་
གྱུར་པའི་མོ་རྒྱུད་རྣམས་གཡོན་ངོས་དང་། བ་གཅི་ཐོར་བྱས་པའི་པོ་རྒྱུད་རྣམས་
གཡས་ངོས། རང་གི་གྲོགས་པོ་དང་གྲོགས་མཆེད་རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་དང་། རང་ལ་
མི་དགའ་ཞིང་གཞོད་པ་བྱེད་མཁན་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་མདུན་དུ་གསལ་བཏབ་པ་དང་།
དེའི་མཐའ་སྟོར་ལ་ནས་མཁའའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་

བསམ་པ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་མདུན་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཡུལ་དེ་དག་ལ་
བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་ན། དེ་དག་ཀྱང་ཐོག་མར་ང་རང་ཆོ་ལྷར་ཉོན་མོངས་དུག་
གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་དོར་མ་ནོར་བར་
སྤྱད་པ་དང་། གཙོ་བོ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། རྟོར་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉམས་བཞེས་གནང་ནས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེམས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་མེད་པར་གྱུར་བ་དང་།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་བཞེས་གནང་ནས་བདེན་འཛིན་ས་བོན་
དང་བཅས་པ་སྤངས་ཏེ་སྒྲིན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་མཛོན་དུ་མཛད་ཟིན་པའམ། མཛོན་དུ་མཛད་བཞིན་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་སངས་
རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་པས་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གཙོ་བོའི་རོལ་བ་
ཡིན་པའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་འདི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

རང་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གཅིག་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་གང་ཉིད་ཀྱིས་
སྒྲ་མའི་རྣམ་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་རྣམ་པ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ། དཔའ་
བོ་མཁའ་འགྲོ་དང་ཆོས་སྤྱང་གི་རྣམ་པར་རོལ་བ་ནི་ང་དང་ང་འབྲ་བའི་གདུལ་བྱ་
མགོ་མཁྲིགས་ཤིང་། རྒྱད་མ་དུལ་བ་རྣམས་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱ་ཡི་རོལ་བ་རྣམ་
འགྱུར་སྣ་ཆོག་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་ཡིན་བསམ་པའི་ཐོག་
ནས་བཀའ་བློན་བྲན་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ཅ་བའི་སྒྲ་མའི་རོལ་བ་ཡིན་པ་ལ་བལྟས་ནས་
བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད།

སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ།

ཡང་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་དགོ་འདུན་ཡོད་པ་འདིའི་
རིགས་ཀྱང་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འདི་ལྟར་དུ་སྐབས་ཡུལ་
ནམས་གསལ་བཏབ། དེ་ལ་སྐབས་འགྲོའི་ཆོག་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་
ཁྱད་པར་མེད། སྐབས་བདེ་ཤོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ཡིན། དེ་ཡང་།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་ནམས་ལ། །

བྱང་ཚུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐབས་སུ་མཆི། །

ཞེས་པ་ལྟར་སྐབས་འགྲོའི་སྐབས་སུ་ཆོག་གཉིས་པོ་འདི་ཁོ་ན་བསགས་ནའང་
འགྲིགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱོད་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་།
ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་བཅས་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་དུ་ཡོང་བ་ནི། བསྐྱར་བ་གཅིག་གི་
དབང་དུ་བྱས་ན། ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་བྱང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་
མཛད་ནས་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ལ་རྟོགས་
པ་རྟེན་པས་ཆོས་དགོན་མཆོག་དེ་ཉིད་བྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ནམ་
རྒྱད་ལ་སྤྱེས་པའི་ཆེ་རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་དུ་གྱུར་
པ་ཡིན། དེས་ན་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་ནས་ཆོས། དེ་ནས་དགོ་འདུན་
བཅས་བྱང་བ་ཡིན།

དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ན། ཐོག་མར་ཆོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་
ནམ་སྤྱེས་པའི་ཆེ་རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་དུ་གྱུར་པ་
དང་། དེ་མ་ཐག་དུ་འགོག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཡོང་གི་ཡོད། དགོ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་

བྱེད་ཆོས་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དེ་ཡིན། དེ་ནས་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་སངས་
རྒྱས་འཕགས་པར་གྱུར་བ་དེ་ཡང་། འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་དཀོན་
མཆོག་དེས་དགེ་འདུན་སྐྱོན་པ་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་དེའི་རྒྱན་རྩེ་བཟང་དང་རྩེ་
ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཐར་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། མི་སློབ་པའི་དགེ་
འདུན་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན། དེས་ན་གཙོ་བོ་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོག་གི་མཆོག་རྣམས་ལ། །

བྱང་ཚུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

ཞེས་བདག་ཉིད་ད་ལྟ་ཟླ་མ་དོན་འཆང་གི་སྐྱའི་རྣམ་འགྱུར་རམ་རོལ་པ་ཅ་བ་
གསུམ་གྱི་སྐྱབས་གནས་དེ་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་སྤངས་
ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ལྷག་པར་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་ཉེས་
ཅན་ཁ་དག་ལ་སྐྱབས་མཆི་བ་ལྟར་སྐྱབས་གནས་སུ་ཁྱེད་བསམ་བ་བྱེད་དགོས།

སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དགོས་དོན།

དེ་ནས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བའི་ཡུལ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ། སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་བཅས་ལམ་རིམ་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོག་རྩི་བཞིན་ཡིན་མིན་རྩི་ལྟར་ཡང་སྐྱོ་ལ་དེ་དག་གི་བྱས་པ་
སྐྱེལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་སྐྱབས་ཡུལ་སྤངས་ཉོགས་མཐར་
ཕྱིན་ཅིང་རང་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ལ་ཉེས་ཅན་ཁ་དག་ལ་སྐྱབས་བཙོལ་བ་
ལྟར་རྒྱ་སྐྱབས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དགོས་དོན་ནི།

བྱང་ཚུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

ཞེས་རང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི་གི་ཡིན་ཞེས་
བརྗོད་པ་ལྟར། དགོས་དོན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱབས་སུ་
འགོ་གི་ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་འདི་
ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་རང་གཅིག་ཤུའི་ཆེད་དུ་མིན་པར་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་གི་ཡོད་པས། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས།

ཀུན་ཏུ་འགོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཟིལ་གཞོན་པར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་བྱང་པར་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། བྱང་ཆུབ་
བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་པའི་བདག་ནི། རང་དགར་ང་རང་ཆོའི་སྒོ་
དོར་ཤར་བ་དེ་གཞིར་བཞག་ཏུ་མི་འཛོག་པར་བདག་ཅེས་པ་ནི་བསམ་སྒོ་གཏོང་
སྐབས་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་དབྱུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

སྤང་མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །

དེ་ལ་སྤང་མེད་དེར་དེ་མེད། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་ལྡན་མིན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་རྒྱ་མེད་པའི་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ཀྱི་བདག་
ཅིག་ཡིན། བདག་དེ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ཡིན་པས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
བདག་དེ་ཡང་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་དང་། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཀྱི་བདག་
དེ་ཡང་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས། ཆོས་དཀོན་མཆོག་དེ་ཡང་མིང་རྒྱང་བཏགས་
ཡོད་ཅེས། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གྲང་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས།

བདེ་བ་ཡང་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་
ཅེས། ཐར་བ་ཡང་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས། འཁོར་བ་ཡང་མིང་རྒྱང་བཏགས་
ཡོད་ཅེས། མདོར་ན་སྤང་ཞིང་སྤིང་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་
ཅེས་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་རང་རང་ཆོར་འཁོར་བ་ཞེས་ཡིད་འབྱུང་ས་ཞིག་དང་། ཐར་བ་
ཞེས་ཐོབ་བྱར་བཅི་བ་འདི་རྣམས་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟོ་ལ་སྤང་
ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་མེད་པར་སྤང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྟུ་མ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པ་ཞིག་གང་སྤུང་གིས་སྟོ་ལ་ཤར་བའི་རང་ནས་རང་གི་ཐོབ་བྱར་བྱུང་པའི་
དགོན་མཆོག་གསུམ་མདོར་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱ་སྐབས་
ཀྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྤྲོད་ཁོང་རྩས་པའི་གཏིང་ནས་ལེགས་ཉེས་སྤྱིད་
སྤྱག་ཅི་བྱུང་ཡང་ཁྱེད་རྣམས་མཁྱེན་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །

བྱང་ཚུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐབས་སུ་མཆི། །

ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཤེས་པ་དང་། རང་གི་ཁ་ཐབས་ཀྱང་ཤེས་པ། ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
རང་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དངོས་ནས་སྐབས་དང་རེ་ས་བསྐྱེལ་བ་མེད་
པ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཁྱེད་རྣམས་ཡིན་བསམ་པའི་མོས་གུས་ཅེ་གཅིག་
བས་སྤྲོད་ཁོང་རྩས་པའི་གཏིང་ནས་སྐབས་སུ་མཆི་བའི་སྟོ་མེག་ནས་མཆི་མ་
འབྱུག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བ་སྤྲུ་ལྡང་བ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་ཡིད་

འཁུལ་བའི་ཆོ་གཅིག་དང་། དེའི་ནམ་འགྲུར་དུ་ངག་ནས།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོག་ས་གི་མཆོག་ནམས་ལ། །

བྱང་ཚུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

ཞེས་བའི་ཆོག་དེ་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། ཡང་སྤྲོ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །

དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སྤྲོ་མ་བྱུང་དུ་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་
སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ལོངས་སྤྱུལ་གསུམ་ལ་བཅི་བ་འདི་དག་དང་ཆོར་མཇུག་རྒྱ་མེད།
ཆོས་དཀོན་མཆོག་ད་ལྟ་དང་རང་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་གོ་བ་ཆགས་ནས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
བསམ་པ་ལས། ང་རང་ཆོའི་ཉམས་སྤོང་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ཐུབ་པ་ཞིག་མེད། དགེ་
འདུན་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཡོད་སྤྱིད་པ་ལས་
མཇུག་མོ་འཇུགས་ས་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མེད། དོན་དངོས་ང་རང་ཆོར་ཁ་ཡོད་ལག་
ཡོད་ཀྱི་ཆོ་གཏང་བཅོལ་ཡུལ་དང་། བཀའ་འདྲི་ཁྲུ་ས། སྐྱབས་འདུག་ཁྲུ་ས་བཅས་ནི་
སྤྲོ་མ་ཡིན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆབ་ལྟ་བུ་སྤྲོ་མས་གནང་གི་ཡོད། དེས་ན་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་དོ་སྤྱོད་མཁན་སྤྲོ་མ་ཡིན་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ས་ལ་
ཁྲིད་མཁན་ཡང་སྤྲོ་མ་ཡིན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆབ་གནང་མཁན་དེ་ཡང་སྤྲོ་
མ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྤྲོ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་
ཡིན།

སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལ་སྤྲོ་མ་སྤྱར་ནས་སྤྲོ་མ་སྐྱབས་
གསུམ་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ནི་ད་ལྟ་དང་རང་ཆོར་ཐད་ཀར་ལག་བཤུ་ས་ཡོད་པ་

དང་། ཞབས་ལ་མགོ་བོས་གཏུགས་རྒྱ་ཡོད་པ། གསུང་ཉན་རྒྱ་ཡོད་པ། ཐུགས་ཀྱི་
བྱེན་རྒྱབས་རང་གི་རྒྱད་ལ་ཁྱེ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་སྟབས་ཏ་ཅང་རྩ་ཆེན་པོ་
ཡིན། དེར་བརྟེན་སྐྱབས་འགོ་བཞེས་ཤིང་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་སྐྱབས་འགོ་
བྱེད་པ་དང་། བདུད་ཅི་འབེབས་སྤངས་བཅས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་རང་གིས་དབུ་མཛེད་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མཐའ་འཁོར་
ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་མོས་པ་བྱེད་པ་དང་།
སྐྱབས་ལུལ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་བདུད་ཅིའི་འོད་ཟེར་ཀྱི་རྒྱན་བྱུང་། རང་གི་
སྤྲིག་སྤྱིབ་དག ལྷག་པར་སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་པ་
དང་། ལྷ་མར་བརྟན་སྟོན་བྲས་པ། སྤྱུ་ལ་མ་གུས་པ་བྲས་པ། གསུང་བཅག་པ།
ཐུགས་དཔྱག་པ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་ཐུགས་ལྟ་བུར་འཕྲ་
སྟོན་བྲས་པ་དང་། ལྷག་པར་སྤྱི་ཉོ་ཆོང་བྲས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་དེ་དག་ལ་ལྷག་པར་དུ་
བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་དམིགས་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་བསམ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་། ལུང་གི་
ཆོས་པོ་ཉིད་རྣམ་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་མ་གུས་པ་བྲས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཆོས་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤྲིག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་པ། དག་འདུན་ལ་བརྟེན་
པའི་སྤྲིག་པ། འཕགས་པའི་དག་འདུན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་པ་སྐྱབས་འཕྲོ་ཡོང་གི་མེད་
དམ། སོ་སྤྱེད་དག་སྟོང་བཞེས་ཡན་ཀྱི་དག་འདུན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་པ་ར་རང་ཆོར་
ཡང་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་བརྟན་སྟོན་ཤོར་བ་དང་། མ་གུས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་
ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་པ་དང་སྤྱིབ་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་

དག་དམིགས་སུ་བསལ་ནས་དག་སོང་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་བཏེན་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བྱང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྲིན་བརྒྱབས་འབྲུག་
སོང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཚུད་སོང་བསམ་པའི་སློན་སྐྱབས་
འཕྲོ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། བདག་ཅེས་པའི་སྐྱབས་སུ་བསམ་སྟོང་ཉམས་བཏང་ན།
ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཆང་གི་ཡོད།

སེམས་བསྐྱེད།

དེ་ཡང་། བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནི།

བདག་གིས་སྤྲིན་སོགས་བགྱིས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །

འཕྲོ་ལ་པན་བྱིར་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་པར་ཤོག །

ཅེས་བ་འདིས་སེམས་བསྐྱེད་གསུང་གི་ཡོད། སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ནི། རང་
གཅིག་ལུའི་དོན་ཏུ་བསམ་སྟོང་བཏང་ན་སེམས་རྒྱ་རྒྱུང་ཡིན་ལ། མཐའ་ཡས་པའི་
སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་ཆེད་ཏུ་བསམ་སྟོང་བཏང་ན་སེམས་དེ་ནི་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཆགས་པ་ཡིན། སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་བའི་སྐྱབས་སུ་རང་གི་མཐའ་འཁོར་ཏུ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཡོད་བསམ་པའི་བསམ་སྟོང་བཏང་ནས་དེ་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་
དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་བྲལ་བ་ཞིག་ སྤྲུག་པར་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་དགྲ་
པོ་དེ་དག་ཀྱང་གཏན་ཏུ་བདེ་བ་དང་། ལུགས་སུ་སྤྱིད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པའི་སྟོ་
བཟང་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་ན་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་དང་། དེ་བཞིན་མི་འདིགས་པའི་སྤྲིན་
པ་དང་། བྱམས་པའི་སྤྲིན་པ་ལྟ་བུ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བསམ་སྟོང་འདི་ལྟར་ཏུ་གཏོང་དགོས།

རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐབས་འོག་
དུ་ཚུད་སོང་བསམ་པའི་མོས་པ་བྱས་པ་བཅས་ནི་སྐབས་འགོ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་
རང་དང་རང་འབྲེལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེ་
ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་། ད་ལྟ་
ལྟོས་ས་ལྟོས་འཛོག་གི་གཉེ་པོའི་ནང་གི་གཟུགས་བཟང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། ཇི་
ཅམ་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་ད་ལྟ་རང་ཆོ་སྒྲ་བྱ་ཁ་ཐབས་བྲག་པ་ཡོད། འཛུམ་
སྒྲིང་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་སྟོག་ཆགས་གངས་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མི་
ནི་ཉུང་བའི་གས་ཡིན། མི་འཁོར་དུང་ལྷུང་དུག་ཅུ་ལྟག་ཅམ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ནང་
ནས་ཀྱང་མང་པོ་ཞིག་ནི་ཉོན་མོངས་དང་། འཆོ་བ་དང་དུ་སྒྲངས་མཁན་ཡིན་ཞིང་།
དེ་དག་ལ་ལྟོས་ན་རང་ཆོ་ཉོན་མོངས་སྒྲིན་ཡིན་པའི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་བ་དང་། ཉོན་
མོངས་སྒྲིན་དུ་བལྟས་པར་མ་ཟད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་རྩད་བཅད་ནས། ཉོན་མོངས་
ཀྱི་རྩ་བ་གཉི་ལྷག་བདེན་འཛིན་གྱིས་བྱས་པ་རྩ་ཆ་འཛོལ་ཡོད། དབུ་མ་འཇུག་པ་
ལས།

ཉོན་མོངས་སྒྲིན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །

ལྟ་ལས་བྱུང་བ་སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་བྱུང་ཅིང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཉི་ལྷག་གིས་ཕྱང་གི་ཡོད་པ་བསམ་སྒྲོར་འཁོར་ཏེ།
དེས་ན་བདག་གིས་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་དང་བཅས་
པ་ལས་བྲལ་བྱུང་བ་ཞིག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཡོང་བར་ཤོག རིང་པོར་མི་
ཐོགས་པར་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག དེ་ལྟར་ཐོབ་པར་བདག་

གི་བྱའོ་སྤྲུལ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

མདོར་ན་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཐམས་ཅད་རྫོ་ལོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བསྐྱེད་རྒྱ་ལས་དེ་མིན་ང་ལ་རང་དོན་བྱེད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། རང་ཉིད་འཆོ་བ་
འདི་ཡང་གཞན་དོན་ལ་པན་བ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་བསམ་བ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་
རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་ལས།

ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩུང་། །

སྤྲོན་དང་དགོན་པའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །

རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །

རང་དགར་དགག་མེད་སྤྱད་བྱར་ཤོག།

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སློག་བཞིན་པངས། །

བདག་ལ་དེ་དག་ཆེས་པངས་ཤོག།

བདག་ལ་དེ་དག་སྤྲིག་སྤྲིན་ཅིང་། །

བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྤྲིན་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ནམ་རྒྱུན་ནས་ལྷོ་སྤྱང་གི་
ཐོག་བསམ་ལྷོ་ཅུང་ཟད་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དམིགས་པའི་ཐུན་བསྐྱངས་
པའི་སྐབས་སུ་རུས་པ་སྤྲུགས་ནས་བསམ་ལྷོ་བཏང་སྟེ་ངག་ནས།

བདག་གིས་སྤྲིན་སོགས་བགྱིས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །

འགོ་ལ་པན་བྱིར་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་པ་བཏོན་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལྷ་མ་ལྷོ་

བཟང་ཐུབ་དབང་དོན་མཆང་གང་གི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བློན་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་
རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཆེ་འདིར་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོང་བར་ཤོག་སྙམ་པ་
སེམས་ཅི་གཅིག་པའི་སྒྲོན་པ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་། མོས་པ་ཅི་གཅིག་པའི་དབང་གིས་
སྒྲོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བྱུང་བ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་འཕོག་སྒྲོན་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དང་
གཅེས་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྱུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟེ། སྒྲོན་
པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་སོང་བསམ་པ་བྱས། རང་ཉིད་ཀྱང་
སྒྲོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་ལ་གསལ་བཏབ། དུས་ལུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་ཐོབ་
རོགས་བྱས་ན་བསམ་པའི་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་སོང་
བསམ་པ་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་ལས་བྱེད་ཀྱི་མོས་པ་བྱས་པ་དང་། དེ་ནས་རང་ཉིད་སྒྲོན་པ་
ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་བདུད་ཅིའི་འོད་ཟེར་བྱུང་ནས་རང་
གི་མཐའ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བ་དང་། བདེ་བས་སོངས་པ་རྣམས་ལ་བདེ་བ་སྦྱེས། མི་ཤེས་ཤིང་
མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་
ཐོབ། ཞེས་དེ་གི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལ་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེའི་སྒྲོ་སྦྱེས། དེ་དང་
དེས་མཆོན་པས་ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོར་རང་
བཞིན་ཀྱི་བདུད་ཅི་དང་འོད་ཟེར་ཀྱི་རྒྱན་བྱུང་ནས་དེ་དག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་
ཅད་ཞི་བར་བྱས་སོང་བསམ་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་
དུ་བྱས་སོང་བསམ་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་དགོས། རང་རང་ཆོའི་སྒྲོ་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་

ནང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་ཚོགས་གི་དཔེགས་པ་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་
སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཅེས་པ་འདི་ཡིན།

ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ།

ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐོག་མཐུན་ཡོད་ཡིན། བོད་གི་དེ་
ནི་སྒྲུང་བ་དག་ནས་བསམ་མཐོ་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དེས་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་གི་
ཡོད། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དག་ནས་བསམ་མཐོ་བཏང་བ་ཞིག་ལས། རོན་དངོས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟ་ཅི། ད་ལྟ་ཚོགས་ལམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་འང་སླེབས་མེད། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོན་བྱེད་རྒྱུ་ལེ་བསམ་མཐོ་མ་འཁོར་བ་གང་གིས་ལན་པ་རེད་ཅེ་ན།
ང་རང་ཚོར་ཆ་བཞག་ན་རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྲས་སུ་རྒྱུད་མེད་ཀྱང་། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཚོས་དང་སྒྲུང་ནས་མཇུག་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་གང་གིས་ལན་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
ཆགས་སྒྲུང་གི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ལན་པ་མེས་པོའི་ཐོག་ནས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱེད་མེད་པོའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྒྲུང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པར་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དེ་དག་ལ་བསམ་མཐོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆད་མེད་བཞི་
བསམ་མཐོ་བཏང་བ་དང་། ཆད་མེད་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཆད་མེད་བཞི་བཞི་གསུངས་
པ་ཡོད་གི་ཡོད། བྲམས་པ་ཆད་མེད་དང་། སྒྲིང་རྗེ་ཆད་མེད། དགའ་བ་ཆད་མེད།
བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་བཅས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གླུ་བས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད།

གླུ་བས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ཕྱོན་དུ་བཏང་ནས། ཐུག་
ཆེན་སྒྲོམ་པ་བཅས་ལས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱོད་
ནས་ཆད་བར་བྱས་ན། བདག་ཉིད་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ་
གང་རུང་གི་ནལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པའི་སྐྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འབྱོས། སྒོད་བཅུད་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མ་དག་པ་སྤངས། སྒོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡང་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་
ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསམ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་གླུ་བས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ནམ་རྒྱུན་ང་ཆོས་འདོན་པའི་མཁས་
གྲུབ་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་སྤྱད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི།
བདེ་ཆེན་རང་ནས་རང་ཉིད་སྒྲ་མ་ལྷ། །ཞེས་པའི་དབྱར་ནམ་རྒྱུན་ཐུག་ལེན་གཅིག་
ལ།

རབ་དཀར་དགེ་སེམས་ཆེན་པོའི་རང་ཉིད་ནས། །

བདག་དང་མཁའ་མཉམ་མ་གཞན་སེམས་ཅན་ནམས། །

དེང་ནས་ངེ་སྤྱིད་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པོའི་བར། །

སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གླུ་བས་སུ་འགྲོ། །

ན་མོ་ཀུ་རུ་ཆུ་ ན་མོ་བུ་རྩུ་ཡ། ན་མོ་རྩུ་ཡ། ན་མོ་སག་རྩུ་ཡ། འོན་དག་གོང་དུ་
ཁྱེས་ཟེན་པ་ལྟར་གླུ་བས་འགྲོ་དང་། དེ་ནས།

མ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །

བདག་ཉིད་སྒྲ་མ་ལྷར་གྱུར་ནས། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལྟའི།

གོ་འཕང་མཆོག་ལ་འགོད་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན།

བྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད།

དེ་ནས་བྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ནི། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་དུ་བདག་གིས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་གཏོད་མའི་སངས་རྒྱས་སྒྲ་མ་
ལྟའི་གོ་འཕང་མཚན་དུ་བྱས། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་ལ།
བདེ་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཐབ་མོ་སྒྲ་མ་ལྟའི་
ཆལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་སྒྲར་བར་བསྐྱེད། །ཞེས་སྐབས་འབྱོར་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་
སྟོན་དུ་བཏང་ན་ཡག་པོ་མེད་དམ་སྟུམ།

དེ་ནས་ཁྱི་རྒྱུད་བཞིའི་སྟེང་གི་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོག་ལ་ཡོངས་རྫོགས་དབུས་ཀྱི་ཁྱི་རྒྱུ་མ་
སྟོ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྟོ་རྗེ་འཆང་ངམ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་གསལ་བཏབ་པ་དེ་
ལ་ཐེམ། དེ་ཉིད་རང་གི་སྤྱི་པོར་བྱོན་ཏེ་དབྱེས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་རང་ལ་ཐེམ་སོང་
བསམ་པར་བྱས། རང་ལ་ཐེམ་པའི་སྟོན་གྱིས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་རང་སེམས་རོ་བོ་དབྱེར་
མེད་ལ་བསམ་སྟོ་བཏང་ནས། རང་ལ་ཐེམ་པའི་སྟོན་གྱིས་དགའ་བདེའི་ཆོར་བ་དང་།
སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་སྟོ་བ། དད་པ་དུང་དུང་བ་ལྟ་བུ། སྟོ་སྒྲར་ལྟ་བུ་ཡོང་བའི་
སྐབས་སུ་དགའ་མཁན་དང་། སྟོ་མཁན་གྱི་བདག་ཅེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་
དང་། བདག་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བསམ་སྟོ་བཏང་བ་དང་། ཆབས་ཅིག་རང་ལ་ཐེམ་
པའི་སྟོ་སྒྲར་གི་བདེ་བའི་ཉམས་གང་ཐུབ་བཏོན་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡི་ཤེས་མོས་བ་སྐྱེས་པའི་ཐོག་ནས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་
བྱས་ན། དེའི་ངང་ནས་སྐབས་སུ་གང་བབས་ཀྱི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་བསྐྱེད་བ་སྟེ། སྐབས་
འདིར་འཛིགས་བྱེད་གཙོ་བོར་བྱས་ན། འཛིགས་བྱེད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་། འཛིགས་བྱེད་
ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྣོད་
ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་
སྐྱ་ཡི་ནམ་པར་གྱུར། དེ་ནས་སྣོད་ཐམས་ཅད་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ཐིམ།
བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཐིམ། ས་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་།
རང་ཡང་སྣོད་སྤང་ནས་འོད་དུ་ཁྱེན་ཕྱི་ལ་ཐིམ། དུ་བ་ལྟ་བུ། རྩི་གི་ཞབས་ཀྱི་ཏ་ལ་
ཐིམ། ཁ་ནང་མེ་འབྱེར་ལྟ་བུ། ཏ་ཏའི་མགོ་བོ་ལ་ཐིམ། མར་མེ་ཏ་ལ་ལ་འབར་བ་ལྟ་
བུ། མགོ་བོ་ལྷ་ཆེས་ལ་ཐིམ། སྤང་བ་དཀར་ལམ་པ། ལྷ་ཆེས་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ། མཆེད་
བ་དམར་ལམ་པ། ཐིག་ལེ་ན་ད་ལ་ཐིམ། ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ། ན་ད་ཡང་འོད་དུ་ཁྱེན་
ནས་སྣོད་སྤངས་བྱས་ནས་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱས་སོང་བསམ་པར་
བྱས། དེའི་སྐབས་སུ་ཐིམ་རིམ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསམ་མེས་བཏང་ན། གང་
འཆོམས་ནས་ང་ཞེས་བ་དེ་གཞལ་ས་མེད་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

ད་ལྟ་ཉོན་ལྟེ་ང་ཞེས་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་བསམ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ནས་
པར་ཤེས་པའི་སྣོད་དུ་ཡོད་བ་རེད་བསམ་བ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཤིག་སེམས་སྣོད་བཏང་བ་
ལྟར་ཤེས་པ་ཡང་རིམ་བཞིན་རྗེ་ལྷན་གཏོང་སྐབས་མཐར་ཐུག་འོད་གསལ་ལ་ཐུག་
ཅིང་། འོད་གསལ་དེ་བདག་རེད་དམ་ཞེ་ན། བདག་དེ་ཡི་འོད་གསལ་ཡིན་པ་ལས།
འོད་གསལ་དེ་ཉིད་བདག་ལ་བཞག་ན་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འོད་

གསལ་བག་ལ་ཞ་བ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། བདག་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
བདག་བག་ལ་ཞ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པས་མི་བདེ་བ་ཡོད། བདག་གི་འོད་
གསལ་ཞེས་བརྗོད་ན། འོད་གསལ་སྤེའི་འོད་གསལ་རེད་དམ་ཞེ་ན། བདག་གི་འོད་
གསལ་རེད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད། བདག་ད་དུང་ཡོད་དགོས་པ་
ཡིན། འོད་གསལ་དེ་བདག་གིར་འཛིན་མཁན་གྱི་བདག་གཅིག་ཡོད་དགོས། འོན་
ཀྱང་དེ་ནི་མཚུ་བ་མོ་འཚུ་གས་ས་རྩ་བ་ནས་མེད། བདག་ཅེས་པ་དེ་གཤམ་མེད་པར་
མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་གྱི་སྟེང་ནས་འཛོག་པ་ལས། མཚུ་བ་མོ་འཚུ་གས་ས་རྩ་
བ་ནས་མེད་པ་ཆགས་ཐིན་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེར་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་། དེ་ཡང་སྤང་
བ་སྟོང་སང་དང་། འོགས་གཅིག་ནས་སྤང་བ་དེ་དགོས་པའི་དབང་གིས་འདུས་པ་
ཡིན། འདུས་ནས་སྒོ་བཞག་ས་དེ་འཛིན་སྤངས་སྟོང་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་
སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་སྒོ་དེ་ལྷ་མ་ལ་ཐིམ་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྒོ་ཉམས་ཤར་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་ཀྱི་གོ་ས་དེ་འདྲ་ཞིག་བཅད། དེ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་ཆོས་སྐུ་དངོས་ཡིན་
སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཞིག་སྐབས་དེར་མི་ཡོང་ཡང་མཇུག་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་
འཆི་བ་ཆོས་སྤེའི་ལམ་འབྲེང་ཡིན། ཆོས་སྐུ་དེ་ལ་གནས་ན་གཞན་དོན་བྱེད་ཐུབ་རྒྱ་
མེད་པས། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུར་ལྡང་དགོས་སོ་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་
བའི་ཐོག་ནས་འོད་གསལ་གྱི་གནས་སྟོང་སང་དེ་གའི་དབྱིངས་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་
འོངས་སྐུ་དཔལ་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པ་ཞིག་དུ་བསྐྱེད། དེ་

ལ་ལོངས་སྤྱི་ང་རྒྱལ་བཞག དེ་ནས་སྤྱི་སྤྱི་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གནས་
གསུམ་ལ་ཨོ་ཨྱུ་རྩེ་སྤྱི་གསུམ་གྱི་ས་བོན་གསལ་བཏབ་ནས་སྤྱི་སྤྱི་དཔལ་དོ་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་དུ་གྱུར་སོང་བསམ་བ་བྱེད་བ་བཅས་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་
བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྱི་གསུམ་ལས་འབྲེར་ཆང་བ་ཡོད།

ཁྱད་པར་གྱི་སྒོན་འཕྲོ།

རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ།

དེ་ནས།

བདེན་ཆེན་རང་ལས་རང་ཉིད་སྒྲུ་མ་གླ།

གང་དེར་གསལ་བའི་སྤྱི་ལས་འོད་ཟེར་ཆོགས།

སྒོད་བཅུད་བྱིན་རྒྱབས།

སྒོགས་བཅུར་འཕྲོས་བའི་སྒོད་བཅུད་བྱིན་རྒྱབས་པས།

དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཡོན་ཏན་གྱི།

བཀོད་བའི་ཁྱད་པར་སྤྱི་སྤྱི་ཆོགས་བ་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་བ་ནི་སྒོད་བཅུད་བྱིན་རྒྱབས་ཡིན། འདི་ལྟར་གོ་རིམ་དགྲགས་

ཀྱང་ཡག་པོ་ཞིག་འདུག

མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།

ནང་མཆོད་དང་མཆོད་རྩིས་རྣམས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཆོག་གང་ཡང་རུང་བ་ལྟར་བྱིན་

གྲིས་བརྒྱབས་པར་བྱ་བའམ། ཉམ་རྒྱན་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བ་
ཞེས་པ་ནི། ལྷ་མ་མཚོད་པའི་སྟེང་ནས་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཞིག་
གསུང་གི་ཡོད། བོད་དུ་ཁྱེས་པ་ཉམ་པ། བདེ་ཆེན་ངང་ལས་རང་ཉིད་ལྷ་མ་ལྷ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་མ་ལྷ་འཛིགས་མཛད་དོན་རྗེས་བསྐྱེད། འཛིགས་མཛད་དོན་རྗེས་སྐྱོ་
ནས་སྐྱོ་གསུམ་ལས་འབྱེར་བྱེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་དཀྱོང་
བསྐྱེད་སྐབས་ཀྱི་བར་དོ་ལོངས་སྐྱུའི་ལས་འབྱེར་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུར་གྱུར་པར་
བསྐྱེད་ཚུལ་ཏུ་ཅང་རྒྱས་པ་བྱེད་སྐབས་ཡོང་གི་མེད་དམ། དེ་མིན་དམིགས་བསལ་
གསུང་གི་མེད།

ཕྱག་དཔེ་གཅིག་ནས་མཐོང་བ་ལ། རྒྱས་པར་བྱས་ན་དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པའི་རགས་པ་ཉེར་ལྷའི་ཐེམ་རིམ་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། མདོར་ན་འཛིགས་བྱེད་
དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་ནང་མཚོད་དང་མཚོད་པ་བྱིན་ལྷབས་དེ་དག་ཀྱང་འཛིགས་
བྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ནས་དངོས་གཞི་ལུས་དཀྱིལ་ནི་ལྷ་མ་ཞལ་བཞུགས་ཡོད་ན། སྤང་པོ་ནམ་
དག་བདེ་གཤེགས་ལ། །ཁམས་བཞི་ལུས་བཞི་སྐྱེ་མཆེད་ཅ་རྒྱས་ཆོགས་ནམས་
ཞེས་པ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། ལྷ་མ་ཞལ་བཞུགས་མེད་ན་ལུས་དཀྱིལ་ལ་
མི་འགྲོ་བ་ཡིན། མདོར་ན་དེ་དག་གསང་འདུས་ལྷ་སོ་གཉིས་གཞིར་བཞག་བསྐྱེད་
དགོས་པ་ཡིན། ཆོས་དབྱེངས་དོན་རྗེས་བསྐྱེད་ན་སྐྱོ་སོ་གསུམ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་
བྱས་ན་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་བཀོད་པ་དང་། དེ་ནས་མཚོད་བྱེད་ནི་འཁོར་ལོ་
སྟོམ་པའི་མཚོད་བྱེད་སྐྱུར་བའི་ཕྱག་སྟོལ་ཞིག་ཡོད།

དེས་ན་འཛིགས་ཁྱད་ཀྱི་ནྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས། ཟླ་མ་སྒོ་བཟང་ཐུབ་དབང་
རྟོ་རྩེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀར་གསང་འདུས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྒྲ་བཀོད། དེ་ལ་བདེ་
མཆོག་གི་མཆོད་པའི་མཆོད་སྒྲ་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བཅས་
གསུང་གི་ཡོད།

གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཡི་དམ་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཞེས་པའི་གཙོ་བོ་ནི།
རྫོགས་རིམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་གསུང་གི་ཡོད། བཅ་རྒྱུན་འཛིགས་ཁྱད་ཀྱི་
རྫོགས་རིམ་གྱི་ནྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་གྱི་ཁྱིད་སྐབས། གཏུ་མོའི་ནྣལ་འབྱོར་ཚུར་
བསྐྱོན་གྱི་ཡོད། དེས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཆང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དགའ་བཞིའི་
གནས་ཚུལ་ཞེས་པར་བྲས་ནས་ཉམས་ལེན་ཁྱད་སྐབས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
ཆང་གི་ཡོད། དེ་ནས་སྐྱུ་ལུས་ལྡང་ཚུལ་དང་། རྟོར་བཟླས་བསྐྱོན་པས་གསང་འདུས་
ཀྱི་གནས་ཆང་བ་དང་། ཅ་པའི་དཔལ་རྟོ་རྩེ་འཛིགས་ཁྱད་ཀྱི་ནྣལ་འབྱོར་གཞི་རིམ་
གྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་ལེན་ཁྱད་སྐབས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ནས་གསང་བདེ་
འཛིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བ་གཙོ་བོ་འདི་ལྟར་ཡིན།

བཅ་རྒྱུན་གྱི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཡིག་ཆུང་ཉེར་
གཅིག་ནང་། རྟོ་རྩེ་འཛིགས་ཁྱད་ཀྱི་ནྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་ཞེས་པ་རྒྱུད་གསང་
བ་འདུས་པའི་གསུང་གི་ནྣལ་འབྱོར་ཚུར་བསྐྱོན་པ་དང་། མ་རྒྱུད་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་
ནས་གཏུ་མོའི་ནྣལ་འབྱོར་ནམས་ཚུར་བསྐྱོན་པ་བཅས་འདི་ལྟར་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

ཡང་ཡི་དམ་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཞེས་པ་གསུང་རྒྱུན་

གཅིག་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན། ཡི་དམ་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་ཀ་བཏོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཛིགས་བྱེད་སྟོན་
འགྲོ་དང་། གསང་འདུས་དངོས་གཞི། བདེ་མཚོག་ཐོགས་འདོན་དུ་སྦྱར་ན་ཉག་ཉག་
འགྲོ་བ་འདི་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟར་ལྷག་པའི་ལྷ་གང་ལ་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་
ག་གང་ཡང་རུང་བའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་བྱ་བའམ། མདོར་བསྟུན། ཨོྃ་ཨུཾ་ཧྱཱི། ལན་གསུམ་
བརྗོད་པས། རོ་ཐོ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པར་ནང་མཚོད་དང་མཚོད་ཇུས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་
བྱེད་ལས་དབང་པོ་བྱུག་གི་སྟོན་ལུལ་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱེད་
པས་ས་དང་བར་སྤང་ནས་མཁའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་བྱི་ནང་གསང་
བའི་མཚོད་སྟོན་དམ་ཇུས་སྦྱར་གཟིགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་གང་བར་གྱུར་
པར་བསམས་ལ། དངོས་གཞི་ནི། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྟོན་ནས་བརྗོད་ན་འདུག་པ་
བདེ་བས་ཡིད་མ་ཡོངས་པར་འདི་ལྟར་འདོན་ཞིང་། དོན་བསྟོམས་ལ་ཉམས་སུ་གྲང་
བར་བྱའོ།

དངོས་གཞི།

སྟོར་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་ཆེ། གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས་ལ། སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་ཉེན་དགམ་ལ། གཉིས་པ་མཚོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཀོད་པས་མཛེས་པར་
བཤམས་ལ། གསུམ་པ་སྟོན་བདེ་བ་ལ་ལུས་འདུག་ལུགས་བརྒྱད་དམ་སྟོན་ལམ་
གང་བདེར་གནས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བརྟག་སྟེ་དགེ་སེམས་བྱེད་པར་ཅན་
གྱི་ངང་ནས། སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པ་རྒྱུད་དང་འབྲེས་
ངེས་སུ་བྱ་བ། བཞི་པ་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ལ། ཞེས་པ་ལྟར་བཞི་པ་ཆོགས་

ཞིང་གསལ་བཏབ་པ་ནི།

ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ།

བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལྷ་ལས་ཡངས་པར་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་འཁྲིགས་པའི་
དབུས། །ལོ་མ་མེ་ཉླག་འབྲས་བྱས་ཡོངས་མཛེས་འདོད་དགའའི་དཔག་བསམ་སྒྲོན་
པའི་ཅེར། །གདོང་ལྷ་འབར་བའི་རིན་ཆེན་ཁྲི་སྟེང་ཚུ་སྤྲེས་ཉི་མུ་རྒྱས་པའི་
སྟེང་། །ཞེས་པས་གདན་གྱི་གནས་བཀོད་པ་དང་། དེ་ཡང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལྷ་
ལས་ཞེས་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས།

མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཡིད་འཕྲོག་རིན་ཆེན་ཁྲི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནམ་མཁའ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ།
རྫོགས་ཆེན་པའི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའ་གསུམ་དྲུག་ཅེས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཚུལ་ཡོད་
ལ། །ནམ་མཁའ་ཐོག་རེག་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟེང་ནས་བཤད་གྱི་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཅེས་པ་ནི་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་ཡོང་གི་ཡོད།

ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ། །

ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཆོན་ཉིད་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོན་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ལ། །མདོར་ན་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཀུན་རྒྱ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་འཁྲིགས་པའི་
དབུས་སུ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། །བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཅེས་པའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་
པ་ནི། །སྤྲིར་ནལ་འཕྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ཆང་མའི་ནང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ནི་
ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཆགས་ཡོད། །དེ་ཡང་བདེ་བ་ཞེས་པ་ནི། །ང་རང་ཆོ་བདེ་སྤྱིད་

འདོད་བས་བདེ་བ་གཙོ་བོར་སྦྱར་བ་ཞིག་ཨེ་ཡིན། འདིའི་བདེ་བ་ནི་ཁ་སང་དབང་གི་
སྐབས་སུ། སྐལ་བཟང་བདག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་འོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་
བཤད་བརྒྱབ་བ་ལྟར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ནང་། ལུས་སེམས་ཤིན་
སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཞེས་བ་ལྟར་ཀྱི་བདེ་བ་མིན་ལ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བ་
ལྟར་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་མིན། འདིའི་བདེ་བ་ནི། འཛམ་གྲུ་གླིང་པ་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་
དུག་ལྡན་ཀྱི་ཁམས་དཀར་དམར་ཀྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའི་རྒྱན་གྱིས་རྩ་དབྱ་མའི་
ནང་རེག་བྱ་བྱང་པར་ཅན་ཞིག་སྐྱེས། དེས་གཟུང་དོན་བྱས་ནས་ལུས་ཤེས་འཁོར་
ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྟོང་། དེས་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་བྱས་ནས་ཡིད་ཤེས་འཁོར་ཀྱི་ཆོར་བ་
བདེ་བ་ཡོང་བ་དེ་ཉིད་གསུང་གི་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཁམས་ཁྱབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་། ཁམས་ཁྱབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
བདེ་བ་དེ་ཉིད་སྦྱར་ལེན་བ་ཨེ་ཡིན་སྟེ། ཁམས་ཁྱབ་པའི་བདེ་བ་རྗེ་ཙམ་ཆེ་བའི་ཆོད་
ཀྱིས་རགས་བ་སྟོ་བྱར་བའི་རྒྱང་སེམས་འགགས་ཆབས་ཆེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད།

བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་གཞག་དང་དགོས་དོན།

དགོས་དོན་ནི་བདེ་བ་སྦྱབ་ཤིང་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། སྦྱབ་ཤིང་བདེ་བས་གང་ཞིག་
སྦྱབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རགས་བ་སྟོ་བྱར་བའི་རྒྱང་སེམས་རྣམས་འགགས་ནས་སྤྲ་བ་
གཉུག་མའི་ཤེས་བ་མངོན་དུ་བྱེད་ཐབས་ཤིག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲ་བ་གཉུག་མའི་
ཤེས་བ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཡུལ་འཇལ་རུང་གི་རྣམ་པར་གསལ་བར་སྐྱེས་
ནས་དེས་སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
ཅེས་བ་དེ་བསམ་སྟོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན།

དངོས་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཞེས་རགས་པ་སྐོ་བྱར་བའི་ནང་གི་ཆོར་བ་བདེ་
བའི་དོན་མིན་པར། གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་ལའོར་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་
བ་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ཡོང་བ་ལ་རགས་པ་སྐོ་བྱར་བའི་རྒྱུ་མེས་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤ་བ་གཉུག་མའི་མེས་པ་མངོན་དུ་བྱར་ཐབས་བྱེད་དགོས་པས་བདེ་སྟོང་གཉིས་
ལས་བདེ་བ་དེ་ཡིན།

སྟོང་པ་ནི་མདོ་སྤྲུག་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་དེ་ཡིན། ཀྱན་
མཁེན་སྤ་མའི་བྱབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས།

མདོ་སྤྲུག་གཉིས་ཀས་ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱན་ཟད་རུས། །

ཡུལ་མཆོག་བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མཆོག་སྤས་བཞིན། །

དེ་གཙོ་བསྟན་ཀྱང་གཉེན་པོ་མཆོག་སྤས་བྱིར། །

ཤེས་སྤྱིབ་རྒྱུང་སྤ་སྤྲུག་ལས་མདོས་མི་རུས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་མའི་གཙོ་པོ་ཤེས་སྤྱིབ་སྤ་ཞིང་སྤ་བ་བསྟན་ཡོད་ཀྱང་།
དེ་མའི་གཉེན་པོ་སྤྱིར་སྟོས་ལས་རྩི་རྩི་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་ཐ་སྟངས་གསུང་གི་
ཡོད། འོན་ཀྱང་སྟོབ་པ་མཐའི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་བསྟན་མེད་པས།

ཡུལ་མཆོག་བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མཆོག་སྤས་བཞིན། །

དེ་གཙོ་བསྟན་ཀྱང་གཉེན་པོ་མཆོག་སྤས་བྱིར། །

ཞེས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་པོ་སྟོང་ཉིད་རྩི་གས་པར་བསྟན་ཡོད་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་འོད་
གསལ་བསྟན་མེད་པས།

ཤེས་སྤྱིབ་རྒྱུང་སྤ་སྤྲུག་ལས་མདོས་མི་རུས། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་སྟོང་བ་ཉིད་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཡུལ་
ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་སྟོང་བ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དབྱེར་མེད་
དུ་སོང་བ་དང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དབྱེར་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བདེ་བ་
དེ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་པ་དང་། ཨོ་ཤུ་ཏུ་ཉེ་ན་
བུ་སྟ་ལྷ་མ་ཞེས་པ་དེ་བསམ་གྱི་མེད་དམ་སྟུམ། ཀའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་
ཅན་སོ་སོར་གཉིས་སུ་མི་གནས་པ་དང་། ཞེས་པས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་
སྟོང་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་བཞག་གི་ཡོད་ལ། ཡུལ་ཅན་འོད་གསལ་དེ་ཡང་སྟོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་རིག་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
ཅིག་ཡིན། ང་རང་ཆོ་ལས་དང་པོ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མོས་པ་བྱེད་དགོས་པ་
ཡིན།གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལ།

ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་ལས་ཡངས་པར་ཞེས་དང་། ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་
ཞེས་པའི་ཀུན་བཟང་ནི། སྤྱིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་
ཞེས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡོད། ངས་དཔེ་ཆ་ཞིག་ནས་མཐོང་བ་ལ། ཉེ་བའི་སྐབས་ཆེན་
བརྒྱུད་ཀྱི་བྱམས་པ་ནི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་བྱམས་པའི་ཉམས་ལེན་
དང་འབྲེལ་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་རས་གཟིགས་ཀྱིས་སྤྱིང་རྗེ་དང་
འབྲེལ་བ། སྤྲིག་སྤྲིབ་སྟོང་བ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྤྲིབ་པ་ནམ་སེལ། ཅ་ལྟར་
སྟོང་བ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ། དབུས་བ་སེལ་བ་ལ་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔལ་ས་ཡི་སྟོང་པོ། མཆོད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོ་བཅས་ལས། དེས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་ཞེས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་ཞེས་བྱང་
སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་སྦྱར་བ་གཅིག་དང་། ཡང་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱར་ནས་ཀུན་
ཏུ་བཟང་པོ་གཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་སྟབས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་
སུ་དག་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བརྗོད་
དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་ཡུལ་ཅན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི། ལྟན་སྐྱེས་གྱི་
གཉུག་མའི་བདེ་བའམ་གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་། སྤང་གསུམ་བཞོན་པའི་རྒྱང་
དང་བཅས་པ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་ཤར་བ་ཡིན། སྤང་བ་གསུམ་ཤར་སྐབས་རང་
བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་འགགས་ཐེན་ཅིང་། དེ་
པན་ཆད་ནས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ཡོང་རྒྱུ་མེད། དེས་ན་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་མ་
ཚོར་བས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་དང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀར་ཡུལ་ཅན་
གཉུག་མའི་འོད་གསལ་གྱི་ཆ་ནས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། དེའི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
ཆ་ནས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། དེ་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་དེ་ལ་ཀུན་བཟང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་ཞེས་པ་ནི། བྱིན་རྒྱབས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རྗེས་སུ་ལས་

བ་ཞིག ང་རང་ཚོ་ལས་དང་པོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཆེན་པོ་མེད་པའི་སྐབས་
སུ་ཕྱིའི་རྩས་ལ་སྟོས་ཆ་བས་ཆེན་པོ་ཡོད། བང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ཆགས་ན།
ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་དང་། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས། དབང་འབྱོར་
བའི་གཟུགས་ཞེས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོས་སྐྱབ་བ་ཡིན། དེའི་
གནས་སྐབས་སུ་ཕྱིའི་རྩས་ལ་སྟོས་པ་དེ་ཅུ་མེད། དེས་ན་ཐོག་མར་ལས་དང་པོ་
བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱིའི་རྩས་དེ་རྣམས་དམིགས་རྟེན་དུ་བྱས་ནས། དང་པོ་བའི་
སྐབས་སུ་མཚན་རྩས་ཤིག་འདུ་བྱས་ནས་མཚན་རྩས་དེའི་སྟོང་ཉིད་བླན་པར་བྱས་
ཤིང་། མཚན་རྩས་དེའི་སྟོང་ཉིད་བླན་པའི་ཐོག་ནས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་སྟོང་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་གཞི་ནས་བྱུབ་གཞི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་དེ་
ཉིད་ཀྱི་མཚན་རྩས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཞིག་ཡིན། བོང་གི་མཚན་རྩས་ཀྱི་བྱུབ་
གཞིའམ་དམིགས་རྟེན་མཚན་རྩས་པལ་བ་དེ་རྣམས་གང་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དམ།
གང་ལྟར་མཚན་རྩས་བསྐྱེགས་པ་དེ་དག་དམིགས་རྟེན་ནས་བྱུབ་གཞི་མ་གཏོགས།
དངོས་གཞི་མཚན་རྩས་དེའི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་གཟུང་རྣམ་མཚན་རྩས་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤར་བ་ཞིག་བསམ་སྟོང་བཏང་བས་ན་ཀུན་བཟང་མཚན་སྲིན་ཞེས་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་མཚན་རྩས་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤར་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཚན་པ་དང་། སྲིན་འཁྲིགས་པ་ཞེས་པ་
ནི་སྟུན་དག་གི་རྒྱུ་ཡིན། མཚན་པའི་སྲིན་ཚོགས་ཞེས་རྣམ་འགྲུར་སྣ་ཚོགས་ཡོད་
པ་དང་། མཐའ་ཡས་པ་ལྟ་བུ་གསུང་གི་ཡོད།

དེ་ནས་ས་གཞི་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ། དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་རྩིས་པར་ལྷ་དགོས་པ་ཡིན། སྒོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཀྱི་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཐོག་ནས་ཅི་སྟབས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་གི་མོས་པ་བསྐྱངས་
ཤིང་། དེའི་རྣམ་རྩིས་ཏུ་ཤར་བ་ཤ་སྟག་ཏུ་བསམས་དགོས། ཁ་སང་དབང་གི་སྐབས་
སྟེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མི་མཉམ་
པ་མེད་པའི་བྱ་བཞི་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེན་དང་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་བདེ་
སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩིས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ལྷ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་
བུའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྱོན་འབྲིགས་
པའི་དབྱས་སུ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོ་མའི་རྒྱ་མཆོའི་དབྱས་
ནས་དབག་བསམ་ཤིང་གི་སྟོང་པོ་ཡལ་ག་དབྱས་ཀྱི་སྟོང་པོའི་ཚུལ་གཅིག་དང་།
གཡས་གཡོན་ནས་ཡ་ག་གསུམ་རེ་གྲེས་པ། དེ་ཡང་རིང་སྤང་རིམ་པར་ཡོད་ན་
ཡག་པོ་ཡོད། སྟོང་ནས་རིམ་པར་བརྟེན་ན་དང་པོ་རིང་བ་དང་། གཉིས་པ་དེ་ལས་
སྤང་བ་དང་། གསུམ་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་སྤང་བ་བཅས་རིམ་པར་སྒོ་སྟབས་ལྟ་
གཡས་སུ་གསུམ་དང་། གཡོན་དུ་གསུམ། དབྱས་ཀྱི་བདུན་པའི་སེང་ཁྲིའི་སྟོང་དུ་སྒྲ་
མ་སྒོ་བཟང་སྟབས་དབང་རྩི་རྩེ་འཆང་དང་། དེའི་མཐའ་འཁོར་གྱི་སྟོང་པོ་གཡས་སུ་
གསུམ་དང་། གཡོན་དུ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྟོང་དུ་བད་འདབ་བཅུ་གཅིག་བསམ་
དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་དབག་བསམ་ཤིང་གི་སྟོང་པོ་ལོ་མ་མེ་ཉོག་འབྲས་བྱས་ཡོངས་སུ་
མཛེས་པ། ཅ་བ་གསེར། སྟོང་པོ་དངུལ། ཡལ་ག་གཡུ་སོགས་བརྗོད་སྟོལ་ཡོད་ཀྱང་
དེ་ཙམ་བྱད་པར་མེད། འདོད་དགའི་དབག་བསམ་ལྟོན་པའི་ཅེར་ཞེས་པ་ལྟར་

དབུས་སྤྱུག་དོང་ལྷ་འབར་བའི་རིན་ཆེན་ཁྱིམ་སྟེང་ཚུ་སྟེེས་ཉི་ཟླ་རྒྱས་པའི་སྟེང་། །ཞེས་
བ་ལྟར་གདོང་ལྷ་པའི་སེལ་དང་། དེ་ཡང་སེལ་དེའི་ལག་པ་གཅིག་གིས་མར་བསྟན་བ་
དེས་འོག་གདོན་མནན་བ་དང་། ལག་པ་གཅིག་གིས་ཁྱིམ་སྟེེགས་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་
སྟེང་གདོན་ཟེེལ་གྱིས་གཞོན་བ། མིག་འབྱར་ཚུ་གས་སུ་ཐད་ཀར་བལྟས་བ་དེས་བར་
གདོན་ཟེེལ་གྱི་གཞོན་བ་བཅས་གསུང་སྟོལ་ཡོད། གདོང་ལྷ་འབར་བའི་རིན་ཆེན་གྱི་
ཁྱིམ་སྟེང་དུ་བསྐྱེད་འདབ་མ་འབྱུང་ལྟོན་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཉི་ཟླ་རྒྱས་པའི་སྟེང་ཞེས་
བས། བསྐྱེད་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་གྱི་བད་རིམ་བཅུ་གཅིག་ལས། བད་
རིམ་བཅུ་གཅིག་པ་དེར་བད་འདབ་བཞི་དང་། བད་འདབ་བཞི་པའི་དབུས་སུ་ཟེེལ་
འབྱུ་ཉི་ཟླའི་སྟེང་ལ་དབང་བསྟུང་། རྒྱུད་བཤད། མན་ངག་གནང་བའི་བཀའ་འདྲིན་
གསུམ་ལྟན་ཅ་བའི་ཟླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་བས་དོན་དམ་གཉིད་
མ་འོད་གསལ་གྱི་ཟླ་མ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་ཉིད་ལྟ་
བུར་བསམ་སྟོག་དོང་ཆོག་པ་ཡིན། ཟླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས། དེ་ཡང་གཤམ་
དུ་ཐོན་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་དང་། དམ་ཆོས་ཀུན་འདུས། དག་འདུན་ཀུན་
འདུས་བཅས་དང་། ཞིབ་དུ་ཕྱེན་ཡི་དམ་ཀུན་འདུས། མཁའ་འགྲོ་ཀུན་འདུས། ཆོས་
སྟོང་ཀུན་འདུས་བཅས་གསུང་གི་ཡོད།

སྐབས་གནས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད། ཟླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རོ་
བོ་ཉིད། །ནམ་བ་དུར་སྤྲིག་འཛིན་པའི་དག་སྟོང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་འཇུ་མ་
དཀར་འཕྱོ། །ཕྱག་གཡས་ཆོས་འཆད་གཡོན་བ་མཉམ་གཞག་བདུད་ཅིས་གང་བའི་
ལྷུང་བཟེད་བསྟན་པས། །

གྲུ་གུམ་མདངས་ལྡན་ཆོས་གོས་གསུམ་གསོལ་གསེར་མདོག་བཤ་ལྷས་
དབུ་ལ་མཛེས། །སྤྲུགས་ཀར་ཁུབ་བདག་དོན་ཆེ་འཆང་དབང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
སྦྱུ་མདོག་སྟོ། །དོར་བྲིལ་བཟུང་ནས་དབྱིངས་ཕྱག་མར་འཁྱུད་ལྡན་སྦྱེས་བདེ་སྟོང་
རོལ་བས་དབྱེས། །

ཞེས་འཇམ་མགོན་སྤྲུལ་ཚེང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྲུགས་ཀར་སྦྱུ་གདན་ལ་སྟོན་པ་
སྤབ་པའི་དབང་པོ་ནས་རྒྱན་ཡོངས་གྲགས་གྱི་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་
གཡས་ས་གཞོན་དང་། གཡོན་མཉམ་གཞག་དེའི་སྤྲུགས་ཀར་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་དོན་ཆེ་འཆང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཡུམ་བཅས་
ཡིན། རྣམ་མང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་ཤིང་ལྷ་རྩམ་དར་གྱི་ན་བཟས་
བསྐྱབས། ཞེས་བ་སྟོང་བསྐྱབ་ནས་སྟོར། དེ་གཉིས་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཆིག་གི་འཕྲོ་
ནས་འདིར་ལྷར། མཆོན་དཔའི་རྒྱན་ལྡན་འོད་ཟེར་སྟོང་འབར་འཇམ་མཆོན་སྤྲུལ་
བསྟོར་བའི་དབུས། །

འོད་ཟེར་སྟོང་འབར་ནི་ཀུན་ནས་འཕྲོ་བ་ཞེས་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཕྲོ་
བ་ཡིན།

དོན་ཆེ་སྦྱིལ་ཀྱང་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པའི། ཞེས་བས་ལུས་དཀྱིལ་ལྷ་བུའི་ལྷ་
ཆོགས་འགོད་པ་ལ། ལྷ་པོ་རྣམ་དག་བདེ་གཤེགས་ལྷ། ཞེས་གསང་བ་འདུས་པའི་
ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ལྷར་སྦྱི་པོར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད། མགྱིན་པར་འོད་དཔག་མེད།
སྟོང་གར་མི་བསྟོད་པ། ལྷ་བར་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན། བརྒྱ་ཡི་ཅ་བར་དོན་ཡོད་བྱུབ་
པ་བཅས་ཞལ་མདུན་སྟོགས་སུ་གཟེགས་པ་ཞིག་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་ཁྱིད་

ཡིག་ལྟར་ན། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་གཅིག་གིས་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ནས་སྤྲུམ་མཚམས་ཀྱི་
བར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་རོ་བོ་ཨོྭ་དཀར་པོ་རྣམས་སྤང་དཀར་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་
དབུ་རྒྱན་ཅན། ཞེས་མཛོ་གང་མིན་ཅམ་ཞིག་དང་། དེའི་ཞབས་སྟན་ལ་དབུ་རེག་མ་
རེག་གི་མཚམས་ནས་འོད་དཔག་མེད། དེའི་གདན་ཞབས་ལ་དབུ་རེག་མ་རེག་གི་
མཚམས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་བཅས་དང་། ལྷ་མ་མཚོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་ནང་སྤྱི་པོའི་རྩ་
འཁོར་ཡོད་པའི་མཚམས་དེར་རྣམས་པར་སྤང་མཛད་དང་། མགྲིན་བ་འོངས་སྤྱོད་ཀྱི་
མཚམས་སུ་འོད་དཔག་མེད། སྤྱིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ཡོད་མཚམས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ།
ལྷེ་བར་སྤྱལ་པའི་འཁོར་ཡོད་མཚམས་སུ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། གསང་ནས་བདེ་
སྒྲོང་གི་འཁོར་ཡོད་མཚམས་སུ་དོན་གྲུབ་བཅས་གསུངས་ཡོད།

ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞི་ཞེས། ལྷེ་བར་རིན་འབྱུང་གི་མདུན་ལ་སྤྱན་མ་དང་། མི་
བསྐྱོད་པའི་མདུན་དུ་མ་མ་གྱི་གསང་བ་འདུས་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གསང་
བ་འདུས་པའི་སྐབས་སུ་ཞལ་སྤྱོར་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད། ད་ལྟ་འདྲིའི་ཁྲིད་ཡིག་ཁག་གི་ནང་
གསལ་ཁ་མི་འདུག་དེས་ན་གསང་འདུས་ལྟར་ཞལ་སྤྱོར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ལེགས་
པ་མེད་དམ་སྟེ། མགྲིན་བར་འོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ། སྤྱི་པོར་རྣམས་པར་
སྤང་མཛད་སྒྲོལ་མ་བཅས་ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞི་དང་། གཟུགས་དང་། ཆོར་བ། འདུ་
ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམས་པར་ཤེས་པ་བཅས་ཕྱང་པོ་ལྷ་དང་། དེ་ནས་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་བཞི་
ནི་ཡུམ་བཞི་ལ་ཡིན། དེ་ནས་སྤྱི་མཆེད་དུག་ནི་མིག་དང་། རྩ་བ། ལྷ། ལྷེ། ལྷས། ཡིད་
བཅས་ལས་མིག་ཏུ་སའི་སྤྱིང་པོ། རྩ་བར་བྱག་ན་དོ་མེ། རྩར་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ།
སྤྱིང་འཛིག་ཏེན་དབང་བྱུག་སྤྱིང་གར་འཇམ་དཔལ། གསང་གནས་སུ་སྤྱིབ་བ་རྣམ་

སེལ། ཆོགས་ནམས་ལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བཅས་དེ་ནམས་གསང་བ་འདུས་པའི་ལུས་
དཀྱིལ་ལྟར་བྱས་ན་ཞལ་ཕྱིར་གཟིགས་པ་ཡིན། གཙ་པོ་སྐྱེས་ལུས་སྤོང་བྱེད་ཡིན་
ཞིང་། སྐྱེས་ལུས་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེས་ལྟར་སྤྱོད་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་འཕྲོ་
བའི་ཞལ་ཕྱིར་གཟིགས་པ། བདེ་མཆོག་གི་ལུས་དཀྱིལ་ནམས་ནི་འོད་གསལ་ཅུལ་
འདོན་ཡིན་པས་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་འོད་གསལ་ཅུལ་དུ་བཏོན་
པས་ཞལ་ནང་དུ་གཟིགས་པ་བཅས་གསུངས་ཡོད།

སྤྱིར་གར་འཇམ་དཔལ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་དང་མ་མ་གི་ཞལ་སྐྱོར་བསྐྱོམ་ན་དེའི་
མདུན་དུ་འཇམ་དཔལ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་དོན་རྗེ་མ་བསྐྱོམ་ན། འཇམ་དཔལ་ལ་ཆོས་
དབྱིངས་དོན་རྗེ་མས་འཁྱུད་པ། གསང་གནས་སུ་སྤྱིབ་སེལ་ལ་རེག་བྱ་དོན་རྗེ་མས་
འཁྱུད་པ་བཅས། དེ་ལྟར་མིག་ཏུ་སའི་སྤྱིར་པོ་ལ་གཟུགས་དོན་རྗེ་མས་འཁྱུད་པ། ན་
བར་བྱག་ན་དོན་རྗེ་ལ་སྤྱོད་དོན་རྗེ་མས་འཁྱུད་པ། སྤྱིར་ནམ་མཁའི་སྤྱིར་པོ་ལ་བྱི་དོན་རྗེ་མས་
འཁྱུད་པ། ལྷུང་འདིག་ཉེན་དབང་སྤྱུག་ལ་རོ་དོན་རྗེ་མས་འཁྱུད་པ། གསང་གནས་སུ་
སྤྱིབ་པ་ནམ་སེལ་ལ་རེག་བྱ་དོན་རྗེ་མས་འཁྱུད་པ། ཁམས་ལྷ་བཅིས་པའི་སྐྱབས་ནམ་
མཁའི་ཁམས་ཉེ་བྱ་ག་ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེའི་ནམ་དག་ཆོས་དབྱིངས་དོ་
རྗེ་མས་འཁྱུད་པ། དེ་ནས་ཅ་རྒྱས་ནམ་དག་བྱམས་པ། ནམ་སྤྱང་གི་སྤྱིར་དུ་བྱམས་པ་
བསྐྱོམ་པ་བཅས་གསུངས་ཡོད།

ཆོགས་ནམས་ཞེས་པ་ལྟར་བྱུང་ན་ཆོགས་སུམ་བརྒྱ་བྱག་ཏུ་ཆང་མར་ཡོད་པ་
དང་། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཆོགས་ཆེན་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། ཆོགས་ཆེན་བརྒྱ་
གཉིས་ནི། དཔུང་པ་གཉིས་དང་། བྱ་མོ་གཉིས། མཁྲིག་མ་གཉིས། དབྱི་གཉིས། དུས་

མོ་གཉིས། ལོང་བུའི་ཆོགས་གཉིས་བཅས་ཆོགས་ཆེན་བཙུག་གཉིས་ཡིན། ཡང་ན་གསང་འདུས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ནང་ཡོད་པ་ལྟར་བྲང་ཆོགས་ཀྱི་མདུན་མཆོམས་སུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གཅིག་བསམ་པ་དང་། ཆོགས་མཐའ་དག་ལ་དེའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟར་དུ་བསྟོམ་པ་ཡིན། དེས་ན་ཆོགས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དངོས། །བ་སྟུ་ཞེས་པ་ནི། དབུ་སྐར་གསུང་གི་ཡོད། དག་བཅོམ་ཉི་མེ་ཆོག་སྟོང་དུ་མོས་པ་དང་། བ་སྟུ་རེ་རེ་ནས་དག་བཅོམ་པའི་རྣམ་པར་སྟོམ་གྱི་མེད་ཀྱང་། མོས་པར་བསྟོམ་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྟོམ་པ་ཡིན།

ཡན་ལག་ནི། ལག་པ་གཡས་ལ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དང་། ལག་པ་གཡོན་ལ་གཤེན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ། ཁ་ལ་རྟ་མགིན། རྩོམ་ལ་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ། ལག་པ་གཡས་ལ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དབུ་མཐེ་བོང་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ། རྟ་མགིན་ནི་ལྷའི་རྩ་བར་གསུངས་ཡོད། ཁྲོ་བོ་དབང་པོ་ཉིད། །ཅེས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ནི་བགེགས་སྤང་བའི་དོན་དུ་བསམ་སྟོབ་པ་ཤིང་ན། སྟུག་ཏུ་འདྲིལ་ཉེན་དབང་སྟུག་ལ་རོ་རྩོམ་མས་འཁྱུད་པ་དང་། དེའི་ལྷེ་ཅེར་རྟ་མགིན་བསྟོམ་ན་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་ནས་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ནི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་འོག་ཏུ་བསྟོམ་པ་གསུངས་ཡོད། འདིའི་རིགས་འགྲེ་བཏང་ན་སྐྱབ་སེལ་ལ་རེག་བྱ་རྩོམ་མས་འཁྱུད་པ། དེའི་རྒྱབ་ངོས་ཀྱི་གསང་གནས་སམ་བརྒྱ་ཡི་རྩ་བའི་མཆོམས་བར་དོན་གྲུབ་དང་། དེའི་མདུན་དུ་གསང་གནས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱབ་སེལ་ལ་རེག་བྱ་རྩོམ་མས་འཁྱུད་པ། དེའི་རྩ་མོར་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་བསྟོམ་ན་ཡག་པོ་འདུག་སྟེ་གཙུག་ཏུ་གཙུག་ཏྱར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཞེས་པས་གཙུག་ཏྱར་འཁོར་བསྐྱར་བེ། བྱམས་པ་རྣམས་སྤང་གི་སྟེང་དུ་བསྟོམ་ན་རྣམས་ལ་སྟོན་མས་འཁྱུད་པ། དེའི་

མདུན་དུ་གཙུག་རྟེན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་། ཡང་ན་སྟེང་གདོན་སྤང་སྤང་
གཙུག་རྟེན་འཁོར་བསྐྱར་སྟེང་དུ་བཞག་ན་ལེགས་པ་མེད་དམ་སྙམ།

འོད་ཟེར་ནི་སྐྱུ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་དང་། ཐུགས་སྦྱང་བཙུག་ལུ་འོ་ལོ་
བརྗོད་ཀྱི་མེད་དམ། གཞོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྟེང་པོན་བཙུག་ཉིས་ཀྱི་གས་རྣམས་ནི།

གསང་བ་འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཞབས་ཀྱི་གདན། །

ཞེས་ཞབས་ཀྱི་གདན་འོག་ཏུ་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་ཞབས་ཀྱི་གདན་ལ་བཏུང་བ་
སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས།

ཐུབ་དབང་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་དེ་དག་གིས་བཏུང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཞིག་ཡོད།
མཐའ་བསྐྱོར་རིས་བཞིན་དངོས་བརྒྱད་ཐྱ་མ་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཆོགས་
དང་། ཞེས་པ་ནི་བད་འདབ་བཙུག་ཅིག་པའི་སྟེང་དུ་བད་འདབ་བཞི་ཡོད་པའི་མདུན་
དུ་ནམ་རྒྱུན་འདིགས་བྱེད་སྒྲོམ་ཞིང་། ས་མ་གཉིས་ཀའི་གནད་ཆང་བ་དང་། བྱང་
ཆོས་ཆེན་པོ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས་དོ་རྩེ་འདིགས་
བྱེད་མདུན་ཀྱི་བད་འདབ་དེར་བསྒྲོམ་པ་དང་། གཡས་ཀྱི་བད་འདབ་ལ་ས་བརྒྱད་
གསང་བ་འདུས་པ་དང་། གཡོན་ཀྱི་བད་འདབ་ལ་ས་བརྒྱད་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ། རྒྱབ་
ཀྱི་བད་འདབ་ལ་སྐབས་རེ་ཀྱི་དོར་གསུངས་པ་དང་། སྤར་ལྷོགས་བྱམས་པ་རིན་པོ་
ཆེས་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཙུ་བྱག་གསུངས་པ་ལྷ་བྱ་ཡོད། དེ་ལྷར་བྱང་ན་ལྷ་
ཆོགས་ཆང་མ་དང་། མ་བྱང་ན་ལྷ་ཆོགས་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་བདེ་གསང་འདིགས་
གསུམ་ཀྱི་དོར་དང་བཅས་པའམ། བདེ་གསང་འདིགས་གསུམ་ཐིག་ལེ་བཙུ་བྱག་

དང་བཅས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མདུན་དུ་
གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་། ང་རང་ཚོས་ལྷ་མ་མཚན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བདག་འབྲུག་
ལེན་པའི་སྐབས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་རང་ལ་ཚུར་གཟིགས་པ་ཞིག་བསམ་སྒོ་བཅང་
ན་ཅུང་ཟད་སྒོ་འོར་འཆར་བདེ་བ་ཡོད།

དངོས་བརྒྱད་ལྷ་མ་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་མ་མཚན་པའི་ཚོགས་ཞིང་ནི་ནས་རྒྱུ་རི་
མོར་གྲིས་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་ལ། གཙོ་བོའི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ནས་
གཡས་དང་གཡོན། མདུན་རྒྱབ་བཅས་འོད་འཕྲོས་པའི་གནས་སུ་གཡས་ལ་རྒྱ་ཆེན་
སྟོང་རྒྱུད་དང་། ཟབ་མོ་ལྷ་རྒྱུད་བཅས་བཅིས་ན། གཡས་རྒྱ་ཆེན་སྟོང་རྒྱུད་བྲམས་
པ་མགོན་པོ་དང་། དེའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོར་
ནས་ཡོད་པ་དང་། གཡོན་ལ་ཟབ་མོ་ལྷ་རྒྱུད་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཐའ་སྐོར་
ལ་སྐྱེ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེའི་གཤམ་དུ་བཀའ་གདམས་
རྒྱུད་གསུམ། དེའི་གཤམ་དུ་བཀའ་གདམས་གསར་མ་བཅས་འདི་ལྟར་དུ་སྒྲིམ་གྱི་
ཡོད། ཡང་རྒྱབས་ཆེན་སྟོང་རྒྱུད་གཙོ་བོར་བྲམ་ན་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཉེ།
གཡོན་ཟབ་མོ་ལྷ་རྒྱུད་འཇམ་དབྱངས་གཅིག་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་སྒྲིམ་
པའི་རྒྱབས་ཆེན་སྟོང་རྒྱུད་དེ་ལའང་འཇམ་དབྱངས་གཅིག་བཅས་དང་། དེ་ནས་ཨེ་
ལ་རྟ་རི་དང་། ཞི་བ་ལྷ་བཅས་བརྒྱུད་ནས་གསལ་བཅའ་བ་གཅིག་གསུང་གི་ཡོད།

ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་དང་། །ཞེས་པ་ནི་གོང་དུ་བཅོད་པ་ལྟར་བར་རིམ་བཅུ་གཅིག་
པའི་འདབ་མ་བཞིའི་སྟེང་དུ་ཡི་དམ་བཞི་དང་། དེ་ནས་སྟེང་ལ་ཉམས་ལེན་གྱིན་
རྒྱབས་བརྒྱུད་པའི་ལྷ་མ། ནས་རྒྱུན་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲུག་བཞེས་སུ་ལྷ་མ་སྟེ་

ཐུང་གསུངས་པ་ནི། ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱལ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་སུ་འཇམ་དབྱངས་ག་
སྟག་ཡོད་པ་ནི་དགའ་ལྡན་བྲག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་བརྒྱད་པ་དང་། འོག་གི་འདབ་མ་བཞིའི་
འགོ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མདུན་དུ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བརྒྱད་དང་། གསང་འདུས་
ཀྱི་སྒྲ་བརྒྱད། བདེ་མཆོག་གི་སྒྲ་བརྒྱད། དེ་ནས་ཀྱི་རྡོར་རམ་ཐིག་ལེ་བཅུ་བྲག་གི་
བརྒྱད་པ་བཅས་བརྒྱད་པ་ལྡེ་གསུངས་ཡོད། མདུན་དུ་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ལ། ཆོས་འབྲེལ་
དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་
འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་གཙོ་བོར་ཞལ་བྱོགས་ཤིང་། རོ་ཆེན་མཇེད་
མཁན་ལྷ་བྱུང་གསལ་བཏབ་པ་གསུངས་ཡོད།

སངས་རྒྱས་བྱང་མེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་བསྟན་སྲུང་བརྒྱ་མཆོས་བསྐྱོར་
ནས་བཞུགས། །ཞེས་པ་ནི་བད་རིམ་རིམ་པ་དང་པོ་དེར་བད་འདབ་བཞི་དང་། དེའི་
གསུམ་ཀྱི་བད་འདབ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་དུས་འཁོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་
ཕྱེད་ལྷ་ཆོགས་དང་། དེ་ནས་རྣམ་འབྱོར་རྒྱད་དང་། སྟོད་རྒྱད། བྲ་རྒྱད། དེ་ནས་
སྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་། དེ་ནས་རང་རྒྱལ་དབྱེ་བཅོམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དབྱེ་
བཅོམ་པ། དཔའ་བོ་དཔའ་མོ། དེ་ནས་ཆོས་སྟོང་བཅས་གསུངས་ཡོད།

ཆོས་སྟོང་ལ་གཙོ་བོ་མགོན་པོ་དང་། རྣམ་སྤྲུལ། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གསུམ་
གཙོ་བོ་ཡིན། དེ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་ཆེན་
རིགས་བཞི་སྟོམ་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་བད་འདབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པར་དབག་བསམ་
སྟོན་པའི་བྱོགས་བཞིར་སྟོན་བྱུང་བྱུང་དུ་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་བཞོད་པ་
ཡིན། འཛིག་རྟེན་པའི་རྟེན་པ་དེའི་ནང་གཏན་ནས་མི་དགོས་པ་ཡིན།

འཛིག་རྟེན་དྲེགས་པ་ཚོགས་ཞིང་དུ་འཛོག་མི་འོས་པ།

སྒྲ་མི་ཞིག་གིས་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ལ་སྒྲ་མ་མཚན་པའི་
ཚོགས་ཞིང་ཞིག་སྐྱབ་བསྟར་ཞུས་པར། དེའི་ཚོས་སྟོང་གི་གས་སུ་གཞི་བདག་
གཅིག་བརྟག་ཡོད་པ་ཡིན། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་ནས་གཞི་
བདག་དེའི་ཚབ་ཏུ་ཁོར་བུ་ཞིག་བྲིས་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
ཡོད།

ཉེ་ཆར་ང་མི་ཤ་ལིར་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ། ཉང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ཤད་ཉི་མ་ཁ་ཤས་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་གངས་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་དང་།
དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་གས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་མཚན་པའི་ཚོགས་ཞིང་ཞིག་བཟམས་འདུག་
ཅིང་། སྒྲ་མ་མཚན་པའི་ཚོགས་ཞིང་གི་ཚོས་སྟོང་གཙོ་བོ་དེ་ཕྱགས་ལྡན་བྲིས་འདུག་
ཅས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག དེར་སངས་རྒྱལ་མཚན་པའི་ཚོགས་ཞིང་གི་དཔར་གསར་པ་
ཞིག་ཐོན་པ་འདྲ་འདུག བྱི་ཉིན་དེར་ཁྱོམ་ཐོག་རིན་པོ་ཆེའི་ལེགས་སྦྱར་ཉན་མཁན་
ནམས་ལ་གསལ་བ་ཤད་ཅིག་ཀྱང་གནང་དགོས་བྱུང་སོང་། འབྲེལ་བ་ཤད་མ་བྱས་
ཆེ་ཁོང་ཚོས་མ་ཤེས་པར་སྒྲ་མ་མཚན་པའི་ཚོགས་ཞིང་ཆད་ལྡན་ཞིག་འདུག་
བསམ་པའི་ཉིན་ཁ་ཡོད། དེ་མིན་དབྱིན་ལན་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་རྒྱལ་པོ་ཕྱགས་
ལྡན་ཡི་དམ་ལ་མངའ་གསོལ་ཡོད། དེས་ན་རྒྱལ་པོ་ཕྱགས་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་ཅིག་ཀྱང་
དགོས་ཤིང་། རྒྱུད་དེ་ནས་བཤད་པའི་བསྟན་སྐབ་དེ་དག་ཀྱང་བཀོད་དགོས་པ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སྐྱ་གསུམ་ལམ་འབྲེར་གྱི་ལྷ་ཡི་ནལ་འབྱོར་ཞིག་ཀྱང་དགོས་པ་
ཆགས་གཤམས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡི་དམ་ལ་བཀོད་ན་དེ་དག་དགོས་པ་ཡིན།

སོག་པོ་བྱིད་རང་ཆོས་མགོ་མ་ཆོས་ན་ལྷ་མ་མཆོད་པའི་ཆོག་ས་ཞིང་མདུན་ལ་
རྒྱལ་པོ་ཤུགས་ལྡན་ཡོད་པ་དེ་རྗེས་སུ་སྒྲེབས་ཉེན་ཡོད་པས་བྱིད་རང་ཆོས་ཤེས་
པར་བྱེད་དགོས། ཅུ་བའི་དོལ་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བྱིད་རང་ཆོས་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་
བཞིན་པ་ཡིན། སྤར་ལོ་ནས་འབྲེལ་བ་ཤད་བརྒྱབ་ཡོད། གཙོ་བོ་མཁན་པོ་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོར་འབྲེལ་བ་ཤད་བརྒྱབ་ཡོད་པས་ཡག་པོ་ཤེས་གྱི་ཡོད། བཤེན་གྱི་ཡིག་
ཆ་འཛིན་མཁན་གྱི་བྲམ་ཆང་ཆགས་ཡོད། སྤ་མོ་འབྲེལ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བ་བཅད་ནས་གཅང་མ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་རེད་འདུག།

དེ་དག་སྒོ་གསུམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོག་ས་ཞིང་གསལ་བཏབ་པ་ཡིན། དགའ་
ལྡན་ལྷ་བརྒྱུ་མ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན་ན། རྗེ་ཡབ་སྤྲས་གཙོ་འཁོར་གསུམ་ལས་གང་ཡང་
མེད། ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་བྱས་ཆེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་ཀར་འཇམ་དབྱངས་ཕྱི་ནང་
གསང་གསུམ་དང་། རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་ཀར་སྤྲན་རས་གཟིགས་ཕྱི་ནང་
གསང་གསུམ། མཁས་བྱུབ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱུ་ལུས་ལ་བྱུག་དོར་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་
བཅས་ལྷ་དབྱུ་གསལ་བཏབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་རྒྱས་ཤོས་དེ་ཡིན། དེ་མིན་ཆོག་ས་
ཞིང་སྤྲབས་བདེ་ཞིག་ཡོད་ལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་གསལ་བཏབ་ཅིང་།
དེའི་ཐོག་ལ་རྒྱལ་ཆབ་རྗེ་དང་། མཁས་བྱུབ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་གཉིས་བཅས་སྤྲབས་
བདེ་པོ་ཡིན།

ཡང་ལྷ་མ་མཆོད་པའི་ཆོག་ས་ཞིང་ལྷ་བྱར་ཆ་བཞག་ན། ལྷ་མ་ཡི་དམ་སངས་
རྒྱས་བྱང་སེམས་དབང་པོ་མཁའ་འགོ་ཉན་རང་ཆོས་སྤང་བཅས་ཐམས་ཅད་ཡོད་
སྤྲབས་དེ་ལ་ཡང་སྒོས་ཆོས་ཤིག་དང་། དག་མཆོན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། རང་ཉིད་གང་

ཟག་གཅིག་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་ལྷ་མ་སྐྱབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱ་ཡི་ནམ་འགྲུར་
དང་། མཛད་པ་མི་འབྲ་བ་ལྟ་བུའི་རོལ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་བསྟན་ནས་རང་ལྟ་བུའི་གང་
ཟག་གཅིག་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་སྒོ་མཐའ་ཡས་ནས་མཛད་པའི་
འིན་པོ་མ་དང་། ཡོན་ཏན་པོ་མ་འདི་སྒོ་སྒྲིལ་གསུང་གི་ཡོད། གཉིས་ནས་རྒྱུད་སྤེ་
བཞི་ཡི་སྣ་ཚོགས་སོགས་དེ་ཐམས་ཅད་ལྷ་མ་སྒོ་བཟང་སྐྱབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་
པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ནམ་རོལ་ཡིན་པ་ཤེས་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷ་མ་དོན་རྗེ་འཆང་དེ་སྐྱབས་
གནས་ཀྱང་འདུས་ཡིན་པ་མཐོང་སྐྱབ་པ་ལའང་དགེ་མཚན་ཞིག་ཡོད། རང་རང་གི་
སྒོ་སྒྲིལ་པའི་དང་དགེ་མཚན་པའི་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྣ་ཚོགས་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཨོ། མགིན་པར་ཞུ། སྐྱབས་ཀར་རྒྱུ་
བཅས་དོན་རྗེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པ། རྒྱུ་ཡིག་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ཡིས། །རང་བཞིན་
གནས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་ནམས་སྤྱན་དབང་དབྱེར་མེད་བརྟན་པར་གྱུར། །ཞེས་ནས་
རྒྱན་རང་རྒྱུ་ཆེད་ཁ་ལ། རང་བཞིན་གནས་ནས་སྒོ་སྒྲིལ་པ་དང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་ནམས་
སྤྱན་དབང་དབྱེར་མེད་བརྟན་པར་གྱུར། །ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཆོག་འདི་གསལ་པོ་ཞིག་
འདུག

མདོར་ན་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དབང་ནས་དབྱུག་གཞུག་བཅེངས་བརྟེན་ཞེས་
ཚོགས་ཞིང་གི་སྣ་ཚོགས་ཞིང་གི་སྣ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྒྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་
པ་དེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་ཞིང་གི་སྣ་ཚོགས་དེ་དེས་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་འདུས་
པའི་བདག་ཉིད་ལ་མཐོང་སྐྱབ་པའི་དགེ་མཚན་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད།

དེ་ནས་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་ནི།

སྤྱན་ཆོག་པ་དག་ལེགས་འབྱུང་གནས་དུས་གསུམ་གྱི།
ཅ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཆོག་གསུམ།
དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་སྤང་ཆོག་པ་བཅས།
ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་འདིར་གསེགས་བརྟན་པར་བཞུག།

སྤྱན་བྲངས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་ཚུལ།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགྲོ་འོང་ཀྱན་བལ་ཡང་།
སྤྱ་ཆོག་པ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་འི་བཞིན་དུ།
ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་མཐུན་བཅའི་འཕྲིན་ལས་ཅན།
རྒྱལ་མགོན་དམ་པ་འཁོར་བཅས་གསེགས་སུ་གསོལ།
ཨོྭ་ཀྱ་རུ་བུ་རྩྭ་བོ་རྩི་སུ་རྩྭ་སྤྲ་ལ་ས་བ་རི་སྤྲ་ར་ཨེ་བྱ་རྩི་རྩི་ལེ་
ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཆོག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་བྲངས་ཤིང་། དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱིས་པ་ཞེས་
པ་དེ་ཡིན།

དགུག་གཞུག་བཅིངས་བརྟེས་བྱ་བ།

རྩི་བོ་རྩི་ལེ་ཞེས་པས་དགུག་གཞུག་བཅིངས་བརྟེས་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་
བྱའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲ་མ་དང་རྩི་རྩི་འཆང་དབྱེར་མེད་དུ་ལྟ་བའི། རྒྱུད་མང་པོའི་དགོངས་
པ་ལྟར་སྤྲ་མ་ལྟར་བཞུག་པར།
སྤྱོད་དཔོན་དང་ནི་རྩི་རྩི་ལེ།

ཐ་དད་པར་ནི་མི་བརྟག་གོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་བྱང་སོགས་ལྷ་རིགས་ལྷ་སོགས་སུ་
བསྐྱོམ་པ་ནི་རྒྱད་དོན་རྩེ་བེང་བ་ལས།

དོན་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ལུས་འདི་ལ།

རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟར། ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཟྱལ། ཡེ་
ཤེས་དགུག་གཞུག་སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པ་བྱང་བྱང་
བ་བྱ། ལྷས་གསོལ་བྱས་ན་མཚམས་འདིར་བྱེད་པ་ཡིན།

མཚོད་པ་འབྲུལ་བ།

དེ་ནས་མགོན་པོ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རིམ་ལྟར།

མཚོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ནས།

སྐྱ་མ་མཚོད་པ་ཡང་དག་བཅས།

དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི།

ཡེ་ཤེས་མཚོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གཞན་ཐམས་ཅད་མཚོད་པ་ལས། ལྷ་མ་མཚོད་
པ་དོན་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ལ་ངེས་ཤེས་བྱངས་ནས། ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲུལ་བ་
ལ་ཐོག་མར་བྱག་འཚལ་བ་ནི།

བྱག་འཚལ་བ།

དེ་ཡང་ཕྱག་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། ཕྱག་འཆལ་ཡུལ་དེ་ཉིད་གོང་
མར་བལྟ་ཞིང་། རང་ཉིད་མཐོ་བར་མི་ལྟ་བར་དེ་ལ་འདུད་ནས་ཕྱག་འཆལ་གྱི་ཡོད་
བས་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཡིན། ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་དང་། རག་
གི་ཕྱག་ ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་བཅས་ལས་ལུས་ཀྱིས་ཐལ་མོར་སྦྱར་བ་ཚུན་ཆད་ལུས་ཀྱི་
ཕྱག་དང་། རག་གིས་བསྟོད་དབྱངས་བརྗོད་བ་ནི་རག་གི་ཕྱག་ ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་ཡུལ་
དེའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསམས་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་བཅས་
ཡིན། དེ་ལ།

ལྷ་མ་ལོངས་སྤྱིའི་ངོ་བོར་བལྟས་ཏེ་ཕྱག་འཆལ་བ།

གང་གི་ཐུགས་རྗེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས། །

སྐྱ་གསུམ་གོ་འཕང་མཆོག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལ། །

སྟོལ་མཛད་ལྷ་མ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་སྤྱ། །

ངོ་རྗེ་ཅན་ཞབས་བསྐྱོར་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་བ་ནི་ལྷ་མ་ལོངས་སྤྱིའི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་ཕྱག་འཆལ་བ་ཞེས་བ་དེ་ཡིན།
གང་ལྟར་སྐྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་བལྟས་ནས་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། དེ་ལ་སྐྱ་
གསུམ་སོ་སོར་བལྟས་ནས་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། སྐབས་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་
ཉིད་ཏུ་བལྟས་ནས་ཕྱག་འཆལ་བ་བཅས་གསུངས་ཡོད། གོང་གི་ཆོགས་བཅད་ནི།
དང་པོ་ལོངས་སྤྱིའི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་ཕྱག་འཆལ་བ་སྟེ། བདེ་ཆེན་གྱི་དབྱིངས་སྐྱ་
གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོལ་བར་མཛད་པའི་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་ལྷ་མ་
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་ཕྱག་བྱ་བ་ཡིན།

ལྷ་མ་སྤྲུལ་སྤྱི་འོ་བོར་བལྟས་ཏེ་བྲག་འཆལ་བ།

རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི།

གང་འདུལ་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་ཐབས་མཁས་མཆོག།

དུར་སྤྲིག་འཛིན་པའི་གར་གྱིས་ནམ་རྒྱུ་བ།

སྐབས་མགོན་དམ་པའི་ཞབས་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ།

ཞེས་བ་དེས་ལྷ་མ་སྤྲུལ་སྤྱི་འོ་བོར་བལྟས་ནས་བྲག་འཆལ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་
རབ་འབྲུམས་ཞེས་བས་མཐའ་ཡས་ཤིང་སྤྱི་མེད་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་འབྲུམས་བའམ་
མཐའ་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། གང་འདུལ་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་ཞེས་
བས་སྤྲུལ་སྤྱི་འོ་བོར་གསུང་གི་ཡོད། གང་འདུལ་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་ཐབས་མཁས་
མཆོག་སྟེ་སྤྲུལ་སྤྱི་ནམ་བར་བལྟས་པའི་སྐབས་སུ་བབས་བ་དུར་སྤྲིག་འཛིན་ཅིང་།
གར་གྱི་ནམ་བར་རྒྱུ་བའི་སྐབས་མགོན་དམ་པའི་ཞབས་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ་ཞེས་
ལོ།

ལྷ་མ་ཆོས་སྤྱི་འོ་བོར་བལྟས་ཏེ་བྲག་འཆལ་བ།

དེ་ནས་ལྷ་མ་ཆོས་སྤྱི་འོ་བོར་བལྟས་ནས་བྲག་འཆལ་བ་ནི།

ཉེས་ཀུན་བག་ཆགས་བཅས་བ་བྱངས་སྤྱང་ཞིང་།

དཔག་མེད་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ཆོག་གི་གཏེར།

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཉིས་བས་རྟོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་བཅས་བལྟས་བ་ཡིན། དེ་ཡང་།

རྟོགས་བ་མ་ལུས་བ་ལས་ངས་གྲོལ་ཞིང་།

སེམས་དབང་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་ཕུན་ཆོགས་གཞི།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།
ཕན་བདེ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག་ལ།
རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།
ཞེས་ཆོས་སྤྱི་འོ་བོར་བལྟས་ནས་ཕྱག་འཆའ་བ་གསུངས་པ་ཡིན།
སྒྲ་མ་མཆོག་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ཏེ་ཕྱག་འཆའ་བ།
དེ་ནས་སྒྲ་མ་མཆོག་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་ཕྱག་འཆའ་
བ་ནི།

ལྟར་བཅས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས།
བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དམ་ཆོས་འབྱུང་བའི་གནས།
འཕགས་ཆོགས་ཀྱི་དབུས་ན་ལྟར་ངེ་བ།
དེན་ཅན་སྒྲ་མ་ནམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།
ཞེས་པའི་ཀང་བ་དང་པོས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུས་དང་། ཀང་བ་གཉིས་
པས་དམ་ཆོས་ཀྱི་འདུས། ཀང་བ་གསུམ་པས་དགེ་འདུན་ཀྱི་འདུས་བཅས་དང་།
མདོར་ན་ཐུགས་སངས་རྒྱས་དང་། གསུང་དམ་ཆོས། སྤྱི་དགེ་འདུན་ཞེས་གསུང་
རྒྱུ་དུ་ཡོད།

འཁོར་གྱི་ཆོགས་ཞིང་ཞི་ཁྱིའི་ལྷ་ཆོགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ།
དེ་ནས་འཁོར་གྱི་ཆོགས་ཞིང་ཞི་ཁྱིའི་ལྷ་ཆོགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི།

དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་ལྷ་མ་དང་། །
རིན་ཆེན་མཚོག་གསུམ་ཕྱག་འོས་ཐམས་ཅད་ལ། །
དད་ཅིང་མོས་པས་བསྟོད་དབྱངས་རྒྱ་མཚོར་བཅས། །
དད་ཅིང་མོས་པས་ཞེས་པས་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་དང་། བསྟོད་དབྱངས་རྒྱ་མཚོར་
བཅས་ཞེས་པས་ངག་གི་ཕྱག་གོ།
ཞིང་རྒྱལ་མཉམ་པས་ལུས་སྤྱལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །
ཞེས་པས་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་འཆའ་བ་ཡིན། ཞེས་སྒོ་གསུམ་གྲུས་པས་ཕྱག་བྲུས་
ཏེ།

ལྷ་མ་ལྷ་ཚོགས་ལ་མཚོད་པ་འབྲུལ་བ།

དེ་ནས་མཚོད་པ་འབྲུལ་བ་ནི། མཚོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྒྱས་བཅུ་བ་ནས་འབྲུལ་བ་ནི། ཡན་ལག་
བདུན་གྱི་ནང་ནས་གཉིས་པ་མཚོད་པ་འབྲུལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། སྤྱིར་མཚོད་པ་ནི་
སེར་སྒྲའི་གཉེན་པོ་ཡིན། སྐབས་འདིར་ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དང་
འབྲེལ་བས་མཚོད་པ་བཞེ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱི་བྱམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་
མཚོད་པ་དང་། རང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ། གསང་དབང་ཤེར་
དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོག་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ་
ཞེས་མཚོད་པ་བཞེ་གསུང་གི་ཡོད། སྤྱི་བྱམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ་ནི།
གཟུགས་སྐྱ་བྱི་རོ་རེག་བྱ་བཅས་འདོད་ཡོན་ལྡན་སོགས་སྤྱི་ཡི་མཚོད་པ་འབྲུལ་བ་དེ་
རྣམས་ཡིན།

ནང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་ནི། ནང་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱིས་
འདུས་པའི་ཤ་ལྡ་དང་བདུད་ཅི་ལ། ལྷགས་ཀྱི་ལྡ་སྒྲོན་མ་ལྡ་བཅས་སྤངས་ཏྲོགས་
སྤང་གསུམ་བྱས་པའི་མཆོད་པ་ལ་ནང་གི་མཆོད་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོང། མདོར་ན་
སེམས་ལྷན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྩས་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་པ་ནི་ནང་གི་མཆོད་པ་ཡིན།

ཟླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེལ་ཞུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་གནད་དུ་བསྐྱུན་ས་ནི། ཅ་
རྒྱང་ཐིག་ལེ་སྤངས་ནས་མ་དག་པའི་ཅ་རྒྱང་ཐིག་ལེའི་རྩས་པ་བྱང་ནས། དཔེར་ན།
དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཐིག་ལེ་རིགས་བཞིའི་སྤྲེང་གི་མ་དག་པའི་ཆ་
ཉམས་སྤངས་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ལེ་ཤེས་དང་
བཅས་པ་སྐྱབ་པ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོང། སལ་ཆེར་རྫོགས་ཆེན་གྱི་གཞུང་གི་ནང་
དུའང་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཅ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོང། དུས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་རྒྱང་ལའང་ལེ་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་དང་། ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ། ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བཅས་ཡོང་གི་ཡོང།

དེས་ན་ཅ་རྒྱང་ཐིག་ལེའི་མ་དག་པའི་ཆ་ཉམས་སྤངས་ནས་དག་པའི་ཆོས་
ཤིག་མདོར་དུ་གྱུར་བ་གསུང་གི་ཡོད་པས་ནང་གི་མཆོད་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། ནང་
གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་དེ་གལ་ཆེར་བཅི་གི་ཡོད་པས། ཕྱི་མཆོད་
འབྲུལ་སྐྱབས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ལ་ཕྱུལ་བ་ལས་དམིགས་བསལ་གང་ཡང་མེད། ནང་
མཆོད་འབྲུལ་བའི་སྐྱབས་སུ་ཅ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཟླ་མ་ལ་ཕྱུལ་བ་དང་། ཡི་དམ་ལ་ཕྱུལ་བ།
མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤང་ལ་ཕྱུལ་བ། རང་གིས་སྤོང་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟར་
བསྐྱེད་པ་ལ་མཆོད་པ་བཅས་ནང་གི་མཆོད་པ་དེ་ཉ་ཅང་རྒྱས་པོ་ཞིག་ཡོང། དེ་ནི་
གཞིའི་ཕྱང་ཁམས་སྤྱེ་མཆོད་ཀྱི་མ་དག་པའི་ཆོས་ཉམས་སྤངས་དགོས་པས། དེས་

ཐུབ་གཞི་བྱས་པའི་མཆོད་པ་ནི་ནང་གི་མཆོད་པ་ཞེས་གཤམ་ཆེར་བཅི་གི་ཡོད།

དེ་ནས་གསང་དབང་ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་ནི། སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོག་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་ནི། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་ནང་། དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་མཆོད་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཏ་ཅང་གོ་བ་ཟབ་པོ་ཞིག་ཡིན། སྤྱིར་སྟོམས་འཇུག་ངེས་པའི་ཆ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ལ་སྦྱར་བ་གཅིག་དང་། བདེ་བའི་ཆ་ནས་གསང་བའི་མཆོད་པ་ལ་སྦྱར་བ་གཅིག་བཅས་ཡོད། དེས་ན་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ལས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་མཆོན་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་ནང་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་རྒྱན་ལྟར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་མཆོད་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས་ལ། ཟུང་འཇུག་དེ་ཡང་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

འདི་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་གསང་དབང་གི་མཆོད་པ་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་ལས་རྣམས་འགྱུར་སྣ་ཆོག་ས་སུ་ཤར་བའམ་མཆོད་རྩས་ཀྱི་རྣམས་པར་ཤར་བ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། འབྲུལ་ཡུལ་གྱི་མཆོད་པ་ཡང་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་གིས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ཤར་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་དག་པའི་མཆོད་པ་ཆགས་ཡོང་མཁན། རྒྱུད་སེམས་ཙམ་གྱི་རོལ་པ་བཅས་ཡིན་སྟབས། མཆོད་པ་དེ་ཡང་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་བ་ཡོད་པ་དང་། མཆོད་པ་འབྲུལ་ཡུལ་གྱི་སྣ་ཆོག་ས་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཟུང་འཇུག་གི་

བདག་ཉིད་དེ། སྐྱེ་བྱགས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་ཟུང་འཇུག་
ལ་གནས་པ། མཆོད་པ་འབྲུལ་མཁན་དེ་ཡང་ཟུང་འཇུག་གི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་
དགོས་པ་ཡིན། འབྲུལ་བའི་མཆོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུང་སེམས་ཅན་གྱི་རོལ་བ་སྟེ་
ཟུང་འཇུག་གི་ནུས་རོལ་ལ་བལྟ་བ་བཅས། མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱུབ་གྱི་རིམ་ལྔ་ལས།

སྐྱེ་མ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་འཛིན་གནས། །

ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲུ་བ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པ་སློན་གསལ་གྱི་ནང་དུ་ལུང་དེ་ལྟར་
བྲངས་ཡོང་གི་ཡོད་པས་མཆོད་པ་དེ་དག་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་ཡིན།

ཕྱི་བྱམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ།

མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ནི། ཕྱི་བྱམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་ནི་མཆོད་ལྷ་
སློས་ནས།

ཚུ་བཞི་འབྲུལ་བ།

སྐྱབས་མགོན་ཐཱ་བཙུན་སྒྲ་མ་འཁོར་བཅས་ལ། །

སྣ་ཆོགས་མཆོད་སྤྱིན་རྒྱ་མཆོ་འབྲུལ་བ་ནི། །

བཀོད་ལེགས་རིན་ཆེན་འོད་འབར་སྣོད་ཡངས་ལས། །

དག་བྱེད་བདུད་ཅིའི་ཚུ་བཞི་དལ་གྱིས་འབབ། །

ཅེས་མཆོད་ཡོན་དང་། ཞབས་བསིལ། ཞབས་བསིལ། བསངས་གཏོར་བཅས་
ཚུ་བཞི་འབྲུལ་བ་དང་། མཆོད་པ་དེ་ནམས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཆོས་དང་བསྐྱེད་གྱི་ཡོད།

རྒྱ་གར་ཆ་བའི་ལུང་པར་མགོན་པོ་ཞིག་གདན་ཞུ་བྱས་ཏེ་མགོན་པོ་དེ་ཚོག་མར་
ཞབས་བསིལ་བ་དང་། ཞལ་ཕྱག་བསིལ་བ། བསངས་གཏོར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་
ཆོས་དང་བསྐྱེད་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན།

མདོར་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་དེ་རྣམས། དཔེར་ན། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཆོག་པ་དེ་དག་
ཞལ་ཕྱག་མར་ཉུང་མི་འབྲ་བ་ཙམ་ལས་དེ་མིན་མིའི་གཟུགས་དང་འབྲ་མཚུངས་སུ་
ཡོད། དེ་ནི་སྒྲོམ་བ་པོ་མི་ཡིན་པས་དེ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ཕྱག་གདུབ་
དང་། ཞབས་གདུབ་སོགས་ཀྱང་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཆོས་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་
ད་ལྟ་འདིར་ཚུ་བཞི་ཞེས་པ་འདི་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཆོས་དང་བསྐྱེད་ནས་ཡོང་བ་
ཞིག་ཡིན།

ཉེར་སྟོན་འབྲུལ་བ།

སྟོང་པོ་སིལ་མ་ཐེང་བ་སྟེལ་ལེགས་བ། །

མཛེས་པའི་མེ་ཏོག་ས་དང་བར་སྦྲང་གང་། །

ཞེས་པས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཆོས་ལ་མེ་ཏོག་སིལ་མ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བ།
མེ་ཏོག་གི་ཚུན་པོ་འབྲ་མིན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་གསུང་གི་ཡོད།

དེ་ཞེས་སྟོས་ཀྱི་དུད་པ་བཱེུལར་ལེ། །

དབྱར་སྟེལ་སྟོན་པོའི་སྟེན་གྱིས་ལྷ་ལམ་འཁྲིགས། །

ཞེས་པ་ནི་སྟོས་སོགས་གདུག་སྟོས་ཀྱི་མཚན་པ་དང་།

ཉི་ཟླ་འོར་བུ་རབ་འབར་སྟོན་མེའི་ཆོགས། །

སྟོང་གསུམ་ཅུན་སེལ་འོད་ཟེར་ཅེ་དག་འཛོད། །

ཅེས་པས་སྤང་གསལ་གྱི་མཆོད་པ་སྟེ། མར་མེ་སོགས་འོད་གྱི་སྤང་བས་བྱབ་
བ་དང་། འོད་གྱི་སྤང་བས་ཅེ་དགའ་ཆོད་ཅེས་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་འགྲུར་འདྲ་མིན་དང་།
འོད་གྱི་རྩ་རྒྱལ་འགྲུར་བ་ལྟ་བུ་གསུང་གི་མེད་དམ་སྟུམ།

ག་བྱར་ཅན་དན་གྱར་གྱིས་ངེས་བསྟོས་པའི། །

སྟོས་རྒྱའི་མཆོ་ཆེན་འཁོར་ཡུག་གྱན་ནས་འབྱིལ། །

ཞེས་པས་སྤྱ་ལ་བྱུག་པའི་མཆོད་པ་དང་།

རོ་བརྒྱའི་བཅུད་ལྡན་བཟའ་བཅའ་བཏུང་བ་དང་། །

ལྟ་དང་མི་ཡི་ཞལ་ཟས་སྤྱན་པོར་སྤྲངས། །

ཞེས་པས་རོ་འཛིན་ལྟེ་ཡི་དབང་པོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཞལ་ཟས་གྱི་མཆོད་པ།

སྤྱ་ཆོགས་རོལ་མོའི་བྲེ་བྲག་མཐའ་ཡས་ལས། །

བྱང་བའི་གདངས་སྤྱན་འགྲུར་བས་ས་གསུམ་འགོངས། །

ཞེས་པས་སྤྱན་འགྲུར་འཛེབས་པའི་རོལ་མོའི་སྤྲ་དབྱངས་སྤྱ་ཆོགས་པས་སྤྱན་
གྱི་དབང་པོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རོལ་མོའི་མཆོད་པ་ཡིན།

འདོད་ཡོན་འབྲུལ་བ།

དེ་ནས་འདོད་ཡོན་ལྡེའི་མཆོད་པ་ནི།

གཟུགས་སྤྱི་རོ་རེག་བྱའི་དཔལ་འཛིན་པའི། །

བྱི་ནང་འདོད་ཡོན་ལྟ་མོས་སྟོགས་གྱན་བྱ། །

ཅེས་པས་འདི་ནི་བྱི་ཡི་མཆོད་པ་ཞེས་གསལ་འདུས་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་
སྟུམ། མེ་ཉྟག་དང་། ལྷོན་ཤིང་དང་། སྤྱི་ཆལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བྱི་ཡི་མཆོད་

བ་དང་། གཞན་ཡང་གཟུགས་སྒྲིའི་རོ་རེག་བྱ་བཅས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆ་རྣམས་
ནི་བྱི་ཡི་མཆོད་བ་ཡིན། དེ་ནས་རིམ་ལྔའི་གཟུགས་སྒྲིའི་རོ་རེག་བྱ་བཅས་ནི་ནང་
གི་མཆོད་བ་ལ་བཅི་བ་ལྟར་ཡིན། བྱི་ཡི་འདོད་ཡོན་ལྔ་དང་། ནང་གི་འདོད་ཡོན་ལྔ་
བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲིའི་རོ་རེག་བྱའི་དཔལ་འཛིན་པའི་མཆོད་བའི་སྟོ་མོས་བྱིའི་
འདོད་ཡོན་ལྔ་མོགས་འཕོགས་བ་བཅས་བྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་འདོད་ཡོན་ཆང་ཡོད་བ་
དེ་གསུང་གི་ཡོད།

མཐུལ་འབྲུལ་བ།

དེ་ནས་མཐུལ་དབྲུལ་བ་ནི།

བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་སྒྲིང་བཞི་ལྟན་པོར་བཅས། །

ཞེས་བ་ནི་སྤྱིར་འཛུལ་སྒྲིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གརྒྱའི་
སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་ཅེས་མཐའ་མེད་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་
པའི་གཞུང་ནང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཐུ་མེད་བ་ཞིག་གསུངས་བ་
དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཞེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་གཅིག་བཅི་བ་ནི། བདག་འབྲས་གཅིག་གྱུར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད། སྟོང་
གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་ནི་ང་རང་
ཆོའི་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཅུང་བ་མེད་དམ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་མཉམ་དུ་བྱུང་ཞིང་འཛིག་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་དུས་
གཅིག་ལ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། སྤྱི་ཡོངས་ནས་བྱུང་བ་གཅིག་མཚུངས་ལྟ་བུ་

དང་། འཛིག་པ་དེ་ཡང་གཅིག་པ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་མིན་ནམ་སྟེ།

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས།

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་པ་ནི། དེང་སྐབས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་འདི་དག་ལ་
བསམ་སྒྲོག་ཏོང་དགོས་ཤིང་། ཉམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ཙམ་རྒྱང་
ཤེས་དང་། སྒྲོག་ཆས་ཀྱི་རིགས་ལྷགས་ཅེ་ཆེར་སོང་བའི་དབང་གིས་མཐའ་མེད་
ཅིང་། ད་དུང་གསར་བ་གསར་བ་མཐོང་བ་ལས། འདི་ནས་མཐའ་རྫོགས་པ་རེད་
ཅེས་བརྗོད་རྒྱ་པལ་ཆེར་ཁག་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་འབར་གས་ཆེན་པོ་འམ་
འཛམ་གླིང་གས་འཐོར་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་འདི་ཆགས་པ་ནི་པལ་ཆེར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་འབྲེལ་བ་འད་
ཡིན་ཞིང་། མདོར་ན་འཛམ་གླིང་གྱེ་བ་ཐག་བརྒྱས་མཆོན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
པོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་གསུངས་པ་འདི་དག་སྒྲོ་ཡིས་སྒྲངས་
ཏེ་འབྲུལ་དགོས་པ་ཡིན།

སྒར་རྒྱ་གར་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཆོད་ཀྱི་འཛམ་གླིང་གྱེ་བ་ཐག་འདིར་ཆ་བཞག་
ན། དབུས་སུ་རི་རབ་ཡོད་པའི་མཐའ་སྐོར་དུ་གླིང་བཞི་དང་གླིང་ཐམ་དེ་རྣམས་
གསུང་གི་ཡོད། ཉི་མཛེས་ཀྱི་རི་རབ་ལ་འཁོར་ནས་འགོ་བཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་
པ་འདི་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས་འདི་འདྲ་ཞིག་གསུང་
གི་ཡོད། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་སུ་གྲགས་ཤིང་བྱུང་བའི་གླིང་བཞི་གླིང་ཐམ་གྱི་བཀོད་པ་
དེ་རྣམས་སྒྲོ་ལ་གསལ་བཅུ་བཅིང་། སྒྲོ་ཡིས་སྒྲངས་ནས་དབུལ་བ་སྟེ། བདག་པོས་
བཟུང་བ་དང་མ་བཟུང་བའི་མཐའ་ཡས་ཤིང་སུ་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་

ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་ཡིས་སྒྲངས་ཏེ་དབུལ་ན་དེའི་དབང་གིས་བསོད་ནམས་
ཞིག་གསོག་གི་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ཡིན། འགྲོ་མགོན་ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་མཆུལ་
ཚོས་བྱ་སོ་བདུན་མ་ཞེས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་མཆུལ་གྱི་ཁུངས་ནི།
གསང་འདུས་ཙུང་ལས།

ཞིང་འདིར་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས། །

མཁས་པ་བདག་གིས་ཡོངས་བཀང་ལ། །

དངོས་བྱུང་འདོད་པ་སྤྱིན་པའི་ཕྱིར། །

ཉིན་རེར་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་དབུལ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ནང་ནས་གསུང་གི་ཡོད། ཞིང་འདི་ཞེས་པའི་ཞིང་གི་བཀོད་
པ་དམིགས་བསལ་གསལ་སོ་གང་ཡང་གསུངས་མེད། སྤྱིར་རི་རབ་ཀྱི་བཀོད་པ་
གསུང་གི་ཡོད། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྐབས་ནས་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་པ་
ལྟར་ན། རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤུལ་བ་དང་། དེ་ཡང་
འཛུལ་སྤྱིང་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གསུང་རྒྱུ་དུ་ཡོད། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུ་
ལས།

ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། །

སྤུལ་པ་སོ་གཅིག་འདིར་འཁོར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་།
མངོན་བྱང་ལྗེ་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ནི་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་
ཁས་སྒྲུང་དགོས་བྱུང་ན་མི་བདེ་ཞིང་། མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་དགོས་པ་ཡིན། རང་པ་

རང་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ནས་ཆ་བཞག་ན། ལྷང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་ཞིག་གསུང་
གི་ཡོད། མཐུན་ལྷང་དུ་ལྷང་དུ་རུང་བ་ཞིག་མི་ལྷང་ན་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡོད་ན་ལྷང་
དུ་རུང་བ་ལས་མི་ལྷང་བས་མེད་པར་ཐག་གཅད་དགོས་པ་ཡིན། ཡང་ན་ཡོད་ཀྱང་
ལྷང་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། དེའི་ལགལ་ལྷ་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། དེ་བཞིན་རྒྱ་ལགལ་དམིགས་དང་། འབྲས་བུ་ལགལ་
དམིགས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་
བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས་མཆོན་མོ་ཡོང་བ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་གྲིབ་ནག་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་
བར་གསུངས་པས། གང་ལས་བྱུང་བའི་གྲིབ་ནག་དེ་རྩ་ཆོས་ཆོར་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་
གྲིབ་ནག་དེ་གང་ནས་ཡོང་བའི་རི་རབ་དེ་རྩ་ཆོས་ཆོར་མི་སྐབ་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་
བྱུང་ན་ཉ་ཅང་མི་བདེ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རི་རབ་ཡོད་ན་ལྷང་དུ་རུང་བ་ཡིན། རྩ་ཆོ་
རྩ་རམ་ས་ལར་བསྟན་ན་རི་རབ་ལྷང་དུ་མི་རུང་ཡང་། མཁའ་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོད་ནས་
ཉི་འོད་ཀྱི་མཐའ་མཐོང་སྐབ་པ་ཞིག་གི་མཆོམས་ནས་མར་ལྟ་སྐབས་རི་རབ་ཡོད་ན་
ལྷང་དུ་རུང་བ་ཡིན། དེ་ནི་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཡོད། དེས་ན་ལྷང་དུ་རུང་དང་མི་རུང་བའི་
རྒྱ་མཆོན་ཀྱི་ཐོག་ནས་རི་རབ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་པལ་ཆེར་ཐག་ཉེ་བ་ཡོད། དེ་
བཞིན་དུ་མཛོད་ལས་ཀྱང་།

ཉི་ལྷ་སྐྱུན་པོའི་ཕྱིད་ནའོ། །

དཔག་ཆད་ལྔ་བཅུ་གཅིག་དང་བཅས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྟོག་ཏུ་ཅུང་ཟད་ཡོད། དེ་ནི་ལགལ་ལྷ་དམིགས་པ་
ཡིན། རྒྱང་ཆད་དང་། ཆེ་རྒྱང་གི་ཆད་སོགས་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་དང་ཉག་ཉག་

འགལ་བ་ཞིག་ང་ཚོས་དངོས་སུ་མཐོང་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་ཆད་མི་
འདྲ་བ་གཉིས་བཤད་དགོས་བྱུང་ན་ཁག་པོ་ཡིན། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་སུ་མཐོང་བའི་ཉི་
རྒྱ་དང་། དེང་སྐབས་མཐོང་བའི་ཉི་རྒྱ་གཅིག་ཡིན་པས། ད་ལྟ་དངོས་སུ་ཆད་གཞལ་
སྐབས་ཉི་རྒྱའི་མཐོང་མཐུན་དང་། ཆེ་ཆུང་བཅས་ལ་ཉེ་བག་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ནི་ལོ་ཉིས་
སྟོང་གི་ནང་དུ་ཉི་མ་དེ་རྗེ་ཆེར་བྱིན་པ་དང་། རྒྱ་བ་རྗེ་ཆུང་དུ་བྱིན་པའི་སྐད་ཆ་མེད་
ལ། དེ་བཞིན་ཉི་མ་ཐག་རྗེ་རིང་དང་རྒྱ་བ་ཐག་རྗེ་ཉེར་བྱིན་པའི་སྐད་ཆ་ཡང་མེད།
དེར་བརྟེན་རྟོག་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད།

དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ལེན་ནའི་ཚོས་རྒྱ་དྲུག་གི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་ལུང་
ལ་མི་རྟོན་པར་རིགས་པ་ལ་རྟོན་པའི་ཐོག་ནས་བྱིན་ན་ཅུང་ཟད་མི་བདེ་བ་ཡོད། འོན་
ཀྱང་དེས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་སྟོན་གང་ཡང་མི་ཡོང་བ་ཡིན།
བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རི་རབ་སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་ཕན་གལ་ཆེར་གསུངས་མེད། བཙུག་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་གང་ཞིག་གལ་ཆེན་པོར་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། བདེན་པ་བཞི་གལ་
འགངས་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་ལས་གཞན་གང་ཡང་གསུངས་མེད། སྤྱག་བདེན་
གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་གི་སྤྱག་བདེན་གཞི་ནས་འཕྲོས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་སྟེ། མདོན་པ་མཛོད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆད་དང་དབྱེབས་
སོགས་དེ་ཁོ་ན་འཐད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་དགོས་དོན་མེད། ལུང་ལས་གསུངས་པ་
རེད་ཅེས་བཛོད་དགོས་བྱུང་ཡང་། ལུང་ནས་གསུངས་པ་དེ་སྤྱི་རྗེ་བཞིན་དུ་ཁས་
ལེན་པ་ལ། དོན་དེ་སྟོན་པའི་ལུང་ལ་སྤྱི་བྱེད་འགལ་བ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་ལ་
འགལ་བ་ཡོད། མདོ་ལ་ལ་ནས་འཛུམ་སྤྱིང་རྒྱུ་པོ་དང་། ལ་ལས་བྱུ་བཞི་སོགས་

གསུངས་ཡོད་པས་ལུང་ལའང་མི་མཐུན་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཤིན་ཏྲོག་སྟོན་
པའི་གཞུང་གང་ཞིག་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། བརྗོད་བྱ་དེ་སྟོན་པའི་ཆ་
ལ་སྤྱི་དངོས་ལྷགས་འགལ་བ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མེད་པས་
བརྟག་དབྱེད་བྱས་ནས་མཐུན་སྣང་དུ་ཆད་མས་བྱུང་བ་དེས་གཞོད་པ་དེ་ཁས་མ་
སྲུང་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་མི་བདེ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་སྟོན་འགྲོ་འབྱུང་ལྟ་གསོག་སྐབས། མཐུལ་དང་། ལྷག་ཡིག་བརྒྱ།
སྐབས་སེམས། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་འབྱུང་ཐེར་གསོག་པའི་ནང་གི་མཐུལ་
འབྱུང་གསོག་པ་དེ་ལ་ཐལ་ཆ་གང་ཡང་མེད། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོད་ལ། ལུ་མཐའ་མེད་པའི་འཛམ་བུའི་གླིང་ཡང་ཡོད། དེ་རྣམས་སྒོ་
ཡིས་སྒྲངས་ཏེ་དབུལ་ན་འགྲིགས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཆོས་མཐུལ་བཞོད་པ་ལྟར་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་མེད། ཆད་དང་དབྱེད་སོགས་དེ་ལྟར་རི་
བཞིན་མེད་ཀྱང་། གང་ལྟར་མཐའ་ཡས་པའི་འཛམ་གླིང་ཡོད་པ་དེ་དག་སྒོ་ཡིས་
སྒྲངས་ནས་དབུལ་བའི་ཐོག་ནས་མཐུལ་བྱུལ་ན་འགྲིགས་པས་ཆོགས་གསོག་
མཐུལ་གྱི་ཁྲིད་ཅེས་གསུང་བ་འདི་ལྟར་ཡིན།

མཐུལ་ཆོས་བྱ་ཉེར་གསུམ་ཞེས་བ་ནི་རི་རབ་དང་། གླིང་བཞི། གླིང་ཐན་བརྒྱད།
དེའི་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱོད་སྣ་བདུན་དང་། གཏེར་གྱི་བུམ་པ། ཉི་ཟླ་གཉིས་བཅས་ཆོས་བྱ་
ཉེར་གསུམ་དང་། ཆོས་བྱ་ཉེར་ལྔ་མ་ནི། དེ་དག་གི་ཐོག་ཏུ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་
གཞི་དང་། ཕྱི་ཡི་ལྷགས་རི་གཉིས་བསྐྱར་བ་མིན་ནམ་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཐུལ་
ཆོས་བྱ་ཉེར་ལྔ་མ་འདི་གཙོ་བོ་གནང་ཞིང་། དེའི་ཐོག་རྒྱུད་སྤེལ་མ་ནས་གསུངས་

པའི་སྐྱེག་སོགས་བརྒྱད་དང་བཅས་བསྐྱེད་ནས་མཐུལ་ཆོམ་བྱ་སོ་བདུན་མ་ཞེས་པ་
ནི་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་མཛད་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་མཐུལ་བསྐྱེད་ཚུལ་
གསུངས་པ་ཡིན།

རིན་ཆེན་བདུན་དང་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན། །

ཀུན་དགའ་སྦྱེད་པའི་སྟོང་བཅུད་ཕྱན་ཕུམ་ཆོགས། །

ལྷ་མའི་འོངས་སྦྱོད་འདོད་དགའི་གཏེར་ཆེན་པོ། །

དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཕུལ་བྱུང་ཞིང་གི་མཆོག།

སྐབས་མགོན་ཐུགས་ཟླེའི་གཏེར་ལ་དབུལ་བར་བགྱ། །

ཞེས་པ་ནི་མཐུལ་འབུལ་བ་ཡིན་ལ། འདིའི་སྐབས་མཐུལ་ཕུལ་ནས་གངས་
གསོག་བྱས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་གསོག་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ཡིན།

སྐབ་པའི་མཚན་པ་འབུལ་བ།

དེ་ནས་སྐབ་པའི་མཚན་པ་ནི།

དངོས་བཤམས་ཡིད་སྦྱུལ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཚོའི་ངོགས། །

སྤྱི་ཞེའི་རྣམ་དཀར་ལས་འོངས་མཚན་ཟུས་ཀྱི། །

འདབ་སྟོང་རྒྱས་པས་ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་། །

འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་རང་བཞིན་གྱི། །

སྒོ་གསུམ་དགེ་བའི་མེ་རྟོག་ཅི་ཡང་བཀྲ། །

ཀུན་བཟང་མཚན་པའི་བྱི་བསུང་འབུམ་འཕྲོ་ཞིང་། །

བསྐབ་གསུམ་རིམ་གཉིས་ལམ་ལྗེའི་འབྲས་ལྗན་པའི། །

དགའ་ཚལ་ཐེ་བཅུན་སྒྲ་མ་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་ཤོ་དགོ་ཅ། རྣམ་པ་མཆོད་ཇུས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་ཤར་
བའི་དགའ་ཚལ་སྒྲོ་ཡིས་སྒྲུལ་ནས་འབུལ་དགོས། མདོར་ན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ཞེས་
བ་ནི། རང་གིས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་མཆོད་ཇུས་
ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་ཤར་བའི་སྐྱེད་ཚལ་འབུལ་བ་ནི་ཕྱི་བྱམ་དབང་
དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་ཡིན།

ནང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ།

དེ་ནས་ནང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་ནི།

གྲུར་གྲུམ་མདངས་ལྟན་བཟང་པོའི་འི་རང་ཅན། །

རོ་བརྒྱའི་དཔལ་འཛིན་རྒྱ་རའི་བཏུང་བ་དང་། །

ལྷགས་ཀྱུ་ལྷ་དང་སྟོན་མ་ལྷ་ལ་སོགས། །

སྒྲུངས་ཉོགས་སྤར་བའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོས་མཆོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ལྟན་ནང་མཆོད་ཀྱི་གྲུབ་གཞི་ཆང་བཟོ་བ་དང་།
འདུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལག་ལེན་གལ་ཆེར་བཅི་སྐབས། གདན་ས་ཁག་དང་གྲ་ཆང་སོ་
སོར་ཆང་ཅི་ཉར་མི་རུང་བས་རྒྱ་རའི་བཏུང་བ་སྟེ་ར་ཁུས་ནང་མཆོད་ཀྱི་རྒྱ་བྱས་
ཤིང་། དེ་ལ་བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་བཏུབ་པའི་རོ་བརྒྱའི་དཔལ་འཛིན་པའི་བཏུང་བར་
སྒྲུངས་ཉོགས་སྤར་གསུམ་གྱིས་འབུལ་བ་ཡིན། དེ་ནི་གསང་དབང་སྒྲུ་ལུས་དང་
འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་དེ་ཡིན།

གསང་དབང་ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ།

དེ་ནས་གསང་དབང་ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་པ་ནི།

ཡིད་ཡོང་ལང་ཚོ་དཔལ་འཛིན་བྱག་ཅུ་བཞིའི། །

འདོད་པའི་སྐྱུ་རྩལ་ལ་མཁས་ལུས་སྤྲ་མ། །

ཞིང་སྦྲེས་སྤྲལས་སྦྲེས་ལྷན་སྦྲེས་པོ་ཉའི་ཚོགས། །

ཞེས་པའི་ཞིང་སྦྲེས་སྤྲལས་སྦྲེས་ལྷན་སྦྲེས་ཞེས་པ་ནི། སྦྱོར་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་
འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཞིང་ཁམས་སམ་ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་མཁས་
འགྲོ་མའི་རིགས་རྣམས་ལ་ཞིང་སྦྲེས་དང་། བསྦྲེད་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་བརྟེས་པ་ལ་
སྤྲལས་སྦྲེས། རྫོགས་རིམ་མཐོན་པོའི་རྫོགས་པ་བརྟེས་པ་ལ་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་པོ་ཉ་
བཅས་ཞིང་སྤྲལས་ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་པ་ཞེས་པོ་ཉ་རིགས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང་།
ཡང་ན། བསྦྲེད་རིམ་ལ་གནས་པ་སྤྲལས་སྦྲེས་དང་། དཔེན་གསུམ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་
ལུས་ལ་གནས་པ་ལ་ཞིང་སྦྲེས། དོན་གྱི་ཡོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའམ་མདོར་
ན་འཕགས་པའི་ས་བརྟེས་པ་ལ་ལྷན་སྦྲེས་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

མངོས་སྤྱག་སྐྱུ་མའི་བྱག་རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་འབྲུལ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཞིང་སྤྲལས་ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་པའི་པོ་ཉའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་སྤྲ་མ་
སྒྲོ་བཟང་སྤྱབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྤྲལས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དོ་རྩེ་འཆང་
གི་ཡུམ་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་ལ་ཐིམ་ནས་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་
དེ་ལྟར་ཡིན། བྱི་དམ་ཚིག་པ་དག་སྒྲོང་དོ་རྩེ་འཛིན་པ། དེའི་སྤྲལས་ཀར་སྟོན་པ་སྤྱབ་
པའི་དབང་པོ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། དེ་གཉིས་མིན་པར་དེའི་སྤྲལས་ཀར་
ཡོད་པའི་ཆགས་ཆེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་ཡུམ་བཅས་གྱི་ཡུམ་ལ་ཐིམ་

ནས་གསང་བའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ཡིན།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོག་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ།

སློབ་བྲལ་ལྷན་སློབ་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །

ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་སློབ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས། །

དབྱེར་མེད་ལྷན་བྱུང་སློབ་སྤྲུལ་བརྗོད་ལས་འདས། །

དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་ཁྱོད་ལ་འབྲུལ། །

ཞེས་བ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོག་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་ཞེས་གོང་དུ་
ཁྱེད་ཅེས་བ་ལྟར་ཡིན། སློབ་བྲལ་ལྷན་སློབ་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། ཞེས་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གྱི་གཞི་ལ་ཅིས་ནའང་། ཉོན་སློབ་གྱི་དངོས་གཉིན་ཆགས་ཡོད་པས་དེའི་
གནས་སྐབས་སུ་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཐ་སྙད་མེད་ཀྱང་། དེ་མ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་གྱི་
ས་ལ་སྦྱར་ན་འགྲིགས་པ་ཡིན། ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་ཞེས་བ་ནི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་སློབ་
པ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། འཁོར་འདས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་དེ་ཆོས་ཀྱན་
གྱི་ཡིན་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས། ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་སློབ་དང་བྲལ་བའི་
དབྱིངས། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་གཉིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན།

ལྷན་བྱུང་ཅེས་བ་ནི། ཀྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་བསྟན་པ་རེད་
ཅེས་གསུངས་ཡོད། ཆོས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་སློབ་པ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་ཆོས་
ཉིད་དེ་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བའི་ལྷན་སློབ་གྱི་བདེ་བ་སྟེ།
དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དེ་ཉིད་བཞིན་ལག་གི་ནམ་པར་ཤར་བའི་སྒྱུ་མའི་

ལུས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་ནི་སྤྲོ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཡིན། དེ་ནི་
ཟུང་འཇུག་གི་མཚོན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

སྤྲོ་དང་བདག་ཉིད་བློ་དུ་འབྱུང་བ།

དེ་ནས་སྤྲོ་དང་བདག་ཉིད་བློ་དུ་འབྱུང་བ་ནི།

ཉོན་མོངས་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བཞིའི་ནད་འཛོམས་པའི།

བཟང་པོའི་སྤྲོ་གྱི་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་ཆོགས་དང་།

ཁྱོད་མཉེས་དབྱེས་ཕྱིར་བདག་བློ་འབྱུང་ལགས་ན།

ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་འབངས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ།

ཞེས་པ་འདི་ནི་བདག་ཉིད་བློ་དུ་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། མདོར་ན་རྒྱལ་བ་
སྤྲོ་དང་བཅས་པ་ལ་རང་གི་སྤྲོ་གསུམ་འབངས་སུ་མཆི་གི་ཡིན་ཞེས་སྤྲོ་གསུམ་
ལུས་ན། རྒྱལ་བ་སྤྲོ་དང་བཅས་པས་བཞེད་དོན་ནམ་མཁའའི་མཐས་གཏུགས་པའི་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མཛད་རྒྱུ་ལས་མེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མཛད་
མཁན་དེའི་འབངས་སུ་གནས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས་གཞན་མེད་པ་
ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྤྲོ་བཟང་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་
འཆང་ལ་ལུས་བློ་དུ་འབྱུང་བའོ། སྤྲོ་གསུམ་དེ་ལ་ལུས་བས་རང་གི་སེམས་ཐག་
ཉེ་ཞིང་། དེའི་སྤྲོ་བས་འབངས་སུ་ཚུད་པ། བྱིན་རྒྱལ་ས་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོང་བ་དང་།
གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་རྒྱལ་བ་སྤྲོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབངས་སུ་མཆིས་ཟིན་པའི་
རྗེས་སུ་རྒྱལ་བ་སྤྲོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་རྗེས་
སུ་བསྐབ་དགོས་པ་ཆགས་ཡོང་བས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ཞིག་དང་། མདོར་ན་

བདེན་འཛིན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་བདེན་མེད་གྱི་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་
སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱབ་པ་དང་གཅིག་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་མི་གཏོང་
བར་གཞན་དོན་ཁོ་ན་བསམ་པ་དང་གཉིས་ལས་གཞན་བྱེད་རྒྱ་མེད། སྤྱོད་འཇུག་
ལས་ཀྱང་།

ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། །

འགྲོ་བ་ཇི་སྲིད་གནས་གྱུར་པ། །

དེ་སྲིད་བདག་ནི་གནས་གྱུར་ནས། །

འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་དང་ནང་དོན་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ཞེས་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཆོད་པ་དང་། སྤྱན་དང་། བདག་ཉིད་བཅས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་རྣམས་དམིགས་
པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱས་ཏེ།

བཤགས་པ་བྱ་ཚུལ།

དེ་ནས་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི། བཤགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྷག་
མ་སྤར་གྱི་འཕྲོ་ནས་འདི་ལྟར།

འདིའི་མཆོམས་སུ་རྟོག་སེམས་སྒྲོམ་བཞེས་གྱིས་བཤགས་པ་དང་། ཡང་ན་
ལྷུང་བཤགས་དང་། སྤྱི་བཤགས་གྱི་བཤགས་པ་བྱེད་པ་སྟེ། སྤང་པོ་གསུམ་པའི་
མདོ་ཞེས་སྤྱོད་འཇུག་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད། ཉིན་རེ་བཞེན་སྤང་པོ་གསུམ་པའི་
མདོ་བཏོན་ནས་བཤགས་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྲག་གསོག་པ་དང་
མགས་ནས་ལྷུང་བཤགས་འདོན་པ་ནི། བཤགས་པ་བྱེད་པའི་ཆེན་གྱི་སྟོབས་གཙོ་བོ་

གཅིག་ཡིན། བཤགས་པ་བྱེད་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་མི་ལས། སྤྲིག་པ་བཤགས་པས་ཨེ་
དག་བསམ་པ་ན། འགྱོད་པ་བྱས་ན་དག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོབས་དང་
མོ་ནི་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྱོད་སེམས་དགོས་ཤིང་། རྣམ་པར་སྟན་འབྱིན་
པའི་སྟོབས་ཞེས་འགྱོད་པ་བྱུང་ན་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་བསམ་སྒོ་འཁོར་གྱི་ཡོད།

མདོར་ན་མི་འདོད་པའི་སྒོ་ཤུགས་དྲག་པོ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་སྐྱེ་
བ་ལ་ངས་ཡག་པོ་བྱས་མི་འདུག་ནོར་འཁྲལ་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག་བསམ་པའི་སྒོ་ཞིག་
དགོས་པ་ཡིན། རོར་འཁྲལ་ནོར་འཁྲལ་ལ་མ་མཐོང་ན་འགྱོད་པ་མི་སྐྱེས་ཤིང་།
འགྱོད་པ་མ་སྐྱེས་ན་འབྲལ་དུ་བཤགས་པ་ལེགས་པོ་ཞིག་མི་ཡོང་ལ། ཕྱིན་ཆད་
སྟོམ་སེམས་ཀྱང་མི་ཡོང་། དེས་ན་གལ་ཆེ་ཤོས་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྱོད་
སེམས་སམ་རྣམ་པར་སྟན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ཞེས་པ་འདི་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུ་འགྱོད་སེམས་ཤུགས་དྲག་གིས་ཐེན་པའི་ཐོག་ནས་ཉམས་ལེན་དངོས་
གཞི་བྱེད་སྐབས། སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ནི་ཉེན་གྱི་སྟོབས་དང་། སྐབས་
འགྲོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོག་ནས་དངོས་གཞི་གཉེན་པོ་
ཀྱང་སྐྱོད་གྱི་སྟོབས་ནི་ལྟར་བཤགས་དང་མགས་ནས་ཐུག་འཆལ་བ་དེ་ཡིན།
སྟོབས་བཞི་པ་ནི་མཐུག་ཏུ་ཉེས་པ་ལས་སྤར་གྲོག་པའི་སྟོབས་ནི་སྤར་ནས་ཡང་མི་
བྱེད་སྟོམ་པའི་སྟོམ་སེམས་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཆང་ངེས་གྱི་ཐོག་
ནས་བཤགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། སྤྲིག་པར་ཡོན་ཏན་གཅིག་ཡོད་པ་ནི་སྤྲིག་པ་
བཤགས་ནས་དག་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་སྤྲིག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱུ་དུ་ཡོད།

ཐོག་མེད་དུས་ནས་མི་དགེ་སྤྲིག་པའི་ལས། །

བགྲིས་དང་བགྲིད་སྒྲུལ་ཡི་རང་ཅི་མཆིས་པ། །

ཞེས་རང་གིས་བགྲིས་པ་དང་། གཞན་བགྲིད་དུ་སྒྲུལ་བ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་བགྲིས་པ་ལ་རྗེས་སྒྲུལ་ཡི་རང་བྱས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས།

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་སྒྲུན་སྤར་འགྲོད་སེམས་ཀྱིས། །

བཤགས་ཤིང་སྒྲད་ཆད་མི་བགྲིད་སྒྲོམ་བ་ནོད། །

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་སྒྲུན་སྤར་ཞེས་པ་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་། འགྲོད་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲུན་འབྲིན་པའི་སྟོབས། བཤགས་ཤིང་ཞེས་པ་ནི་གཉེན་པོ་ཀུན་སྟོད་ཀྱི་སྟོབས། སྒྲད་ཆད་མི་བགྲིད་ཅེས་པ་ནི་སྒྲོམ་པ་བསྟེན་ཞིང་ཉེས་པ་ལས་སྤར་ལྡོག་པའི་སྟོབས་བཅས་ནི་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན།

རྗེས་སྒྲུལ་ཡི་རང་བྱ་ཚུལ།

དེ་ནས་རྗེས་སྒྲུལ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ནི།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མཛན་མ་དང་བལ་ཡང་། །

མི་ལམ་རྗེ་བཞིན་སྒྲེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

བདེ་དགའ་ཅིང་ཡང་འཆར་བའི་རྣམ་དཀར་ལ། །

བདག་ཅག་བསམ་པ་ཐག་བས་ཡི་རང་ངོ་། །

ཞེས་རང་གིས་བསགས་པའི་དགེ་བ་ལ་འགྲོད་པ་མི་བྱེད་པར་རྗེས་སྒྲུལ་ཡི་རང་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་དགེ་བ་ལ་སྒྲག་དོག་དང་། འགྲན་སེམས་མི་བྱེད་པར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཡི་རང་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན།

ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།

དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་ནི།

ཕུལ་བྱང་མཁུན་བཙེའི་ཚུ་འཛིན་འབྲུམ་དགྲིགས་ཏེ། །

མཐའ་ཡས་འགྲོ་འདིའི་ཕན་བདེ་ཀུན་དཔེ་ཆ་ལ། །

བསྐྱེད་དང་ཡུན་དུ་གནས་དང་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །

ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་དབབ་དུ་གསོལ། །

ཞེས་གསལ་བྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་སྟོང་ཕུལ་བའི་མོས་པའི་ཐོག་ནས་ཆོས་
འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་ཡིན།

ཐུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།

དོ་རྗེའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱེ་འཆི་མི་མངའ་ཡང་། །

བྱང་འབྲུག་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཟ་མ་ཏོག །

བདག་ཅག་མོས་པ་རི་བཞིན་སྤྲིད་མཐའི་བར། །

ཐུ་ངན་མི་འདའ་ཉག་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །

དོ་རྗེའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱེ་འཆི་མི་མངའ་ཞེས་པས་སེལ་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་
སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེས་མཚན་པ་ཕུལ་བའི་མོས་པ་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ཐུ་ངན་ལས་མི་
འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོང་བསམ་པའི་མོས་པ་
ཡང་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད།

བསྟོ་བ་བྱ་ཚུལ།

དེ་ལྟར་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་དགེ་བའི་ཆོགས། །

བཀའ་བློན་གསུམ་ལྟན་རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཡིས། །
ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་འབྲལ་མེད་རྩེ་མ་འཛིན་ཅིང། །
བྱུང་འབྱུག་དོན་རྩེ་འཆང་དབང་ཐོབ་བྱིར་བསྟོ། །

ཞེས་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲལ་ཞིང། མོང་བྱུང་ཆེ་བ་འགགས་པའི་མཆོམས་སུ་
སྟོན་གསུམ་སོ་སོའི་བཤགས་པ་དང། སྒྲ་མ་དོར་འཛིན་མ་དང། བྱང་ཚུབ་ལྷུང་
བཤགས་སོགས་བྱའོ། །

བསྐྱར་བཤད་གཉིས་པ།

བཤད་པ་བཞི་བཤད་འགྲོ་དགོས་ཤིང། ཅ་བའི་སྟེང་ནས་ཁྲིད་རྒྱན་འདི་ནི་
ཉམས་ཁྲིད་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱན་ཡིན། སྒྲ་མཆོད་ཁྲིད་ཡིག་ཆེ་མོའི་ཐོག་ནས་པལ་ཆེར་
བཤད་ལུང་གི་རྒྱན་ནི་བཤད་ཁྲིད་མིན་ནམ་སྟུམ། འདི་ནི་ཉམས་ཁྲིད་ཡིན་སྟབས་
དཔལ་ས་སྐྱུ་པའི་སྟོབ་བཤད་ཅེས་ལམ་འབྲས་གསུང་སྐུ་བས་བཤད་པ་བཞི་བཤད་
གནང་གི་ཡོད།

བཤད་པ་བཞི་བཤད་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཉིན་དེར་བཤད་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་
གསུམ་བྱས་པས་བཤད་པ་གསུམ་དང། དེ་ནས་བྱི་ཉིན་བསྐྱར་བཤད་ཅིག་གནང་
བས་བཤད་པ་བཞི་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། བཤད་པ་བཞི་གནང་ཚུལ་ནི། ཉམས་རྒྱན་
བཤད་པ་དང་པོ་རྒྱས་པ་དང། གཉིས་པ་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་བསྟུས་པ། གསུམ་པ་སྟོན་
ཆོག་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པའི་ལུགས་སྟོལ་ཞིག་ཡོད། དེ་རིང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། དཔལ་ས་སྐྱུ་པའི་བཞི་བཤད་ཀྱི་ཁྲིད་ལུགས་གཅིག་ལ། ཐོག་མར་དོན་
བསྟུ་ཞིག་ཁྲིད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟར་ཐོག་མར་ལུས་མདོར་བསྟན་

དོན་བདུན་ཅུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་རྒྱས་བཤད་དང་། དེ་ནས།

དོན་བསྐྱུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པའི་ཁྲིད་ལུགས་
གཅིག་བཅས་ཡོད་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་འདུག དེ་ཡང་ཐོག་མར་བཤད་པ་དང་
པོ་ནི། ས་བཅད་བགྲམས་ནས་སྟོང་པོའི་ཚུལ་ལམ་མདོར་བསྐྱེད་གྱི་ཚུལ་དུ་
གསུངས་པ་དང་། བཤད་པ་གཉིས་པ་ནི་སྟོས་ཏེ་གསུངས་པ་དང་། བཤད་པ་གསུམ་
པ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ནས་མདོར་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་དུ་ཁྲིད་པ་གཅིག་བཅས་
ཡོད། དེ་རིང་བཤད་པ་རྒྱས་པ་སོང་ཐིན་པ་ནི་བཤད་པ་དང་པོ་དེ་ཡིན།

བཤད་པ་གཉིས་པ་ནི། རྣམ་རྒྱུན་ང་ཚོས་འདོན་བཞིན་པའི་ཕྱག་དཔེའི་ཐོག་
ནས་ཐེངས་གཅིག་སྟོན་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ན། ལམ་གྱི་གནད་ཆང་བའི་སྒྲ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་བསྟོམ་པ་ནི། ཞེས་ལམ་གྱི་གནད་ཆང་བ་ཞེས་པ་ནི། སྒྲ་མ་མཚན་པ་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ནས་དམིགས་རྣམ་ཆ་ཆང་ཞིག་བསྐྱུངས་ན།
གསང་སྤགས་ཀྱི་བྲད་ཆོས་རྣམས་ཡོད་ལ། དེའི་ཐོག་ལམ་རིམ་དང་སྟོ་སྟོང་གི་
གནད་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ། དེ་རྗེས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་
བཅས་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། གང་ལ་བརྟེན་སའི་ཆོ་ག་དངོས་གཞི་ནི། སྒྲ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལྟ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ནི་སྟོ་གསུམ་ལམ་འབྱེར་གཙོ་བོ་ཡིན། དེའི་
སྟོན་འབྱོར་ཆོགས་ཞིང་གི་མཚན་པ་རྣམས་གསུངས་ཡོད། སྒྲ་མ་མཚན་པ་ནི་སྒྲ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་རམ་ཆོགས་ཞིང་གི་མཚན་པ་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་སྟོན་འབྱོར་ཡན་
ལག་གི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ཆ་ཆང་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག

སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྤྱེས་ཆུང་སྤྱེས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་པ་
ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བདེན་པ་ཡིན། གཉིས་ནས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གནས་མཐར་
ཐུག་ནི་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་འོད་གསལ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། ཐུག་ཆེན་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་འོད་གསལ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མཁྲིག་
ཆོས་གསུངས་ཀྱང་འོད་གསལ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དཔལ་ས་སྤྱི་
པའི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་
འདིའི་སྟེང་ནས་གསུང་གི་ཡོད། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་
ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་ཡང་འདིའི་སྟེང་ནས་གསུང་གི་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་
པ་ལ། མོས་གྲུས་ཀྱིས་བྱངས་དགོས་པ་ནི་རྒྱུད་སྤེ་ཆང་མ་ནས་གཅིག་འགྱུར་དུ་
གསུངས་ཡོད། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྒྲ་
མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་བལྟས་ཀྱང་། ཅེ་གཅིག་པའི་མོས་གྲུས་ཏ་ཅང་
ཤྱགས་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་བྱངས་ནས་ཡིད་སྒོ་རགས་པ་རྣམས་བག་ལ་ཞབར་གྱུར་
ནས། སྤྲ་བ་གཉུག་མའི་རང་བཞིན་རྗེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་ཡོད། ང་
ཆོའི་མི་ཐོག་འདིར་ཆ་བཞག་ཀྱང་། ངས་ངོ་ཤེས་པ་མང་པོ་ཞིག་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་
ཅེ་གཅིག་པའི་དམིགས་བསལ་ཤྱགས་ཆེན་པོ་སྤྱེས་པའི་སྐབས་སུ་དེའི་རྗེས་སུ་
རིག་ངོ་འཕྲོད་པ་དང་། གཉུག་མའི་ཉམས་སྟོང་གཞི་ནས་དབུ་ཚུགས་པ་ལྟ་བུ་མང་
པོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག

དེས་ན་གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉུག་མའི་འོད་

གསལ་ཅུལ་འདོན་བྱེད་པ་ལ་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་བྱེད་རྒྱ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་འགངས་
ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཅུལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲ་མ་
སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་པ་དང་། ལྟ་བུས་པ། ཅུལ་ཇི་ལྟར་ལྟ་ཅུལ་ཞེས་གསུངས་
པ་དེ་དག་ནི་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་ལ་འབྲིད་པའི་ཐོག་མའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་
པའི་འགོ་དེ་ནས་ཅུགས་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། སྦྱེས་བྱ་ཅུང་འབྲིང་གི་ལམ་རང་མཆོན་
པ་ལ་འབྲིད་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ན། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྒྱ་དེ་ལྟར་ཏ་ལམ་མི་དགོས་
ཤིང་། སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་བྱེད་རྒྱ་འདི་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སྒྲ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་ཡིན།

སྦྱིར་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སུ་སྟེགས་པའི་གཞུང་དུའང་གལ་ཆེན་པོ་བཅི་གི་
འདུག སུ་སྟེགས་པས་ཁ་ཏོན་འདོན་སྐབས་རང་གི་སྒྲ་མ་ལ། ར་རང་ཆོད་སྒྲ་མ་
མཆོད་པའི་ཆོག་ཏུ། ཁྱོད་ནི་སྒྲ་མ་ཁྱོད་ནི་ཡི་དཔལ་ཁྱོད་ནི་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་ཇི་བཞིན་འདོན་གྱི་ཡོད། རང་གི་སྒྲ་མ་སྦྱབས་གནས་ཀྱང་
འདུས་ལ་བལྟས་ནས་ཅེ་གཅིག་པའི་མོས་གྲུས་སྦྱེས་པ་སུ་སྟེགས་པའི་གཞུང་དུ་
ཡོང་གི་འདུག དེ་ལྟར་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ནི། སྦྱིར་བཏང་གྲུ་བྱ་ཡོ་ག་ཞེས་
པ་ནི་སལ་ཆེར་བྱེ་ནང་སྤྱན་མོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་སུ་སྟེགས་པའི་གཞུང་རྣམས་ནས་
སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གལ་ཆེན་པོ་བཅི་གི་ཡོད་ལ། ནང་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་
དུའང་ལྷག་པར་གཉུག་པའི་སེམས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལམ་གྱི་རོ་བོར་སྦྱེ་བ་ལ་མོས་
གྲུས་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ལམ་གྱི་གནད་ཆང་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ་ནི། དལ་འབྱོར་ལ་སྦྱིང་

མོ་ལེན་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་པར་
བྱའོ། །དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས། སྐབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་
བཞི་བསྐྱོན་པ་ཚྲོན་དུ་བཏང་ནས། བདག་ཉིད་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་སོགས་
ལྷག་པའི་ལྷ་གང་རུང་གི་རྣམ་འབྱོར་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྣོད་
བཅུད་ཐམས་ཅད་གྱི་མ་དག་པ་སྦྱངས། སྣོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡང་ཁང་དང་།
བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་
བསམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱུས་
ཡེ་ཤེས་གྱི་གསུང་རྒྱན་ལྟར་བྱ་བ་ནི།

བདེ་ཆེན་ངང་ལས་རང་ཉིད་སྒྲུབ་ལྟ། །

གང་དེར་གསལ་བའི་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་ཆོགས། །

ཐོགས་བཅུར་འཕྲོས་པའི་སྣོད་བཅུད་བྱིན་རྒྱབས་པས། །

དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཡོན་ཏན་གྱི། །

བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་གྱུར། །

ཞེས་བ་ནི་ཤོད་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་སངས་རྒྱུས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལྟ་བུའི་
སྣོད་ནས་སྐབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཚྲོན་ལ་སྐབས་ལུས་གསལ་
འདེབས་པ། དེའི་ཚྲོན་ལ་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་
ཤར་བསྐྱོན་བྱས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱེད་
གྱི་ཡིན་བསམ་པའི་མོས་པ་འཁྱགས་བྲག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དལ་བ་དོན་དང་ལྷན་
པ་བྱེད་པའི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཅ་བ་ནི་ཐབས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་

སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆ་ཆར་འདོན་པ་
ལ་བྱང་འཇུག་གི་རྟོགས་པ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྩ་བ་ནི་གཉུག་མའི་ཤེས་པ་དེ་
ཉིད་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རོ་བོར་སྐྱེ་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱུ་བ་ན་ཀྱན་
མཁེན་ལྷ་མ་འཇུག་དབྱེད་པ་ཞུང་པའི་གསུང་རྒྱུན་དུ། སྤྱགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་
སྐྱེ་གསུམ་དམར་འཇུག་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན།

རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ནི། གམ་རྒྱུན་སྐྱེ་རྒྱུན་ཆ་མེད་པ་
ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། རྒྱུན་གོས་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་རིག་པའི་གནས་
ཚུལ་མཚོན་གྱི་ཡོད། དེས་ན་གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་ལམ་དུ་གྱེད་
པའི་རྣམ་འབྱོར་དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེར་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཆེ་གཅིག་ལ་ཐོབ་པ་
དེ་ཡོད་ལ། གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་ལམ་དུ་གྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་
གང་ལ་མེད་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཆེ་གཅིག་ལ་ཐོབ་སྤྱུ་བ་པ་མེད་པས། རྐྱེ་
གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་མིན་ནི་གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་ལམ་དུ་
སྐྱུ་བ་རྒྱས་མིན་ལ་སྤྱག་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་པན་ཡོན་དང་། དགོས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་བཅས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་
ལྷ་མའི་རྣམ་འབྱོར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་
དང་། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་ལམ་གྱེད་བཅས་གྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་སྟོན་པ་
སྤྱུ་བ་པའི་དབང་པོ་རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་ཞིང་། རང་ཉིད་སྟོན་པ་སྤྱུ་བ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱར་
བྱུང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་ལམ་གྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱས་ནས་རིགས་བྱུག་
གནས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱས་རྗེས་རང་ཉིད་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་གྱེད་ཀྱི་

སྐྱེས་ལྷན་བསྐྱེད་ནས་དེས་སྒོར་བཅུད་བྱིན་གྱིས་བཞུགས་ནས་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་
རིམ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན་བསྐྱུས་པ་བྱས་ན་རིག་འཛིན་གྱི་སྤྱད་རིམ་བྱས་ཀྱང་།
རང་ཉིད་དཔལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་སྤྱད་དང་། སྒོར་ནས་
རིམ་གྱིས་ཡལ་ཏེ་འོད་ཏུ་ཁྱེ་ས་ཚུ་ལ་ཐེམ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱུང་རྣམ་ཤེས་དང་།
རྣམ་ཤེས་ནས་མཁའ་། རྣམ་མཁའ་སྒོར་བ་དང་པོ་དང་། སྒོར་བ་གཉིས་པ། སྒོར་བ་
གསུམ་པ། སྒོར་བ་བཞི་བ་བར་ཐེམ་པའི་ཐེམ་རིམ་བྱས་ཤིང་། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེའི་
ལམ་འབྲེང་དང་། དེ་ལས་དཔལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱར་བཞེངས་ནས་བར་དོ་
འོངས་སྐྱེའི་ལམ་འབྲེང་། དེ་ལ་གནས་གསུམ་ཏུ་འབྲུག་སུམ་གྱིས་མཆོན་ནས་སྐྱེ་བ་
སྐྱུལ་སྐྱེའི་ལམ་འབྲེང་བཅས་དེ་ལྟར་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས། བདེ་ཆེན་ངང་ལས་རང་
ཉིད་ལྷ་མ་ལྷ། ཞེས་སོགས་བཏོན་པ་བཅས་ཀྱི་བྱེད་ལུགས་གཅིག་ཡོད། དེ་ལྟར་
བྱས་ཆོ།

རབ་དཀར་དགེ་སེམས་ཆེན་པོའི་ངང་ཉིད་ལས། །

ཞེས་པ་དེ་ཉིད་སྔོན་ཏུ་བཏང་ན་ལེགས་པ་ལྟ་བུ་འདུག ཁྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་
བར་ཏུ་བྱས་ཤིང་། དེ་རྗེས་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་ན་ཡང་འགྲིགས། དེ་ནས་སེམས་
བསྐྱེད་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་བཅས་བྱ་བ་རྗེས་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་འབྲེང་གྱི་དམིགས་པ་
བསྐྱུས་ཙམ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་བདེ་ཆེན་ངང་ལས་ཞེས་སོགས་བཏོན་ནས་སྔོན་
བཅུད་བྱིན་རྒྱལ་བ་བྱས་རྗེས། རང་མཆོད་དང་མཆོད་མས་རྣམས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ཆོ་ག་
གང་ཡང་རུང་བ་ལྟར་བྱིན་རྒྱལ་བ་བྱ་བའས། མདོར་བསྐྱུ་ན།

ཨོ་ཨྲུཿ ཧྲཱི། ལན་གསུམ་བརྗོད་པས། རོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ནང་མཆོད་དང་།

ཞེས་སོགས་བཏོན་ནས་བྱིན་རྒྱལས་བྱས། ཡང་ན། བདེ་ཆེན་ངང་ལས་རང་ཉིད་སྒྲ་
མ་ལྟ། །ཞེས་འདོན་ཚུལ་གོ་རིམ་ནས་རྒྱན་ལྟར་བཏོན་ན། བདེ་ཆེན་ངང་ལས་རང་
ཉིད་སྒྲ་མ་ལྟ། །ཞེས་པ་ནི་གཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལྷང་བའི་རྣལ་འབྱོར། ལྷས་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར། ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཅས་ཡོད་པས། གོམས་འདྲིས་གང་འཆམས་ཡོད་
ན། གཉིད་མ་བསད་པའི་སྡོན་ནས་ཁྱེ་བ་སྒྲུས་བསྐྱེད་སྒྲུམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྟེ་དེ་
ནས་གཉིད་ལས་ལྷང་ཞིང་། གཉིད་ལས་ལྷང་མ་ཐག་ཏུ། བདེ་ཆེན་ངང་ལས་རང་ཉིད་
སྒྲ་མ་ལྟ། །ཞེས་པའི་དོན་འདི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གི་ཡོད་ལ། ཟན་སྤྱབ་ན་གཉིད་ལས་
ལྷང་མ་ཐག་ཏུ་ལྟ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་
སྟོང་ལས་ཀྱི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བཏོན་དགོས་པ་ཡིན། ང་རང་ནམ་རྒྱུན་ཞོགས་པ་གཉིད་
བསད་མ་ཐག་ཏུ།

གང་གི་སྤྱགས་བཅེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །

ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིར། །

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །

གོ་ཏམ་དེ་ལ་སྤྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་པ་དེ་ཟན་པ་ལྟར་ཉག་ཏུ་འདོན་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་སྒྲུ་གསུང་
སྤྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟན་པར་བྱས་ཤིང་། ཁོང་གི་མཁྱེན་པ་དང་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་
དག་ཇི་བཞེན་ཉམས་ལེན་ཞིག་བྱེད་བསམ་པ་བྱས་ནས་དག་བྱིན་རྒྱལས་དང་།
འགྱུར་སྤྱགས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་བདེ་ཆེན་ངང་ལས་རང་ཉིད་སྒྲ་མ་
ལྟ། །ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བྱས་ན་འགྲིགས་པ་ཡིན། ལྷང་བའི་རྣལ་

འབྱོར་ཏེ་ལྷང་མ་ཐག་ཏུ་ལྷ་ཡི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་བཏོན། སྤྱི་མ་
ལྷ་བྱའི་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས། དེ་ནས་ཁྱུ་གི་རྣམ་འབྱོར་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ནས་དངོས་གཞི་ཐུན་གྱི་སྐབས་སུ་
སྐབས་ལྷལ་གསལ་བཏབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།

རབ་དཀར་དགེ་སེམས་ཆེན་པོའི་ངང་ཉིད་ལས། །

ཞེས་སོགས་གྱིས་སྐབས་འབྱོར་སེམས་བསྐྱེད། ཁྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད།
དེ་རྗེས་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་བཅས་རིམ་པར་བྱལ་རྗེས་སྤྱི་གསལ་
ལམ་འཁྱེད་གྱི་དམིགས་པ་བྱས། དེ་ནས་མཆོད་རྗེས་བྱིན་རྒྱལ་བ་བྱེད་པ་བཅས་
ཡིན། སྐབས་ལྷལ་རང་ལ་ཐེམ་ཞིང་། དེས་རྒྱུན་བྱས་ནས་འོད་ཟླ་བྱས། དེ་ནས་འཆི་
བ་ཆོས་སྤྱི་ལམ་འཁྱེད་དང་། བར་དོ་འོངས་སྤྱི་ལམ་འཁྱེད། སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྤྱི་ལམ་
འཁྱེད་མདོར་བསྐྱས་རེ་བྱེད་པ་བཅས་འདི་ལྟར་ཡིན། དེ་ནས་མཆོད་རྗེས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱལ་བ་ཤིང་། དེ་རྗེས་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་བ་ནི། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལྷ་
ལམ་ཡངས་པ་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྱིན་འཁྲིགས་པའི་དབུས། །

ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཤིང་། བད་འདབ་བཅུ་གཅིག་
གི་དབུས་སུ་སེཀླེས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་མ་སྒོ་བཟང་སྟབ་
དབང་དོན་འཆང་དང་། འདབ་མ་བཞིར་དོན་འཛིགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡི་དམ་
གཙོ་བོ་བཞི་དང་། དེ་ནས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་སྤྱང་བར་གྱི་
པད་རིམ་བཅུ་གཅིག་གི་སྟེང་གི་ལྷ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་
བཅས་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྷ་བྱའི་ཆོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་ཐེན་

རྗེས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས། གཉིས་སྤྱི་མེད་པར་བསྐྱེམས། དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་
འབྲུལ་བ་ལ།

གང་གི་སྤྱགས་རྗེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཡན་ལག་དང་། ཕྱག་འཆའ་བ་དེ་ལ། སྒྲ་མ་
ལོངས་སྒྱུའི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། སྒྲ་མ་སྒྱུའི་ངོ་བོར་བལྟས་
ནས་ཕྱག་འཆའ་བ། སྒྲ་མ་ཆོས་སྒྱུའི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་ཕྱག་འཆའ་བ། དེ་ནས་སྒྲ་
མ་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་ཕྱག་འཆའ་བ་བཅས་དང་། དེ་ནས།

དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སྒྲ་མ་དང་། །

ཞེས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་
བཅས་ཡིན། དེ་ནས་ཡིག་རྩེད་དུ། ཞེས་སྟོགས་པ་གསུམ་པས་ཕྱག་བྲས་ནས། མཚོད་
པ་འབྲུལ་བ་ནི། མཚོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྒྱས་བཏབ་ནས་འབྲུལ་བ་ནི།

སྒྲ་བས་མགོན་རྗེ་བཅུན་སྒྲ་མ་འཁོར་བཅས་ལ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱི་བྲུམ་དབང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ་དང་། རང་གསང་དབང་
དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ། གསང་དབང་ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ། དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཆོག་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ་དེ་རྣམས་དང་། དེ་ནས་སྤྱན་འབྲུལ་བ་
དང་། བདག་ཉིད་བཞུད་དུ་འབྲུལ་བ་བཅས་དང་། དེ་ནས་བཞགས་པའི་ཡན་ལག་དེ་
ནས་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྒྱུལ་བའི་ཡན་ལག་
སྤྱི་བཞུད་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཡན་ལག་ བསྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་བཅས་

ཡིན། སྐབས་འཆམས་འདིར།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐབས་མཆི། །

ཞེས་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བ་དང་གཅིག་སྟགས་ཀྱི་
སྒྲིམ་པ་བཟུང་བ་དང་གཉིས་ནས་རྒྱན་འདོན་བཞིན་པ་ནི་སྐབས་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་
པས་གཤམ་འགྲུབ་ཆེ་ལ། དེས་སྒྲིམ་པ་གསར་དུ་མི་ཐོབ་ཀྱང་། སྒྲིམ་པ་གསོ་བར་
ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐབས་མཆི། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་སྒྲིམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་བསམ་པའི་འདུན་པ་བྲག་པོ་སྐྱེས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་
ཅིང་བྱང་སྒྲིམ་བཟུང་བ་དེ་ཡིན། དེ་རྗེས།

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །

བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟགས་སྒྲིམ་བཟུང་བ་ཡིན། དེ་དག་ནི་སྐབས་པའི་མཆོད་པ་
ཡིན། དེ་རྗེས་ཡི་རང་སོགས་ནི་གོང་དུ་ཁྱེས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ནི་བསྐྱར་བཤད་
གཉིས་པ་ཡིན།

བསྐྱར་བཤད་གསུམ་པ།

བསྐྱར་བཤད་གསུམ་པ་ལ་དེ་ཙམ་ཞུ་རྒྱུ་མི་འདུག་ཀྱང་། མདོར་ན་དལ་བ་ཐོབ་
པ་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་བསམ་པ་ཞིག་བྱེད་
དགོས། དེ་ཡང་སྒྲོན་གྱི་བྱུང་ཆེན་རྣམས་པུ་ཡབ་སྐུ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྱེ་མའི་རྣལ་

འབྱོར་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་སྟེན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་བཞེས་
གནང་ནས་བྱུང་བའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན།
བདག་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་ནས་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
ཅིས་ཀྱང་བྱ་བསམ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་ནས།

རབ་དཀར་དགེ་སེམས་ཆེན་པོའི་རང་ཉིད་ལས། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་བཟབ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་
ནས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྦྱངས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱས། སྦྱང་འཇུག་ཚུད་ཅེས་པ་ལྟར་
སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱང་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་པ་འཇུག་པ་དང་། མཆོག་
གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་བཅས་ཡིན། དེ་ཡང་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་དེ་ལྟར་བསམ་སྒོ་བཟང་། དེ་རྗེས་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་སྤྱིང་ཁོང་རུས་པའི་
གཏིང་ནས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་བསམ་པའི་མོས་པ་བསྐྱེད་
ན་སྟོན་པ་སྟབ་པའི་དབང་པོ་དགེས་ཤིང་། དགེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དུས་ད་ལྟ་
བར་དུ་བསམ་མ་སྟོང་བ་ཞིག་དང་། ད་ལྟ་བར་དུ་ཁ་ཅིག་ཡར་ལྟ་བུ་འཇུག་མ་སྟོང་བ་
ཞིག་ལ་ད་གཞོད་གཞི་ནས་མོངས་གཉིད་ལས་སད་ནས་བསམ་སྒོ་གཏིང་བའི་འགོ་
ཚུགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་ལ་བསྟོད་པའི་གོམ་པ་དང་པོ་སྟོ་བའི་
ཐབས་ལ་འབད་བཅོན་བྱེད་པ་འདི་རྒྱལ་བ་རྣམས་དགེས་པའི་མཆོད་པ་ངོ་མ་ཡིན།

དེས་ན་སྟབ་དབང་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་དགེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཕན་བུ་
ཞིག་ཡོད་པས་སྟོན་པ་སྟབ་པའི་དབང་པོ་དགེས་བཞེན་དུ་མཐར་རང་ལ་ཐེམ་ཞིང་།
དེའི་རྒྱུ་གྱིས་རང་ཉིད་ཡི་དམ་གྱི་ལྟར་བསྐྱེད། ཡང་ན་སྟོན་པ་སྟབ་པའི་དབང་པོ་

ཐེམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བདེ་ཉམས་སྟོན་ནས། དེས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པ་དང་། དེ་ནས་སྟུང་
ངེས་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་བསྐྱོམས། དེ་ནས་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་ལམ་འབྲེང་དང་།
བར་དོ་ཡོངས་སྤྱིའི་ལམ་འབྲེང་། སྤྱི་བ་སྤྱུལ་སྤྱིའི་ལམ་འབྲེང་རྣམས་བྱས། དེ་ནས་ལྷ་
ཡི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པའི་ངང་ནས་མཆོད་རྗེས་བྱིན་རྒྱལས་བཅས་བྱེད་དགོས།

དེ་རྗེས་གཞི་ནས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལྷ་ལམ་ཡངས་པའི་ཀུན་བཟང་མཆོད་
སྤྱིན་འབྲིགས་པའི་དབུས། །ཞེས་པ་འདི་ཉིད་མ་བཏོན་གོང་དུ་ཅུང་ཟད་བསམ་སྟོ་
གཏོང་དགོས་པ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། གང་སྟབས་གྱིས་སྒྲ་མ་རང་ལ་
ཐེམ་པའི་དགའ་སྤྱིའི་སྤང་བ་ཡོད་པའི་སེམས་དགའ་ལྡང་ལྡང་ཡོད་པའི་བདེ་ཉམས་
གྱི་ཐོག་ནས་བདག་ཅེས་པ་དེ་གང་དུ་ཡོད་མེད་བསམ་སྟོ་གཏོང་བ་དང་། སྟོན་པ་
སྟབས་པའི་དབང་པོ་འང་གང་ལ་བརྟེན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་དང་། ཇིན་ཆེན་ཅ་
བའི་སྒྲ་མ་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་། བཏག་ཅིང་དབྱད་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ལྷ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་
ཐོག་མར་རང་གི་བདག་མེད་ལ་བསམ་སྟོ་བཏང་ན་ལས་སྒྲ་བ་ཡོད། དེ་ཡང་རྟེན་རྒྱ་
མེད་པ་གང་ཞིག་ལ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་སྟོན་པ་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་ཤིང་། བདེ་སྟུག་
ཚྱོང་མཁན། བན་གཞོད་དངོས་སུ་འཕྲེན་མཁན་ཞིག་སྟོན་མེད་དུ་འོས་མེད་གྱི་
འཛོག་པ་ཞིག་ལས་འགྲོ་ས་མེད་པ་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ལ་དཔེ་སྤངས་ནས་ཕྱང་སོགས་གྱིས་འདུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཚྱོགས་དང་རྒྱུན་གྱི་ཆ་བཅས་ནས་བསམ་སྟོ་བཏང་ན་གཏན་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད། དེ་
བཞིན་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་བསམ་སྟོ་གཏོང་བ། གཞན་ཡང་
དུས་གསུམ་ཞེས་བརྟེན་ཀྱང་། འདས་དང་མ་འོངས་གཉིས་ད་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་

ཤིང་། ད་ལྟ་བུའི་ཡང་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད། སྐད་ཅིག་ཕྱིད་འདས་པ་
དང་། སྐད་ཅིག་ཕྱིད་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་བུ་མེད། ད་ལྟ་བུ་མེད་ན་འདས་
དང་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱང་འཛོག་མི་ཤེས་ཤིང་། འདས་མ་འོངས་གཉིས་འཛོག་པ་ལ་
ད་ལྟ་བུ་ཡོད་དགོས། ད་ལྟ་བུ་བཅའ་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད། དེ་དང་དེས་མཚོན་པའི་གང་ལ་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ཡང་རྟེན་རྒྱ་མེད་ལ། མཇུ་བ་མོ་ཡང་འཇུགས་ས་མེད་པར་བསམ་
སྒྲོ་གང་ཐུབ་ཅིག་བཏང་། དེ་ནི་ཡ་མཚན་ཅན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་ན་
རྟེན་རྒྱ་མེད་ལ།

བརྟག་ན་གཞི་རྩ་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་བརྟག་མ་དབྱེད་ན་ཉམས་དགའ་བ། བརྟག་ཅིང་དབྱེད་
ན་མཇུ་བ་མོ་འཇུགས་ས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་སྐབས། གཞི་ནས་
རང་ལ་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་སྣང་སྐབས་ཇི་ལྟར་སྣང་གི་ཡོད་མེད་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན།
ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་གྱི་སྟངས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ང་ཆོར་སྣང་གི་ཡོད།
འོན་ཀྱང་ང་ལ་སྣང་བ་འདི་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཞིག་རེད་འདུག འཇུག་བའི་དབང་
གིས་སྣང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མེད་པ་ཐག་ཆོད་འདུག་བསམ་
པའི་སྒྲོ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་ཟད་ཉེ་པོ་ཆགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་
ཀྱི་བྲི་མ་ལྟ་བུ་གཞི་ནས་ཆོར་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་དགའ་ལྟངས་ལོད་པ་
དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
ཅེས་པ་འདི་ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ལ་ཆང་བ་ཞིག་ཕྱིད་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེའི་རྩོམ་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་

དང་། དཔག་བསམ་ཤིང་གི་སྤྲོད་དུ་བད་འདབ་ཁྱི་དང་བཅས་པའི་སྤྲོད་དུ་རྩ་བའི་སྒྲ་
མ་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྒྲ་མ་སྒོ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྟེན་རྩེ་འཆང་དང་། དེའི་མཐའ་
སྒྲོར་དུ་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ། དེ་ནས་སྤྱན་
འཛེན། དགྲག་གཞུག་བཅིངས་བརྟེན་བྱས། དེ་ནས་དེ་ལ་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་དང་།
ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ། དེ་རྗེས་སྤྱབ་པའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་
བ་བཅས་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནི་བསྐྱར་བཤད་གསུམ་པ་དེ་ཡིན།

ཉིན་དང་པོའི་ཉམས་ཁྲིད་ཀྱི་སྤྲོད་དོན།

བྱམས་བརྟེན་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོན་པ།

དེ་ཡང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ཞབས་ཀྱིས་དབྱ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་མཐུག་ཏུ་སྟོན་པའི་བཀའ་བྱིན་བྱན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་བྱག་མཛད་པའི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ།

གང་གི་ཐུགས་བརྟེན་ཉེར་བཟུང་ནས། །

ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིར། །

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །

གོ་ཉམ་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲོད་གི་བྱམས་པ་དང་། བརྟེན་
པའི་བསྐྱབ་བྱ་གནང་མཁན་གྱི་སྤྱེས་བྱ་དམ་པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དམིགས་

བསལ་གྱི་ཁྱད་དུ་འབགས་པ་གཅིག་ནི་སྟོན་པ་ཤུ་སེཛེ་ཡིན། དེ་ཡང་ཁྱད་དུ་
འབགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན།

གང་གི་སྤྱགས་བཅེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །

ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །

ཞེས་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ང་རང་ཆོའི་རྒྱད་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་ཉེས་
པ་དེ་རྣམས་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་ཡོང་བ་དང་། མདོར་ན་ང་
རང་ཆོ་ཆང་མ་རང་གི་ངང་གིས་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གི་རྟོག་པས་སྦྱེས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ངན་པ་སེལ་
བ་ལ། ལྟ་བ་ངན་པའི་བྲ་བ་མཐའ་དག་སེལ་བར་མཛད་པའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་
གསུངས་པ་ཞེས་པས། ལྟ་བ་དེ་ངི་འབྲ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་
པར་ཞེན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་བ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པ། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་
ཞེན་པ། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ང་
རང་ཆོར་ཉོན་མོངས་འབྲ་མིན་སྦྱེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་
བའི་གཙོ་བོ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཡིན། མདོར་ན་ངར་འཛིན་པའི་ལྟ་བའི་སྦྱང་
དུ་སྦྱེབས་ཀྱི་ཡོད་པས་ལྟ་བ་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་ནི་བཙམ་ལུན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་
བྱམས་པ་དང་། བཅེ་བའི་སྐྱོར་བཀའ་གནང་ཡོད།

མདོར་ན། མཐའ་ཡས་པའི་མ་རྒན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་པན་པའི་
བསམ་པ་སྦྱེས་པའི་བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་སྒྲ་ན་

མེད་པའི་སེམས་དེས་ཀྱང་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་སྟབ་པ་ཡིན།
དེས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོས་རིམ་ལྟར་
བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་མེད་པ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་ངེས་པ་ཐོབ་པ་
ཞིག་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་དེར་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་ནས་རིམ་བུ་ཏུ་
བྱིན་ན། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་རིམ་བུ་སོང་སྟེ། མཐར་བདག་ཏུ་འཛིན་
པའི་ལྟ་བུ་དེ་སེལ་སྟབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ནི་སྟོན་པ་འབྲུ་འབྲུའི་ནང་ནས་མི་འབྲུ་
བ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས།

ཁྱོད་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལྷ་མེད་པར། །

མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་རྟེན་འབྲུང་གི། །

ལམ་འདི་ཉིད་གྱིས་གསུང་གཞན་ཡང་། །

ཆོད་མར་གྱུར་པར་ངེས་པ་སྟེ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་ལེགས་གསུངས་པ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཆོང་མས་སྟུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུང་སྐབས། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་
བྱས་ནས་མཁྱེན་པ་ལྷན་མེད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་སྟོན་པ་
བཙུམས་ལྟར་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུང་སྐབས་ཀྱང་། མཁྱེན་པ་དང་བཅེ་བའི་ཡོན་
ཏན་དེ་དག་གསུང་གི་ཡོད། སྤྱིར་མཚོག་གི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ་སྒྲུབ་གསུང་སྟགས་ཀྱི་ཡོན་

ཉན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གསུང་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ནང་གི་གཙོ་བོ་ནི་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་
དང་། མཁུན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྟོད་བསྟེན་གསུང་མཛད་ཡོད།

བཙུག་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་སྐབས་ཀྱང་། བཙུག་
ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་འདྲ་ཞིག་
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་དོན་དུ་ཆོས་སྟོན་པས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
སྟོང་པོ་དེ་ཡང་། བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་
གཉིས་ཡིན། དེས་ན་རང་རང་ཆོ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་བརྗོད་
མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ལྷ་ཆུགས་བརྒྱབ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
ལྟ་བ་ལ་ཉིན་རེར་ཆོག་རེ་ལས་མ་བྱུང་དུང་བལྟས་ནས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་ཤིང་།
དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐེགས་པ་བསགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་དཔེ་ལྟར་ཐེགས་པ་རེ་རེས་སྟོད་
དེ་བཀང་མི་ཐུབ་ཀྱང་། ཐེགས་པ་རེ་རེ་བཞིན་བསགས་ནས་མཐར་རྒྱ་མཚོ་བྱུབ་
པའི་དཔེ་དང་། དེ་བཞིན་བྲག་རི་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་རྒྱ་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པས་གནས་
གཅིག་ཏུ་རྒྱ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་རིམ་པར་བཞུད་སྐབས་རིམ་པས་བྲག་
རི་ཡང་ཀོང་ཀོང་ཆགས་ནས་རྒྱའི་ཤུལ་ལྟ་བུ་སྟེབས་ཀྱི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་རང་རང་
ཆོས་ཀྱང་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལས་
བརྒྱམས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཆོག་རེ་བསྐྱབས་ནས་ཕྱིན་ན་བདུན་པ་གཅིག་ལ་
བདུན་ཤེས་ཤིང་། ལྷ་བ་གཅིག་ལ་སུམ་ཅུ་ཙམ་ཤེས་པ་དང་། ལོ་གཅིག་ལ་སུམ་
བརྒྱ་ལྷག་ཅུ་ཙམ་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན།

བོད་ཡིག་གི་དགེ་མཚན།

སྒྲུ་མ་མ་བརྗེད་པའི་ཐོག་ནས་གསར་བ་རིམ་བཞིན་བལྟས་ན། ང་རང་ཆོར་མི་
ལུས་ཤིག་ཐོབ་ཡོད་ལ། བོད་པར་ཆ་བཞག་ན་བོད་ཡིག་ཅིག་ཡོད། བོད་ཡིག་དེས་
ནང་ཆོས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱ་ག་དགོས་བྱུང་ཆེ་སྟེ་གཅིག་ལ་སྟོན་དགོས་དོན་མེད།
བཙུན་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དང་། སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་གསུང་རབ་
རྣམས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་མཛད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཆོས་ལེགས་སྦྱར་ཤིང་
དགོས་དོན་མེད། སྟོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ལོ་པཎ་བཀའ་བློན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ཆ་
ཆང་བོད་ཡིག་ཐོག་བསྒྱུར་བ་དང་། བོད་སྐད་དེ་ཡང་ཉ་ཅང་ཡར་རྒྱས་སྟེ་ཕྱིན་ནས་
ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དང་དོ་མཉམ་བཞིག་ཆགས་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ང་ཆོ་བོད་པར་ཆ་བཞག་ན། རང་གི་སྐད་ཡིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་
སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོར་ལ་སྟེ་གཅིག་ལ་སྟོན་མི་དགོས་བ་དང་། སྟེ་གཅིག་ལ་
འགྲམ་ཆུ་ལྡང་མི་དགོས་བཞིག་ཡོད། མིག་དབང་ལ་སྟོན་མེད་པར་དཔེ་ཆ་སྟོན་
སྟེ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ན་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་
ཤིང་རབ་མེད་བ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤིང་རབ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་།
མིག་ལོང་ཞིང་རྒྱ་བ་འོན་བཞིག་ཡིན་ཆེ་དཔེ་འབྱོར་ཆ་ཆང་ཞིག་མེད་པར་གྱུར་པས་
ཁག་པོ་ཡིན། ང་རང་ཆོ་དཔེ་བ་དང་འབྱོར་པའི་ཆོས་རྣམས་ཆང་བའི་གནས་སྐབས་
འདིར་དཔེ་བ་དོན་ལྡན་ཡོང་བའི་ཁྱུ་ཚུགས་རྒྱ་ག་དགོས་བཞིག་ཡིན།

ཁྱེད་རང་ཆོ་ཆེན་པོ་ཉོར་སོག་གི་ཆོས་གྲོགས་རྣམས་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་། ཅ་བ་
ཁྱེད་རང་ཆོ་སྐད་ཡིག་ཡོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྟོན་གྱི་སོག་པོ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་
སྟོར་རྒྱ་དེ་བོད་སྐད་རང་གི་ཐོག་ནས་སྦྱངས་བ་དང་། ཁ་ཉོན་འདོན་སྐབས་ཀྱང་པལ་

མོ་ཆེས་བོད་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་འདོན་གྱི་ཡོད། གདངས་ཐན་བྱ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་
དེ་མིན་བོད་སྐད་གཙང་མ་ཡིན། གདངས་ཐན་བྱ་མི་འདྲ་བ་ནི་ང་ཚོ་བོད་རིགས་ལ་
ཆ་བཞག་ཀྱང་། གཙང་བ་རྒྱམས་ཀྱི་སྟོག་སྟངས་གཅིག་དང་། སྟོད་བ་རྒྱམས་ཀྱི་སྟོག་
སྟངས་གཅིག་དབྱུས་བ་རྒྱམས་ཀྱི་སྟོག་སྟངས་གཅིག་ཁམས་བ་རྒྱམས་ཀྱི་སྟོག་
སྟངས་གཅིག་ཁམས་བའི་ནང་དུ་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་སྐད་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད། ཉུ་བའི་
ལོག་སྐད་ལ་ཆ་བཞག་ན་གཞན་སྤྱད་ཀྱང་མི་གོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་རིང་བའི་
ལོག་སྐད་སོགས་འདྲ་མིན་ཡོད། དེ་བཞིན་ཨ་མདོ་བའི་སྟོག་སྟངས་མི་འདྲ་བ་
སོགས་མང་དུ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆང་མས་བོད་ཡིག་སྟོག་གི་ཡོད་པས་སྒྲ་གདངས་
ཐན་བྱ་མི་འདྲ་བ་ནི་ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་འང་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དོན་
དུ་དེ་དག་ཆང་མས་ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཙན་སྐམ་པའི་སྐུ་དུས་དག་ཐེང་མཇུག་པའི་
བོད་ཡིག་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་བར་མི་ལོ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱལ་བ་དེའི་རིང་བྱ་བ་ཆེན་པོ་
བསྐྱབས་ཡོད། དེར་སྐབས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་
བྱེད་མཁན་རེ་མང་དུ་འགོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་ཡིག་ཅ་བ་རེ་ཆེར་འགྲོ་གི་ཡོད།

ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་སྤྲུགས་དང་བཙས་བ་དཔལ་རྒྱ་ལེན་ནའི་ཆོས་བརྒྱད་ཅི་མ་མེད་
པ་དེ་ཉིད་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་མཐར་གཏུགས་ནས་བོད་ཡིག་ལ་
གཏུགས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རེ་དང་། བ་རན་སི། འཇར་མན། ཨི་ཏེ་ལི་སོགས་
སྐད་ཡིག་འདྲ་མིན་གྱི་ནང་དུ་ནང་ཆོས་བསྐྱར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ནི་བར་སྐབས་ལོ་
རོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ནང་བསྐྱར་བ་ཞིག་དང་། དེ་དག་ཀྱང་སྐྱར་བ་པོ་ལོ་རྒྱ་བ་མི་འདྲ་
བའི་དབང་གིས་ཐ་སྐད་མི་འདྲ་རེ་མེད་སྐད་ཉེ་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་མེད། བོད་ཡིག་

ནི་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྱག་གི་རིང་གཏན་འཁེལ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན།

ང་རང་ཆོ་བ་མེས་ཀྱི་དུས་ནས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་
རྣམས་ལ་ཡི་གེ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། སྟོབས་པ་སྦྱི་
འོས་པ་ཞིག་ཡིན། མཐུན་རྒྱུན་དང་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་
དཔེ་ཆ་བཟུ་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་རེད་འདུག། བྱེད་རང་ཀན་ཀོན་ཆོ་ཡིན་
ནའང་། བྱོན་ས་གཅིག་ནས་ང་ཆོ་བྱིས་པ་མི་ནག་ཡིན། གཉིས་ནས་ན་ཆོད་རྣམས་
སོང་ཞེས་རང་གིས་རང་སྦྱིད་ལུག་ཏུ་མ་བཟུག་པར་ངེས་པར་དུ་དཔེ་ཆ་བཟུ་དགོས་
པ་ཡིན། ས་བཤ་གྱི་ས་སྦྱ་ལེགས་བཤད་ལས།

རིག་པ་ནང་པར་འཆི་ཡང་བསྐྱབ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སང་ཉིན་གྲོངས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་རིང་བསྐྱབ་
དགོས་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན།

སྦྱི་བ་བྱི་མར་བཅོལ་བ་ཡི། །

ནོར་ལ་རང་ཉིད་ལེན་པ་འདྲ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོབས་སྦྱིང་བྱེད་རྒྱ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འོན་སྟེང་
དེ་ཅུ་མེད་པའི་ཡི་གེ་མིག་ཆ་ཆ་བར་སྟོག་པ་ལས། འོན་སྟེང་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ཡོད་
པའི་རིགས་མང་ཅུ་བཟུ་བྱུ་ན་ཡག་པོ་ཡོད།

བྱམས་དང་སྟོང་རྗེའི་ཉམས་ལེན།

དེ་ལྟར་སྟོན་པ་བཀའ་རིན་ཅན་དེའི་བྱེད་དུ་འཕགས་པའི་བྱེད་པར་རྣམས་ཤེས་
པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་སྟེང་པོ་ནི། བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་

འདི་ཡིན། དེ་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན་སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན། ར་རང་ཆོ་
རང་གཞན་སྤྱི་ཡིན་ཀྱང་སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས། གཞན་སྤྱི་ཡའང་གཞོད་པ་
སྤྱི་ཡ་རྒྱུ་འཛིན་བསམ་སྒྲོ་མ་བཏང་བར་བན་པའི་བསམ་པ་བསྟེན་དགོས། ཡང་དེ་ལྟར་
བན་པའི་བསམ་སྒྲོ་བསྟེན་ནས་གཞོད་མ་སྤྱི་ཡ་ཞེས་བརྗོད་དུས། གཞན་གྱིས་མི་
འཆམས་པ་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་ལེགས་ཉེས་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཤོད་ཀྱི་མེད། ཆད་མ་
ཞེས་པ་འདི་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟབས། ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་མཐོང་དགོས་ལ། ལེགས་
པ་ལ་ལེགས་པར་མཐོང་དགོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཉེས་པ་བྱས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་
ཏེ་ཡུལ་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་བྱེད་མི་རུང་བ་ཡིན། ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་བཟུས་ནས་ཉེས་
པ་དེ་དག་སྒྲོམ་པ་དང་འགོག་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། རང་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་ན་
རང་གི་ཉེས་པ་རང་གིས་འགོག་དགོས་ལ། གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ལའང་ཉེས་པར་བཟུས་
ནས་ཉེས་པ་དེ་དག་འགོག་དགོས་པ་ཡིན། འགོག་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱའི་ནང་།

རྒྱུན་དང་འཆམས་པར་ཆར་གཅོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་འཆམས་པའི་ཉེས་པ་འགོག་
ཐབས་འཇམ་རྒྱབ་གང་ཡང་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཡང་ཉེས་པ་གསོག་པ་པོ་ལ་སྤང་
བའི་སེམས་དང་། གཏུག་པའི་སེམས་བཅངས་ནས་དེ་ལ་སྤྱུག་པ་ཞིག་བྱང་ན་
བསམ་པའི་སྒྲོ་སྤྱི་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་གཏོང་འགྲོ་བ་དང་སེམས་
བསྐྱེད་ཉམས་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བས། དེ་ལྟར་ནས་ཡང་བྱེད་མི་རུང་། ཞིང་བརྩམས་
པའི་དགྲ་པོ་ཡིན་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་བྱམས་བཅེ་བསྒྲོམ་དགོས་པ་དང་། དེ་

ལ་བྱམས་བཅེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དེའི་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་དེ་སྒྲོམ་ཞིང་འགོག་
ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

རིགས་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བཟོད་
པའི་ཉམས་ལེན་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་དོན་དག་གང་
ཡང་ཡོང་རྒྱུ་མི་འདུག་པས་མ་པ་དང་། འཛམ་གླིང་འབྲུག་ཆ་དོད་ཅིང་ལེགས་ཉེས་
རུ་འཛིངས་ནས་ཡོད་པ་འདིའི་ནང་ནས་དབྱེ་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་གི་ཡོད་
པ་ནི་མ་ཤེས་པའི་རྟགས་མཆན་ཡིན། མདོར་ན་སྤྱིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
གཏུག་པ་ཅན་འདུལ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་བསམ་པ་བཟང་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་དང་རྩ་བར་བཞག་ནས་བྱེད་
དགོས། ཆོས་ལུགས་ཆང་མའི་ནང་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུང་གི་
ཡོད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱད་ཆོས་ནི། བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཆན་མཐར་གཏུགས་སྐབས། རང་གཞན་རོགས་གསུམ་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་
དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། བདེ་སྤྱག་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཉེན་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་
པས། བདེ་བ་འདོད་པས་སེམས་དུལ་དགོས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པས་
སེམས་མ་དུལ་བ་དེ་ནམས་སྤོང་དགོས་པ་དེ་དག་གསུང་གི་ཡོད། སེམས་མ་དུལ་
བར་བྱེད་མཁན་གྱི་རྩ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པའི་ལྟ་བ་སྤྱིས་དགོས་ཤིང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྟ་བ་སྤྱིས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གི་རྟོག་པས་དྲངས་པའི་སེམས་མ་དུལ་བ་དེ་ནམས་མེད་པར་བཟོ་དགོས་པ་
ཡིན།

དེས་ན་མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། དངོས་སྤྱོད་བས་དབྱེ་མ་
པའི་ལྟ་བུ་ལ་དགག་བ་བརྒྱབ་བ་དེ་དག་ལ་ལན་བསྟོན་སྐབས། ཁྱེད་རང་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་
དགོས་པ་དང་། སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ། སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་
མཐོང་བ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་བདེན་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བུ་བསྐྱེས་ནས་
སེམས་མ་དུལ་བ་ཡོང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་སྤྱོད་བ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་
སྟབས། དེ་ནི་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྟ་བུ་བསྐྱེས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད།
དེར་བརྟེན་ཟབ་མོ་སྤྱོད་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལམ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་
སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་རྒྱ་དང་། དེའི་རྒྱབ་བརྟེན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུར་
མཐོང་བ་དེ་གཉིས་ང་ཆོར་དགོས་པ་ཡིན།

ང་རང་ཆོ་སྤྱིར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། དེའི་ནང་ཆོན་ནས་དཔལ་རྒྱ་
ལེན་ནའི་ཆོས་བརྒྱད་འཛིན་མཁན་གྱི་མི་ནམས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་ནི།
བྱམས་སྟོང་རྩེ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་སེམས་པ་བཟང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉམས་
ལེན་བྱེད་རྒྱ་དང་གཅིག་ དེའི་རྒྱབ་བརྟེན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཡང་མི་བདེན་པ་
སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་རྫོང་དེ་གཉིས་ང་ཆོར་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཉམས་
ལེན་ཟབ་ཤོས་ནི། གསང་སྤྱགས་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྐབས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། གསང་
སྤྱགས་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་ནི།

ལམ་རྒྱུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི།

མཆོག་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་

བ་སྐྱོན་མེད་པའི་སྤྱིར་བོའི་ནང་གི་ཡང་སྤྱིར་། ཟབ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་བ་དེ་ལྟ་
བུའི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིར་ལ་ཞུགས་པའི་སྐོར་ནས་
རྟོགས་པ་སྦྱེད་གོས་པ་ལས། ཆོག་སྒྲུབ་པོའི་མཁས་པ་ཅམ་དང་། སྤྱི་བརྗོད་བདེ་བ་
ཅམ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྦྱེད་ཐུབ་རྒྱུ་པལ་ཆེར་ཁག་པོ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱགས་སྐྱེམ་མེད་གྱི་
ལམ་དང་འབྲེལ་ནས་ཟབ་རྒྱས་གྱི་ལམ་དེ་དག་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་རྣལ་
འབྱོར་གལ་ཆེན་པོར་གསུངས་ཡོད། མདོ་ཕྱོགས་ནས་སྐྱོན་མེད་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་
ཞིག་གསུངས་མེད། སྐྱོན་མེད་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ནི་སྤྱགས་ཕྱོགས་ནས་གསུང་གི་
ཡོད། དེས་ན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་
ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྤྱགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆར་བ། མཐར་གསང་སྤྱགས་དོན་ཐེག་པ་
སྦྱི་དང་། ལྷག་པར་རྣལ་འབྱོར་སྐྱེམ་མེད་ནས་གསུངས་པའི་བྱུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཞིག་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སློག་ཏུ་བྱེད་དགོས་
ཞེས་གསུངས་ཡོད།

ད་ལྟ་སྐབས་སུ་བབས་པ་རི་བོ་དགེ་ལྷན་པའི་ཕྱག་སློལ་ལའང་། སྐྱོན་མེད་རྣལ་
འབྱོར་ལམ་གྱི་སློག་ཏུ་བྱས། ཡི་དམ་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་
ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་ཐོག་ནས་ཆོ་གཅིག་ལ་བྱུང་འཇུག་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་
ཚུལ་དེའི་སྐྱོན་མེད་རྣལ་འབྱོར་ལ། རྗེ་སྐྱོན་མེད་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་མེད་རྣལ་འབྱོར་དང་།
དཔེན་ས་སྟན་བརྒྱུད་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྐྱོན་མེད་རྣལ་འབྱོར་ཡོངས་གྲགས་ཏེ་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་མ་ཞེས་གྲགས་པ་འདིའི་ཉམས་ཁྲིད་མདོར་བསྟན་ཅམ་འབྲལ་བ་སྐབས་
སུ་བབས་པས། འདི་ནི་བཤད་པ་བཞི་བ་དེ་ཡིན།

ཉིན་ཞག་སྤྲུགས་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན།

ང་རང་ཚོ་ཞོགས་པ་ལངས་མ་ཐག་བྲན་པ་གསོས་ནས་སྟོན་པ་བཀའ་བྲིན་ཅན་
དེའི་སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་མཐུན་བཅེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
བྲན་པར་བྱས་ཏེ་ང་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་པ་ཞིག་ཡིན། ངས་དེ་རིང་གི་ཉི་
མ་འདི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱེད་བསམ་བའི་བསམ་
སྟོན་བྱུང་། སྟོན་ལམ་བརྒྱབ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་པ་
དེ་ཡང་། བསམ་པ་བཟང་པོའི་ཐོག་ནས་ཉི་མ་སྐྱེལ་རྒྱ་དང་གཅིག་ཚས་རབ་ཏུ་རྣམ་
འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དང་གཉིས་
བཅས་གཙོ་བོ་དེ་གཉིས་ཡིན།

དེ་ནས་ཉིན་ཞག་སྤྲུགས་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། དག་
ཕྱིན་རྒྱལ་བ་བྱེད་པ་དང་། འཇུག་སྤྲུགས་བཟང་བས་མཚོན། གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་དང་། ཞོགས་ཇའི་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཆེ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱས་མཚོན་པ་
དེ་རྣམས་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྱིང་འཇགས་རྗེས་དངོས་གཞི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
བསྟོམ་པ་ལ། སྟོར་ཚས་ཀྱི་གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས་ལ། སྤྲུགས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉིན་
དགམ་པ་ཞེས་པའི་གནས་ནི་རང་ཉིད་ཐག་སྤྲུག་ནང་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་གནས་དེ་
གཙང་མ་བཟོ་རྒྱ་གཡེམ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་འཕྲོད་བཞེན་ལ་ཕན་པ་དང་། དེ་
བཞིན་རྒྱལ་བ་སྤྲུག་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་བྲངས་ནས་བྱུག་མཚོད་འབྲུལ་བ་ཡིན་
སྟབས། ཉོགས་པ་མཐོ་མདོག་གིས་གནས་གཙང་མ་མེད་པར་བསྐྱེད་ན་ཡག་པོ་གང་
ཡང་མེད། དེས་ན་གནས་ཁང་གི་དོར་བྱེད་པ་དང་། གནས་ཁང་གི་དོར་བྱེད་པའི་

སྐབས་སུ་ཡང་གཙང་མ་བཟོས་པ་ཙམ་མིན་པར། བྱི་ཡི་གད་སྟེགས་གཙང་མ་
བཟོས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གཙོ་བོ་ནང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་གད་སྟེགས་ཆགས་སྒང་
ཚོངས་གསུམ་གྱི་རིགས་རྣམས་གཙང་མ་བཟོ་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་དོན་དུ་ངས་དེ་
རིང་བུམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྟོམ་པ། དེའི་ཆེད་
དུ་སྤྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམ་པ། དེའི་ཕྱིར་དུ་གནས་ཁང་གི་དོར་རམ་གཙང་མ་བཟོ་
གི་ཡོད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ན། གད་བྱིས་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཆོགས་ཆེན་པོ་གསོག་པ་
ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་མིན་རང་དགར་གད་བྱིས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་
ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཡོང་རྒྱ་དང་། བསོད་ནམས་གསོག་
པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན།

བསམ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱད་པར་གྱིས་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་དགེ་སྟེགས་
ལུང་མ་བསྟན་གང་ལ་འགྲོ་མིན་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། དེས་ན་
ཀུན་སྟོང་རྣམ་དག་ཅིག་འབྱེད་ནས་ནམ་རྒྱུན་ཁྱིད་ཡིག་ཁག་ལས།

རྒྱལ་ནི་ས་རྒྱལ་མ་ཡིན་ཉོན་མོངས་རྒྱལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟར་གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས་ལ། སྐྱ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཟུང་པ། ཞེས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཡོད་ཀྱང་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་
བར་ལེགས་པར་བཟུང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་བཙུག་
ལྟར་འདས་དང་། གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་བཙུག་ལྟར་འདས་ལས་ལྟག་པ་མེད་པས་དེ་ནི་
གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན། དེ་མིན་སྐབས་རེ་དགེ་ལུགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཆེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
ལྟ་བུ་ལས་མི་ཤེས་མཁན་དང་། རྟོང་མ་ཞིག་ཡིན་ན་སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་མི་

ཤེས་མཁན་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག་སྟོན་དཔོན་སྤྲུགས་ཟླ་ཅན་དང་། ཟླ་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་དང་དེས་མཚོན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་བཀའ་བློན་ཅན་གྱིས།

འདི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལོ། །

འདི་ནི་ཀྱན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལོ། །

འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལོ། །

འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལོ། །

ཞེས་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མར་བསྐྱོར་བ་དེ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་དེའི་ཟླ་ས་
སྤྱ་བསྐྱེད་ནས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྤྱེས་བྱ་དམ་པ་དེ་དག་བྱུང་བ་ཡིན།

མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱེད་རང་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས།
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཤེས་པ་བྱར་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་མགོན་པོ་སྤྱ་
སྤྱེད་གྱིས་དགོངས་པ་ཏ་ལས་པ་བཞེས་ནས་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པ་དེའི་དགོངས་པ་
དཀྱུས་པའི་སྐབས་སུ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་སྤང་དུ་
མེད་པར་དོར་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བའི་མིག་འབྱེད་
མཁན་ནི་སྟོན་པ་བཀའ་བློན་ཅན་ཉིད་ཡིན། དེས་ན་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ལྷ་ཀྱ་སེལ་ནི་
ཏ་ཅང་ཅ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག། སྟོན་པ་སྤྱེད་པའི་དབང་པོའི་སྤང་བརྟན་ཞིག་ཡོད་ཆོ།
འཇམ་གླིང་གི་མི་སྤྱ་ཞིག་ཡོང་ཡང་དེ་ནི་ནང་པའི་ལྷ་ཁང་རེད་སྟེ་སྤྱེད་པ་བྲན་གྱི་ཡོད།
དེ་མིན་དབྱ་ཞུ་དམར་པོ་དང་། དབྱ་ཞུ་སེར་པོ་སོགས་འབྲེལ་མིན་བཞེས་ནས་བཞུགས་
པ་ནམས་དེ་གང་ཡིན་ནམ་བསམ་པ་བྲན་ཉེན་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྟོན་པའི་བཀའ་བློན་
བྲན་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

སྟོན་པའི་བཀའ་བློན་བློན་པོ་མཆོག་གི་ཚུལ།

སྐབས་དེ་ར་ཆོས་སྤང་ཆུང་བྱེད་གྲབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག་སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་
འདས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་ཐག་རིང་ཐག་ཆོད་ནས། ཡིན་པ་རེད་བསམ་པ་བློན་
གྲབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག་དེས་ན་སྟོན་པའི་སྤང་བརྟན་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ནས་རང་
གིས་གང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་། ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲ་མ་སོགས་གོ་རིམ་
མ་འཆོལ་བར་ཁྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆོག་མ་ཞིང་ལྷར་ཁྲ་མ་དང་། ཡི་དམ། སངས་རྒྱལ་
བྱང་སེམས། དཔའ་བོ། མཁའ་འགྲོ། ཉན་རང་། ཆོས་སྤང་བཅས་གོ་རིམ་མ་འབྲུག་
བར་སྒྲིག་གཤམ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག།

དེ་མིན་སྐབས་དེ་ར་རང་ཆོས་གསེར་གྱི་སྤྲུམ་དང་། དེའུ་སྤྲུམ་ཡིན་ན་དེ་གཙོ་
མོར་བཞག་སྟེ་ཆུག་ཡོང་བསམ་པའི་སེམས་ཁུལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་མིན་སྟོན་པའི་སྤང་
བརྟན་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྤྲུམ་རྒྱ་ཆུ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་དམའ་སར་འཛོག་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཁོར་
འབྲུལ་ཡིན། དེ་ནི་སྤྲུམ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དོན་མིན་པར། དེས་གང་གི་ཆ་བ་བྱེད་མིན་
དེ་ཡིན། འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྟོན་པ་གཙོ་མོར་བཞག་དགོས་པ་
དང་། གསེར་དེའུ་ཀྱི་རྩ་རྩ་ལ་མེད་ལུག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཤམ་དུ་
འཛོག་དགོས་པ་ལས་གོང་དུ་འཛོག་རྒྱ་མེད། དེ་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷག་
བར་དེགས་པ་ཡིན་ན་དེ་གལ་གྱི་གཤམ་དུ་འཛོག་པ་ལས་ཆོག་མ་ཞིང་གི་གལ་དུ་
འཛོག་ཐབས་ཅ་བ་ནས་མེད། སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཞོད་པ་བཏང་ཆུ་ལ་
ར་ཆོར་ཅ་བ་ནས་ཤོད་རྒྱ་མེད་ལ། རོན་དངོས་དང་ཅ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། གཞོད་པ་
གཏོང་མཁན་གྲལ་གྱི་གཤམ་ལ་འཛོག་དགོས། དེ་ལ་ཉ་ལས་རྒྱ་གང་ཡང་མེད།

ངས་ནས་རྒྱན་ཅིང་མོ་དང་མགས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་པའི་དགོན་པ་ཞིག་
དུ་སོང་ཆེ། གསོ་སྤྱོད་གི་རྟེན་དུ་སྟོན་པའི་སྐྱེ་མ་བཞག་ཐབས་མེད་ཡིན་སྐབས་སྟོན་
པ་བཙམ་ལྡན་འདས་གཙང་ཁང་གི་ནང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། དེའི་བྱང་དུ་
སླེབས་སྐབས་ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་ལྡང་བ་དང་། མིག་ནས་མཆི་མ་འཕྲག་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་
ཡོད་གི་མེད། ཟུར་དུ་མགོན་ཁང་ཡིན་ཞེས་སྒྲིའི་ལོགས་སུ་ཁ་གདངས་ཤིང་མཆི་བ་
གཙམ་པ་ལྟ་བུའི་རི་མོ་བྲིས་པ། ཁང་པ་དེ་ཡང་ནག་ཁུང་ཞིག་བཙོས། དེའི་ཕྱི་
ངོས་སུ་དོམ་དང་འབྲོང་གི་གསོབ་སོགས་བཀལ་ཏེ་མི་ལ་འདྲིགས་སྤང་སྐྱེལ་མཁན་
ལྟ་བུ་ཞིག་བཙོས། མགོན་ཁང་ནག་ཁུང་དེ་མཚན་མེད་དུ་བྲེག་གིས་ནག་པོར་གྱུར་
པ་དང་། གསེར་སྐྱེམས་ཀྱི་བྲི་མས་ཁེངས་པ་དེ་ལ་མགོན་པོ་བའང་ལོགས་སུ་
བཙུགས་ནས་ཏ་ཙང་ཙ་ཆེན་པོ་བཙེ་གི་འདུག། བྱེད་སྤངས་འདི་འགྲིག་གི་ཡོད་མེད་
བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་རེད་འདུག། མཚན་མཇལ་བྱ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་
པའི་སྐྱེའི་བྱང་དུ་སླེབས་སྐབས་ཆོར་བ་དེ་ཙམ་མེད་པ་སྟེ། ང་ཡི་སྐྱབས་དང་། མགོན་
དང་། དབྱང་གཉིན་དམ་པ་ཁྱོད་ཡིན་བསམ་པ་དང་། ང་ལ་སྒོ་བྲོས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་
སྦྱིན་པ་པོ་ཁྱོད་ཡིན་བསམ་པའི་སྒོ་འཆར་རྒྱ་དེ་ཙམ་མེད། མགོན་ཁང་ནང་དུ་
སླེབས་སྐབས་ཞེད་སྤང་གིས་དབྱགས་ཀྱང་གཏོང་བུས་ཆད་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་
འདུག་པ་ནི་ང་རང་ཆོ་ཆོས་མ་ཤེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ནོར་འཁྲུལ་རེད་
འདུག་ དེ་ནི་འཛོམས་བཤད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

ཀུན་སྒྲོང་དང་སྤྱོད་ལམ།

གནས་ཁང་བྱེད་རོར་བྲས་ལ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དབྱམ་པ། མཚན་པ་གཡོ་

མེད་པར་བཅའ་ལ། བཞེད་པས་མཛེས་པར་བཤམས་པ། ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་བྱས་ན་
དེས་པར་རྟེན་དང་ལྟ་ཁང་ཞིག་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག རྟོན་ཁང་དུ་མཆོད་
ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ཡག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་མཆོད་ཁང་ནང་དུ་ཆོས་བྱས། མཆོད་
ཁང་ནས་ཕྱི་ལ་དོན་མ་ཐག་ཆགས་སྤང་སྤོངས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་སོང་ན་པན་
ཐོགས་མེད། མཆོད་ཁང་ནང་སླེབས་པ་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་དགོ་ཅ་དང་། ཞེ་
སྤང་མེད་པའི་དགོ་ཅ། གཉི་ལྷག་མེད་པའི་དགོ་ཅ་ཞེས་པ་འདི་རྣམས་གང་སྟབས་གྱི་
བསམ་སྒྲོག་ཏོང་ཁུལ་བྱས། ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་སླེབས་སྐབས་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་
སྤང་། གཉི་ལྷག་དེ་དག་གཙོ་བོར་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་བསྟན་ན་སྟོང་པོ་གང་ཡང་
མེད། འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་དེ་ལྟ་ཁང་ནང་དུ་བཞག་པ་ལས་ཕྱི་ལོགས་ཐོན་པ་དང་
དེ་དང་ཐ་དད་བྱེད་མཁན་ཡོང་གི་འདུག རོ་མ་ལྟ་ཁང་ཞེས་བྱུང་ན་གཅིག་དང་མ་
བྱུང་གཉིས་གྱི་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། སྤིང་རས་པའི་གསུང་ལས།

ཟླ་མར་ཆོགས་འཁོར་ཞིག་འདོད་ན་དེ་རུ་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ནི་དངོས་གནས་རེད་འདུག གནས་དོ་རྩེ་གདན་ཞེས་པ་དེ་
དེས་པར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་དོ་རྩེ་གདན་དུ་ཕེབས་དགོས་དོན་མེད། དོ་རྩེ་གདན་
རོ་མ་ཟླ་མ་ཁྱོད་རང་གི་སྟགས་རྒྱུད་ལ་འདུག

གནས་སྒྲོར་ཞིག་མཛད་ན་དེ་རུ་མཛོད། །

ཅེས་སྟན་མགུར་མཛད་པ་ལྟར་དངོས་གནས་རེད་འདུག བྱུང་ཡང་ཉ་ཅང་ཡག་
པོ་ཡིན། དེས་པར་དུ་མ་བྱུང་ཀྱང་སྟུ་གསུང་སྟགས་རྟེན་སྤྲིག་གཤོམ་བྱ་རྒྱུ་ནི་གཙོ་
བོ་ཡིན། དེས་ན། གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས་ལ། སྟུ་གསུང་སྟགས་གྱི་རྟེན་བཟམས་པ།

མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཀོད་པས་མཛེས་པར་བཤམས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྷར་མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། གུན་སྒྲོང་གི་གཡོ་དང་། རྒྱ་ཡི་གཡོ་བཅས་
མདོར་ན་མཆོད་པའི་རྒྱ་དེ་མ་འོས་པ་དང་མ་འཆམས་པ་ཞིག་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོང་
བརྒྱབ་ནས་མི་གཞན་ལ་མགོ་བསྐྱོར་བཏང་བ་དང་། ཉམས་པ་བཤད་པ། ཡང་ན་སྒྲ་མ་
དང་གྲུ་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། རང་ངོས་ནས་ཉམས་ལེན་རྣམ་དག་ཅིག་མེད་པར་རང་
དགར་དཀོར་ཟས་པའི་ཐོག་ནས་མཆོད་པ་ཞིག་བཤམས་ཀྱང་དེ་ནི་པལ་ཆེར་གཡོ་
ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡི་གཡོ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། གུན་སྒྲོང་གི་གཡོ་
ནི། མཆོད་པ་སྤྲིག་གཤོམ་བྱས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་དཀོན་
མཆོག་གི་མཆོད་པར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་ལས། དེ་མིན་འདྲ་ཆགས་མཛེས་
ཆོས་དང་། གཞན་གྱིས་ཆོས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟོག་དང་
མ་འདྲེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དང་མ་འདྲེས་པ་བཅས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་མཆོད་པ་བཤམས་ཤིང་འབྲུལ་དགོས་པས། སྒྲོ་ངན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
གོས་པའི་ཐོག་ནས་མཆོད་པ་གཤོམ་སྐབས་གུན་སྒྲོང་གཡོ་མེད་པ་དགོས་རྒྱ་
གསུང་གི་ཡོད། དེ་མིན་ཡོན་ཆབ་འབྲུལ་རྒྱ་དེ་ཡང་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་
གསུངས་ཡོད།

དེ་ནས་སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་འདུག་ལུགས་བརྒྱད་དམ་སྟོད་ལམ་གང་བདེར་
གནས་ནས། ཞེས་པའི་སྟན་བདེ་བ་ནི་ཁ་སང་ཁྱས་ཟེན་ལ། ལུས་འདུག་ལུགས་
བརྒྱད་ནི་རྣམ་སྟངས་གི་ཆོས་བདུན་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་དཔུགས་འབྲེལ་འདྲ་བསྟན་པས་
ཆོས་བརྒྱད་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས།

རྒྱུ་པ་ལག་པ་རྒྱེད་པ་གསུམ། །
སོ་མཚུ་ལྷེ་རྣམས་བསྐྱེམས་བས་བཞི། །
མགོ་མིག་ཐུག་པ་དབུགས་དང་བཞི། །
རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཆོས་བརྒྱད་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་འདུག་ལུགས་བརྒྱད་དམ་སྤྱོད་ལམ་གང་བདེར་
གནས་ནས་དགེ་སེམས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ངང་ནས། ཞེས་བས་ད་རེས་མི་ལུས་ཤིག་
ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཛེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་
མཁེན་ཆེ་གཅིག་ལ་སྦྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་འདི་འདྲ་དང་མཛེས་ཏེ་ཡོད་པ་དང་།
རང་གི་མི་ཆེ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། ལོན་ཀླན་གས་ཤིག་ཡིན་ཆེ་མི་ཆེ་མང་ཆེ་བ་
འདས་ཟིན་པ་ཡིན་བསམས་ནས། ད་བར་འདས་ཟིན་པའི་མི་ཆེར་བསམ་སྒོ་བཏང་
ནས་ད་ལྟ་ཤིན་ཆེ་འདིའི་རིང་ལ་སྦྱེ་བ་བྱི་མར་བན་རེས་པ་དང་། གདེང་འཁེལ་བའི་
འཁྲུང་རྒྱ་གང་ཞིག་འདུག་གས་བལྟས་ན། དཔེ་ཆ་བལྟས་པ་དང་། སྒོ་བ་གཉེར་བྱས་
པ། ཐུགས་བསམ་གས་པ། བསྟེན་པ་བཏང་བ། དེ་བཞིན་སྒྲོམ་པ་སྤངས་པ་བཅས་བྱས་
ཡོད། འོན་ཀྱང་རང་སྒོ་རང་ལ་སྒྲོག་ཏུ་མ་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་ང་ད་ལྟ་རང་ཤིན་གདེང་
འཁེལ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། རྣམ་རྒྱུན་བག་གྲོ་པོ་དང་ང་ཆོས་
པ་ཡིན། ང་དགེ་སྤྱོད་ཡིན་ཞེས་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ང་ད་ལྟ་ཤིན་གང་འདྲ་
ཞིག་ཡོང་བ་འདུག་བསམ་པའི་འགག་ལ་ཐུག་པའི་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་ན། གདེང་
འཁེལ་བ་ཞིག་ཁག་པོ་ཡོད། དེས་ན་སྤྱིར་འཆི་བར་རེས་ཤིང་། རྣམ་འཆི་ལ་རེས་པ་
མེད་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དུས་ཆོད་འཕྲོ་བརྒྱག་ཏུ་མ་སོང་བར་རང་སེམས་རང་

གིས་གཙུག་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན།

ཆོས་ཀྱི་གནད་འགག་ཤེས་ན། འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གང་གི་སྐབས་སུའང་
སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་དང་གཅིག་སྟོང་འཇུག་ལས།
དེ་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། །

འགྲོ་བ་དེ་སྲིད་གནས་གྱུར་པ། །

དེ་སྲིད་བདག་ནི་གནས་གྱུར་ནས། །

འགྲོ་བའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་སེལ་བར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་
བསྐྱེད་དེ་ཡང་ཡང་དན་གསོ་བཏང་ན། འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གང་གི་སྐབས་སུ་
ཡང་དགེ་བ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་རང་གི་རང་གིས་ཡོང་བྱུང་པ་ཡིན།

མི་ཐོགས་པ་ཡི་སེམས་ཀྱི་གཟུགས། །

དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་རྟེན་པ་གང་། །

བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་འབྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་གནད་འགག་མ་ཤེས་ན། མཚན་ས་
བསྟེན་སྒྲུབ་བསྣང་ཀྱང་རང་ཉིད་བཙོན་ཁང་དུ་བསྣང་བ་ལྟ་བུ་ལས་པན་ཐོགས་ཆེན་
པོ་ཡོང་བ་ཁག་པོ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་གནད་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ཤེས་ན་
ཆུ་ཆོད་སྐར་མ་རེ་རེར་ཡང་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་གསོག་བྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་ལ་ཐག་རྗེ་ཉིང་འགྲོ་བྱུང་བ་ཡོང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ལ་ཐོག་མར་མུ་ཆོགས་བརྒྱབ་ནས་བསྟོམ་དགོས་པ་ལས། མ་

གོས་ས་ན་དེ་ལྟར་རང་གི་རང་གི་ས་ཡོང་མི་ཐུབ། དེས་ན་ཁྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟ་བུའི་
སྤོང་ནས་ཐུན་འཛིན་ནས་དམིགས་སུ་བཀར་བའི་དམིགས་རྣམ་བསྐྱངས་ནས་སྒོན་
ལམ་བརྒྱབ། སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་བྱས་ན་དེའི་ཅི་ལྟ་བུ་མ་ཡལ་བའི་ཐོག་ནས་
ཉིན་ཞག་གང་པོ་དེའི་རིང་ལ་སྒོ་ནས་རྒྱན་དང་མི་འབྲ་བ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པ་ཡིན། དེར་
བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བ་དང་མཇུག། ཁྱ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་འབྲ་
ཞིག་དང་འབྲུང་བའི་སྐབས་འདིར། ཁྱ་མས་རི་ལྟར་གདམས་བ་ལྟར་ངས་ཉུང་ཐག་
བྱེད་བསམ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་བསྐྱངས་བ་སོགས་ཁྱ་
མ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་བ་དང་། སྒོས་ཤུག་ཐུབ་བ་ལས་ལྷག་བའི་བཀའ་བྱིན་
ཆེ་ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་དང་།

བཀའ་བྱིན་འཁོར་ཐབས་སུ་ཁྱ་མ་མཆོད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་བཀའ་བྱིན་འཁོར་མེད་ཀྱིས་བསྐྱངས་ནས་ཡོང་བ་ནི། རེ་
བཙུན་མི་ལས།

ནོར་ཟང་ཟིང་གི་འབྲུལ་བ་བདག་ལ་མེད། །

པ་ཁྱ་མའི་ཞབས་ཏོག་སྐྱབ་བས་འཇུག། །

ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར་སྐྱབ་བ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཁྱ་མའི་བཀའ་བྱིན་
གསལ་དགོས་པ་ཡིན། རང་དོན་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡིན་ཡང་བྱམས་སྤྱིར་རེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་
སེམས་བསྒྲོམ་བ་ལས་ལྷག་བ་མེད་ལ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ཡང་བྱམས་
སྤྱིར་རེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྒྲོམ་བ་ལས་ལྷག་བ་མེད། ཁྱ་མ་ལ་སྐྱབ་བའི་མཆོད་
བ་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་བ་ཞིག་ཤུལ་རྒྱ་མེད། དེ་ལྟ་བུ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་སྒོ་ཚོས་སུ་

འགྲོ་བ་དང་། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ། ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་སྒྲ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་འདི་བསྐྱོམ་བསམ་པ་ཞིག་གྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

སྐྱབས་ལུལ་གསལ་འདེབས་ཚུལ།

དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རང་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་
བཞི་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། སྐྱབས་འགྲོར་སྒྲ་མ་སྡེ་ལྟ་
ཞེས་ནས་རྒྱན་སྟོར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འདེབས་སྒྲ་མ་མཚན་པའི་སྐྱབས་ལུལ་གསལ་
འདེབས་ཚུལ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། དེ་ཡང་རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་བྱངས་ནས་
མཁར་སེའླེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་
སྟེང་དུ་ཁྲི་ཆུང་བ་ལྟ་དང་། དེའི་དབུས་སུ་སྒྲ་མ་སྒོ་བཟང་ལུབ་དབང་རྩོམ་ཆེ་འཆང་དང་།
མདུན་དུ་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་གསལ་
བཏབ། བཀའ་ཤིན་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཙ་པའི་སྒྲ་མ་དེ་དབུས་སུ་བཞུགས་པའི་མཐའ་
སྟོར་དུ་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་བཞུགས། དེའི་གཡས་སུ་རྩོམ་ཆེ་བཙན་
བྱམས་པ་མགོན་པོའི་མཐའ་སྟོར་དུ་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ། གཡོན་དུ་རྩོམ་ཆེ་བཙན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྒྲ་མས་བསྟོར་བ། རྒྱབ་ཏུ་རྒྱལ་བ་
རྩོམ་ཆེ་འཆང་ལ་ཉམས་ལེན་བྱིན་སྐྱབས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མས་བསྟོར་བ་བཅས་དང་། དེའི་
ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་བར་གསེང་རྣམས་སུ་གཞན་ཡང་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱང་
ཆང་མ་ཡོད་བསམ་པ་བྱས་ཤིང་། རང་གི་མཐའ་སྟོར་དུ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་
པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་བསམ་པ་དང་། སྟིང་ཁོང་རུས་པའི་གཉིང་ནས་
དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་རང་ཆོ་ཆང་མ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་

བཅོས་མི་དགོས་པར་ཡོད་ཀྱང་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་
ཡིན། འདོད་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་ལ། ཆེ་འདིར་ཆ་བཞག་ཀྱང་མ་ཡི་མངལ་དུ་
བདུན་ཕྱག་འགའ་ཞིག་སོང་མཆམས་ལུས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་སྒོ་
པལ་ཆེར་འཁོར་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་ཀྱང་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། སྐབས་དེ་ནས་
བཟུང་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྤྱག་བསམ་མི་འདོད་པ་ཡོད་བཞིན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
འདོད་ཀྱང་ཅི་ལ་པན། བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསམ་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་ལ་བལྟས་པ་
ལས་རང་གི་འདོད་པ་གཅིག་བྱས་མི་ཡོང་ཞིང་། དེས་ན་སྤྱག་བསམ་མི་འདོད་པ་
དང་བདེ་བ་འདོད་པའི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་སྐབས་སེམས་དུལ་མ་དུལ་དེ་ལ་ཐུག་
ཡོད། དེ་ནི་འཇམ་སྒྲིང་འདིའི་ཐོག་མིག་གིས་བལྟས་པས་ཀྱང་ཤེས་ཆོད་དུ་ཡོད། མི་
ཇི་ཅམ་སེམས་བཟང་བ་དེ་སྦྱིད་པ་དང་གཟུགས་ཁམས་བདེ་བ་ཡོད། ཆོན་རིག་པ་
དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱི་འདུག སེམས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དངངས་སྐྱག་
དང་ཞེད་སྤང་མི་ཡོང་བས་སྦྱིད་པ་ཡོད། བྱམས་བཅེའི་སྒོ་མེད་ན་སེམས་བཟང་པོ་
མེད། སེམས་ངན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཆེ་རང་ཉིད་བསམ་པ་ངན་པ་ཡིན་པའི་དབང་གིས།
གཞན་ཡང་སེམས་ངན་ཤིང་སྤྱག་ཡིན་པར་སྤྱོད་ནས་དུས་ནམ་ཡང་དོགས་པ་དང་།
ཐེ་ཆོམ་ཁོ་ནའི་རང་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་། ཉམ་དུ་ཡང་སེམས་ནང་ཞེད་སྤང་སྦྱེས་ནས་
སྤྱོད་དགོས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་འབྲས་བྱར་གཞན་གྱིས་ཐུག་ཅམ་བྱས་མ་ཐག་
ཆོག་པ་ཟ་བ་དང་། ཐུག་ཅམ་བྱས་མ་ཐག་སྐད་ངན་ཞོར་ནས་མ་འགྲིགས་པ་ཞིག་
ཡོང་བ་དང་། དེས་རང་ཉིད་མ་སྦྱིད་པ་བྱས་ནས་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཉིན་
མོར་མ་སྦྱིད་པ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་མཆོན་མོ་མི་ལམ་འཁྲུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་འདྲའི་

ཐོག་ནས་ལུས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་ཤུགས་ཆེ་གཞོད་ཀྱི་ཡོད་པ་སྟེན་པའི་ཚན་རིག་
པ་དག་གིས་བཤད་ཀྱི་འདུག དེ་ལྟར་ཡིན་སྟབས་སེམས་བཟང་ངན་གྱིས་སེམས་
སྦྱིད་མ་སྦྱིད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཤེས་གསལ་ཡིན། སེམས་སྦྱིད་མ་སྦྱིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་
ལུས་བདེ་མིན་ཡོང་བ་དང་། ལུས་བདེ་མིན་ནི་མི་ཆེ་འདི་བདེ་སྤྱུག་རི་ལྟར་ཡོང་མིན་
ལ་ཐུག་གི་ཡོད།

དུད་འགྲོར་ཆ་བཞག་ཀྱང་། དུད་འགྲོ་ཅུང་ཟད་སེམས་བཟང་བ་དེ་རིགས་
རོགས་པ་དང་མཉམ་དུ་སྦྱིད་པོར་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། དུད་འགྲོའི་ཁྲོད་ནས་ཁྱི་ལྟ་བུར་ཆ་
བཞག་ན། གཡས་ལ་ཕྱིན་ཀྱང་སྟུག་པ་དང་། གཡོན་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་སྟུག་མཁན་དེ་སྦྱིད་
པ་གང་ཡང་མེད། ཁོ་རང་ལྟོ་ཆས་ཟ་བའི་སྐབས་སུ་འང་གཞན་སྤེབས་ཡོང་སྟེ་མ་ནས་
སྐད་བརྒྱབ་སྟེ་བསྟེན་ནས་ཁ་ཟས་ཡག་པོ་བྲས་དེ་ཟ་ཡོང་མེད། དེ་དང་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན། དེས་ན་རང་རང་ཆོ་རང་གཞན་རོགས་གསུམ་སུ་ལ་བལྟས་ཀྱང་
སེམས་བཟང་པོ་ཡོད་ན་སྦྱིད་པོ་ཡོད་པ་དང་། སེམས་ངན་པ་ཡོད་ན་སྦྱིད་པོ་མེད་པ་
བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན། སེམས་བཟང་པོ་དེ་ལ་ཡང་རིམ་བཤུ་ཅང་མང་པོ་
ཡོད། འཛིག་ཏེན་བཀོད་པ་པོས་སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་ཚུལ་གསུངས་འདུག་
ཅས་བརྗོད་ཀྱང་མན་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་འཛིག་ཏེན་བཀོད་པ་པོའི་དགོངས་པ་ལྟར་ང་
ཆོས་སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་ལས། རྒྱ་
མཚན་དེ་ཅས་བརྗོད་རྒྱུ་མེད། འཛིག་ཏེན་བཀོད་པ་པོ་མི་འདོད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་དེ་
དག་གིས་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་ཐོག་ནས་སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་
ཡོད། ལྷག་པར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནས་སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་

དང་། སེམས་ངན་ཡོང་བའི་རྩ་བ་ཐུག་ས་ནི། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས།

བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །

བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །

དེ་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །

ཉེས་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཏུ་ཞེན་བ་དེས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་།
སེམས་བཟང་པོ་ཡོང་བ་ལ་འགལ་རྒྱུ་སེལ་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། སེམས་བཟང་པོ་
ཡོང་བའི་འགལ་རྒྱུ་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སློང་རྩ་བ་དོས་འཛིན་སྐབ་པར་བྱས་ནས་
རྩ་བ་ཀོག་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ནང་བ་གཅིག་ལྷུ་ལས་གཞན་སྤྱད་པ་མེད་ལ། འདི་ནི་
ཏ་ཅང་གཞན་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ།

རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་གཟུགས་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་
འདོད་པ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་འབྲེལ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འདོད་པའི་
བདེ་སྲིད་མི་ཡོང་བའི་ཁར་མི་འདོད་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་གཅིག་མཐུག་གཉིས་མཐུད་
དུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ཞུ་དག་བཏང་ན་ང་སྲིད་པོ་ཞིག་དང་། ང་ཡག་པོ་ཞིག་བྱང་
ན་སྙམ་པའི་རང་གཅིས་འཛིན་གྱི་སློན་ནས་དུ་ཡང་བྲན་གྱི་ཡོད། ང་ཡི་དོན་དུ་གཞན་
ལ་དབང་ཡོད་བཤད་པ་དང་། གཞན་གྱི་སློག་དང་ཡོངས་སྤྱོད་འཕྲོག་པ། དེ་བཞིན་
གཞན་གྱི་ཆུང་མ་འཕྲོག་པ། གཞན་ཡང་རྩུབ་དང་། སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ལྷུ་བཤད་པ་
སོགས་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཞེས་ཏ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ང་ཡི་དོན་དུ་གཞན་

བདེ་ཁྱད་དུ་སངས་སྤྱུག་བསྐུལ་དེ་དག་སྐྱེས་ཡོང་གི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་རང་གཞན་
རོགས་གསུམ་ཚང་མ་ད་ལྟ་བར་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་བས་ཁ་ཐབས་
འདི་ཡིན་ཞིང་། རང་གཅེས་འཛིན་དེ་ཉིད་ཀྱང་དེའི་ལག་འབྲེལ་གྱི་རྩ་བ་ནི་བདེན་
འཛིན་ནས་ངར་འཛིན་པའི་ངར་འཛིན་དེ་ཆགས་ཡོད། ངར་འཛིན་དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་
བདག་འཛིན་གཞི་ལ་བཞག་པའི་སྟེང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་རྩ་བ་གཉི་ཟུག་
བདེན་འཛིན་ལ་སྤྱུག་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། གཉི་ཟུག་བདེན་འཛིན་ལ་ད་ལྟ་བར་དུ་ཡིད་
ཆེས་བྱས་ནས་བསྐྱད་པ་དང་། གཉི་ཟུག་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒོ་དེ་ཉ་ལམ་ཚད་མ་ཡིན་
པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒོས་འཆར་གྱི་ཡོད། རང་གཞན་རོགས་གསུམ་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་སེམས་
ཅན་ཚང་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལན་བ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་དགོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་མི་འདུག་པ་དང་། ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་རྒྱབ་
འགལ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་
སྟོན་པའི་བཀའ་དང་འགལ་ཞིང་། གྲོགས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་དགོངས་པ་
དང་འགལ་བ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོར་བ་འཁྲུལ་བ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་
དག་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་ད་ནས་བཟུང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་དང་
མཐུན་པ་ཞིག་བྱས་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་དང་།
དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འབངས་རྣལ་མ་ཞིག་བྱེད་བསམ་པ་དང་། ད་ལྟ་བར་དུ་ཁ་
ཐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱད་པས་རང་མགོ་རང་གིས་མི་ཐོན་པ་དང་། རང་མགོ་
ཐོན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ད་གཟོད་རང་མགོ་ཐོན་དགོས་ཀྱང་རང་མགོ་ཐོན་པ་ཞིག་མེད་
པ་ནི་གསལ་པོ་ཡིན་སྟབས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འདུག་ཞུ་བསམ་པའི་

རབ་དཀར་དག་སེམས་ཆེན་པོའི་ངང་ཉིད་ལས། །

ཞེས་རབ་ཏུ་དཀར་པའི་དགེ་སེམས་ཆེན་པོའི་རང་ནས། བདག་དང་དེའི་མཐའ་
བརྒྱུད་ལ་རང་གི་ཆེ་འདིའི་དབང་གཉེན་པར་མའི་སེམས་ཅན་གྱིས་མཆོན་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པས་མ་པར་བྱས་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་ཁ་ཐབས་གཅིག་
པ་ཡིན་སྟབས། ངང་ཚུལ་འདི་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆི་སྟམ་པའི་ཐོག་ནས།

ལྷ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་ཁོང་རྩ་ས་པའི་གཏིང་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསམ་
 བསལ། བ་མོ་གྲུ་རྩ་བལ་། བ་མོ་བྱུ་ཡ། བ་མོ་རྩམ་ཡ། བ་མོ་སྐུ་ཡ། ཞེས་པ་འདི་
 གངས་གསེག་དང་། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་འདོན་ན་ཡང་གཅིག་པ་
 ཡིན། མདོར་ན་སྐུ་བས་འགྲེལ་ཆོག་གང་ཞིག་བཞོན་གྱང་ཁྱད་པར་མེད། ཡང་སྐུ་བས་
 འགྲོ་བ་ཞི་སྟོར་དང་། ལྷ་སྟོར་གྱིད་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་འང་བསམ་སྟོན་གཏོང་དགོས།
 དེ་ནས་བདུད་རྩི་འབེབས་སྐྱུངས་བྲས་ཏེ་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟེགས་སྟེབ་
 སྐྱུངས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གྲིན་རྒྱ་བས་འཇུག་པ་དང་། མཐའ་མ་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐུ་བས་འོག་ཏུ་ཚུད་སོང་བསམ་པ་བཅས་གྱིད་དགོས། དེ་ནས་
 སེམས་བསྐྱེད་ནི།

སེམས་བསྐྱེད།

མ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར།

བདག་ཉིད་སྒྲ་མ་ལྟར་སྒྱུར་ནས།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལྟའི།

གོ་འཕང་མཚོག་ལ་འགོད་པར་བྱ།

ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་དང་། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་ཆེ་
འདི་ཉིད་ལ་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བར་གཤོད་མའི་སངས་རྒྱས་སྒྲ་མ་ལྟའི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་
བྱས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བྱུང་བར་སེམས་བསྐྱེད་བྱས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱད་ལ་གསལ་རིག་གི་ཤེས་བ་ཡོད་ལ། བདེ་སྤྱད་ཆོར་གྱི་ཡོད། བདེ་སྤྱད་གི་ཆོར་
བ་དེས་གསལ་རིག་གི་ཤེས་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཡིན་ཞིང་། གསལ་རིག་གི་ཤེས་བ་
ཉམས་སུ་སྟོང་གི་ཡོད། གསལ་རིག་གི་ཤེས་བ་དང་འབྲེལ་ནས་བདེ་སྤྱད་གི་ཆོར་
བ་ཡོད་གི་ཡོད། འདྲ་ཤེས་ཡོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་བ་ཡོད་གི་ཡོད། དེས་ན་
གསལ་རིག་གི་ཤེས་བ་ཞིག་ཡོད་པ་གསལ་པོ་འདྲག་གསལ་རིག་གི་ཤེས་བ་དེ་ལ་
ཡུལ་གྱི་རོ་པོ་ཅམ་རིག་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་བྱུང་བར་རིག་བ་ཞེས་སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་གི་སྤྱོད་རིས་མང་པོ་ཞིག་སྤྱེ་ཡོད། དེས་ན་ཤེས་བ་མཐའ་དག་ལ་གསལ་ཅམ་
རིག་ཅམ་གྱི་རིག་ཆས་བྱུང་ཡོད། གསལ་ཅམ་རིག་ཅམ་དེ་སྟོན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན།
སྟོན་མེད་གྱི་སྟོག་ཞུན་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ་ཅིང་། ང་རང་ཆོའི་སྟོའི་རྒྱན་
གཅིག་ལ་ཁོང་ཁྱོས་སྤྱོད་བ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་ལ། ཆོའི་རྒྱན་གཅིག་ལ་དེར་བྱམས་བ་སྤྱོད་
བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ཅ་བའི་སྟོ་དེ་ལ་བྱམས་བ་དང་། ཁོང་ཁྱོ་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་བ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་མོ་དེ་ཉིད་བྱམས་པའི་རོ་བོར་སྐྱེས་མེད་ལ། ཁོང་ཁྱོད་རོ་བོར་ཡང་སྐྱེས་
མེད། དེ་ནི་གཟུར་བོར་གནས་ནས་བསྐད་ཡོད། དངོས་བོར་མཆོན་ན། ཆོས་གང་
ཞིག་བརྒྱབ་ཀྱང་རྒྱག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་མོ་ཞིག་ཡིན། གསལ་ཙམ་དང་། རིག་ཙམ། མྱོང་
ཙམ་གྱི་སྙེང་ནས་རྒྱེན་དང་འཕྲད་སྐབས་ཁོང་ཁྱོ་སྐྱེ་གི་ཡོད་ལ། རྒྱེན་དང་འཕྲད་
སྐབས་བྱམས་པའང་སྐྱེ་གི་ཡོད། བྱམས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོ་གཉིས་ནི་འཛིན་སྙངས་
འགལ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་དུས་གཅིག་ལ་བྱམས་པ་དང་
ཁོང་ཁྱོ་སྐྱེ་བ་མི་ཡོང་ཞིང་། གང་ལགས་ཤེ་ན། མོ་དེ་གཉིས་འཛིན་སྙངས་འགལ་བ་
ཡིན། ཁོང་ཁྱོ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། གཞོད་སེམས་སྐྱེ་སྐབས་
དེ་ལ་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྙམ་པའི་མོ་ཞིག་སྐྱེ་བས་ཀྱི་ཡོད། བྱམས་པ་ཞེས་
པ་ནི། བདེ་བ་དང་ཐུན་ན་སྙམ་པའི་མོ་ཞིག་སྐྱེ་བས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་དེ་གཉིས་འགལ་
བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་མཉམ་དུ་སྡོད་མི་སྤྱབ་པ་ཡིན། ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་
དུས་གཅིག་ལ་མཉམ་དུ་གནས་མི་སྤྱབ་པ་ཡིན། མོ་ལ་འགལ་བ་དེ་ཡོད་བཞིན་པ་
ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ར་ཆོད་མྱོང་བས་བྱུབ་ཀྱི་ཡོད། མོ་ལ་འགལ་བ་ཡོད་ཀྱང་རྩ་
བའི་གསལ་རིག་གི་མོ་དེ་འགལ་བ་ཅན་གྱི་མོ་དེའི་རོ་བོར་མེད། དེས་ན་མོ་ལ་འགྱུར་
བ་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་བསམ་མོ་འཁོར་རྒྱུ་ཡོད། དེས་ན་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་
པོ་ཞེས་ར་རང་ཆོད་མོ་བཟང་པོའི་ཕྱོགས་དེ་ནམས་གོམས་འདྲིས་རྒྱན་མར་བསྟེན་
ཏེ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་ཐོག་མཐའ་མ་སྤྱགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྐྱེ་བས་སྐབས་
གསལ་རིག་གི་མོ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱ་རགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྤྱ་བ་གཉུག་
མའི་སེམས་ཞེས་སེམས་སྤྱ་ཤོས་དེ་དགེ་བའི་རོ་བོར་སྐྱེ་སྤྱབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བའི་རོ་བོར་སྤྱེ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཉ་ཅང་སྒྲུབས་
ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་རོ་བོར་སྤྱེ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་སྟབས།
དེ་ལྷ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཇི་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་དེར་འགྱུར་ཐུབ་པ་དང་། མདོར་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཇི་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཐུན་དུ་གྱུར་ན། སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་ཟད་
ཟེན་པས་སློ་གཅིག་ཤུ་དེས་ཇི་སྤྱོད་བ་རྟོགས་པ་དང་། ཇི་ལྷ་བ་ཡང་རྟོགས་པ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད། བདེན་གཉིས་མདོན་སྤྱོད་རྟོགས་ཤིང་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད་ལ། གསལ་རིག་གི་ཤེས་པ་འདིའི་སྤྱོད་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ཁམས་
བདེ་ག་ཤེས་སྤྱོད་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་ང་རང་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད།

དེ་བཞིན་ངེ་མ་མེད་པ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་ཀྱང་བསམ་སློ་གཏོང་
རྒྱ་ཞིག་ཡོད། གཙོ་བོ་ནི་སེམས་རང་བཞིན་ཀྱི་འོད་གསལ་བ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ནས་
བསམ་སློ་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཡག་པོ་ཡོད། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་སྐབས་དང་ལྷག་པར་སྤྱགས་སྒྲ་
མེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་གསུངས་ཡོད། ང་རང་ཆོ་སེམས་ཅན་ཆང་མ་ད་ལྷ་ཁ་ཐབས་ཉ་
ཅང་ཞན་པོ། སྐབས་མེད་མགོན་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཞིག་ཡོད། མཐར་གཏུགས་སེམས་ཀྱི་
རོ་བོ་གསལ་རིག་དེའི་སྤྱོད་དུ་བསམ་སློ་གཏོང་སྐབས་རྣམ་མཐུན་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ང་
རང་ཆོའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན།

མ་སེམས་ཅན་ཀྱང་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར། །

བདག་ཉིད་སྒྲ་མ་ལྷར་གྱུར་ནས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་རེད་འདུག། ས་རྟོག་རྟོག་ཅིག་

སྒྲུ་མ་ལྟར་འགྲུར་བར་ཤོག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་ཞིག་
ཡོད་པ་ཡིན།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟར། །

གོ་འཕང་མཆོག་ལ་འགོད་པར་བྱ། །

ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་
བུའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་གོ་འཕང་དེ་ཡང་སྤྱར་བ་ཉིད་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་གྱི་ཡིན། ནམ་
ཞིག་ལ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། སྤྱར་བ་ཞེས་པ་ནི་ཆེ་གཅིག་
ལུས་གཅིག་དང་། སྤྱར་བ་གཉིས་པ་ནི་སྟོགས་དུས་གྱི་ཆེ་སྤང་ལ་སྤྱར་བ་དང་། ཡང་
སྤྱར་བ་དང་པོ་སྟོགས་དུས་གྱི་ཆེ་གཅིག་ལ་སྤྱར་བ་དང་། སྤྱར་བ་གཉིས་པ་ནི་ལོ་
ལས་གྱི་ནང་དུ་སངས་རྒྱུས་སྤུང་བ་དང་། སྤྱར་ཤོས་སུ་གསུངས་ན་ལོ་གསུམ་
ཕྱོགས་གསུམ་ལ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ནི་སྤྱང་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་ཁག་པོ་ཡིན། ཉོགས་པ་
སྟོན་སོང་དངོས་གནས་བག་ཆགས་སད་པ་དེ་འབྲ་རེ་བྱང་སྤྱིད་མཐའ་ཅམ་ཡིན་པ་
ལས། ང་རང་ཆོས་འཛོན་མི་ཡོང་། དེ་ལས་ཐོག་མ་ནས་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་
གསུམ་གྱི་ཆོགས་བསགས་ཞེས་བརྗོད་ན། ངས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་བསམ་པའི་སྒོ་
ཁོག་སྤེལས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཞེས་རེ་བ་ཆེན་པོ་
བརྒྱབ་ནས་ལོ་གསུམ་ཕྱིན་རྗེས་ཐ་མལ་རང་འཇགས་སུ་གནས་ཆོ། དེ་ནི་ཡོང་བ་མི་
འདུག་བསམ་པ་བྲན་ན་སྟོང་པོ་དེ་ཅམ་མེད། དེ་ལས་ཐོག་མ་ནས།

རི་སྤྱིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། །

ཞེས་པ་དེ་ཁོ་ནར་བཙོན་འགྲུས་ལྷགས་བྲག་བྱས་ན་འགྲོད་པ་ཅ་བ་མེད་པ་ལྟ་

བུ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ལག་ས་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སློན་ནས་བྱུང་བར་
གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་སློན་དུ་འགོ་བའི་ཐོག་ནས་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་གདུང་ཤྲགས་དག་པོས་སྒྲ་མ་སྒྲ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་དེ་ནས་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་ཐིམ་ཞིང་། སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་
འཆང་དབྱེས་པ་ཆེན་པོའི་སློན་ནས་རང་ལ་ཐིམ། རང་ཉིད་ཀྱང་སློན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་
པོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་སོང་བསམ་བ་བྱས།

དེ་ནས་རིགས་སྤྱག་གནས་སྤྱོད་གི་དམིགས་པ་དང་། སློ་སྤྱོད་གི་གཏོང་བའི་
དམིགས་པ་བྱེད་པ་ལྟར་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ནས་དཔུལ་ཁམས་པའི་འཕྲལ་གྱི་སྤྱག་
བསྐྲལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྲལ་ཞི་བར་བྱས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྲལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཚུང་དུ་
སོང་སྟེ་དགོ་བའི་སློ་སྤྱོད་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཡི་དྲགས་དང་། གཙོ་བོ་དུད་འགྲོར་ཆོས་
རབ་ཏུ་ནས་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་སྤྱེས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་དོར་གྱི་གནས་ཤེས་ཏེ།
ནས་རྒྱན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་བསམ་སློ་གཏོང་ཚུལ་ལྟར་དེ་དག་གི་རྒྱན་
གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པའི་རིགས་ནས་སེལ་ཞིང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྟ་བ་
དང་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་སྤྱེས། དེས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་སྤྱིང་རྩེའི་སློ་སྤྱེས། བྱང་ཚུབ་གྱི་
སེམས་ཀྱང་སྤྱེས་ནས་དེ་དག་གི་རྒྱན་ལ་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྤྱེས་ན་
ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་ཡིན་
བསམ་པའི་ཐོག་ནས་དགའ་བ་སློམ། དེ་ནས་ཆད་མེད་བཞི་བསློམ། དེ་ཡང་ད་ལྟ་
མོས་པ་ཙམ་ཡིན། ད་ལྟ་བར་དུ་གང་གིས་ལན་ནམ་ཞེ་ན། སེམས་ཆགས་སྤང་
ཕྱོགས་རིས་སུ་སོང་བས་ལན་འདུག་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ཆད་མེད་བཞི་བསློམ་པ་

ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་ས་འདོན་ལྟ་བུ་ཡིན། དེའི་མཐུག་ཏུ་རང་ཉིད་ཐུབ་པའི་
དབང་པོར་གསལ་བ་དེ་ཉིད་རིམ་བཞིན་འོད་ལྷ་བྱ་བ་དང་། ཡང་ན་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་
ཏེ་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྒྱུ་འདོན་དུ་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་
ཀྱི་དམིགས་བ་བྱས་ན། སྟོན་བ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་དེ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡི་
དམ་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་རྗེས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
ནས་སྟོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་དཔལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་
བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར། སྟོད་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གསལ་བ་དེ་བཅུད་དཔལ་དོ་རྗེ་
འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བ་ལ་ཐིམ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཐིམ། རང་ཡང་སྤྱད་དང་
སྟོད་ནས་འོད་དུ་ལྷ་ནས་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལ་ཐིམ། རྩྭ་གི་ཞབས་ཀྱི་ཏ་ལ་ཐིམ། ཏ་ཏའི་
མགོ་བོ་ལ་ཐིམ། མགོ་ལྷ་ཆེས་ལ། ལྷ་ཆེས་ཐིག་ལེ། ཐིག་ལེ་ན་ད། ན་ད་ཡང་མི་
དམིགས་པའི་སྟོང་སྤངས་བྱས་ནས་སྤྱད་རིམ་གྱི་དམིགས་བ་རྣམས་བྱས་ཏེ་འཆི་བ་
ཆོས་སྐྱེའི་ལམ་འཁྱེར་བྱས། དེ་ནས་ལོངས་སྤྱང་ལྷ་ས་པའི་ཐོག་ནས་དཔལ་དོ་རྗེ་
འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བཞེངས། དེ་ཡང་དཔལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་པར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་། དཔལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
པར་གསལ་བ་དེ་ལོངས་སྐྱེ་ཡིན་བསམ་བ་བྱས། དེ་ནས་དེའི་གནས་གསུམ་ལ་ཨོ་
ཨྲུ་རྩྭ་གི་འབྲུ་གསུམ་བཀོད་ནས། དེ་ནི་སྐལ་སྐྱེ་དཔལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་
སོང་བསམ་བ་བཅས་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན།

དེ་ནས་བྱིན་རྒྱབས་བྱ་བ་ནི། ཨོ་ཨྲུ་རྩྭ། རོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ནང་མཆོད་
དང་མཆོད་རྩས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་རྩས་བྱིན་རྒྱབས་བྱ་

བཤོ།

ཆོག་གསུམ་ཞིང་གསལ་འདེབས་སོགས།

བཞི་བ་ཆོག་གསུམ་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་ལ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལྷ་ལམ་
ཡངས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་རང་ཉིད་དཔལ་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་
གསལ་བ་དེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉམས་སྟོན་སྤྱབ་ན་ཡག་པོ་ཡོད། ཡང་ལྷ་མ་ཡི་དམ་
རང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟས་ནས་ལྷ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་བ་ལྷ་བྱ་བསམ་
སྟོབྱེད་ཀྱི་ ཡང་ན་ལྷ་མ་དང་རང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བའི་མོས་པ་
ཤུགས་ཆེན་པོས་སེམས་དགའ་སྟོབྱེད་ཀྱི་ལྷ་དང་ ཡང་ན་སེམས་ལ་སྟོབས་པ་དང་
རེ་བ་སྐྱབས་ནས་སེམས་འཁོལ་བ་ལྷ་བྱའི་ཐོག་ནས་བདེ་ཆེན་ཀྱི་ཉམས་སྟོན་སྤྱབ་
ན་དེ་ལྷ་རྩིན། དེས་ང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་བསམ་པ་དང་ ང་བསོད་ནམས་ཆེན་
པོ་ཡིན་བསམ་པའི་ང་དེ་གང་དུ་ཡོད་མེད་བསམ་སྟོབྱེད་ དེ་ནས་ང་རང་བཞིན་
མེད་པར་བསམ་སྟོབྱེད་ནས་ང་རང་བཞིན་གྱི་མེད་པ་བསམ་སྟོབྱེད་འཁོར་བའི་སྐབས་
ང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་ཡང་བཏགས་ཅིང་དབྱེད་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་
པ། མདོར་ན་ལོངས་སྟོད་པ་པོའི་བདག་དང་ ལོངས་སྟེད་བྱའི་ཕུང་སོགས་ཀྱིས་
འདུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོལ་སྟངས་ལྷ་རྩིན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་གཏན་
ནས་མེད་ཐག་ཆོད་རེད་བསམ་པའི་ཐག་བཅད། དེ་ལྷ་བྱའི་བདེ་ཉམས་སྟེས་བཞིན་
པའི་ངང་ནས། སྟོང་པ་དེས་པའི་སྟོང་དེ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྷ་
བྱའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་མཁུན་གྱི་ནམ་མཁར་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་
སུ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཡལ་ག་བདུན་ནས། ཡང་ན་དབུས་ཀྱི་སྟོང་པོའི་སྟོང་དུ་

སེང་ཁྱི་དང་། བད་རིམ་བཅུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཁྱི། དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་མ་སྒོ་བཟང་ཐུབ་
དབང་དོན་རྗེ་འཆང་དམ་ཆེག་པ་ཕྱི་ལ་རོ་བོ་རིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་
རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲ་བའི་སྟེང་དུ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ། དེའི་ཐུགས་
ཀར་ཉི་མའི་གདན་ལ་དོན་རྗེ་འཆང་ཡུམ་བཅས། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་རེ་འཛིན་
སེམས་དཔའ་སྤྱི་དང་སྤྱི་གང་རུང་སྤྱར་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་སེམས་དཔའ་བཞི་བཅེགས་
སུ་ཡོད་པ། ཉམ་རྒྱན་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཕྱི་སྒྲ་མ་
སྒོ་བཟང་ཐུབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ། དེའི་
ཐུགས་ཀར་དོན་རྗེ་འཆང་བཅས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་
ཞེས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སྤྱར་ན་བཞི་
བཅེགས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། དེའི་མཐའ་སྐོར་དུ་སྒྲ་བརྒྱད་གཡས་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་རྒྱ་ད་
དང་། གཡོན་དུ་ཟབ་མོ་ལྟ་རྒྱད། བད་རིམ་བཅུ་གཅིག་པའི་འདབ་མ་བཞིའི་སྟེང་གི་
བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་དང་གྲེ་དོར། ཡང་ན་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་
བཅས་དང་། སྒྲ་མ་སྒོ་བཟང་ཐུབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་གི་དབྱའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་མ་སྟེ་ལྟར་སྟེ་
ནས་ཕྱོགས་བཞི་ལ་བཞི་དང་། དབུས་སུ་ནམ་རྒྱན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
བཀོད་པ་ནི་དགའ་ལྡན་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བརྒྱད་རིམ་དེ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་གསལ་
བཏབ། དེ་རྣམས་རོ་བོ་སྒྲ་མ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་འཇམ་དབྱངས་ཁོ་ནར་
གསལ་བཏབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་རིམ་བར་ཡི་དམ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཉན་རང་ཆོས་སྤྱང་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་པ་བཅས་འདི་
ལྟར་ཡིན།

དེ་ནས་དེ་དག་གི་གནས་གསུམ་དུ་འབྱུག་གསུམ་གྱིས་མཚན་བར་བྱས་ནས།
རང་བཞིན་གནས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྱན་དངས་དབྱེར་མེད་བརྟན་བར་
འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་མིན་པར། རང་བཞིན་གནས་ནས་བསྐྱོམས་པ་དང་
འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྱན་དངས་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཅུང་ཟད་བདེ་བ་
ཡོད། དེ་ལྟར་སྤྱན་འདྲེན་གྱི་ཆོག་རྣམས་བཏོན། དེ་ནས་སྤྲུགས་རྣམས་ཀྱང་བཏོན་
ནས། རོལ་རྩྱུ་བོ་རྟོལ་ ཞེས་དགྲུག་གཞུག་བཅིངས་བརྟེན་བྱས་པ་བཅས་འདི་འདྲ་
ཞིག་ཡིན།

ལྷ་པ་གསལ་གསུང་གི་གནས་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆོལ་དང་བཅས་པ་
འབྲུལ་བ་ལ། ཞེས་པ་ལྟར་ཐོག་མར་བྲུག་འཆོལ་བ་ནི། གཙོ་བོ་ལྷ་མའི་སྤྱི་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་བཞིན་ལྷ་མ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་། སྤྱི་
སྟེང་ངོ་བོ་དང་། ཆོས་སྟེང་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་བྲུག་འཆོལ་བ་དང་། དེ་ནས་སྤྱབས་
གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་བྲུག་འཆོལ་བ། དེ་ནས་སྤྱབས་ལུལ་ཅ་
གསུམ་ལྟ་ཆོགས་ལོངས་ལ་བྲུག་འཆོལ་བ་བཅས་ནི་བྲུག་འཆོལ་བའི་ཡན་ལག་
ཡིན། དེ་རྗེས་མཚོད་པ་འབྲུལ་བ་ནི།

སྤྱབས་མགོན་རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་འཁོར་བཅས་ལ། །

སྤྱ་ཆོགས་མཚོད་སྤྱན་རྒྱ་མཚོ་འབྲུལ་བ་ནི། །

ཞེས་སོགས་མཚོད་པ་འབྲུལ་ལུལ་དེ་དང་། དེ་ནས་ཉེར་སྟོན། ལྷ་བཞི། མེ་རྟོག་
བདུག་སྟོས། ལྷ་དགས་ལ། རྗེ་ཆབ། རོལ་མོ་བཅས་འབྲུལ་བ་རྣམས་ཡིན།

བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱའི་སྤྱིང་བཞི་ལྟན་པོར་བཅས། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་འབྲུལ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་མཆོད་ལ་བྱི་ཡི་མཆོད་དང་།
ནང་གི་མཆོད། གསང་བའི་མཆོད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་བཅས་ཡོད་པ་ལས། བྱི་
ཡི་མཆོད་ནི་ཁ་སང་ཞུས་པ་ལྟར་ཆོས་བྱ་སོ་བདུན་མཁའ་ཆོས་བྱ་ཉེར་ལྔ་མ་བཅས་
དང་། མཆོད་གངས་གསོག་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་བྱ་དབྱུས་དང་། བྱོགས་བཞི།
ཉི་མ་དང་ཆུ་བ་བཅས་ཆོས་བྱ་བདུན་བྱེད་ལ། མཆོད་འབྲུལ་སྤངས་ཀྱང་ལག་ངར་
ཀྱིས་བྱིས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་པར་བྱིས་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲེག་སྤྲེག་
དག་པའམ་བྱིར་ཐོན་སོང་བསམ་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་དང་། གཡོན་སྒྲོར་དུ་བསྒྲོར་
སྐབས་བྱིན་ཆུབས་ནང་དུ་འཇུག་པའི་མོས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་རྗེས་མཆོད་
ཀྱི་ཆོས་བྱ་བཀོད་དགོས། ནམ་རྒྱུན་བྱོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་
ཞེས་བརྗོད་སྐབས་རང་བྱོགས་སུ་བཅི་བ་སྟེ། རྒྱལ་མཆོན་ཡོད་ས་དེ་མདུན་ལ་
བཅིས་པ་ཡིན། ཆོགས་གསོག་སྐབས་ཀྱི་མཆོད་ཀྱི་ཤར་དེ་པར་བཀོད་པ་དང་།
དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཚུར་ཞུ་སྐབས་མདུན་ཚུར་སྟོན་དགོས་པ་དེ་ལྟར་
ཡིན།

ནང་གི་མཆོད་བྱེད་སྐབས། བཀ་ཆེན་ལྷོ་བཟང་ཆོས་རྒྱུན་ཀྱིས།

བགས་པ་རབ་མཛེས་གསེར་ཀྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་། །

ཐུག་ཆེན་བདུད་ཅིང་རྒྱལ་མཆོག་ཆག་བཏབ། །

ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་མཆོད་ཀྱི་སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་སྤྲན་ལ་དམིགས་ནས་
འབྲུལ་བ་ཡིན། ཀྱུ་ས་ལིའའི་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱུ་ལུས་དབྱུས་
བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ནམ་རྩལ་དུ་ལྟ་བ་དང་།

རྒྱུ་སེམས་ཅམ་གྱི་རོལ་བར་ལྟ་བ། རང་བཞིན་མེད་བར་ལྟ་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་ནས་
མཇུག་འབྲུལ་བ་ཡིན། དེ་རྗེས།

དངོས་བཤམས་ཡིད་སྦྱུལ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཚོའི་རོགས། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱི་བུ་མ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་བ་ཡིན། རང་གསང་
དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་བ་ནི།

གྲུར་གྲུམ་མདངས་ལྷན་བཟང་སོའི་བྲི་བན་ཅན། །

ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་གསང་དབང་ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་
བ་ནི།

ཡིད་འོང་ལང་ཆོའི་དཔལ་འཛིན་བྱག་ཏུ་བཞིའི། །

སོགས་དང་། དེ་རྗེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོག་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་བ་ནི།

སྒྲིབ་བྲལ་ལྷན་སྒྲིམ་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །

ཞེས་སོགས་ཡིན། དེ་རྗེས་སྒྲིབ་བའི་མཆོད་བའི་ཚུལ་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་སྒྲིམ་བ་སྒྲེ་བྱང་སྒྲིམ་བཟུང་བའི་ཆོག་དང་། སྒྲགས་སྒྲིམ་བཟུང་བའི་ཆོག་
བཏོན་བ་ནམས་ནི་སྒྲིབ་བའི་མཆོད་བའི་ཚུལ་ཡིན།

དེ་ནས་བཤམས་བ་ནི། ལྷུང་བཤམས་བཏོན་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཕྱག་འཆོལ་
བདེ་ན་ཕྱག་གསོག་བ་དང་། སྒྲོན་འགྲོ་ཕྱག་ཆེན་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་མཁན་ཡིན་ན།
ཕྱག་འབྲུམ་བསགས་དགོས་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལྷུང་བཤམས་དང་འབྲེལ་ནས་ཕྱག་
གསོག་བ་དང་། དེའི་སྟེང་སྒྲན་ཡང་བསྒྲན་བ་བཅས་བྱེད་སྒོལ་ཡོད། དེ་ལྟར་
བཤམས་བའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ ཆོས་འཁོར་

བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བའི་ཡན་ལག ཟུངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་
ཡན་ལག དེ་ནས་བསྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་བཅས་རིམ་བར་གནང་དགོས་པ་བཅས་ཁ་
སང་འདི་བར་གྲུབ་པ་ཡིན།

གསོལ་བ་འདེབས་པ།

དེ་ནས་ལག་ན་རྩོམ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས།

སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་བཟུང་། །

སྒྱུ་ནི་ནམ་ཡང་བཟུང་མི་བྲ། །

ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་འཕྲོག། །

སྒྱུ་ནམས་བཟུང་ན་དངོས་མི་འགྲུབ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་མའི་སྒྱུ་རྩོག་གི་སྒོ་ཡེ་མ་ཤོར་བ་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་བླ་
ཤེས་ཡང་ཡང་བསྐྱེན་ནས། དེ་ལ་ས་བཅད་བྱེ་ན། དད་གྲུས་གྱི་གསོལ་བ་འདེབས་
པ་ལ། བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་པའི་པན་ཡོན་དང་། མ་བསྐྱེན་པའི་ཉེས་དམིགས་
བསམས་ནས་དམིགས་བརྩེ་མའི་གསོལ་བ་འདེབས་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བསམ་
པའི་སྒྱོ་ནས་དད་པ་སྦྱངས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཀའ་བློན་རྩོམ་བྱེད་ཀྱིས་བྱེད་
གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བྱུང་བར་དུ་ཕུར་ཚུགས་གསོལ་
འདེབས་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་བཞི་ལེན་པ་བཅས་ཡིན། དེ་ལ་དང་པོ་བསྐྱེན་པའི་
པན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པའི་སྒྱོ་ནས་དམིགས་བརྩེ་མའི་
གསོལ་བ་འདེབས་བྱེད་པ་དེ་ལ། རྒྱ་མ་བསྐྱེན་པའི་པན་ཡོན། མ་བསྐྱེན་པའི་ཉེས་
དམིགས་རྣམས་མདོ་རྒྱུད་དམ་པའི་གསུང་བཟོས་བཞིན་ལེགས་པར་བསམ། ཞེས་

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཉེ་བ་སོགས་ནས་རྒྱན་ལམ་རིམ་
དམར་ཁིད་ཁག་གི་ནང་དུ་པན་ཡོན་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་སྟོང་པོ་བསྟུས་ན།

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན།

ལྷ་མ་ཞེས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ནི། ལམ་གཙའི་སྐབས་སུ་ཁྱེས་པ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་
ལྷ་མ་སྟེ། སྐྱེས་སུ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་སྟགས་རྒྱད་སྦྱངས་ནས་
རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ལྷ་མ་དེ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ས་ལ་ཁྲིད་མཁན་
ཆགས་ཡོད། དེས་ན་སྟོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་གྱི་ས་ལ་ཁྲིད་མཁན་དེ་རང་
ལ་གཉེན་ཉེ་དྲ་དང་། དཔོན་འབངས། རོགས་མགོན་སྐབས་འཇུག་གནང་མཁན་རི་
ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འཁྲིད་པའི་ལམ་སྟོན་
མཁན་ནི་ལྷ་མ་ལས་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན། དེས་ན་ལྷ་མ་བསྟེན་ན་ལམ་སང་ལམ་
སྟོན་རྒྱ་མ་བྱུང་དུང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ས་ལ་འགོ་སྟངས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་བསམ་
པའི་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་དང་། གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་བདག་བས་གཞན་གཅེས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཞེས་ན་བར་ཐོས་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་
གྱིས་བག་ཆགས་ཤིག་འཛོག་གི་ཡོད། དེས་ན་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་སྟོས་ཅི་དགོས།
རྟོགས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤིག་འཛོག་པའི་འགོ་
ཆུགས་ཀྱི་ཡོད་པས་ལྷ་མ་བསྟེན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་
རྣམས་དབྱེས་པར་འགྱུར་བ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་
འཕང་བརྟེས་པ་དེ་ཐོག་མར་བདག་བས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
སྟགས་བསྐྱེད། དེ་ནས་བར་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་དང་། སྟོབ་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་

ན་ཆོགས་གསོག་བཞིན་པ་དང། མི་སྒྲོབ་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ཆེ་ཆོགས་བསགས་
ཟིན་པ་བཅས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མཛད་ཟིན་པ་ཆགས་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས།

སྒྲོབ་བྱེད་ཐུགས་ཟླ་གོམས་ལས་དེས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུགས་ཟླ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་
ཡིན། སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱོད་སྒྲོལ་གིས་མཛད་པའི་ཆད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་
ལས།

ཆད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་ས། །

ཞེས་པ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་ཟླ་
ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བཟང་པོ་བསྐྱེད་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
པའས། འཆང་རྒྱ་བཞིན་ས། འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་བཅས་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་
ཀྱིས་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ལས་དགོངས་རྒྱ་གཞན་ཅི་ཡང་
མེད། རང་རང་ཆོ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་གྲས་ཤིག་ཆགས་
ཡོད། རང་གིས་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོའས། དགེ་བའི་སྒོ་ཞིག་སྒྲེས་ནས་ད་ལྟ་
བར་འགྲོ་མ་སྤྱོད་ཞིང། བསམ་མ་སྤྱོད་པའི་དོན་དག་གསར་བ་རྣམ་མཁུན་ཀྱི་ས་ལ་
འགྲོ་བའི་བསམ་པ་ཞིག་འཁོར་ན་རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་གནད་ཅིག་ལོས་ཡིན།

སྒྲོབ་མར་བཅེ་བ་ཡོད་པའི་དགེ་ཆུན་ཞིག་ཡིན་ན། སྒྲོབ་མ་དེས་སྒྲོབ་སྤྱོད་ལ་
དོ་སྣང་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ན་དགེ་ཆུན་དེ་དགའ་པོ་བྱེད་པ་དང། བ་མ་བུ་སྤྲུག་ལ་
བཅེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་བུ་སྤྲུག་རང་མགོ་ཐོན་ན་པ་མ་དགའ་པོ་བྱེད་པ་ལྟར་རྒྱལ་

བ་སྐས་དང་བཅས་བ་རྣམས་ཀྱིས་ང་རང་ཚོ་ཐེ་བའི་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱུགས་བསྐྱེད། བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཆོགས་
བསགས། མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པའམ། འཆང་རྒྱ་བཞིན་པ་
འདི་འབྲ་ཞིག་ཡིན་པས་ང་རང་ཚོའི་སློང་གི་བའི་ཕྱོགས་ལ་འགོ་བ་ཞིག་བྱུང་ན།
རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་རྒྱ་མད་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་
ཉེ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་དགེས་པར་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྣམས་བསམ་
དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པའི་སློན་ས་ངས་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་པ་
དེ་དངོས་གནས་དོན་དང་ལྡན་པ་བྱུང་འདུག རོར་མི་འདུག དགོས་དོན་ཆེན་པོ་སྤྱུབ་
འདུག་བསམ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས།

བཞེས་གཉེན་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས།

བཞེས་གཉེན་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བསྟེན་ཚུལ་ལོག་པའི་ཉེས་
དམིགས་གཉིས་ལས། སྤྱིར་སློབ་མ་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་དང་ཐག་རེ་ཉེར་འགོ་བ་ལས་སྡོག་སྟེ་ཐག་རེ་རིང་དུ་འགོ་བ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད། ཉོན་མོངས་ནི་རང་བྱུགས་ཀྱིས་སྦྱེས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་དང་དུ་སྦངས་པ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འཇམ་སྒྲིང་འདིའི་སྟེང་ཉོན་མོངས་ལ་སྦྱོན་དུ་ལྟ་མཁན་དང་། ཉོན་
མོངས་སྦྱོན་དུ་མི་ལྟ་བར་དང་དུ་ལེན་མཁན་བསྟར་ན་བྱི་མ་མང་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་
ཡིན། ད་དུང་དང་དོད་བྱེད་མཁན་དེ་འབྲ་ཡོང་གི་ཡོད། ང་རྒྱལ་དང་། ཐག་དོག་
འབྲན་སེམས། ཉམ་པ། འདོད་ཆགས། གཞན་ལ་མཐོང་རྒྱུད་པ་བཅས་བྱུང་ན།
མི་དེ་འཛོན་པོ་རེད་ཅེས་བསྟོད་དེ་ཉོན་མོངས་དང་དུ་ལེན་གྱི་ཡོད། ད་དུང་གཡོ་སྤྱོད་

དང་། ཁ་ཞེ་མི་མཚུངས་པ་བྱས་ན་མི་དེ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བརྗོད་དེ་སྒྲུབ་
དོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་ཀྱི་འདུག།

སེམས་འདུལ་དགོས་ལ། སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་
བྱེད་དགོས་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྐྱོན་མཁན་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
མཁན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་མེད། དེས་ན་སྒྲུབ་མ་བསྐྱེན་
ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐག་རྗེ་རིང་དུ་འགྲོ་བ་ལས་མེད་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་
ཡིན།

མཐུར་དུ་བལྟས་ནས་དབྱུལ་བར་འགྲོ། །

ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལས་གསུངས་པ་ལྷན་ཉོན་མོངས་དང་དུ་སྒྲུབ་ཤིང་།
ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དཔལ་དང་རྒྱན་ལ་བཙུག་པའི་དབང་གིས་ཐོན་པའི་ཉེས་
སྒྲོད་ནམས་ཀྱང་ད་དུང་འཛོན་ཐང་དང་དཔལ་ལྷོད་ཀྱི་གསུ་སུ་བལྟས་ཏེ། འདི་ལྷན་མ་
སྒྲིད་པར་རང་སྤང་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྤང་བ། ལོ་རྒྱུ་ཀྱི་ནང་དུ་འང་མི་ཉེས་ཅན་
འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བྱས་པ་
ལས་གཞན་གང་ཡང་མིན། དེས་ན་རྒྱལ་བ་མི་དབྱེས་པའི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་ཡོང་གི་ཡོད།
དེས་མཆོན་པའི་སྒྲུབ་མ་བསྐྱེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡོང་བ་ཡིན།

བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་ཚུལ་ལོག་པའི་ཉེས་དམིགས།

བསྐྱེན་ཚུལ་ལོག་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། སྒྲུབ་པ་བརྒྱས་སྒྲོད་ལྷན་ན་རྒྱལ་བ་
ཀུན་ལ་བརྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཁོ་སེམས་སྐྱེས་ན་དེའི་སྐྱད་ཅིག་མའི་
བྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱེད་པར་གནས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲོད་དགོས་པ་སོགས་

དང་། ཐབས་སྤྱད་ཤོས་གཅིག་ནི། ཆེ་འདིའི་སྒྲ་མར་བརྟན་སྟོང་ཤོར་ན། ཆེ་རབས་
ཕྱི་མ་རྣམས་སྤྱུ་ཆད་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་མི་འཕྲད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་འགོ་བས་ཏ་ཅང་གྲོང་
ཆེན་པོ་རག་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་བསམ་པའི་སྟོན་ན། བྱད་པར་དུ། ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་
གྱི་མཚན་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ངན་འགྲོའི་འདྲིལ་པ་འཕྲོག་ཅིང་། རྟན་པ་ཅམ་གྱིས་
འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་མེལ་བ། གསོལ་བ་བཏབ་ན་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་
སྒྲུབ་ཏུ་སྟོལ་བར་མཛད་པའི་སྐྱབས་གནས་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་
འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསམས་ལ། དེ་ས་གཞན་ན་མེད་པའི་སྟོ་བཞུགས་བཅས་ཏེ་
གཏུང་ཤུགས་བྲག་པོས། དམིགས་བརྩེ་མ་སོགས་གྱིས་གསོལ་བ་གང་མང་བཏབ་
པའི་མཐར། ཞེས་འདིའི་ཐད་དུ་ཕྱག་ཆེན་གསོལ་འདེབས་གསུང་སྟོལ་ཞིག་ཡོད་པ་
ལྟར་སྐབས་འདིར་འདོན་ན་ཡག་པོ་འདུག་ལ། ཆོག་དེ་ཏ་ཅང་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཡིན། ཡང་དམིགས་བརྩེ་མའི་གོང་དེར་གསོལ་འདེབས་ལམ་མཆོག་སྟོ་འབྲེད་
འདོན་པའི་ཕྱག་སྟོལ་ཞིག་གྲང་ཡོད་པ་ཡིན།

དམིགས་བརྩེ་མའི་སྟོན་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།

དེ་བས་དངོས་གཞི་དམིགས་བརྩེ་མ་འདོན་སྐབས། དམིགས་བརྩེ་མ་དགྲ་སྟོར་
ཞེས་པ་དེ་ཆགས་པ་ཡིན།

དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་ལྟར་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་། །

དམིགས་མེད་བརྩེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྤྱན་རས་གཟིགས། །

བྱི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །

བདུད་དབྱང་མ་ལུས་འདྲོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག །

གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་སློབ་ཐབས་གྲགས། །
སྐབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ལ། །
སློབ་གསུམ་གྲུས་པའི་སློན་སྒྲ་གསོལ་བ་འདེབས། །
རང་གཞན་སྤྱིན་ཅིང་གོལ་བར་བྱིན་གྱིས་སློབས། །
མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྦྱུལ་ཏུ་གསོལ།
ཞེས་རྩ་བ་དམིགས་བརྩེ་མ་བཞི་སྟོར་དེ་ནི་མཉམ་མེད་རེད་མཉམ་བ་ཆེན་པོར་
ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསོལ་འདེབས་སུ་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་།
དམིགས་མེད་བརྩེ་བའི་གཉེར་ཆེན་སྤྱན་རས་གཟིགས། །
དེ་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །
གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་རེད་མཉམ་བ། །
གཞོན་ཏུ་སློབ་གྲོས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
ཞེས་ཇི་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པ་ཡིན། ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཇི་བཙུན་རེད་
མཉམ་བ་ཆེན་པོར་གསོལ་འདེབས་དེ་མཛད་སྐབས། རེད་མཉམ་བས་དེ་ཁྱོད་རང་
ལ་འོས་པ་འདུག་ཅེས། གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་རེད་མཉམ་བ། །གཞོན་
ཏུ་སློབ་གྲོས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ཉིད། གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཙོང་ཁ་བ། །སློ་
བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པར་ཆོག་སྐྱུར་གནང་ནས་ཇི་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསོལ་འདེབས་སུ་བསྐྱུར་གནང་བ་ཞིག་ཡིན།
ཆོས་ཇི་རེད་མཉམ་བ་ནི་བསྟན་པ་ལ་ཏ་ཅང་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཇི་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་ཡང་ཉ་ཅང་བཀའ་ངེན་ཆེན་པོ་ཡིན། མ་གཞི་མེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་
གཞོན་ཀྱའི་དུས་ནས་དབྱུ་མའི་ལྟ་བར་བག་ཆགས་སད་པ་ཞིག་ཡིན། ཕྱིའི་རྒྱུན་
གཙོ་བོ་གཅིག་ནི་མེ་རེད་མདའ་བའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཁམས་ཁུལ་རིས་མེད་
ཀྱི་སྒྲ་མ་ཞིག་གིས། ཆོས་མེ་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཀྱུ་སྒྲོ་བློས་ཀྱིས་དབྱུ་མའི་ལྟ་བར་
དམིགས་བསལ་ཐུགས་སྦྱང་གནང་ནས། རེད་མདའ་བའི་སྐྱེ་དུས་སམ་རེད་མདའ་
བའི་སྐྱེ་ངེན་ལས་དེ་ནས་བཟུང་འགྲོན་དབྱུ་མ། སྒོན་ན་དབྱུ་མ། ལྟ་ན་དབྱུ་མ། བསམ་
ན་དབྱུ་མ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ཐུག་དཔེའི་ནང་བཀོད་འདུག་པ་ནི་བདེན་
པ་ཡིན། རེད་མདའ་བའི་སྐྱེ་དུས་སུ་གཞི་ནས་དབྱུ་མའི་ལྟ་བར་ཐུགས་སྦྱང་ཆེན་
པོས་དར་བྱུང་བྱུགས་ཆེ་བྱུང་འདུག་ ཁོང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་འདུག།

དེས་ན་མེ་རིན་པོ་ཆེ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བར་ཐུགས་སྦྱང་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་
རྒྱུན་གཅིག་ནི་ཆོས་མེ་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཀྱུ་སྒྲོ་བློས་ཀྱིས་གནང་ཡོད། མེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོའི་དབྱུ་མའི་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་ས་ཡང་རེད་མདའ་བ་གཙོ་བོ་ཞིག་རེད་
འདུག། འོན་ཀྱང་སྒྲོ་འདོགས་མཐའ་དག་གཙོད་ས་ནི་མེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
ཀྱི་མན་ངག་གནང་བ་བཞིན་བཅད་པ་ཡིན། མེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་མེ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་འདི་ལྟར་གསུངས་ཡོད། ཁྱོད་རང་གི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བའི་སྒྲོ་
འདོགས་གཙོད་ས་ལེགས་ཤོས་ནི་རེད་མདའ་བ་རེད་འདུག། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཀྱིས་
ཀྱང་མི་ལྡང་བར་གཙོ་བོ་གཞུང་ལུགས་ཁག་ལ་ལྟ་དགོས་ཞེས་དང་། མེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གདམས་ངག་དང་སྒྲོམ་ཆོག་གི་ཚུལ་དུ་མཛོད་
བསྐྱུས་རེ་གསུང་གི་ཡོད་པ་ཡིན། མེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དེ་མི་གོ་ལགས་ཞེས་ཞུ་

སྐབས། ཆོགས་གསོག་སྤྱི་བ་སྤྱོད་དང་། རྒྱ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། གཞུང་ཆེན་གྱི་
ཕྱག་དཔེ་རྣམས་ལྟ་དགོས་ཞེས་དེ་དག་གསུམ་འཛོམས་བྱུང་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་
པར་བྱེད་གྱིས་ལྟ་བརྟེན་གས་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྟོན་ནས་སྟོབ་གཉེར་གནང་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་འོལ་ཁ་
ཆོས་ལུང་བཅས་སུ་མཐུམ་དང་ཕྱག་འབུམ་སོགས་བསགས་སྤྱང་རྒྱ་ཆེར་གནང་
ཡོད། ཆོས་སྤྱིངས་སུ་མཆོན་ལམ་དུ།

རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ཡབ་སྤྱི་གཙོ་འཁོར་ལྔ། །

ཟབ་མོ་ཉིན་འབྱུང་གཏམ་གྱིས་བཟོ་བ་མཛད། །

དེ་ཡི་ནང་ནས་དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། །

རྒྱ་དཔེས་བྱིན་བརྒྱབས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འཁུངས། །

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་རྗེའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་ལས་རྗེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་དཔལ་མགོན་
འཕགས་པ་སྤྱོད་དང་། ཨ་རྒྱ་དེ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོར་ནས་ཡབ་སྤྱི་དེ་དག་
གིས། ཟབ་མོ་ཉིན་འབྱུང་གཏམ་གྱིས་བཟོ་བ་མཛད་པའི་མཆོན་ལམ་ཞིག་བྱང་བ་
དང་། དེའི་ནང་ནས་དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་པེད་དགོངས་པའི་སྤྱོད་མཛོག་
སྟོ་སངས་ཞིག་གིས་བརྒྱ་ལྔ་ཉིད་ཕྱག་དཔེ་ཞིག་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དབུ་ཐོག་
ཏུ་བཞག་ནས་བྱིན་བརྒྱབས་གནང་བའི་མཆོན་མ་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན། དེའི་བྱི་ཉིན་བརྒྱ་
ལྔ་ཉིད་ཕྱག་དཔེ་ཞིག་གྱང་འབུལ་མཁན་བྱང་ཞིང་། ཅམ་རྒྱན་གསུང་རྒྱན་ལ་བརྒྱ་
ལྔ་ཉིད་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་པས།

གཤམ་ཉེ་བྱུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །

བྱུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པའི་ཆོག་འདིའི་སྐབས་སུ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ངེས་པ་འབྲོངས་ནས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དུ་ཤར་ཞིང་། རྟེན་འབྱུང་སྟོང་
པར་ཤར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་ལས།

ནམ་ཞིག་ངེས་འདོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །

རྟེན་འབྱེལ་མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཅན་ཉིད་ནས། །

ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འདྲིན་སྦངས་ཀྱང་ཞིག་ན། །

དེ་ཆེ་ལྟ་བའི་དབྱུང་པ་རྫོགས་པ་ལགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་དེར་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་སྒྲ་མ་ཞིག་རེད་འདུག་ལ། ཐོག་མར་ཆོས་རྗེ་རེད་མདའ་
བ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསོལ་འདེབས་སུ་ཚུམ་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་
རེད་མདའ་བས་ཆོག་བསྐྱར་གནང་སྟེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་ཚུར་གནང་བ་བཅས་དེ་ལྟ་
བུའི་མཁས་བྱ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་གཉིས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའམ་ཐུགས་སྟོན་མཚམས་སྟོར་གནང་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཞིག་
ཡིན་སྟབས། ཆོག་འདི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཐོག་
ལ།

བདུད་དབྱུང་མ་ལུས་འདྲོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག །

ཅེས་པ་ནི་སྤུས་ཁ་སྟོན་གནང་བ་ཡིན་ནས། གང་ལྟར་གཞན་ཞིག་གིས་ཁ་སྟོན་

གནང་ཉྱེ་དེ་ལྟར་དམིགས་བཅེ་མ་ལྟ་སྒྲོར་ཆགས་པ་དང་། དེ་མེས་དེ་དག་གི་སྟེང་ཏུ་
ཁ་སྒོན་ཅུང་ཟད་རེ་བརྒྱབ་ནས་རྒྱས་ལོས་ནི་དམིགས་བཅེ་མ་དགུ་སྒྲོར་དེ་ཡིན།
སྦྱིར་བཏང་བྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད། ཉན་ཡོན་ཉན་དེ་ལྟར། གསང་བ་ལྟག་པའི་ལྟ་
དང་ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་ཅེས།

དམིགས་མེད་བཅེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྦྱན་རས་གཟིགས། །

བྱི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །

བདུད་དབྱང་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག །

ཅེས་པའི་རྒྱུ་པ་གསུམ་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཁྱེན་བཅེ་རྒྱས་གསུམ་
གྱི་ཡོན་ཉན་མཚུངས་པ་རེད་ཅེས་མཚུངས་པར་བལྟས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
ནི་བྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན།

དམིགས་མེད་བཅེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྦྱན་རས་གཟིགས། །

བྱི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །

བདུད་དབྱང་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག །

དེ་ལྟར་སྦྱན་རས་གཟིགས་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། གསང་
བདག་ལྷག་ན་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་མཁྱེན་བཅེ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཉན་གང་ཞིག་ཡོད་
པ་དེ་རྣམས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་ཡོད་ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་གསོལ་འདེབས་
བྱེད་པ་ནི་ཉན་ཡོན་ཉན་དེ་ལྟར་གྱི་སྒྲོན་པ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན། ཡང་།

དམིགས་མེད་བཅེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྦྱན་རས་གཟིགས། །

བྱི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །

བདུད་དབྱེར་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག །

ཅེས་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དེ་དོན་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་རིགས་གསུམ་
མགོན་པོའི་རྣམ་སྤྱུལ་ཏེ། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ཞིག་ཡིན་
ཞེས་ཐག་བཅད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་བ་ནི། གསང་བ་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་འོ་བོ་
དབྱེར་མེད་གྱི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་བ་དེ་ཡིན། གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་
དམིགས་བཅེ་མའི་སྒོ་ནས་འཇམ་དབྱངས་གྱི་ཆོས་སྐྱོར་ནང་ཡོད་པ་ལྟར།

མ་དག་འཁྱུད་དང་མི་ཤེས་བསལ། །

སྤྱི་ཡིས་ཆེ་དང་གསུང་གིས་གསལ། །

ས་བོན་སྤྱར་ལ་ཕྱག་མཆན་ཟབ། །

སྒྲེགས་བམ་རལ་གྱི་སྒྲེགས་རལ་གྱིས། །

འཆད་དང་ཚོད་དང་ཚོམ་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམིགས་སྐྱོར་དེ་རྣམས་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད།

ཤེས་རབ་སྦྱབ་སྐྱོར་གྱི་དམིགས་རྣམས།

མ་གཞི་སྤྱད་རྒྱུད་ལུགས་གྱི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མའི་སྐབས་
སྤྱི་འདི་རྣམས་དམིགས་སྐྱོར་བྱས་ཤིང་། ཤེས་རབ་སྦྱབ་སྐྱོར་གྱི་དམིགས་སྐྱོར་འདི་
རྣམས་ཡིན། འདི་ནི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ང་རང་ཆོས་ཀྱང་ངེས་པར་
བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

མ་དག་འཁྱུད་དང་མི་ཤེས་བསལ། །

ཞེས་འཇམ་མགོན་སྒྲ་མ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲ་མ་སྒོ་བཟང་སྤྱབ་དབང་དོན་རྗེ་

འཆང་གི་ཐུགས་ཀར་སྐབས་འདིར་འཇམ་དབྱངས་འིག་གསལ་བཏབ། ཡང་ན་དོ་
ཇི་འཆང་དེ་ཉིད་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱར་བ་དང་། ཡང་ན་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བཟང་
ཐུབ་དབང་དོ་ཇི་འཆང་གི་གནས་གསུམ་ལ་འཇམ་དབྱངས་རིགས་གསུམ་བསམ་
སྒྲོ་བཏང་ཡང་པལ་ཆེར་འགྲིགས་བ་ཡིན།

ཡང་ན་དོ་ཇི་འཆང་དང་བཅས་ཡོད་བཞིན་པའི་ཐོག་ལ་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བཟང་ཐུབ་
དབང་དོ་ཇི་འཆང་གི་སྤྱི་བོར་སྐྱུན་རས་གཟིགས། མགྲིན་པར་འཇམ་དབྱངས།
ཐུགས་ཀར་ཐུག་དོར་བཅས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ཡང་འགྲིགས་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་
འཇམ་དབྱངས་གསལ་བཏབ་པའི་ཐོག་ནས་ཕྱོན་ལ་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱངས་བྱེད་
བ་དང་། མདོར་ན་ནང་བ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ཡག་པོ་ཞིག་ཉམས་ལེན་བྱེད་བ་ལ་
སེམས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་དགོས་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བ་ནས་སེལ་
དགོས་བ་ཡིན། ཟུང་འཇུག་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་མཁན་ཞིག་གིས་ལོག་རྟོག་དེ་
རྣམས་འགོག་བ་ཙམ་མིན་པར་རྣམ་རྟོག་སྤྱི་མོ་དེ་དག་ཀྱང་འགོག་དགོས་བ་ཡིན།
རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་སྐྱེ་མདོག་འགག་དགོས་ཤིང་། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཡང་
འགག་དགོས་བ་ཡིན། སྒོ་བ་དཔོན་སྤྱི་བྱང་གི་ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ།
སྤང་བ་སྤང་གསུམ་མ་དག་བར་དུ་མགོ་དང་། ཀྱང་ལག་སྤྱིན་བ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་
པའི་བསྐྱལ་བ་ནས་བསྐྱལ་བར་བསྐྱབ་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་
ཐུབ་ཅིང་།

སྤང་བ་རྣམ་གསུམ་དག་བས་ནི། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐེ་ཆོམ་མེད། །

ཀུན་ལ་སྟོམས་མཛད་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བྲད་པར་ཞིག་ཏུ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན། གོང་གི་གསལ་
འདེབས་ཀྱི་དབྱར་ཡང་། རྒྱལ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡབ་ཅེས་གསུངས་པ་
ནི་འདི་ལྟར་ཡིན།

ᠭᠠᠨ

མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚཱ་རབ་རྟ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པའི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས་ཤིང་། དེས་ཤུགས་
བརྒྱབ་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཤེས་རབ་སྤེལ་དགོས་པ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་
འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དེའི་བྱིན་རླབས་འཕྲུག་
པའི་ཐོག་ནས་ཚཱ་རབ་རྟ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་འཕེལ་སྐྱབས་དེ་ནི་ཤེས་རབ་
འཆལ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཆགས་ཀྱི་མེད།

ནས་རྒྱན་བསོད་ནམས་ཀྱིས་རྒྱབ་མ་ཁྱོག་པའི་ཤེས་རབ་རིགས་གཅིག་ནི།
 ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཞེས་པ་དེར་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ནི་འཇ་རྒྱ་མོད་པོ་ཆགས་པ་དང་།
 དེའི་ཐོག་ནས་རང་ཤེད་དང་འབྲེལ་ནས་གང་སར་ང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་
 དང་། རང་གིས་མ་ཤེས་པ་དང་མ་མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་དང་དེ་མེད་
 ཅེས་ཐག་བཅད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཅ་
 བའི་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ་དབྱེད་པ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། རོན་ཀྱང་དབྱེད་པ་
 བྱེད་སྤངས་མཐར་ཐུག་ནི་རང་ཤེད་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོང་སྐབས། དེ་མིན་ཞེས་དང་།
 དེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཆོག་ཆོག་ཏུ་ཡོད་པ། མཐར་གཏུགས་སྐབས་ང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མི་
 འདུག་ཅེས་པ་དེ་ལས། ལྷ་སྐྱབ་ཡལ་སྲས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱའི་མཐའ་རྒྱ་དཔྱིད་
 པའི་རིགས་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་ནས་ཐག་བཅད་མེད། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་
 རིགས་གཅིག་ནི་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཞེས་པ་དེར་འགྲོ་གི་ཡོད། རིགས་གཞན་ཞིག་
 ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རིགས་པ་ཞེས་སྒྲོག་བྱར་བོར་གནས་ཤིང་།
 རང་ཤེད་མི་བྱེད་མཁན། སྤྱི་མ་རྒྱུད་ཡིན་ཡང་ཡིན་ཆད་ལ་ལགས་སོ་ཞེས་མི་བརྗོད་

པར་དབྱེད་པ་བྱེད་མཁན་དེ་ལང་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་དེ་སྐྱབ་
གི་ཡོད།

དེས་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ། ཚོས་རྣམ་ཏུ་རྣམ་
འབྱེད་གི་ཤེས་རབ་རྒྱས་དགོས་པ་ཡིན། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གི་ཤེས་རབ་མ་
སྐྱེས་པ་སྐྱེས། སྐྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེས་དགོས་ཀྱི་འདུག དེའི་དོན་དུ་སྐྱ་མ་རྩོ་
རྩོ་འཆང་གི་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་བདག་ལ་སྦྱེས་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སྙིང་
ཁོང་རུས་པའི་གཉིང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱ་མ་སྐྱོ་བཟང་ཐུབ་
དབང་རྩོ་རྩོ་འཆང་གི་སྤྲུགས་ཀར་རམ་མཁྱིན་པ་གང་རུང་དུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
གསལ་བཏབ་སྟེ། དེའི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་རལ་གྱི་ཞིག་བྱུང་བ་བསམ་སྟོབ་བཏང་ཡང་
ལག་སོ་ཡོད། དེ་ཡང་རྩེའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་ལས།

འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་རྩོ་བཙུན་སྐྱ་མ་ཡི། །

སྤྲུགས་ཀར་ཤེས་རབ་རལ་གྱིས་འབྲེལ་བ་ལས། །

ཐག་མེད་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱན་སྤྲུགས་ཀར་ཞུགས། །

སྙན་སྐྱེས་བདེ་བའི་ཉིང་འཛིན་བཟང་སོ་འཁྱུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩོ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་གཟིགས་སྤང་མང་དུ་བྱུང་བ་
ལས་མཚན་ལམ་གཅིག་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན། དེ་ཡང་རྩོ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
ཀྱི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་རལ་གྱི་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། རལ་གྱིའི་རྩོ་མོ་རང་གི་སྙིང་གར་ཞུགས་
ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱན་བྱུང་ནས་ཐོག་མར་མ་དག་པ་འཁྱུད་པ་དང་། བདུད་ཅིའི་རྒྱ་
འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་བྱུང་ནས་མི་ཤེས་པའི་སྤྲན་པ་བསམ། དེ་ནས་ཡང་བདུད་

ཅིའི་རྒྱན་བྱང་སྟེ་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་སྤྲ་རབ་རྣམས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱ་ཤ་སྟག་
གསལ་ཞིང་བལྟས་ནས་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་དང་། འོད་དང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་སྤྲ་རབ་
རྣམས་ཨྲ་ལི་ཀྲ་ལི་དང་། ཨ་ར་བ་ཅ། དམིགས་བཅེ་མ་ལྟ་བུའི་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པར་
བྱང་བ་དེས་ཤེས་རབ་གསལ་བ་དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ས་བོན་རྩིའ་ཡིག་
གི་རྣམ་པར་བྱང་སྟེ་ཤེས་རབ་སྤྱར་བ་དང་། དེ་ནས་ཕྱག་མཆན་གྱི་རྣམ་པར་བྱང་བ་
རྣམས་ཤེས་རབ་ཟབ་པ། རྒྱལ་སྤྲ་རབ་ནས་སློགས་བཅ་གྱི་རྣམ་པར་བྱང་སྟེ་འཆད་
པའི་ཤེས་རབ། རལ་གྱི་འཇམ་པར་བྱང་ནས་རྩོད་པའི་ཤེས་རབ། སློགས་རལ་ལྟར་
ཅིག་པའི་རྣམ་པར་བྱང་ནས་རྩོམ་པའི་ཤེས་རབ་བཅས།

མ་དག་འཁྱུད་དང་མི་ཤེས་བསལ། །

སྐྱ་ཡིས་ཆེ་དང་གསུང་གིས་གསལ། །

ས་བོན་སྤྱར་ལ་ཕྱག་མཆན་ཟབ། །

སློགས་བཅ་རལ་གྱི་སློགས་རལ་གྱིས། །

འཆད་དང་རྩོད་དང་རྩོམ་པའོ། །

ཞེས་བ་ལྟར་གྱི་སློན་སྐྱབ་སློར་གྱི་དམིགས་བ་དེ་རྣམས་ཁྱེད་དགོས། དེ་
ནས་འཇིགས་ཁྱེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐོག་ལ་ཞེ་ཁྱོ་སྐྱབ་ཕྱགས་ཀྱི་བསམ་སློ་གཏོང་
སྐབས་འདི་བསམ་སློ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། སྤྲ་བརྒྱད་ཕྱགས་ཀྱི་དགའ་ལྡན་ལྟ་
བརྒྱུ་མའི་སློན་སྐྱབ་དམིགས་བཅེ་མ་འདོན་ཡང་འདི་བསམ་སློ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན།
འདི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག གཞན་ཡང་།

ཞེ་བ་དཀར་པོ་པད་དཀར་འཇིན། །

ཞེས་སོགས་འཇམ་དབྱེར་གྱི་ཚུལ་སྐྱོད་ནང་གསུངས་པ་ལྟར་ནི་རྒྱུ་མ་དབང་
དང་། དག་པོ་མཛོན་སྐྱོད་ཀྱི་ལས་བསྐྱུ་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
དམིགས་བརྟེན་མཉམ་གསལ་འདེབས་བྱས་ནས་མཐར་ཇེ་བཅུན་འཇམ་དབང་
དབྱེར་གྱི་ཐུགས་ཀའི་རལ་གྱི་དེ་རང་ལ་ཐེམ་ཞིང་། མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་བསྐྱུ་
ན་རྟེན་ཡིག་གསོག་དགོས་ལ། ཡང་སྐྱབས་འདིར་ཨ་ར་པ་ཅ་བགང་ཡང་ཡག་པོ་
ཡོད། རས་རྒྱན་སྒྲ་རྒྱུད་ཀྱི་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མཉམ་མཉམས་གྱི་དམིགས་བརྟེན་མཉམ་
མཐར་གང་སྐྱོ་མ་འདོན་གྱི་ཡོད། གང་སྐྱོ་མ་ཡང་བསྐྱོད་པ་བྱིན་སྐྱབས་ཅན་ཞིག་
ཡིན། གང་སྐྱོ་མ་ཆར་གསུམ་དང་། ལ། བདུན་ལྟ་བུ་བཏོན་རྗེས་ཨ་ར་པ་ཅ་བགངས་
གསོག་བྱས། དེ་ནས་ཤེས་རབ་སྐྱབ་སྐྱོར་གྱི་དམིགས་བརྟེན་སྐྱབས་ལང་བསྐྱུར་ཐེངས་
གཅིག་བྱས། དེ་ནས་མཐར་མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་སྐྱབ་སྐྱབས། རྟེན་ཡིག་བརྒྱ་ཅ་
གཅིག་གཉིས་གསུམ་ལྟ་བུ་དབྱུགས་ཐེངས་གཅིག་ལ་བགངས་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་
མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་བསྐྱུ་ན་དེས་ཉན་ཉན་པན་ཐོགས་ཡོད། ང་རང་ལོ་ན་གཞོན་
པའི་སྐྱབས་ཤེས་རབ་སྐྱབ་སྐྱོར་གྱི་དམིགས་བརྟེན་བསམ་སྐྱོ་གཏོང་སྐྱབས། སལ་
ཆེར་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་ཅུང་ཐད་དག་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུའི་ཆོར་བ་ཞིག་སྐྱབས་དེ་
དུས་ནས་བྱུང་། ཉན་ཉན་པན་གྱི་འདུག

ཡོན་ཏན་དང་བཞིན་པའི་སྐྱོན་སྐྱོན་གསོལ་བ་འདེབས་པ།

ཡང་འདི་ལྟར་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ།

དེ་ནས་ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་སྐྱོན་སྐྱོན་དད་པ་སྦྱང་བ་ལ། ཐོག་མར་ཐེག་པ་ཆེ་
ཅུང་སྐྱགས་དང་བཅས་པར་གསུང་གི་ཡོད་པས། ཐེག་པ་ཅུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བ་སྦྱ་

མིའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ཉན་ཐོས་ཐྱེ་བའི་སྐབས་ནས་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་མང་གཞི་ཆགས་ཡོད་པས། འདུལ་བའི་བརྟན་
མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཚུལ་བསམ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ནི།

འདུལ་བའི་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སློན་ནས་གསོལ་བ་
འདེབས་པ།

ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །

མང་ཐོས་ཞོར་བུའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཏམས། །

ཞེས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཤུག་ཡོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ཚུལ་
ཁྲིམས་ལྷན་ཞིང་འདུལ་བའི་ཆོག་ཤེས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མང་
ཐོས་ཚུལ་ལྷན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་དང་།

རུར་སླིག་འཛིན་པ་བྱབ་དབང་གཉིས་པའི་རྩེ། །

གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་རུར་སླིག་འཛིན་པ་བྱབ་དབང་གཉིས་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་གནས་
བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་གང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཞེས་སོ། །

དེ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་
བསམ་ནས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་འདེབས་བྱེད་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱལ་ལས།

བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། །

ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བཙོན་བཅས་ལུང་གིས་བྱུག། །

དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྤྲུལ་མཁས་ལྷན། །

བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་སྟོ་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཆོས་བཅུ་དང་ལྔ་ན་བའི་ཡིན།

ཐེག་ཆེན་སྤྱན་མིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྟོན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་
བ།

དེ་ཡང་།

གང་དང་ལྔ་ན་བའི་བར་གཤེགས་པའི་ལམ། །

སྟོན་པར་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་ལྔ་བ། །

མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཆོབ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། །

ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་དང་ལྔ་ན་བ་མ་ལུས་ཤིང་། ལུས་
པ་མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཆོབ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ནོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དོན་ཐེག་པའི་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྟོན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་
བ།

དེ་ནས་གསང་ལྔ་གས་དོན་ཐེག་པའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ན་བའི་སྟོ་
ནས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། སྒྲ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས།

བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་སྟོ་གྲོས་ལྔ། །

བཟོད་ལྔ་དང་ལ་གཡོ་སྟུ་མེད། །

སྐྱུང་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཤེས། །

སྒྲིང་བཅེ་ལྷན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་མཁས། །

དེ་ཉིད་བཅུ་ཉི་ཡོངས་སུ་ཤེས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་བྱང་ཞེས་བཞི་བཅུ་སྐྱུང་གཉིས་ཏེ། བར་གི་དེ་ཉིད་
བཅུ་དང་། ཕྱི་ཡི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཞེས་བ་དེ་ཡིན། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་ལྷན་པའི་སྒྲོན་ས་
གསོལ་བ་འདེབས་བཞི།

སྒྲོ་གསུམ་ལེགས་བསྐྱེད་སྒྲོ་ཆེན་བཅོད་ལྷན་དང་། །

གཡོ་དང་སྒྲུ་མེད་སྐྱུང་དང་རྒྱུད་ཤེས་ཤིང་། །

དེ་ཉིད་བཅུ་བྱང་གི་དང་འཆད་མཁས་པའི། །

རྡོ་རྗེ་འཇིན་པའི་གཙོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱུང་ལ་མཁས་པ་སོགས་
ཕྱི་ཡི་དེ་ཉིད་བཅུ་དང་། ཕྱིར་ལྟོག་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསང་
བའི་དེ་ཉིད་བཅུ་བཅས་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་འཇིན་པའི་
གཙོ་བོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཞེས་དང་། ཞེས་འདུལ་བ་དང་ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་བ་
དང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒྲོ་མའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོན་ས་གསོལ་བ་གདག་

བཀའ་འཇིག་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་སྒྲོན་ས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།

དེ་ནས། བཀའ་འཇིག་རྗེས་བྱན་ཀྱི་སྒྲོན་ས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དེ་ལ། ཕྱི་པར་
ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་བཞི།

སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་བྱོན་པས་མ་བྱུལ་བའི། །

མ་རུངས་འདུལ་དཀའི་སྟེགས་དུས་འགྲོ་བ་ལ། །

བདེ་གཤེགས་ལམ་བཟང་ཇི་བཞིན་སྟོན་བ་ཡི། །

སྐྱབས་མགོན་སྤྲུགས་ཇི་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལམ་བཟང་ཞེས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་ལ་
སྐྱར་བ་དང་། མདོར་ན་ཟབ་རྒྱས་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་དང་།
བྱམས་འཇམ་དབྱངས་བཅས་ནས་བརྒྱད་པའི་ཟབ་རྒྱས་གྱི་ལམ་བཟང་ཇི་བཞིན་
སྟོན་བ་ཡི། བཀའ་བློན་ཅན་གྱི་སྐྱབས་མགོན་སྤྲུགས་ཇི་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
ཞེས་བདག་ཅག་རྣམས་གྱི་སྐྱབས་དང་། མགོན་དང་། དབྱང་གཉེན་ཉེ་ དེ་ཡང་རྟེན་
འབྲེལ་བསྟོད་བ་ལས།

ཨེ་མའོ་སྟོན་བ་ཨེ་མའོ་སྐྱབས། །

ཨེ་མའོ་སྐྱ་མཚོག་ཨེ་མའོ་མགོན། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལེགས་གསུངས་པའི། །

སྟོན་བ་དེ་ལ་བདག་ཕྱག་འཚོལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་དང་། མགོན་དང་། དབྱང་གཉེན་
ལྷ་ན་མེད་པ། བདག་ཅག་རྣམས་གྱི་འདི་དང་བྱི་མ་བར་དོ་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་
སྤྲུག་གང་གི་སྐྱབས་སུ་ཡང་སྐྱབས་གནས་ཁུ་ཡུལ་གཅིག་ཕྱི་ཡིན་པས་སྐྱབས་
མགོན་ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུགས་ཇི་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་།

སངས་རྒྱས་གངས་མེད་བྱོན་པས་མ་སྤུལ་བའི། །

ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཐོག་མ་མེད། མདོར་ན་ནམ་ཤེས་ལ་ཐོག་མ་འཛོག་
 རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་། རྣམ་ཤེས་ལ་ཐོག་མ་མེད་སྟབས་སེམས་ཅན་ལའང་ཐོག་མ་
 མེད། གང་ཟག་གང་དུ་གདགས་པའི་གཞི་ཤེས་པའི་རྒྱན་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན།
 གདགས་གཞི་ཤེས་པའི་རྒྱན་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་
 ལ་ཡང་ཐོག་མ་འཛོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན། ང་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་སེམས་ཅན་ལའང་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ལའང་ཐོག་མ་
 འཛོག་མི་སྟབ་པ་ཡིན། དེ་གང་ལགས་ཤེ་ན། ཆོས་ཉིད་རེད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པ་
 ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་ཁྱོད་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་གཞན་ལས་
 རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ང་ཆོར་ལས་འབྲེལ་ཆེ་བ་ཡོད། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སྟེ་མཆོག་
 གི་སྐུ་ལ་སྐུའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་འཛམ་གླིང་དུ་ཕེབས་པའི་སྟོན་པ་བཙམ་ལྟ་
 འདས་ནི་ང་རང་ཆོར་སངས་རྒྱས་གཞན་ལས་བཀའ་ཤིན་དང་ལས་འབྲེལ་ཆེ་བ་
 ཡོད། སངས་རྒྱས་གངས་མེད་སྤར་ཁྱོན་ཟེན་གྲང་དེ་དག་གིས་མ་དུལ་ཞིང་། དེ་དག་
 གི་ཞབས་ཟེན་པ་དང་རྗེས་སྟེ་བ་བྱུང་ནས་ལམ་སྟེ་ཞིག་ཟེན་ཡོད་ཆེ་དག་ཐོང་འདི་
 ལས་དྲག་ཅམ་ཡོང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱུང་མེད། དེས་ན་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་
 ལས་ལྟག་པའི་བཀའ་ཤིན་དང་། སྟོས་ལྟ་བུ་ལ་ལས་ལྟག་པའི་བཀའ་ཤིན་ཆེ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

ཕྱིར་ར་རང་ཆོ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟབ་པའི་བསྟན་པ་མ་རུ་བ་གོང་དུ་སྟེམ་ནས་ལྟ་
 སྟབ་པའི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྟོན་པ་བཅོམ་སྟན་པ་དཔལ་གྱི་ཆོས་
 པའོར་བསྐྱོར་ནས་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ན་ཡོ་ཉེས་སྟོར་དུག་བསྟུ་

ལྷག་ཙམ་ཕྱིན་པ་དེའི་རིང་། མི་རབས་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྟོན་པའི་བསྟན་པར་
ལྷགས་པ་དང་། ལྷགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་མཁན་
གི་མཁས་ཤིང་བྱུང་བའི་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་མང་པོ་བྱོན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཚོས་དེ་
དག་གི་ཞབས་ཟིན་ནས་ལམ་སྟེ་ཟིན་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་མེད། དེས་ན།

སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་བྱོན་པས་མ་སྤུལ་བའི། །

མ་རུངས་འདུལ་དཀའི་སྤྱིགས་དུས་འགོ་བ་ལ། །

བདེ་གཤེགས་ལམ་བཟང་ཅི་བཞིན་སྟོན་པ་ཡི། །

སྐབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡང་།

ཐུབ་པའི་ཉི་མ་དུས་ཀྱིས་ཀུབ་གྱུར་ཏེ། །

མགོན་སྐབས་མེད་པའི་འགོ་བ་མང་པོ་ལ། །

རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཉི་བར་སྐབས་མཛད་པའི། །

སྐབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཐུགས་འབྱོངས་པོའི་གསུང་མཛད་ལས།

སྟོན་པ་འདིག་ཏེན་མིག་ནི་ཟུམ་གྱུར་ཅིང་། །

དཔང་གྱུར་སྟེ་བོ་པལ་ཆེར་ཟད་པ་ན། །

དེ་ཉིད་མ་མཐོང་རང་དགར་གྱུར་པ་ཡི། །

ངན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་དགྲགས་སོ། །

རང་བྱུང་རང་བྱུང་བསྟན་པ་གཅེས་འཛིན་རྣམས། །
མཆོག་ཏུ་ཞིར་གཤེགས་འགྲོ་མགོན་མེད་པ་ན། །
འདོམས་མེད་ཡོན་ཏན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །
འི་མས་དགའ་མགུར་དེར་སང་འདི་ན་སྦྱོད། །
དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་དག་གི་བསྟན་པ་ནི། །
སྒྲོག་མར་སྒྲོག་ཕྱིན་འབྲ་དང་འི་མ་རྣམས། །
སྒྲོབས་དང་ལྷན་པའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི། །
ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་གྱིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་འཛིག་ཏེན་གྱི་མིག་ཟུམ་ཞིང་། དཔང་དུ་གྱུར་
པའི་སྒྲུ་བོ་རྣམས་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཤུགས་ཆེར་
འཕེལ་ཡོང་སྐབས། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་འདི་སྒྲོག་མར་སྒྲོག་ཕྱིན་པ་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་
སྒྲེབས་པས། ཉོན་མོངས་ལ་ཉེས་དམིགས་དང་དགར་བལྟ་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་ན།
དེར་སྐབས་གཟབ་ནན་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ངོ་མཆར་བ་ཞིག་རེད་འདུག
ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་གྱིས། །

ཞེས་པ་ནི་ང་རང་ཆོར་གསུང་གི་ཡོད། འདི་ལྟར་ང་རང་ཆོས་བསམ་སྒོ་བཏང་
ཆེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གི་སྤྱག་དང་། འབྲས་
སྤྱག་དང་། ས་ཡ་མང་པོ་སྤྲོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་ཡོད། སྟོན་པ་ལྟ་
རན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་གཏད་རབས་བདུན་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་མང་པོ་
སྤྲོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་ཡོད། ལྷག་པར་ཁྱ་སྒྲུབ་ཡབ་སྤྲས་དང་།

ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད། བྱ་བ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་ལ་སོགས་མཁས་པ་དང་བྱ་བ་པའི་དབང་
བྱུག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེ་རྣམས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པའི་དོན་མཛད་
ཡོད་ཀྱང་རང་རང་ཆོས་དེ་དག་གི་ཞབས་ཟེན་སྟབས་མེད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ནས་དུས་ད་ལྟ་
བར་ལོ་ངོ་སྟོང་ལྷག་ལྷག་གི་རིང་ལ་ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྐྱེས་བུ་
མང་དུ་བྱུང་ཡོད་ལ། བྱ་བ་པ་བརྟེས་པའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་རང་རང་ཆོས་དེ་
དག་གིས་ཞབས་པ་ཟེན་པ་དང་། ད་ལྟ་དུས་ངན་སྟོགས་པའི་དུས་སུ་བྱ་བ་པའི་ཉི་མ་
དུས་གྱིས་ཀུབ་པར་གྱུར་ཏེ། མགོན་སྐྱབས་མེད་པའི་འགྲོ་བ་སྐྱབས་མེད་མགོན་
མེད་འདི་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྩ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ངོ་སྟོང་
གནང་མཁན་ནི། རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པས་ཉ་ཅང་རྩ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེས་ན་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས། ལྷ་མའི་བ་སྤྱིའི་ཁྱད་གཅིག་མཆོག་།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས། །

གང་གི་བ་སྤྱིའི་བུ་ག་གཅིག་ཅེས་ཡང་། །

བདག་ཅག་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་ལེགས་བསྐྱུགས་པའི། །

སྐབས་མགོན་སྐྱབས་མེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་མ་མཚོན་ན་རྒྱལ་བ་སྤྱིའི་བཅས་མཚོན་པ་ལ་འགྲོ་བ་
དང་། ལྷ་མ་ལོགས་སུ་བཞག་ནས་མཚོན་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྱིའི་བཅས་གཞན་ཞིག་
བཙུག་ནས་བསྟན་ན་རྒྱལ་བ་སྤྱིའི་བཅས་དབྱེས་པའི་མཚོན་པར་མི་འགྲོ་བར་མ་

ཟད་མཆོད་པའི་པན་ཡོན་ཡང་ཁག་པོ་ཡིན། དེས་ན་སྒྲུ་མ་མཆོད་ན་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་ལ་མཆོད་པའི་པན་ཡོན་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་
བཀའ་ངེན་ཅན་དུ་བསམ་ནས་སྐྱབས་མགོན་སྤྲུགས་མེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
ཞེས་སོ། །

ཕྱིའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།

བདེ་གཤེགས་སྐུ་གསུམ་རྒྱུ་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི། །

ཐབས་མཁས་སྐུ་འབྱུང་དུ་བའི་འཛོལ་གསལ་ས། །

ཐ་མལ་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་འདྲེན་མཛད་པའི། །

སྐྱབས་མགོན་སྤྲུགས་མེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ར་རང་ཚོ་དུས་སྤྱི་གསལ་ལ། བསོད་ནམས་དམན་པ་འདི་
ལྟ་བུའི་སྐྱབས་སྐུ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པའི་སྤྲུགས་མེའི་ཕྱོད་སྐྱབས་གདུལ་བུའི་
རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་ལ་གདུལ་བུར་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྐབ་མཁན་ཞིག་དགོས་
ཞིང་། དེ་ནི་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་རང་གི་སྒྲུ་མ་དེའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་
དང་བཅས་པའི་འཕྲིན་ལས་གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེལ་དགོས་པས་ཆོགས་སྐུ་བཅད་
པ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན།

སྒྲོ་ན་དུས་གྱི་སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་རྣམས། །

ད་དུས་སྐུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ན། །

ཁས་ལེན་ཅམ་མིན་པར་བསམ་ཤེས་ན། །

ཆད་ལྷན་གྱི་སྒྲུ་མའི་ཐོག་དུ་འཛོལ་ས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དངོས་གནས་རེད་འདུག རྒྱལ་བ་ཤུལ་ཐུབ་པ་དང་། རྒྱ་
སྐབ་ཡབ་སྐུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཨེ་མཛད་ཅེ་ན་
མཛད་ཅིང་། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་དོན་མཛད་ཀྱི་ཡོད་ན། ང་རང་ཚོ་བཙུག་ལྟ་
འདས་ལ་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐབ་ལ་འད་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
པ་ཡིན། དད་པ་བྱེད་མཁན་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་དགོས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ།
དད་པ་མི་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་དོན་མཛད་པར་འདོད་ཀྱང་མཛད་ཡུལ་ཞིག་མེད།
བཙུག་ལྟ་འདས་དང་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐབ་ལ་ལོག་ལྟ་བུ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ། བཙུག་
འདས་དང་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐབ་ཀྱིས་གནང་རྒྱ་དེ་ཅམ་མེད། ང་རང་ཚོ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་
པར་བཙུག་ལྟ་འདས་དང་། མགོན་པོ་རྒྱ་སྐབ་ལ་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་མ་ཟད།
ཞེན་ཁོག་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ནས་རྩེ་ཟེད་དགོངས་པ་བཞེས་
དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷན་སྐྱབ་རྒྱ་མངའ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་
གི་དོན་ཞིག་མཛད་ཀྱི་ཡོད་ན།

ཁས་ལེན་ཅམ་མིན་པར་བསམ་ཤེས་ན། །

ཚད་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མཉམ་ཐོག་རྒྱ་འདྲོམས། །

ཞེས་རང་ལ་དངོས་སུ་སྒྲ་དོར་དང་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་མཁན་ནི་སྒྲ་མ་དེ་
ལས་འགྲོ་ས་གཞན་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་ནས་ཕྱི་
རྒྱས་སུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རོལ་བ་ཐ་མལ་
པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱས་སུ།

ནང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ས་གསལ་བ་འདེབས་ཚུལ།

ཁྱོད་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡན་ལག་རྣམས། །
བདེ་ག་ཤེགས་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་སེམས་དབའ་དང་། །
ཁྱོ་བོའི་དབང་པོའི་རང་བཞིན་མཆོག་གསུམ་གྱི། །
བདག་ཉིད་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
ཞེས་གསུངས་བ་དེ་ཡིན། ལྷ་ལ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུར་བ་དེ་ཡིན།
གསང་བའི་ཡོན་ཏྲན་བརྗོད་བའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།
དེ་ནས་ལོངས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུར་བ་ནི།
ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་རོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི། །
དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་བདག་ཉིད་དེ། །
རིགས་བརྒྱའི་བྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཇིན་པའི་གཙོ། །
བྱང་འབྱུག་དང་པོའི་མགོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་སྐྱབས་རྒྱུ་ལ་པོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲ་མ་གདུང་འབོད་
ལས།

རིགས་བརྒྱ་རིགས་ལྷ་རིགས་གསུམ། །
རི་སྟེང་སྒྲོ་ཡང་སྒྲ་མ། །
དེ་ཀུན་གང་དུ་བསྐྱུ་བའི། །
བྱབ་བདག་ཉིད་ཀྱང་སྒྲ་མ། །
ཞེས་གསུངས་བ་དེ་ཡིན། རིགས་བརྒྱ་དང་། རིགས་ལྷ། རིགས་གསུམ་བཅས་
དང་། ལྷ་དང་སྒྲེ་བཞི་ཡི་ལྷ་ཆོགས་སོགས་རྣམ་གངས་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་

ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་སྒོ་བཟང་ཐུབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་གིས་སྒྲུལ་ཞིང་དེས་ཁྲབ་པ་དང་།
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུལ་གཞི་མཐར་ཐུག་ནི་སྒྲ་མ་སྒོ་བཟང་ཐུབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་
ཡིན།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།

དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་སྒྲ་མ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུལ་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་ནི།

སྒྲིབ་མེད་ལྷན་སྒྲེས་དགའ་བའི་རོལ་པ་དང་། །

དབྱེར་མེད་བརྟན་གཡོ་ཀྱན་ཁྲབ་ཀྱན་གྱི་བདག །

ཐོག་མ་མཐའ་བྲལ་ཀྱན་བཟང་དོན་དམ་གྱི། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དངོས་ཁྲོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

སྒྲིབ་མེད་ལྷན་སྒྲེས་དགའ་བའི་རོལ་པ་ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་
སྒྱུར་བ་དང་། དབྱེར་མེད་བརྟན་གཡོ་ཀྱན་ཁྲབ་ཀྱན་གྱི་བདག ཅེས་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་
ལ་སྒྱུར་བ་གཅིག་ཡོད་ལ། ཡང་གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལ་
སྒྱུར་ནས། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་
ནམ་འགྲུང་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཚུལ་ཞིག་ཡོད། འདི་དག་གི་བཤད་པ་རྫོགས་ཆེན་
གྱི་གཞུང་ནང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན། གཞི་དང་གཞི་སྤང་ཞེས་པ་གཉིས་ལས།
གཞི་ཞེས་པ་ནི་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་དང་། དེ་ལས་ཤར་བ་ནམས་ལ་གཞི་སྤང་
ཞེས་སྒྱུར་བ་འདི་ནི་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཆོག་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད་འདུག།

ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ནི། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་བྲལ་བ། སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞི་དང་། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞི་བཅས་ནི་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་ཞེས་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཡིན། དོན་དམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དངོས་ཁྲིད་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོག་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཕྱག་ཆེན་
དང་། རྫོགས་ཆེན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བཅས་གནད་འགག་ཆང་མ་
འདིའི་སྟེང་དུ་བབས་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། འདིའི་སྟེང་དུ་གསུང་སྐབས་ཕྱག་ཆེན་
དང་། རྫོགས་ཆེན། རྒྱུད་གསུམ་གསུང་བའི་སྐབས་ཀྱི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་
བཅས་ཆང་མ་གཉེན་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགོངས་
པ་བཞེས་ཀྱི་ཡོད། མདོ་སྔགས་ཐུན་མོང་གི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལ་གསུང་གི་མེད། མདོ་
སྔགས་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལ་གསུང་སྟངས་ཅུང་ཟད་མི་
འདྲ་བ་ཡོད། ཞེས་སྤྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། འདི་ནི་བཀའ་ངེན་དྲན་པའི་སློན་ནས་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་ཡིན།

སྤྱང་ཆུགས་གསོལ་འདེབས།

དེ་ནས་སྤྱང་ཆུགས་གསོལ་འདེབས་ནི། ཁྱད་པར་དུ། ཁྱོད་ནི་ཟླ་མ་ཁྱོད་ནི་ཡི་
དམ་ཁྱོད་ནི་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྟོང་སྟེ། །དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ཁྱོད་
མིན་སྐབས་གཞན་མི་འཁོལ་བས། །འདི་དང་བར་དོ་སྤྱི་མའི་མཐར་ཡང་སྔགས་རྗེའི་
ལྷགས་ཀྱས་བཟུང་མཛོད་ལ། །སྤིད་ཞིའི་འདིགས་སྟོལ་དངོས་བྱུང་ཀུན་སྟོལ་གཏན་
ཀྱི་གྲོགས་མཛོད་བར་གཅོད་སྤངས། །ཞེས་པའི་ཆོག་ནི་སྤྱང་ཆུགས་གསོལ་
འདེབས་ཡིན། ཟླ་མ་རྫོ་རྗེ་འཆང་ཁྱོད་ཉིད་ཟླ་དོར་གནས་སྟོན་མཁན་ཀྱི་ཟླ་མ་དང་།

ཕྱིན་ཆེན་པོ་མཁན་མཁན་ཁྱེད་ཡིན་ལ། དེས་གྲུབ་སྒྲོལ་མཁན་གྱི་ཡི་དམ་ཡང་ཁྱེད་
ཉིད་ཡིན། འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་མཁན་དང་གྲོགས་ཁྱེད་མཁན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་ཡང་ཁྱེད་
ཉིད་ཡིན། བར་ཆད་སྤང་མཁན་གྱི་ཆོས་སྒྲོང་ཡང་ཁྱེད་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུང་གི་
ཡོད། དེས་ན་དེད་གི་སྐབས་སུ་ཆོད་ལྡན་གྱི་ལྷ་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་
རྒྱལ་བའི་ས་ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆོང་མར་གོ་བ་
ཆགས་ཤིང་། ལམ་དེ་ལ་ཞུགས་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པས། དུས་དྲན་སྤང་བཟུང་
སྟེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱོད་མིན་པ་གཞན་སུ་གཅིག་གྱང་སྐབས་ཞུ་ས་མེད་
ཅས་བརྗོད་པ་ཡིན།

སྤྱི་ཞེའི་འཛིགས་སྒྲོལ་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་དོར་གྱི་གནས་དང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་
ལམ་མཐའ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་གོ་བརྟེན་སྤྱད་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱིན་ཆེན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་སྤྱི་ཞེའི་འཛིགས་སྒྲོལ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁྱོད་ནི་ཡི་དམ་
ཀུན་འདུས་ཡིན་པས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དེས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་སྦྱལ་ཏུ་
གསོལ། ལྷ་མ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཁྱོད་མཁའ་འགྲོ་ཀུན་འདུས་ཡིན་པས་གཏན་གྱི་གྲོགས་
མཛོད་ཅིག་ ལྷ་མ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཁྱོད་ཆོས་སྒྲོང་ཀུན་འདུས་ཡིན་པས་ཕྱི་ནང་གི་བར་
གཅོད་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དབང་བཞི་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།

དེ་ནས་དབང་བཞི་ཕྱིན་ཆེན་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །

ལྷ་མའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ལས། །

བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐེང་ག་གསུམ། །

རིམ་གྱིས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་རྒྱན་བྱང་སྟེ་རང་གི་སྤྱི་བོར་ཐེམ་པས་ལུས་ཀྱི་
དྲི་མ་དག་ཅིང་བུམ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། འོད་ཟེར་དམར་པོའི་རྒྱན་བྱང་ནས་རང་གི་
མགོན་པ་ལ་ཐེམ་པས་དག་གི་དྲི་མ་དག་ཅིང་གསང་དབང་ཐོབ། དེ་ནས་འོད་ཟེར་
སྟོན་པོའི་རྒྱན་བྱང་སྟེ་རང་གི་སྤྱིང་གར་ཐེམ་པས་ཡིད་ཀྱི་དྲི་མ་དག་ཅིང་ཤེར་དབང་
ཐོབ། དེ་ནས་ཅིག་ཅར་ཅེས་པ་ནི། སྤྱི་བོ་དང་། མགོན་པ། སྤྱིང་ག་གསུམ་ནས་བདུད་
ཅི་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐེང་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱང་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་གནས་
གསུམ་ལ་ཐེམ་པས་སྒོ་གསུམ་རོ་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་དབང་བཞི་པ་ཆོག་དབང་རིན་
པོ་ཆེ་ཐོབ་སོང་སྟུང་པ་བྱས།

གནས་གསུམ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་ཐེམ་པ་ལས། །

སྤྱིབ་བཞི་དག་ཅིང་རྣམ་དག་དབང་བཞི་ཐོབ། །

སྤྱི་བཞི་ཐོབ་ཅིང་སྒྲ་མ་གཉིས་པ་ཞིག །

དགྱེས་བཞིན་ཐེམ་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཕུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།
མཆོམས་འདིར་རང་གི་སྒྲ་མ་རྩེ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་མཆོན་སྤགས་བགང་བ་
དང་། དེ་ནས་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་མཆོན་སྤགས་ཀྱང་བགང་། དེ་རྩེས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་
དབང་པོའི་མཆོན་སྤགས་བགང་། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་རྩོུ་འཆང་གི་མཆོན་སྤགས། དེ་
ནས་འབྲུ་གསུམ་བགང་བ་བཅས་འདི་ལྟར་ཡིན།

མདོ་སྤགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཤར་སྒོམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ལྟུ་བ།

དེ་ནས་བཞི་པ་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཤར་སྒོམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་
ལྷ་བ་ནི། དེ་ནས་སྤར་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་བྱིར་དང་། ཐུགས་རྩེ་བསྐྱལ་བའི་
བྱིར་དང་། འདོད་བྱའི་དོན་ལ་སྒྲོན་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྒོ་སྒྲོང་ལྷན་ཅིག་
ཏུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར།

མདོ་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྒོ་སྒྲོང་ཞིང་བྱིན་རྒྱལས་
ལྷ་བ་ལ། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟེན་ནས་སྒོ་རྩེ་ལྟར་
སྒྲོང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ།

ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།

ཞིང་མཆོག་དམ་པ་རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ལ། །

མཆོད་ཅིང་གྲུས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །

བདེ་ལེགས་རྩ་བ་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས། །

དབྱེས་བཞེན་རྩེས་སུ་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཡིན། ཞིང་གི་མཆོག་ནི་སྤྱིར་
མཆོག་གསུམ་དང་། ཡང་སྒོས་སྒྲ་མ་ནི་མཆོག་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཡིན་པས་ཞིང་
མཆོག་ཡིན། ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
གཏན་གཏན་འདི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་འདུག རང་གི་བསམ་སྒོས་རྒྱ་བ་མ་
ཁྲོག་ཀྱང་ཞིང་གི་བྱིན་མཐུའི་དབང་གིས་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། ལྷ་དམར་པའི་ལམ་
རིམ་ནང་།

བདེ་གཤེགས་སྐུ་གསུགས་རྩིག་ངོས་བྱིས་པ་ལ། །

འཇུག་བཞིན་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་བལྟས་ན་ཡང་། །

དེ་དག་རིམ་བཞིན་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མཐོང་། །

ཞེས་པའི་མདོའི་ཁྲུངས་ཀྱི་ལུང་འདི་བྲངས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་
གཟུགས་རི་མོར་གྱིས་བཤམ། འབྱར་ཅན་ལུགས་སུ་སྒྲགས་པ་ལྟ་བུར་སེམས་
འཇུག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་བལྟས་ན་ཡང་བན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་
གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་སྐུ་བས་དེར་སེམས་འཇུག་ནས་བལྟས་པས་དད་པ་མེད་ལ། དེ་
ལ་དད་པ་སྐྱེས་ནས་ལྟ་གི་མེད། དེ་བཞིན་བྱིས་བདག་དཔལ་སྐྱེས་སྤར་མང་བུའི་
ལུས་སུ་གྲངས་ཤིང་། མང་བུ་དེ་ཉིད་ཤིང་ཞིག་གི་སྤྱིང་བུ་བབས་པར། བབས་པའི་
ཤིང་དེ་རྩ་ཡིས་འབྲེར་ཞིང་། རྩ་དེ་ཉིད་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐྱོར་ནས་འགྲོ་བས་དེ་ལྟ་
བུའི་དགོ་ཅ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད། མང་བུ་དེའི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་མཆོད་རྟེན་
ལ་དད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྐྱོར་བ་བྱས་པ་མིན་ཡང་། རྩ་ཡིས་འབྲེར་ནས་
མཆོད་རྟེན་ལ་སྐྱོར་བ་ཞིག་ཐེབས་པའི་དགོ་ཅ་ཞིག་སྤྲིན་ནས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་
དགོ་ཅ་ཏེ་ཅང་སྤོ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཐུན་པ་ལས།
དགོ་ཅ་ཤིན་ཏུ་སྤོ་བས་གཞན་དག་བཙོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་གཟིགས་མ་སྟབ་པའི་ལོ་
རྒྱས་ཡོད། དེས་ན་ལྟ་དམར་བའི་ལམ་རིམ་ནང་།

འཇུག་བཞིན་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་བལྟས་ན་ཡང་། །

དེ་དག་རིམ་བཞིན་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མཐོང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་བ་ནི་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་རེད་
ཅེས་གསུངས་པ་ནི་དངོས་གནས་ཡིན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་

ནམས་ཀྱིས་རི་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་མཐོང་ཐོས་བྲན་རེག་གི་གཞན་པན་
ཞིག་ཡོང་བར་ཤོག་ཅེས་བརྟན་པ་བྲག་པོས་སྤྱོད་སྟོབས་བསྐྱེད་ཅིང་། དམ་བཅའ་
བཞག་སྟོན་ལམ་བསྐྱོན། དེའི་བྱིར་དུ་ཚོགས་བསགས་སྤྲིག་སྦྱོང་སོགས་གནང་
བའི་མཐུ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཅ་བ་ཆེན་
པོ་ཁོ་ནའི་དོན་མིན་པར། བྱམས་སྤྱོད་རྗེ་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་། སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བའི་ཉམས་བཞེས་བཅས་ལ་བསམ་སྟོལ་ཞིག་འཁོར་ན་ངེས་པ་རྟེན་པ་ཞིག་
ཡོད། དེ་ལྟར་བསྐྱལ་པ་ནས་བསྐྱལ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། མདོར་ན། རི་སྤྱོད་ནམ་
མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་ཅིང་། དམ་
བཅའ་བཞག་དེའི་རིང་ལ་གཞན་གྱིས་རང་གི་ལུས་མཐོང་བ་དང་། མཚན་ཐོས་པ་
དང་། རང་ཉིད་བྲན་པ་དང་། ལུས་ལ་རེག་པ་སོགས་གང་ཞིག་བྱུང་ཡང་། པན་པ་
ཞིག་ཡོང་བར་ཤོག་ཅེས་སྤྲུགས་སྟོན་གནང་བ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་རིན་
པོ་ཆེའི་བྲེང་བ་ལས།

ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩུང་།

སྤྲན་དང་དགོན་པའི་ཤིང་བཞིན་དུ།

རྟག་རྟ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས།

རང་དགར་དགག་མེད་སྦྱུད་བྱར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་པས་བསམ་སྟོལ་སྤྲུགས་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བས་གྲོགས་བྱེད་སྐབས་ཏ་ཅང་མཐུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་
བསྐྱལ་པ་ནས་བསྐྱལ་བར་གོམས་ནས་ཡོད་པས། ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་

དེར་རྒྱ་མཚན་ཡོད། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་སྤོངས་དད་ཀྱི་སྐད་ཆ་མིན། དེས་ན་ཞིང་
མཆོག་དམ་པ་ཞེས་པའི་འདི་ལྟར་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་མེད་དམ་སྟེ།

ཞིང་མཆོག་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ལ། །

མཆོད་ཅིང་གྲུས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །

བདེ་ལེགས་རྩ་བ་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས། །

དགྲེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེན་གྱིས་སྒོ་བས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ང་རང་ཆོ་ཆེ་འདིར་འགྲིགས་ཅན་བྱུང་བ་ཡིན། ཆོ་
རབས་ནས་ཆོ་རབས་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་བྲལ་མེད་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཞིག་ཡོང་
བར་ཤོག་བསམ་ནས་སྒོན་ལམ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཡང་བདུད་རྩི་
འབེབས་སུ་བྱེད་དགོས།

གཉིས་པ། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ནས་སྒོ་རི་ལྟར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་
ལ། ལམ་སྟན་མོང་བ་ལ་སྒོ་སྦྱང་ཚུལ་དང་། སྟན་མོང་མ་ཡིན་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་
སྒོ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་གཉིས་སོ། །

སྦྱིས་བྱ་ཚུང་བྱ་དང་སྟན་མོང་པའི་ལམ་ལ་སྒོ་སྦྱང་ཚུལ།

འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉིད་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ།

ལན་གཅིག་ཅན་ཞིག་རྟེན་པའི་དལ་འབྱོར་འདི། །

རྟེན་དཀའ་སྦྱར་བྱ་འཛིག་པའི་ཚུལ་རྟོགས་ནས། །

དོན་མེད་ཆེ་འདིའི་བྱ་བས་མི་གཡོང་བར། །

དོན་ལྡན་སྒྲིང་པོ་ལེན་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་དགོས། གཉིས་པ་བརྟེན་ནས་རྫོང་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་
རིམ་པ་ལ། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲིང་པོ་རྒྱང་བའི་བྱིར་བསྐྱལ་ཞིང་། སྒྲིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་
བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲིང་པོ་རྒྱང་བའི་བྱིར་བསྐྱལ་བ་ནི། དལ་
འགྲོར་དོན་ཆེན་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ་འདི་ཡིན། བྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་རྫོང་སྒྲིང་བ་ལ་
འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་ནས་འདིག་རྟེན་བྱི་མ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་།
འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྐྱབས་བསམ་པ་དེ་ལ།

ངན་སོང་སྐྱབས་བསྐྱལ་འབར་བའི་མེས་འདིགས་ནས། །

ཞེས་པ་འདི་ཡིན།

འདིག་རྟེན་བྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ།

འདིག་རྟེན་བྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་ནི།

སྒྲིང་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང་། །

སྒྲིག་སྲོང་དགེ་ཆོགས་མཐའ་དག་བསྐྱབ་པ་ལ། །

བཙོན་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལས་འབྲས་གཉིས་ཡིན། དེས་སྐྱེས་བུ་
ཅུང་ཅུ་དང་སྐྱུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་ཤར་སྐྱོམ་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནས།

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་སྐྱུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློང་སྒྲིང་ཚུལ།

ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་རྫོང་བསྐྱེད་པ།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྩ་མོང་བཀའ་ཉུ་འཁྲུགས། །
སྤྲུག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་ཚུ་སྤྲིན་མང་པོས་གཙུག་ཅེས། །
མཐའ་མེད་འཛིགས་རྩུང་སྤྲིན་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས། །
ཐར་འདོད་ཤུགས་བཀའ་སྤྲེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས། །
ཞེས་པ་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལས་གཙོ་རྣམ་གསུམ་ལས་རྗེ་
སྐད་ལྟ།

ཤུགས་བཀའ་ཚུ་བོ་བཞི་ཡི་རྒྱན་གྱིས་ཁྲེང། །
བསྒྲོག་དཀའི་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྐྱལས། །
བདག་འཛིན་ལྷགས་ཀྱི་བ་བའི་སྤྲུག་སྤྲུ་ཚུད། །
མ་རིག་སྤྲིན་པའི་སྤྲུག་ཆེན་ཀུན་ནས་འཐོབས། །
སྤྲུ་མེད་སྤྲིན་པར་སྤྲེ་ཞིང་སྤྲེ་བ་ལྟ། །
སྤྲུག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་མཐོང། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཆོག་དེ་ཏ་ཅང་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་
རེད་འདུག དེ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་མོང་འཁྲུགས་ཤིང་། མདོར་ན་ཀུན་
འབྱུང་ལས་ཉོན་གྱི་རྩ་མོང་འཁྲུགས་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བདེན་ལ་སྤྲུག་
བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་ཚུ་སྤྲིན་མང་པོས་གཙུག་ཅེས་པ། དེ་ཡང་རྗེ་སྤྲིན་མ་རིག་པ་མ་ཟད་
བར་དུ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འདུ་བྱེད་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་ཤེས་
ཞེས་ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་ཡན་
ལག་བྱེ་མ་བྱེ་མ་མ་རྩོགས་པའི་གོང་ནས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་གསལ་བ་ཞིན་ཉེན་འབྲེལ་

འཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་འཁོར་བ་ཞིག་ཡིན་པས་མཐའ་མེད། དེ་ལྟར།
མཐའ་མེད་འཛིགས་རུང་སྲིད་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས། །
ཐར་འདོད་ཤུགས་དག་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །
ཞེས་བ་འདི་ནི་སྤྲུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་བ་དང་། ཀུན་
འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་བ་དེ་ཡིན།

ཐར་པར་འགོ་བའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ།

དེ་ནས་ལམ་རིམ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་བརྒྱུག་བ་དང་། ཉེན་རིམ་ལྟ་བུ་ཞིག་
གིས་འཁོར་བ་བརྒྱུག་བ་ནི།

བཟོད་དཀའ་བཅོན་ར་འབྲ་བའི་འཁོར་བ་འདི། །

དགའ་བའི་ཆལ་ལྟར་མཐོང་བའི་སྒོ་སྤངས་ནས། །

ཞེས་གསུངས་བ་ནི་དེས་འབྱུང་དང་།

བསྐྱབ་གསུམ་འཕགས་པའི་ཞོར་གྱི་མཛོད་བཟུང་སྟེ། །

ཐར་པའི་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །

ཞེས་གསུངས་བ་ནི་བསྐྱབ་བ་གསུམ་སྟེ། སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཉི་སྤྲུག་མ་རིག་པ་
དངོས་སུ་གཙང་མཁན་ནི། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་དང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་བུ་
འབྲེལ་བའི་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་བ་འདི་འབྲ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། སྟོན་ལ་ལྷག་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་བ་དགོས་བ་དང་། དེ་ལ་ལྷག་པའི་རྩ་བ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་དགོས་
བ་ཡིན།

ལྷག་པ་ཞེས་སྦྱར་བ་ནི། སྦྱིར་བསྐྱབ་བ་གསུམ་སྟེ་སྟེགས་པ་ལའང་ཡོད་པ་

ཡིན། དེ་བཞིན་ཡེ་ཤུ་ལ་དེ་ལྟར་བརྟེན་རྒྱ་ཡོད། དཔེར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
ཡོད་ལ། ཚངས་སྟོན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡང་ཡོད། གཞན་ཡང་ལྷ་མིན་གྱི་ཐེག་པའི་ནང་དུ་
ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོད་པ་ཡིན། ཚངས་པའི་ཐེག་པའི་ནང་བསམ་གཏན་
ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོད་པས་ཞི་གནས་ཡོད་ལ། ཞི་གནས་དང་འབྲེལ་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན། ལྷག་མཐོང་ཡོད་ཅིང་དེ་ལ་འཛིན་ཉེན་
པའི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ནི་སྤྲུལ་གསུམ་པ་
ལའང་ཡོད་པ་ཡིན།

བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ཐར་པ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། བདག་ཏུ་
འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཐར་པ་ལ་བཞག་ནས། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་
གསུང་སྐབས། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཆགས་པ་ཡིན། དེས་ན།

བསྐྱབ་གསུམ་འཕགས་པའི་ཁོར་གྱི་མཛོད་བཟུང་སྟེ།

ཐར་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས།

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་སྟེས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་ཡིན།

སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྟོང་ཚུལ།

དེ་ནས་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གསུངས་པ་ནི།

ཉམ་ཐག་འགོ་བ་འདི་ཀུན་བདག་གི་མ།

ཡང་ཡང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས།

སྤྲུག་པའི་བྱ་ལ་བཅེ་བའི་མ་བཞིན་དུ།

བཅོས་མེན་སྟོང་ཟླ་བ་བྱེད་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སྟོང་ཟླ་བ་ཐོ་དེ་ཡིན།
སྟོང་ཟླ་བ་ཐོ་དེ་རི་འབྲུག་ཡིན་ཞེ་ན། མ་བྱ་གཅིག་པ་ཞིག་བྱ་སྤྱུག་པ་ལ་མ་ཡིས་
རི་ལྟར་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་བྲལ་འདོད་དང་། བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད། ལུ་ཡི་དོན་དུ་མ་
རང་གི་སྤྱོད་ཀྱང་གཏོང་ཐོད་པ་ལྟ་བུའི་བརྩེ་བའི་བསམ་པ་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
ལྟར་གྱི་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་བྲལ་འདོད་དང་། དེ་མཐའ་དག་བདེ་བ་ལྷན་འདོད་བཅས་དང་།
བདེ་བ་ལྷན་ཞིང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡང་རང་གིས་འཁྱར་སྤངས་ཤིང་། རང་
དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་དེ་དག་གི་དོན་སྤྱོད་པའི་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོང་སྟོབས་འདེན་
མཁན་གྱི་སྟོང་ཟླ་བ་ཐོ་དེ་བསམ་པར་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཕྱོགས་རེ་བ་ཞིག་དང་། ཚད་
ཅན་ཞིག་མེན་པར་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས།

བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྟོན་ཚུལ།

སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་མོ་ཅན་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། །

བདེ་ལ་ནམ་ཡང་ཆོག་ཤེས་མེད་པར་ནི། །

བདག་དང་གཞན་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་མེན་ཞེས། །

གཞན་བདེ་དགའ་བ་བསྟེན་པར་བྱེད་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་པ་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་བཟུང་སྐབས་སུ་སྤྱོད་འབྲུག་ནས་གསུངས་པ་
ལྟར་གྱི་སེམས་སྟོན་པར་སྤྱོད་པ་དེ་ཡིན། སེམས་སྟོན་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ཆགས་
སྤང་ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་སྟོན་པར་སྤྱོད་པ་དེ་མིན་པར། འདིའི་སེམས་སྟོན་པ་

པ་ནི་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་སྟོམས་པ། བདག་
དང་སྒྲོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་སེམས་སྟོམས་པར་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལ་གསུང་གི་ཡོད།
བདག་དང་གཞན་ལ་ཁྱད་པར་ཉིལ་འབྱུང་ཅན་ཡང་མེད་པས། རང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་
སེལ་བ་དང་། བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་འབད་བ་བྱེད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
དུ་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྤྱག་བསྐྱེད་
མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

རང་སྤྱིང་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞེས་པ་ནི། སྒྲོ་བྱར་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བྲལ་རུང་ཡིན་
པ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པ། གཉེན་པོ་དེ་ཡང་སྤྱིང་
ཡིན་པ་བཅས་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་
དག་གི་རྒྱད་ལའང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་
གཉེན་པོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འབྱུང་སྟེང་ཅིང་། སྤྱིར་ཤེས་བྲལ་ཡོད་པ། རྒྱད་ལ་
འབྱུང་རུང་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་རང་སྤྱིང་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་
ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བ་དང་། བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་སྒྲོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་
པ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་པར་གང་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། བདག་ཅེས་བརྗོད་ན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཅིང་།
གཞན་ཞེས་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་པས། མང་པོའི་དོན་དུ་གཅིག་དེ་བེད་སྟོང་
བྱས་ན་མཁས་པ་དང་། གཅིག་གི་ཆེད་དུ་མང་པོ་བེད་སྟོང་བྱས་ན་སྐྱེན་པ་ཡིན། མ་
རབས་ཀྱང་ཡིན། ལག་ལེན་ངོ་མའི་ཆ་ནས་བསམ་སྟོན་བྱུང་ཡང་། རི་ཅོམ་གྱིས་རང་

གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཚོད་གྱིས་རང་ལ་གྲོང་རག་པ་དང་། ཇི་ཙམ་གྱིས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་རང་ལ་ཁེ་པན་རག་གི་ཡོད། རྣམ་དཔྱད་ཡོད་ཆེ་རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གཞན་དོན་ལ་ལྟོས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཡལ་བར་དོར་ཞིང་། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེས་པན་གྱི་ཡོད་ལ། རང་དོན་ལ་ལྟོས་ཀྱང་རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་ན་རང་དོན་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིང་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་ཆོ། འིན་སྒྲོག་ལྟར་ལུང་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཞིག་མིན་པར་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་མཐོང་ཆོས་སུ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་མཉམ་པ་དེ་ཡིན།

དེ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་བཀའ་རྒྱ་མ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་གསུང་སྐབས། གཞན་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་ཚན་གསུམ་དང་། རང་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་ཚན་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་ངོ་ལ་ལྟོས་པ་དང་གཞན་ངོ་ལ་ལྟོས་པ་བཅས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་གསུངས་ཤིང་། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་བཅས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡོད།

གཞན་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒོ་མཉམ་པར་སྐྱབ་ཚུལ།

དེ་ཡང་གཞན་ངོ་ལ་ལྟོས་ན། རྣམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་མཉམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཉན་པ་ཉམ་ཐག་བརྩུ་ལས་འགའ་ཞིག་ལ་ཆགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་སྤང་བ་ལྟ་བུ་

བྱེད་རིན་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ནད་པ་ཉམ་ཐག་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བ་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན། དེས་ན་འགའ་ཞིག་ལ་སྤང་ཞིང་ཡལ་བར་དོར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་
ལ་ཆགས་ནས་པན་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ནས་མ་འོས་པ་ཡིན། དེ་ནས་
ནམ་མཁའ་མཐའ་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བས་ཤོངས་པ་
ཡིན། དཔེར་ན། དབྱུང་ཤོངས་སྤང་པོ་མི་བཅུ་བདེ་བས་ཤོངས་པ་གཅིག་མཚུངས་
ཡིན་ཡང་། འགའ་ཞིག་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་མི་སྦྱིན་པ་ལྟ་
བུ་བྱེད་ཐབས་མེད། ཀུན་ལ་སྦྱོམས་པའི་སྦོ་ནས་པན་བཏགས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་
གཞན་དོ་ལ་སྦྱོས་ནས་སྦོ་མཉམ་པར་སྦྱབ་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཡིན།

རང་དོ་སྦྱོས་ནས་སྦོ་མཉམ་པར་སྦྱབ་ཚུལ།

དེ་ནས་རང་དོ་སྦྱོས་ཏེ་སྦོ་མཉམ་པར་སྦྱབ་པ་གསུམ་ནི།

ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་བདག་གི་མ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ནམ་མཁའ་མཐའ་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་རང་གི་
མ་ཡིས་མཆོན་གཉེན་ཉི་དྲུར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་།
དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་གཉེན་ཉི་དྲུར་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་
ཤིག་མེད། དེ་ལྟར་གཉེན་ཉི་དྲུར་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་ཆེ་འདིའི་མ་ལ་སོགས་པའི་
གཉེན་ལྟར་བྱིས་བསྐྱེད་པ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ད་ལྟ་བར་མར་གནས་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་། བྱིས་བྱན་བྱང་པར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆེ་འདིའི་
མ་དོན་མཐོའི་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི་ཐས་གོས་གནས་མལ་དང་། ཡོ་བྱད། མཛའ་བཤེས།
སྙན་གྲགས། ཆེ་རིང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ། སྦོམས་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་རྩོ་

ཐོ་སེམས་ཅན་གྱི་བྱིན་དང་། ཆེ་འདིའི་བདེ་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་དང་།
མདོར་ན་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་དང་། བདེ་སྤྱོད་སྟན་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཇོ་ཐོ་
སེམས་ཅན་གྱི་བྱིན་ཡིན།

ཕྱི་མ་མངོན་མཐོ་ཐོབ་པ་ཡང་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་
མངོན་མཐོ་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་ཡུལ་སྟོག་གཙོད་ཐུབ་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
སྟོག་གཙོད་སྤངས་པའི་སྟོན་སྟོག་གཙོད་སྤངས་པའི་དགེ་བ། དེ་བཞིན་མ་འབྲིན་
ལེན་རྒྱ་མ་རྒྱ་བའི་གོ་སྐབས་ཆ་ཆར་ཐོབ་པ་དང་། ཐུབ་ཚོད་ཤོད་པའི་གོ་སྐབས་ཆ་
ཆར་རག་ཀྱང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་མི་འགྲིགས་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་མ་བྱིན་ལེན་
སྤངས་བས། མ་བྱིན་ལེན་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དེ་བཞིན་ལོག་གཡེམ་སྟོང་བའི་
ཚུལ་ཁྲིམས། རྩན་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། བྲ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཆོག་རྩབ་
སྟོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། ང་རྒྱལ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། བརྒྱབ་སེམས་དང་། གཞོད་
སེམས། ལོག་ལྟ་བཅས་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་པལ་མོ་ཆེ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་དག་ཀྱང་ཇོ་ཐོ་སེམས་
ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ཕྱི་མ་མངོན་མཐོ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཇོ་ཐོ་
སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བས། ཕྱི་མ་མངོན་མཐོ་ཐོབ་པ་ཡང་ཇོ་ཐོ་སེམས་
ཅན་གྱི་བྱིན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་མངོན་མཐོ་ཐོབ་སྟོན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་ཆེ་རིང་བ་
དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ། སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱང་ཇོ་ཐོ་སེམས་ཅན་གྱི་བྱིན་
ཡིན། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བཞད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིད་

དགོས་ཤིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཞེས་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཅ་བ་
ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་པ་ནི་གཞན་གཞོད་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་སྒྲོག་པ་ཞེས་པའི་
གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་དང་བཅས་པ་བསྒྲོག་པའི་ཆ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་
པ་དེ་སྒྲེབས་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་གཞོད་པའི་ཡུལ་དང་འཕྲད་ནས་གཞོད་པ་སྒྲོམ་
དགོས་པ་ལས། གཞོད་ཡུལ་མེད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་
གཞོད་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་བསྒྲོག་པ་གང་ཡང་མེད། དེ་ཡང་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་
ཀྱི་བྲིན་ཡིན།

དེ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་ཇོ་བོ་སེམས་
ཅན་ཀྱི་བྲིན་ཡིན། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་གཅིག་ལྟ་བུ་ནི་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཅ་བ་སྒྲིང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་ཡིན།
དེ་དག་ནི་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་ཀྱི་
བྱམས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ། ལྷག་པར་དུ་ལྷག་བསམ་
ཀྱིས་འབྲེན་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། རང་ལས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་གཞན་
དོན་ཁུར་དུ་འབྱེད་པའི་སྒྲིང་སྒྲོབས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་ཀྱང་ཇོ་བོ་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་སྒྲོད་འཇུག་ལས།

སེམས་ཅན་ནས་དང་རྒྱལ་བ་ལས། །

སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲུབ་འདྲ་བ་ལ། །

རྒྱལ་ལ་གྲུས་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། །

སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེན་པ་ཡིན། དེས་ན་གཞི་འཁོར་
བར་གནས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཡང་རྫོང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་འིན་དང་། ལམ་ལ་
སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནས་བཟུང་བྱམས་སྟོང་རྗེ་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ་དེ་དག་གྲང་རྫོང་པོ་སེམས་
ཅན་གྱི་འིན་ཡིན་པས་མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁྲོན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡང་རྫོང་པོ་
སེམས་ཅན་གྱི་འིན་ཡིན། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་བར་མར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་
རྣམས་ཀྱང་རང་ངོ་ལ་ལྟོས་ན་འིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་བསམ་སྟོབས་བྱང་ནས་
ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་སྟོ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྟོང་དགོས་པ་ཡིན།

ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོ་མཉམ་པར་སྐྱབ་ཚུལ།

དེ་ནས་གསུམ་པ་ནི། སྟོང་འབྲུག་ལས།

མི་རྟག་སུ་ཞིག་མི་རྟག་ལ།

ཡང་དག་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད།

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་མི་རྟག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་
དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་བསྐྱལ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་
ཞིག་ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྤང་བ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཁོ་བའི་རྒྱ་
མཚན་གང་ཡང་མེད། དཔེར་ན། བྱ་གསོ་ཁང་དང་། ཁྲིམ་དུ་གསོད་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་
མེད་མགོན་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ལུགས་ཁྲའི་ནང་གི་བྱ་དེ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྐྱབ་
ཆོད་གཏོང་བཞིན་དུ་བསྐྱད་ན་སྟོང་པོ་མེད་པ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཚུ་ཆོད་གཅིག་གཉིས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་ཤི་རྒྱུ་ཡིན་པས། མཉམ་དུ་གནས་རིང་རྒྱག་འདྲེ་བརྒྱབ་ནས་བསྐྱད་ན།

སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་རང་རེད་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་

དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོ་ཡང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དང་། སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་ལ་གང་འཆམས་ཡིན་བསམ་ནས་གཞན་ལ་སྤང་བྱུང་དང་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་
པ། གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ཡང་མི་དཔེ། གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་པའི་
གཞན་དབང་ཅན་དང་། མི་རྟག་ཅིང་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན། དེས་ན།

མི་རྟག་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ།

ཡང་དག་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད།

མི་རྟག་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ།

ཡང་དག་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡོད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་དགོས་པ་ཡིན།

དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པར་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་

དེ་ནས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། འདིར་དོན་དམ་ཞེས་པ་ནི། བདེན་པ་
གཉིས་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་གི་དོན་དམ་དེ་ཅུ་མིན། གལ་ཏེ་དག་ཞེས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་
དོར་མོད་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་གཞུགས་པས་མཐུན་དགོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
གཞུགས་པས་ཅན་དན་དང་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དག་ཞེས་པ་
ཞིག་གཞུགས་ནས་ཡིན་པར་དོར་བ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དབང་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ཞེས་དག་ཞུགས་ཀྱི།

ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུབ་པ་སྤུས་དང་བཅས་པ་དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་དེ་
སེམས་ཅན་གྱི་སྟོན་དུ་གཟིགས་པ་ལས། སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་དུ་གཟིགས་ཀྱི་མེད།
དག་ཞེས་གཞོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དངས་པའི་བྱ་བ་ལ་གཟིགས་ཀྱི་
ཡོད་པ་ལས། ཉོན་མོངས་དེ་བྱེད་པ་ལོ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་
སེམས་ཅན་དེ་ལ་སྤྱང་ཐེའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལས། དེ་ནི་སྤང་བའི་ཡུལ་དང་ཡལ་བར་
དོར་བའི་ཡུལ་མིན་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། རང་རོང་ལྟོས་ཀྱང་། བྱང་ཐང་གི་གསུང་
ལས།

དུས་དེ་རིང་ཡིད་གཙུགས་གྲོགས་པོ་ཡང་། །

ཆོག་ལེགས་ཉེས་གཅིག་ལ་རྣམ་རྟོག་གིས། །

སྟོ་བཏགས་ནས་སང་ཉིད་དྲངས་མའི་དགྲ། །

ཉེ་རིང་གི་འཛིན་པ་དེ་ནས་ཆོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆེ་སྟོད་ཀྱི་དགྲ་ཡང་ཆེ་སྟོད་ཀྱི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་དང་།
ཆེ་སྟོད་ཀྱི་གཉེན་ཡང་ཆེ་སྟོད་ཀྱི་དགྲར་གྱུར་པར་མ་ཟད། ཉོན་གཅིག་ལ་འང་ཞོགས་
པ་གྲོགས་པོ་གྲོགས་མཆོད་པན་ཚུན་བཞད་གད་སྟོང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོང་ལ་
འཕོག་ནས་ཁོང་ཁྱོད་ཆེན་པོ་ལངས་ཏེ་བྱི་རྩོན་གཏམ་མི་ཤོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད།
རང་གི་ཉམས་སྟོང་གི་ཆ་ནས་བརྩིས་ན་ཡང་། དགྲ་དང་གཉེན་ཞེས་པ་དེ་བདེན་པ་
ཡིན་ན། འགྱུར་དུ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ནི་མི་བརྟན་པའི་
རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བདེན་པ་ཚུགས་ཐུབ་མིན་པའི་རང་རྟགས་ཡིན།

པ་རི་ཚུར་རི་ཞེས་པའི་བསྐབ་བརྟས་ཀྱི་ཆོག་དེ་དོན་དམ་པ་རང་པལ་ཆེར་

ཡིན། དགྲ་དང་གཉེན་ཞེས་པ་ནི་ཐ་སྟད་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ལས་བདེན་
པར་གྲུབ་མེད་ལ། དོན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་མེད། དེ་ནི་པན་ཚུན་སྟོན་ནས་
འཛིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཆོན་དགྲའི་སྟོན་ནས་དམིགས་སྟོང་སྟོང་
རྒྱ་ཞིག་སེམས་བསྐྱེད་བཀའ་རྒྱ་མའི་ནང་ཡོད་པ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་བཀའ་རྒྱ་མ་
ང་ལ་ཐོབ་མེད་ཀྱང་། སྐབས་མེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱིད་རྒྱན་འདི་ཉིད་གནང་ནས་སེམས་
བསྐྱེད་བཀའ་རྒྱ་མ་ཐོབ་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་བུང་། སེམས་
བསྐྱེད་བཀའ་རྒྱ་མའི་ཐོག་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ཁྱིད་དམིགས་བསྐྱེད་དགོས་པ་
ཡིན། ངས་ཀྱང་ལྷ་མ་མཆོད་པ་འདོན་སྐབས་ཏྲག་ཏུ་ཁྱིད་དམིགས་སྟོང་གི་ཡོད། དེ་
ནི་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སྟོང་རྣམས་ཡིན།

དེ་ནས་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོན་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ་དང་། གཞན་
གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ། བདག་གཞན་བཟེ་བའི་བསམ་པ་
དངོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་ལེན་སྟོམ་ཚུལ་བཅས་གསུངས་པ་ལས།

རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅོང་ནད་འདི། །

མི་འདོད་སྤྱག་བསྐྱེད་སྟེང་པའི་རྒྱར་མཐོང་ནས། །

ལེ་ལན་བདས་ལ་འཁོན་དུ་བཟུང་བུས་ཏེ། །

བདག་འཛིན་གདོན་ཆེན་འཛོམས་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་བསྐྱར་བཤད་མི་དགོས།

མ་རྣམས་གཅེས་བཟུང་བདེ་ལ་འགོད་པའི་སྟོ། །

མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་སྟོང་མཐོང་ནས། །

འགྲོ་བ་འདི་དག་བདག་གི་དབང་ལངས་ཀྱང་། །
སྒོག་ལས་གཅེས་པར་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །
མདོར་ན་བྱིས་པ་རང་དོན་ཁོ་ན་དང་། །
སྤུབ་དབང་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་ཡི། །
སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་རྒྱོས། །
བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་བྱས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་།
མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། །
བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །
སྤུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །
འདི་ཉིད་གྱི་ནི་བྱད་པར་ལྟོས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱབ་གྱིས་མཛད་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ནང་ཉ་ཅང་ལྷགས་ཆེན་པོ་གསུངས་འདུག་པ་རྣམས་ལ་བསམས་
སྟོན་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན།

རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་གྱུད་པ་ཀུན་གྱི་སྟོ། །
མ་རྣམས་གཅེས་འཛིན་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི། །
དེ་བྱིར་བདག་གཞན་བཞེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །
ཉམས་ལེན་སྟོང་པོར་ལེན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །

ཞེས་གསུངས།

བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ།

དེ་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་ལ། སྤྱིང་རྗེའི་
དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ལེན་པ་དང་། བྱམས་པའི་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་
ནས་གཏོང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་སྤྱིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏོང་ནས་རང་
གཅེས་འཛིན་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་ཤིང་།
བདག་གཞན་མཉམ་པའི་བསམ་པ་སྒོ་ཞིག་བཏང་ནས། བསམ་སྒྲུབ་ནང་རང་དབང་
མེད་པ་ལྟ་བུར་དངོས་གནས་རང་ཞེས་པ་ནི་གཤམ་ཆེན་པོ་གང་ཡང་མིན་ཞིང་།
གཞན་ཞེས་པ་ནི་ཏ་ཅང་གཤམ་འགངས་ཆེན་པོ་དེ་འདྲུག་བསམ་པ་ཞིག་སེམས་གྱི་
གཏོང་དུ་སྐྱེབས་སྐྱབས། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ནས་
ཡོད་པའི་ཚུལ་ལྟམས་དངོས་སུ་ལེན་རྒྱ་མེད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཤྱགས་གྱིས་ད་ལྟ་
ཉིད་དུ་ངས་ལེན་རྒྱ་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་པ་
རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ལེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཚུར་
སྒྲངས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་རང་གི་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟམས་ཞེ་
ཐག་པ་ནས་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ནི་སྤྱིང་པོ་ཡིན། དེ་ལ།

དེས་ན་རྗེ་བཙུན་སྒྲམ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །

མ་ཀྱང་འགྲོ་བའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱན། །

མ་ལུས་ད་ལྟ་བདག་ལ་སྤྲིན་པ་དང་། །

བདག་གི་བདེ་དགེ་གཞན་ལ་བཏང་བ་ཡིས། །

འགྲོ་ཀུན་བདེ་དང་ལྷན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་དགོས་པ་ཡིན།

བདག་ལ་དེ་དག་ཐྱིག་སྤྲོད་ཅིང་། །

བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྤྲོད་ཤོག །

ཅེས་མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས་ངེ་སྐད་གསུངས་
པ་ལྟར་དེའི་དོན་རྒྱས་པ་སྤྱོད་འདུག་ཏུ་བཀའ་ཡོད། དེ་དག་གི་སྤྲོད་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྲོག་བཞིན་པངས། །

བདག་ལ་དེ་དག་ཆེས་པངས་ཤོག །

བདག་ལ་དེ་དག་ཐྱིག་སྤྲོད་ཅིང་། །

བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྤྲོད་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་
དང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། དགེ་སློང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེ་ཡང་མགོན་
པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་འདུག དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན།
མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ནི་ཆོན་རིག་པ་ལའང་བཅི་ཆོག་པ་ཡིན། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་
རྩས་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་པ་ཡང་ཏ་ལས་པ་མཐེན་གྱི་ཡོད། སྤྲོད་ཡང་མཐེན་གྱི་ཡོད། དེའི་
ཆེ་དེའི་དུས་སུ་ཆོན་རིག་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད་འདུག དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་
སྒྲོག་བྱང་ནས་དཔྱོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱི་བཀའ་དེ་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ལྷ་མ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཁག་གིས་གསུངས་པ་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་
པ་ཡིན་ཡང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བསྐྱར་ཐབས་མེད། རྣམ་
རྒྱུན་གྱི་ཕྱག་སྲོལ་ལ།

དེས་ན་རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དེ་ལན་གསུམ་གསུངས་པའི་ཐུག་སློལ་
ཡོད་ཅིང་། ཆོགས་གཞུང་ཁག་ཏུ་ལན་གཅིག་དང་། གསུམ་སོགས་གང་ཞིག་འདོན་
ནའང་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུ་ཡིན་ཆོ། སེམས་ནས་ཡིད་འགྱུར་ཐོན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་
ཆར་གསུམ་བཞི་ལྷ་བྱུག་དང་། ཡང་ན་ཡིག་བྱུག་བསགས་པ་ལྟར་བྱུ་བསགས་ན་
ཡག་པོ་ཡོད། སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཐོག་
ནས་གཞན་སོ་སོས་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་མི་ཤེས་པས་ཐབས་ཤེས་གང་ཡང་མེད།
རང་ངོས་ནས་སྤྱིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་གསོལ་བ་དང་སྟོན་ལམ་སྤར་ཚུགས་
སུ་བཏབ་མྱེ་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་རང་ཐོག་ཏུ་སྦྱིན་པར་ཤོག་བསམ་པའི་ཐོག་
ནས་ཚུར་ལེན་པ་དང་། དམིགས་པ་ནི་དུག་དང་། མཆོན་དང་། ཐོག་དང་། སེར་བ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམས་པ་དང་། ཡང་ན་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུའི་རྣམས་པ་ལྟ་བུ། མདོར་ན་
གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། དེའི་རྒྱ་ལས་ངན་རྣམས་ཚུར་སྒྲངས་པ། དེ་བཞིན་དེའི་
ཅ་བ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་སྒྲངས་པ། དེའི་གཞི་མ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་
ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་ས་བཙུ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་
རྒྱུད་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་རྒྱུར་ལྷག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཚུན་ཆད་ཀྱང་ཚུར་སྒྲང་
བསམ་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་པར་གཏོང་བའི་དམིགས་པ་ནི། རང་གི་དགེ་ཅ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
རྣམས་འཕྲིན་ལས་ཉིར་བདུན་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནས་བཟུང་
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པའི་བར་གྱི་དམིགས་པ་བྱས་ཏེ། ངན་འཁྲའི་

སྤྱལ་བསྐྱལ་སྤྱོད་བཞིན་པའི་ངན་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་རང་གི་དགོ་ཚེགས་སྤྱིན་ནས་
འབྲལ་གྱི་སྤྱལ་བསྐྱལ་སེལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་དུད་འགྲོ་ལྟ་བུར་ཚས་རབ་ཏུ་རྣམ་
འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་ལུས་རྟེན་སྤྱིན་པ། དེ་བཞིན་རང་གི་དགོ་བའི་
ཙུ་བ། རང་གི་རིན་ཅན་ཙུ་བའི་སྒྲ་མའི་ཐུགས་གྱི་བཞེད་པ་སྦྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྡེ་
སྤྱོན་བྱེད་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རང་ངོས་ནས་གོགས་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཡིན་ཡང་། ང་
རང་ཚོའི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བདེ་སྤྱོད་ཏུ་འབྲལ་པའི་ཆེད་
དུ་དགོ་ཙུ་བསྡེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོན་པ་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།
གངས་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་པ་ཞིག་ཡོད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་
ད་དུང་སེམས་ཀྱི་ངར་ཆ་ཡོད་པའི་ཐོག་གངས་གང་ཡོང་བསགས་པ་བཅས་འདི་
ལྟར་ཡིན།

སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའམ་མཐུག་གི་ཉམས་ལེན།

དེ་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མཐུག་གི་
ཉམས་ལེན་ལ།

སྤྱོད་བཅུད་སྤྱིག་པའི་འབྲས་བུས་ཡོངས་གང་སྟེ།

མི་འདོད་སྤྱལ་བསྐྱལ་ཆར་ལྟར་བབས་གྱུར་ཁྱང་།

ལས་ངན་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་རྒྱུར་མཐོང་ནས།

རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་ལོངས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནས་རྒྱུན་ངས་རྟག་ཏུ་ལུང་བྱངས་པ་ནི། བཤ་ཆེན་ལྷ་ཁྱེ་
ཕྱིའི་སྤྱོད་ལས།

སྤྱག་ན་ཀུན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཁྱེད།

སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེས་པར་ཤོག།

སྦྱིད་ན་བདེ་བ་ཆོག་སྤྱི་བསྟོ།

ཕན་བདེས་ནས་མཁའ་གང་བར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོའི་མི་ཆེ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཕང་ཕུང་ཡོང་བ་ནི་
སྦྱིད་སྤྱག་གཉིས་པོ་འདི་ཡིན་ཞིང་། ཏ་ཅང་སྦྱིད་ཅིང་རྒྱགས་པའི་སྐབས་སུ་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་གཅིག་ཡོང་གི་ཡོད། སྦྱིད་ཅིང་རྒྱགས་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་འང་ཉོན་མོངས་དང་། ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར།
མདོར་ན་རང་ཉིད་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་
དང་། ཡང་སྤྱག་ཅིང་མོངས་པའི་སྐབས་སུ་ཞེ་སྤང་ལངས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་སོ་ཤི་
བ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཀྱིས་གང་ཡང་ཡོང་བ་མི་འདུག་ཆོས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལས་
ཆོས་བྱས་ནས་གང་ཡང་ཡོང་རྒྱ་མི་འདུག་བསམ་པ་བྲན་སྦྱིད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་
གནས་སྐབས་སུ་སྦོ་སྦྱོང་གི་ཉམས་ལེན་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པས།

སྤྱག་ན་ཀུན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཁྱེད།

སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེས་པར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

སྦོ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་སྦོ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་སྦོ་མ་ཚུལ།

དེ་བཞིན་སྦོ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་ལས།

སྦྱིགས་མ་ལུ་པོ་བདོ་བ་འདི།

བྱང་ཚུབ་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཞེས་དང་།

རང་གི་མོས་པ་མང་བའི་རྒྱས། །

སྤྱག་བསྐྱེལ་གཏམ་ངན་བྱུང་སད་ནས། །

བདག་འཛིན་འདུལ་བའི་གདམས་ངག་ཞུས། །

ད་ནི་ཤི་ཡང་མི་འགྲོད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རིགས་ཡིན་ལ། སྤྱིང་པོ་ནི།

སྤོད་བཅུད་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུས་ཡོངས་གང་སྟེ། །

མི་འདོད་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆར་ལྟར་བབས་གྱུར་ཀྱང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འགོག་སྟབས་རྒྱ་མེད། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་རུ་འཛིངས་ནས་ཡོད་
པ་ནི་སྤྱིད་པ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་ན་ཁ་
ཐབས་འདི་ལས་ཡོང་རྒྱ་མེད། འོན་གང་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེན། རྒྱེན་ངན་བྱང་ཚུབ་
ལམ་དུ་བསྐྱུར་ཤེས་པ་དང་། ལྟས་ངན་གཡང་དུ་འཁྱེར་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཕྱི་ཡི་
སྤྱང་སྤྱིད་ཀྱི་རྒྱེན་ངན་རུ་འཛིངས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་བཀྲག་མི་སྟབས་བར་བཏྟན་
པོར་སྤོད་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།

ཆེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དེལ་ནས་བསྟན་པ།

མདོར་ན་བཟང་ངན་སྤྱང་བ་ཅི་ཤར་ཡང་། །

ཆོས་ཀྱན་སྤྱིང་པོ་སྟོབས་ལྡེའི་ཉམས་ལེན་གྱིས། །

སྒོ་འབྲངས་པའི་ཆད།

བྱང་ཚུབ་སེམས་གཉིས་འཕེལ་བའི་ལམ་བསྐྱར་ཏེ།

ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས།

ཞེས་པ་ནི་ཆེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དེའི་ནས་བསྐྱར་པ་ཡིན། མདོར་ན་དུས་དེ་
ནས་བབྱང་སྟེ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། སྒྲོམ་པ་སྒྲུངས་པ་སོགས་
བྱས་ཡོད་པས། ད་ནས་བབྱང་སྟེ་བདེ་སྤྲུག་གི་རྒྱུན་བཟང་རན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱང་ཡང་།
ཆོས་ཀྱན་སྤྱིང་པོ་སྟོབས་ལཱའི་ཉམས་ལེན་གྱིས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོབས་ལཱ་ནི། འཕེན་པའི་སྟོབས་དང་། གོམས་པའི་
སྟོབས། དཀར་པོའི་ས་བོན་གྱི་སྟོབས། སུན་འབྲེན་པའི་སྟོབས། སྒོན་ལམ་གྱི་
སྟོབས་བཅས་ལཱ་ཡིན། འཆི་ཁའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོབས་ལཱ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཉམས་
ལེན་གྱི་སྟོབས་ལཱ་བཅས་ལས་ནས་རྒྱུན་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོབས་ལཱ་ནི། འཕེན་པའི་
སྟོབས་ཞེས་རང་གིས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་འདི་དུས་ནས་གྱི་ཆེ་ཡང་སྟོད་གཡེང་དང་།
ལུས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་སྟོང་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་བསམ་པའི་
འཕེན་པ་ཡང་ཡང་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ཞོགས་པ་ལངས་མ་ཐག་
ཏུ་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་འདི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་། སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བའི་ཉམས་ལེན་
ཡར་རྒྱས་སུ་གཏོང་མི་ཐུབ་ཀྱང་ངས་མ་བཞེད་པ་ཞིག་བྱེད་གྱི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ།
འདི་ལྟར་ཉི་མས་བདུན་ཐག་དང་། བདུན་ཐག་གིས་སྒྲིབ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལོ། ལོ་ཡིས་
ལོ་འཁོར་བཅས་འདི་ལྟར་དུ་བསྐྱུལ་ཐུབ་ན་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡོང་བ་ཡིན།

དེ་ནས་གོམས་པའི་སྟོབས་ནི། ཡང་ཡང་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་

ཡིན། དཀར་པོའི་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ། །

མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བྱུང་ཅིག །

སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་ཡང་། །

གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ལོག །

ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་གི་དགེ་ཆ་ཡང་ཡང་བསགས་པ་རྣམས་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་དུ་བསྟོ་བ་དང་། རོན་དམ་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་
ཤིང་། སྐྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་
དང་། དགེ་ཆ་གསོག་པའི་བསགས་སྦྱང་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན།

སུན་འབྲེན་པའི་སྟོབས་ནི། རང་གཅེས་འཛིན་དང་། བདེན་འཛིན་གཉིས་ལས་
གཙོ་བོ་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་ལྟ་བུའི་སྟོན་ས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རང་
གཅེས་འཛིན་ལ་བདེན་ཁ་མི་སྦྱིན་པ་དང་། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་མི་
གཏོང་བར་མི་ལས་ཚུན་ཆད་དུ་བྲན་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནས་མཐུག་ཏུ་
སྟོན་ལས་གྱི་སྟོབས་ཞེས་པ་ནི། དགེ་བ་བསྟོ་བ་དེ་ཡིན།

སྦྱོར་བའི་སྟོན་ས་ཀྱིན་ངན་གྲོགས་སུ་བསྦྱར་བ།

སྦྱོར་བ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །

ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་བཞི་ནི། ཆོགས་གསོག་དང་། སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ། འབྱུང་བོ་ལ་
གཏོར་མ། སྦྱང་མར་འཕྲིན་བཅོལ་བཅས་བཞི་ཡིན། རང་ཉིད་ལ་བག་མི་ཤེས་པ་

གང་ཞིག་བྱང་བ་རྣམས་ལས་ངན་ཟད་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་གཉིས་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྤྲད་དུ་ན་བ་དགའ་ན་ན་བར་ཤོག འཆི་བ་དགའ་ན་འཆི་བར་
ཤོག་ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་སེམས་ཐག་བཅད་ནས་འགོ་བཞེག་ཡིན། རང་གིས་
དམིགས་བསལ་དགོ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་བྱང་ཚུབ་སེམས་གཉིས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་
དང་། སྐྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་ན་བ་དགའ་ན་ན་བར་ཤོག འཆི་
བ་དགའ་ན་འཆི་བར་ཤོག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་ཉམས་
ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་གསུངས་ཡོད།

དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་དམིགས་
བསལ་སྐྱབ་སྐྱོང་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པ་ནི། མི་དང་མི་
མ་ཡིན་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་སྤོངས་ཡོང་བར་ཤོག་ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་
ཉམས་ལེན་ཡོང་བ་དང་། དེའི་དོན་དུ་སྤྱང་མར་འཕྲིན་བཅོལ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན།

འབྲལ་ལ་གང་ཐུག་སྒོམ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། །

ཆོ་སྦྱོང་དམ་ཆོག་བསྐྱབ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱིས། །

ཞེས་བསྐྱབ་བུ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས།

དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །

ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྒོམ་ཚུལ།

གཏོར་ལེན་རྒྱུ་ལ་བསྦྱོན་པའི་འབྲལ་འདེགས་ཅན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་འཆམས་གོམས་འདྲིས་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་
དབུགས་རྩུར་རྩུབ་པའི་སྐབས་གཞན་གྱི་སྐབས་ལྷན་པུང་མགོན་ཆེན་པོ་དང་། དབུགས་

པར་གཏོང་སྐབས་རང་གི་བདེ་དགེ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་སྟེ། དབྱུགས་འགྲོ་འོང་གི་
ཐོག་ནས་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་བྱེད་ཚུལ་དེ་དག་ཡིན། དེ་ཡང་སྒོ་སྤྱོད་ལས།
ལེན་པའི་གོ་རིམ་རང་ནས་བརྒྱུ། །

དེ་ཉིད་རྒྱུང་ལ་བསྐྱོན་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །

འགྲོ་ནམས་མིན་མཆོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ་བའི་བྱིར། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་ཉིད་འབྱོངས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ།

དེ་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཟོད་གཅིག་ལས། །

ནམ་དག་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྒོམ་པས་རྒྱུད་བསྐྱམས་ཤིང་། །

ཐེག་མཆོག་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ། །

བཙོན་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རུང་ཟད་རྒྱས་པ་བྱས་ཆེ་མཆོམས་འདིར་སྤྱོད་འཇུག་གི་
ཆོག་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་བརྒྱུང་བའི་བྱུག་ལེན་ཡང་
ཡོད།

བྱིན་བྱུག་གི་ཉམས་ལེན།

དེ་ནས་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ནི།

ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་ཆོག་ས་བཅས། །
སེམས་ཅན་རང་རང་འདོད་པའི་དངོས་བསྐྱར་ཏེ། །
ཆགས་མེད་གཏོང་སེམས་སྤེལ་བའི་མན་ངག་གིས། །
སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །
སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་སྤྲགས་སྤོམ་པ་ཡི། །
བཅས་མཆམས་སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་། །
དགེ་ཆོས་སྤྱད་དང་སེམས་ཅན་དོན་སྦྱབ་པའི། །
ཚུལ་ཁྲིམས་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །
ཁམས་གསུམ་སྦྱེ་དགུ་མ་ལུས་ཁྲིས་ལྟར་ཏེ། །
གཤེ་ཞིང་མཆང་འབྲུ་བསྐྱེགས་ཤིང་སློག་གཅོད་ཀྱང་། །
མི་འཁྲགས་གཞོད་ལན་པན་པར་སྦྱབ་བྱེད་པའི། །
བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །
སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་མནར་མེད་པའི། །
མེ་ནང་བསྐླལ་བ་རྒྱ་མཆོར་གནས་དགོས་ཀྱང་། །
སྤྱིང་རྩེས་མི་སྦྱོ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་བཙོན་པའི། །
བཙོན་འབྲས་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །
བྱིང་གོད་ནམ་པར་གཡེང་བའི་སྦྱོན་སྤངས་ནས། །
ཆོས་ཀྱན་བདེན་པས་སྦྱོང་པའི་གནས་ལུགས་ལ། །

ཅེ་གཅིག་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །
བསམ་གཏན་པར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །
དེ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས། །
བྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་བདེ་ཆེན་དང་འབྲེལ་བ། །
དོན་དམ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །
ཤེས་རབ་པར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་པར་བྱིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་
གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའི་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་དང་། རེས་ཐོབ་
སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པ་ལས། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
སྐྱོང་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བྲངས་པའི་ལུས་སེམས་
ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། མདོར་ན། དབྱང་སྒོམ་གྱིས་བྲངས་པའི་ལུས་སེམས་
ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་ནམ་ཞིག་ཟིན་པའི་སྐབས་སུ་ལྷག་མཐོང་ཞེས་པ་ཆགས་པ་
ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དང་འབྲེལ་བ།

དོན་དམ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །
ཤེས་རབ་པར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་པ་ནི་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་དེ་ཡིན། མཉམ་གཞག་
ཏུ་དགག་བྱ་སྒྲ་མོ་ནས་འཁེགས་པའི་ཉམས་སྐྱོང་ཐོབ་པ་དེས་རེས་ཐོབ་ལ་གང་སྣང་
དགག་བྱ་དེའི་རྣམ་པར་ཤར་སྐབས་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་མཐོང་བུ་བ་
ཡིན། དེས་ན།

བྱིན་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་མ་མི་ལམ་དང་། །
དྲངས་པའི་མཆོན་ཆེན་གཟུགས་ཅི་བཞིན་དུ། །
སྒང་ཡང་བདེན་པར་མེད་པའི་ཚུལ་རྟོགས་ནས། །
སྐྱེ་མའི་ཉིང་འདིན་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །

བྱད་པར་ཐབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་སློབ་ཚུལ།
འཁོར་འདས་རང་བཞིན་རྟུལ་ཅམ་མེད་པ་དང་། །
རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་གཉིས། །
པན་ཚུན་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་འཆར་བ་ཡི། །
སྐྱ་སྐྱེ་དགོངས་དོན་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱེ་གྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
འབྲེལ་ལས་ཀྱང་།

ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །
ལས་དང་འབྲས་བུ་སྟེན་པ་གང་། །
དེ་ནི་ངོ་མཆར་བས་ངོ་མཆར། །
མད་བྱ་བྱང་བས་འདི་མད་བྱང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

གསང་སྔགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ།

དེ་ནས་གསང་སྔགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཤར་སྒྲོམ་བྱེད་པ་ནི།

དེ་ནས་དྲོ་མེ་འཛིན་པའི་དེད་དཔོན་གྱི།

འིན་ལས་རྒྱད་ཕྱེ་རྒྱ་མཚོའི་འཛིངས་བཀལ་རྟེ།

སྟོད་དུ་གྲུར་ནས་དམ་ཆིག་དང་སྟོམ་པ་དག་པར་བྱེད་ཚུལ།

དངོས་གྲུབ་ཅ་བ་དམ་ཆིག་སྟོམ་པ་རྣམས།

སྟོག་ལས་གཅེས་པར་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས།

ཞེས་པ་ལྟར་དབང་ལོད་ནས་དམ་ཆིག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱང་བར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་འདེབས་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས།

བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ།

སྟེ་ལི་བར་དོ་རྒྱལ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་དུ།

སྦྱར་བའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།

ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་བྲི་མ་ཀུན་སྦྱངས་རྟེ།

གང་སྤང་ལྟ་སྦྱར་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གསང་སྤྲུགས་དྲོ་མེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་
གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་སྦྱང་གཞི་དང་འབྲས་བུའི་ས་ལ་སྦྱར་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་
ལྟར་ཡིན། སྦྱང་གཞི་སྟེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱངས་པས་སྦྱང་འབྲས་འབྲས་བུ་སྦྱ་
གསུམ་སྟེ་ཆོས་སྦྱ་དང་། ལོངས་སྦྱ། སྦྱལ་སྦྱ་བཅས་ལས། ཆོས་སྦྱ་ཞེས་པ་ནི། འཆི་
བ་འོད་གསལ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཉིས་སྤང་གི་སྟོས་པ་རགས་པ་རྣམས་ཞི་ནས་
འགྲོ་གི་ཡོད་པས་ཆོས་སྦྱ་དང་རྣམ་པ་འབྲ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། བར་དོ་ཞེས་པ་

ནི། རྒྱུ་མེས་ཅན་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ལྷན་ཞིག་ཡིན། དེ་དང་འབྲེལ་བར་སངས་
རྒྱུ་གི་སར་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཞེས་ཐ་མལ་བ་དག་གིས་མངལ་མི་ཐུབ་
པའི་ངེས་པ་ལྷན་གྱི་གཞུགས་སྐྱེ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་བར་དོ་འགགས་ནས་རྣམ་
སྟོན་གྱི་ལུས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་དེ་ནི་ལུས་རགས་པ་སྐྱེར་མཐོང་ཐུབ་པའི་ལུས་
ཞིག་ཡིན། མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་ལས་དག་ཡན་གྱིས་མངལ་ཐུབ་པ་དེ་འབྲེལ་
ཡིན།

འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་གི་ས་ལ་ཆོས་ཡོངས་སྐུལ་གསུམ་དང་། གཞི་ཡི་གནས་
སྐབས་སུ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྟེ། འཛེམ་བུ་སྒྲིང་བ་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྷན་
གྱི་ཅ་རྒྱུ་ཐེག་ལེའི་གནས་ལས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ངེས་པར་རགས་པ་སྟོང་བྱུང་
བའི་རྒྱུ་མེས་རྣམས་ཐེན་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་མཐོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་
བར་དོ་ལྡང་བ། དེ་ལས་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་བའི་སྐྱེ་བ་བཅས་གསུམ་ཡོད་
པས་དེའི་འབྲས་བུའི་ས་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོད་པས་ན། གཞི་ལ་རང་ཆས་སུ་
ཡོད་པའི་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་
ཐབས་མཁས་གྱིས་ལམ་ལ་བསྐྱར་ནས་ལམ་དུས་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་དང་། ལམ་དུས་གྱི་
ཡོངས་སྐྱེ། ལམ་དུས་གྱི་སྐུལ་སྐྱེ་སྐྱུབ་ནས། དེའི་རིགས་འབྲེལ་རྒྱན་ངེས་གྱིས་ངེ་
བཟང་དུ་བྱེན་པའི་མཐར་སངས་རྒྱུ་གི་སའི་ཆོས་ཡོངས་སྐུལ་གསུམ་སྐྱུབ་པ་ཞིག་
གསུངས་ཡོད།

དེས་ན་མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱུབ་གྱིས་གཞི་ཡི་སྐྱེ་གསུམ་དང་། ལམ་དུས་གྱི་སྐྱེ་
གསུམ། འབྲས་བུའི་སྐྱེ་གསུམ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདི་ལྟར་གསུངས་ཡོད། གཞི་ཡི་སྐྱེ་

གསུམ་ལའང་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་དང་། འཆི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་སོགས་སྦྲར་
རྒྱ་ཡོད་པས། སད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་གསུམ་དང་། གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་གསུམ།
འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་གསུམ་སྟེ་བསྐྱེ་བ་སྒྲོར་དགུ་བཅས་མགོན་པོ་སྐྱེ་སྦྲུབ་ཀྱིས་
གསུངས་ཤིང་། ཨུ་དེ་མའི་སྦྱོད་བསྐྱེས་ནང་ཞིབ་ཟ་གསུངས་པ་འདི་ནམས་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་གསུམ་ལས་འཁྲེང་གི་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་འདི་ཐ་མལ་
པའི་སྤང་ཞེན་གྱི་འི་མ་ཀུན་སྦྲངས་ཏེ། གང་སྤང་ལྟ་སྦྲང་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་
ཆོ་བས། ཞེས་གང་སྤང་སྦྲོང་པར་འཆར་བ་ནི་སྦྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒྲོམས་པས་གཅིག་
འགྲིགས་ཤིང་། གང་སྤང་སྦྲོང་པར་འཆར་བ་དེ་ཉིད་སྦྲོང་པ་ལྟར་འཆར་བ་ནི་མོས་
པའི་སྦྲོབས་ཀྱིས་ཡིན། གང་སྤང་སྦྲོང་པ་དང་། སྦྲོང་པ་བདེ་བ། བདེ་བ་ལྟ་སྦྲང་འཆར་
བ་ཞེས་བ་དེ་གསུང་གི་ཡོད།

རྩོགས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ།

སྦྲང་གའི་འདབ་བརྒྱད་རྒྱ་ཏིའི་དབུས་དག་ཏུ།
མགོན་ཁྲོད་ཞབས་སེན་བཞེད་པ་ལས་བྱུང་བ།
འོད་གསལ་སྐྱེ་ལུས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལས།
ཆེ་འདིར་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས།

ཞེས་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་ལུས་དང་། འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་བཅས་
གསུམ་ནི། སྦྲང་གའི་འདབ་བརྒྱད་རྒྱ་ཏིའི་དབུས་སུ་རགས་པ་སྒྲོ་བུར་བའི་རྒྱར་
སེམས་མཐའ་དག་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་དོན་གྱི་ཆ་མ་གཉིད་
མ་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེན་གཉིས་ཟུང་

འདུག་ཐ་དད་དང་། བདེན་གཉིས་ཟུང་འདུག་གཅིག་ཏུ་ཆོག་ས་པའི་ཟུང་འདུག་
ནམས་ཆེ་འདིར་མདོན་དུ་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་ནམ་འབྱོར་གྱི་ཁོངས་ནས་སྦྱབ་པ་ཞེས་གསུང་
རྒྱན་ཞིག་ཡོད། ཞེས་པར།

ཆེ་འདིར་མདོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་ལས། །

ཞེས་པའི་བར་འདོན་དགོས།

བསྐྱོམས་ཀྱང་བཅན་ས་མ་ཟེན་ན་འཕོ་བ་བྱ་བའི་ཚུལ།

དེ་རྗེས་མཆོམས་འདིར་ལྷ་ཡི་ནམ་འབྱོར་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོམས་པས་
མཆོན་ཁ་འདོན་གཞན་ཆ་ཆར་མཆོམས་འདིར་བྱས་རྗེས་ཕྱི་རོ་ཉལ་ལ་ཉེ་བའི་
སྐབས་སུ།

ལམ་སྒྲ་མ་ཟེན་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ན། །

ཞེས་སྒྲ་རྩའི་འཕྲོས་ནས་སུ་མཐུད་འདོན་ཏེ། ཡང་ཏིག་ལྷ་བྱ་སྒྲིལ་ནས་གལ་ཏེ་
ཆེ་འདིར་ལམ་སྒྲ་ཟེན་པ་ཞིག་དང་། ས་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ལྷ་ཅི་སྒྲོས། དེ་ལྷར་མ་
བྱུང་བུང་།

བཅན་ཐམས་འཆང་རྒྱ་སྒྲ་མའི་འཕོ་བ་ནི། །

སྟོབས་ལྡ་ཡང་དག་སྦྱར་བའི་གདམས་ངག་གིས། །

དག་པའི་ཞིང་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་ལས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་འདིར་འཆི་ཁའི་སྟོབས་ལྡ་འཕམ་ཐེག་ཆེན་འཕོ་བའི་
གདམས་ངག་གི་སྟོབས་ལྡ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གངས་འབྲེན་གོང་དུ་སོང་བ་ལྷར་

ཡིན་ལ། དོན་ནི་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་པ་ནི། འཆི་སེམས་སྤྲོ་མོ་མཛོན་དུ་མ་གུར་
བར་རགས་པའི་སྟོ་བྲན་ཤེས་ཡོད་པའི་རིང་དེར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ་
ཞིག་ཡོང་བར་ཤོག་བསམ་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱག་དགོས་ལ་དེ་ནི་རེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཡིན། ཐེམ་རིམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་གང་འཆམས་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་མེད་ན་
ཅུང་ཟད་ཁག་པོ་ཡིན། ཡང་ཕྱོགས་གཞན་གྱི་མ་སྤྱོད་རྒྱུན་མ་འདྲོམས་ཆེ་ཐེམ་རིམ་
རྒྱང་པ་བྱས་པས་ངོ་མཚར་ཆེ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྟོམ་ཆེ་དེ་ནི་སྟོམ་སྤྱོད་པའི་རེ་བ་ཡོད་ལ། སྟོམ་འཁེལ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེས་ན་
འཕེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་འཆི་བའི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམ་རྒྱ་ཡིན་
བསམ་པ་ཞིག་དང་། མདོར་ན་གསོན་པའི་རིང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམ་པ་
དང་། འཆི་བའི་སྐབས་སུ་འདྲ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམ་པ། ཤིན་ཏུ་བར་དོ་
འགྲིམས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྲན་གསོ་ཐེབས་པ་ཞིག་
ཡོང་བར་ཤོག་བསམ་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱག་དགོས་པ་ཡིན།

གོམས་པའི་སྟོབས་ནི། འཆི་རིམ་སྐབས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཐེམ་རིམ་རྣམས་ལ་གོ་བ་
ཆགས་ཤིང་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་བརྟུན་པ་ཡིན། དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ནི།
རང་ལ་རྒྱ་ཁྱོར་ལོངས་སྟོང་སྤྱོད་ཐུན་ཡོད་པ་རྣམས་རང་ཉིད་མ་ཤི་གོང་ནས་གཙང་
མར་བཟོས་ཏེ། ཤི་བའི་རྗེས་སུ་གཡམས་གཡོན་ལ་བགོ་བཤའ་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
ཡང་ན་སྐབས་འདྲུག་དང་བསྟེན་བཀའ་ཁྲུ་རྒྱ་སོགས་ལ་དཔུལ་རྩི་ཙམ་གཏོང་མིན་
ཐོག་ལ་ཚུངས་པ་མི་དགོས་པར་མ་ཤི་བའི་སྟོན་ནས་རང་གིས་ཐག་བཅད་ནས་ཉག་
ཉག་བཟོས་པ་དེ་ཡིན།

སུན་འབྲིན་པའི་སྟོབས་ནི། དམིགས་སུ་བསལ་ནས་སྡིག་ལྷུང་གི་འགལ་བ་
བྱུང་བ་རྣམས་བཤགས་སྟོན་བྱེད་པ་དང་། འཆི་ཁར་བདག་འཇུག་ལེན་པ། ཡང་ན་
ཡིག་བརྒྱ་འདོན་པའི་ཐོག་ནས་འཆི་དམིགས་ཀྱི་བཤགས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན།
སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ནི། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་དང་། བར་དོའི་
གནས་སྐབས། སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་
མ་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོང་བར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་ལམ་རྒྱག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་སྦྲེལ་ས་རྗེས་སུ་འཛིན་བར་སྟོན་ལམ་བྱས་ཏེ་གཏོར་མ་
འབུལ་བ།

མདོར་ན་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །

མགོན་པོ་ཁྱོད་གྱིས་འབུལ་མེད་རྗེས་བཟུང་ནས། །

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཀྱན་འཛིན་པའི། །

སྐས་ཀྱི་ཐུ་བོར་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་བར་མགོན་པོ་ཁྱོད་གྱི་སྐས་ཀྱི་
ཐུ་བོར་འགྱུར་བ་ཤོག་ཅེས་དང་།

མགོན་ཁྱོད་གང་དུ་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི། །

འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བདག་གྱུར་ཏེ། །

གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་དགོས་འདོད་མ་ལུས་པ། །

འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་བཟླ་ཤིས་ཤོག།

ཅེས་པ་གསུངས་སོ། །

རྒྱུད་ཀྱིས་གྱིས་སྒྲོ་བ་ཕྱིར་ཆོག་པ་ཞིང་བསྐྱུ་ཚུལ།

ཆོག་པ་ཞིང་བསྐྱུ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་མཚོག།

ཀྱིས་གྱིས་བསྐྱུ་བ་ཕྱིར་དགྱེས་བཞིན་སྤྱི་ཐོར་བྱོན། །

ཞེས་དེ་ལྟར་གཏུང་ལུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བ་ཐང་ལུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ལུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཆོག་པ་ཞིང་མས་རིམ་ནས་རིམ་བཞིན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟིམ་གྱིས་ཡི་དམ་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་དང་། གྲེ་རྩོར་རམ་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཙུ་བྱག་གང་རུང་གི་དགྱེས་འཁོར་ལ་ཐིམ། དེ་དག་ཀྱང་གཙོ་ཐོར་ཐིམ། དེ་ནས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དེ་ནམས་ཀྱང་དབྱས་ཀྱི་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ནམ་གཉིས་ལ་ཐིམ། དེ་ནས་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་གཞན་ནམས་ཅ་བའི་སྒྲ་མར་ཐིམ། དེ་རྗེས་ཉམས་ལེན་ཀྱིས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོག་པ་ནམས་ཀྱང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་ཐིམ་ཞིང་། མཐའ་མ་གཡས་གཡོན་གྱི་བྱམས་པ་དང་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཀྱང་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བ་ཐང་ལུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྤྱོད་དབྱར་གཡས་གཡོན་ལ་ཐིམ། དེ་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་ཐིམ། དོ་རྩེ་འཆང་དེ་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བ་ཐང་ལུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ལུགས་ཀའི་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་ཐིམ། ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་བཀའ་འདྲིན་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་ཐིམ་ནས། བཀའ་འདྲིན་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ད་ལྟ་འཆོ་ཞིང་བཞུགས་ཡོད་ན། འོད་ཁྱུ་མ་བྱས་པར་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་སྤྱི་རིམ་བྱ་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བ་ཐང་ལུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ལུགས་ཀར་ཐིམ། བཀའ་འདྲིན་

གསུམ་ལྟན་གྱི་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དགོངས་པ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་ཟེན་པ་ཞིག་ཡིན་ཆོ། ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཡོད་ཀྱི་ལོང་བྱུང་འགྱུར་ནས་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བཟང་སྤྱབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱད་ཀྱི་ལོང་བྱུང་ལས་ལྟན་ལྟན་གྱི་ཆོག་མ་ཞིང་གི་སྤྱད་ཀྱི་བཀོད་པ་རྣམས་བཅུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོག་རྣམས་ལ་ཐེམ། སྤྱོད་ཆོག་དེ་དག་གྱུང་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐེམ། གཞན་རྣམས་ཆ་ཆང་ཐེམ་ཟེན་རྗེས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་དང་། རྗེ་རྗེ་འཆང་། ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རྣམས་གསལ་སྤྱད་སྟོན་ནས་ཅུང་ཟད་འདྲིལ་བ་དང་། དེ་རྗེས་དེ་དག་གྱུང་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བཟང་སྤྱབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱོད་ཆོག་ལ་ཐེམ། དེ་ནས་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བཟང་སྤྱབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཚུར་ཐེབས་ཤིང་།

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་སྒྲ་མ་མཆོག །

ཐེན་གྱིས་བསྐྱབ་ཐུང་དགེས་བཞིན་སྤྱི་ཐོར་ཕྱོག་།

ཞེས་པ་ལྟར་རང་གི་སྤྱི་ཐོར་ཚུར་ཐེབས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ཁྱོད་ནི་སྒྲ་མ་ཁྱོད་ནི་ཡི་དམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་འདི་བཏོན་དགོས། སྐབས་འདིར་ཀུན་འདུས་ནོར་བུའི་ལུགས་ལྟར་སྒྲ་མ་གཅིག་སྤྱོད་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོག་མ་ཞིང་གི་སྤྱོད་པ་མང་པོ་མེད་པར་དེ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བཟང་སྤྱབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་གཅིག་སྤྱོད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཞུགས་ནས་ཡོད་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་དོན་རྣམས་ཡིད་ལ་ཤར་བ་དང་།

སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་ཕྱོག་པས་མ་སྤུལ་བའི། །

མ་རུངས་འདུལ་དཀའི་སྤྱིགས་དུས་འགོ་བ་ལ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་རྣམས་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ཏུ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཡོད། དེས་ན་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཁོ་ནར་དམིགས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། དེ་ནས་ཁྱོད་ནི་སྒྲ་
མ་ཁྱོད་ནི་ཡི་དམ་ཁྱོད་ནི་མཁའ་འགོ་ཆོས་སྒྲོང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
གསོལ་འདེབས་ཤུགས་བྲག་ཏུ་བྱེད་བ་དང་། ཡང་ན།

སྒྲ་བཞིའི་བདག་ཉིད་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། །

སྐབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

སྒྲིབ་བལ་ཆོས་སྒྲའི་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། །

སྐབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

བདེ་ཆེན་ལོངས་སྒྲའི་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། །

སྐབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

སྒྲ་ཆོགས་སྒྲལ་སྒྲའི་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། །

སྐབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

སྒྲ་མ་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། །

སྐབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཡི་དམ་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། །

སྐབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

སངས་རྒྱུ་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། །

སྐབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

དམ་ཆོས་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། །

ཐུབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
དགེ་འདུན་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ། །
ཐུབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
མཁའ་འགྲོ་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ། །
ཐུབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
སྐབས་གནས་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ། །
ཐུབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་པ་ལྷ་བྱའི་ཐོག་ནས་ཕྱར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་བཏོན་ན་ཡང་ཉ་ཅང་
ཡག་པོ་ཡོད། དེ་ནས་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་རང་གི་སྟོང་དབྱས་ནས་སྤྱི་ལོར་དབྱེས་བཞིན་དུ་
རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྟོང་གའི་རྩ་དབྱ་མ་ཆངས་བྱག་དུ་བྱག་པ་ཞིག་ཡོད་
བསམ་བར་བྱས། དེ་ཡང་འདྲིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་བར་དུ་བྱག་པ་ཞིག་བསམ་སྒོ་
བཏང་། དེའི་ཆངས་པའི་བྱ་ག་ནས་སྒྲ་མ་ཐིམ་ནས་རྗེ་ཆུང་དུ་སོང་སྟེ་མཐར་རང་གི་
སྟོང་དབྱས་ཉིང་རེ་འདྲིན་སེམས་དཔར་ཐིམ་ནས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་རང་སེམས་ངོ་མོ་
དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་སོང་སྟེ་མ་པའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན།

སྒྲ་ཡང་སྟོང་གའི་བསྐྱའི་ཟེུ་འབྱུལ། །

ཞབས་སེན་འོད་ཆགས་བརྟན་བར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །

ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར་བྱག་གྱུ་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་པ་དེ་ཡིན། སྒྲ་མ་མཆོད་པ་
བཏོན་ཞིང་། དེ་ནས་གསོལ་འདེབས་བྱགས་དྲག་དུ་བྱས། སྒྲ་མ་རང་ལ་ཞུགས་ནས་
རང་སེམས་བྱན་བྱན་དུ་གྱུར་ནས་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ངོ་བསྐྱུངས་པ་དེ་

ཡིན།

མཇུག་ཏུ་ངེ་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྟ་དང་རང་གི་སེམས་གསུམ་རོ་ཐོ་
དབྱེར་མེད་ཏུ་བྱས་ཏེ། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གང་སྤང་བདེ་སྤྱོད་གི་རང་བཞིན་ལྟ་
དང་ལྟ་མའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་བལྟ་བ་སོགས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
དང་། ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྤྱོད་གི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
ལ་སྒོ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་བཙུན་པར་བྱ་ཞིང་། མཇུག་ཏུ་
དགོ་བ་རྣམས་བཟང་པོ་སྤྱོད་བ་ལ་སོགས་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྒྱས་འདེབས་ཤིང་། མདོར་
བསྟུན།

བསྐྱོད་བ་དང་སྒྲོན་ལམ།

འདི་ལྟར་བགྱིས་པའི་རྣམ་དཀར་དགོ་བ་ཡང་། །

དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་སྤྱས་བཅས་ཐམས་ཅད་གྱི། །

མཇུག་བ་སྒྲོན་ལམ་མ་ལུས་བསྐྱབ་བ་དང་། །

ལུང་རྫོགས་དམ་ཆོས་འདྲིན་པའི་རྒྱ་རུ་བསྒྲི། །

དེ་ཡི་མཐུ་ལས་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །

ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །

ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྟ་བ་དང་། །

རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་བགྱོད་བ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །

ཅེས་བསྟོན་པ་དང་སྟོན་ལམ་བྱ་ཞིང་། མན་དག་གི་གནད་ལག་འཁྱིལ་ཞུས་ལས་
ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞག་རེ་བཞིན་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་ན་མདོ་
སྤྲུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཉམས་སུ་སྦངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདི་ཕྱི་ལོ་ལེགས་
ཆོག་མཐུན་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། སྤྲུལ་པ།

མདོ་རྒྱད་དམ་པའི་མན་དག་འོ་མའི་མཆོ། །

རྣམ་དཔྱེད་ས་འཛིན་དབང་པོས་བསྐྱབས་པ་ལས། །

སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་ཀ་ལ་ཤ། །

སྐལ་བཟང་ལེགས་བྲིས་ཆོག་ཀྱི་ཉེར་འཆོར་གྲུབ། །

གང་འདི་གྲུས་ལྷན་སྟོབ་མ་མཐའ་དག་གི། །

སྙིང་སྤྲུལ་མ་ལུས་སེལ་བའི་སྟོན་མེད་དང་། །

འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་དགེ་ལེགས་ནི། །

མཐའ་དག་སྤྱར་དུ་འགྲུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱུང་ཡིན། །

ཚུལ་འདིར་འབད་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་ཆོག་ས། །

ཆེ་ལྟར་དཀར་བ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེ། །

དགེ་ལེགས་རྩ་བ་དམ་པའི་མགོན་རྣམས་ཀྱིས། །

འགྲོ་ཀྱན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་རུ་བསྟོ། །

མཛད་བྱང་།

ཞེས་སྒྲུ་མ་མཆོད་པའི་ཆོག་འདི་ནི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་།
སྟོབ་ཐུན་ཆོག་སྤྲུག་གཉིས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་བ་ལ་

བཏེན་ནས། རྒྱུ་ལྡིང་དགེ་སྟོང་སྟོང་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཆེན་སྤྲིང་གིས་མཛད་པའི་སྒྲ་མ་མཚན་པ་དང་། དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་སྒྲ་མ་མཚན་པ་དང་། ས་སྐྱ་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དུ་མས་མཛད་པའི་སྒྲ་མ་མཚན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་སྒྲ་མ་མཚན་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲ་མ་མཚན་པ་དང་། གཤམ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་སྒྲ་མ་མཚན་གྲམན་དུ་མས་མཛད་པའི་སྒྲ་མ་མཚན་པ་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་ཞིང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་ཏེ་ལེགས་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བསྐྱས་ནས། མདོ་རྒྱུད་དམ་པའི་མན་ངག་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཆོག་སྟོང་སྤངས་ཏེ་གོ་བདེ་བར། ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོའི་གཟིམས་ཁང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོའི་ཡང་ཐོག་ཏུ་སྦྱར་བའོ། །

༥༥

བསྐྱར་བཤད་གཉིས་པ།

དེ་ནས་གསུམ་བཤད་འགྲོ་དགོས་པས་བཤད་པ་གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཆོག་པ་བསགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་། དེ་རྗེས་དམིགས་བཅེ་མ་དགུ་སྟོར་གྱི་གསོལ་འདེབས་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་སྐྱབ་སྟོར་གྱི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོས་ཆོས་ཡིན་ལ། ཉམས་རྒྱན་གྱི་གསུང་རྒྱན་དུ་འང་། སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ཡི་དམ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ཆོས་སྟོང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྟོང་ཆང་མ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཞེས་གསུང་རྒྱན་དུ་ཡོད།

ཐུན་མོང་གི་སྤང་རྩེ་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་
ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་རེད་འདུག། དབྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གཞན་དང་མི་
འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་འདུག། རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་དང་། རྒྱ་གཞུང་
དེ་དག་གྲུང་བསྐྱེགས་ཚུལ་སོགས་ནི་མཇུག་ཏུ་བྱུང་ཞིག་རེད་འདུག། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་
སློམ་ཆོས་ཡིན་པས་དམིགས་བརྩེ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སློན་ནས་ཤེས་རབ་སྐྱབས་སློར་
གྱི་དམིགས་པ་བྱས་ན་འབྲེལ་ཆེ་ལ་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད།

དེ་ནས་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་བྲན་པའི་སློན་ནས་དད་པ་སྤྱང་བ་ལ་བསམ་
པས་བསྟེན་ཚུལ་དང་། སྤྱོད་བས་བསྟེན་ཚུལ་གཉིས་ལས། བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ་
ལ་རྩ་བ་དད་པ་སྤྱང་བ་དང་། བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་བྲན་ནས་གྲུས་པ་སྦྱེས་པ་
བཅས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རྩ་བ་དད་པ་སྤྱང་བ་ནི།

ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཚུལ་གླིམས་རྒྱ་མཆོ་ཆེ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་འདུལ་བའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་གི་ཡོན་
ཏན་དང་། མདོར་ན་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སློན་ནས་བསྟོད་པ་
དང་།

གང་དང་ལྡན་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལམ། །

ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆོས་
བརྒྱ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སློན་ནས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་རྣམས་
ལྡན་པའི་སློན་ནས་བསྟོད་དེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། དེ་ནས་བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་རྗེས་

སྤྱི་བཞུགས་གྲུས་པ་སྤྱད་བཞི།

སངས་རྒྱས་གངས་མེད་ཕྱོན་པས་མ་སྤུལ་བའི།

མ་རྒྱུད་འདུལ་དཀའི་སྤྲིགས་དུས་འགྲོ་བ་ལ།

ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་དང་། དེ་ནས།

སྤུལ་བའི་ཉི་མ་དུས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྤྱར་ཏེ།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བཅས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྲོ་མའི་བཀའ་
བློན་བཞུགས་དང་། དེ་ཡང་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ལས་བཀའ་བློན་ཆེ་བ་དང་། ཡང་སྤྱོད་
ལྷན་སྤུལ་བ་ལས་ཀྱང་བཀའ་བློན་ཆེ་བ་སོགས་ལ་བསམ་སྤྱོད་བཏང་། དེ་ནས་སྤྲོ་མ་
སྤྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སོས་ཤིང་། བདག་ལ་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་ནས་བཀའ་བློན་ཆེ་བ་
ཡོན་བསམ་པའི་སྤྱོད་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་བཞི།

དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས།

གང་གི་བ་སྤྱིའི་བྱ་གཅིག་ཅི་ཡང་།

ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་དང་། དེ་ནས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་སྤྱོད་ནས་བསྟོན་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་བཞི།

བདེ་གཤེགས་སྤྱོད་གསུམ་རྒྱན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི།

ཐམས་ཅམས་སྤྱོད་འཕྲུལ་དུ་བའི་འཛོ་སྤྲེག་ལས།

ཞེས་བས་ཕྱི་སྤྱོད་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་བསྟོན་བཞུགས་

ཁྲིད་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྤྱོད་མཆོད་ཡན་ལག་རྣམས།

བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་སེམས་དཔའ་དང་། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནང་གི་ཕུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་སྦྱ་མའི་སྦྱ་ལུས་
རྩལ་ཕྱ་རབ་ནས་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས། གཤེགས་བ་དང་གཤེགས་མ།
སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ། ཁྱོ་བོ་དང་ཁྱོ་མའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟས་ནས་གསོལ་བ་
བཏབ་པ། དེ་ནས་གསང་བ་ནི།

ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་རོལ་བ་ལས་བྱུང་བ། །

དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་བདག་ཉིད་དེ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་གསོལ་བ་
བཏབ་པ། དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་སྦྱའི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ནི།

སྤྱིབ་མེད་ལྷན་སྦྱེས་དགའ་བའི་རོལ་བ་དང་། །

དབྱེར་མེད་བརྟན་གཡོ་ཀུན་ཁྲབ་ཀུན་གྱི་བདག་།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཕུར་ཚུགས་
གསོལ་འདེབས་ནི།

ཁྱོད་ནི་སྦྱ་མ་ཁྱོད་ནི་ཡི་དམ་ཁྱོད་ནི་མཁའ་འགོ་ཆོས་སྦྱོང་སྟེ། །

ཞེས་སོགས་ཕུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་ཆར་བའི་རྗེས་སུ་བདག་འདྲུག་
བཏང་བ་སོགས་དབང་བཞིའི་དམིགས་པ་རྒྱས་པ་བྱས་ཆེ། སྦྱ་མ་མཆོད་པ་དང་
འབྲེལ་ནས་རྒྱས་བསྟུས་སྦྱ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད། འཛིགས་བྱེད་བཏོན་ཆེ་ཆོགས་ཞིང་
མདུན་གྱི་བད་འདབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཛིགས་བྱེད་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཁ་སང་ཁྱས་པ་ལྟར་རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བཏབ་ཅིང་། རྣམ་རྒྱུན་སྒྲིམ་པའི་

སྐབས་སུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཞལ་གཙོ་བོར་ཕྱོགས་ནས་ཡོད་པ་
དེ་བདག་འཇུག་ལེན་སྐབས་སྒོ་ལ་འཆར་བདེ་བར་བྱས་ཆེ་ཞལ་ཚུར་གཟིགས་པ་
ཞིག་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས། དེ་ནས་སྒྲ་མ་སྒོ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྟོ་རྟེ་འཆར་
འཛིགས་བྱེད་སྒྲ་མ་རྟོ་རྟེ་འཆར་སོགས་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་རྟོ་རྟེ་འཆར་གི་སྒྲུལ་པའི་
རོལ་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་ཡོད་པས། འདིའི་སྐབས་སུ་དཔལ་རྟོ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་རྟེན་དང་
བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆ་ཆར་ཡོད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་སྒྲ་མ་དང་ཐ་མི་དད་པར་བཞུས་
ནས། དེ་ལ་ཐོག་མར་མཚུལ་འབྲུལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་
བཟུང་བ། སྟགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་བ། ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ།
དེ་ནས་སྒོ་བཞིའི་ཕྱག་རྣམས་མེད་ཀྱང་འགྲིགས་པ་ཡིན།

དེ་རྟེན་རིགས་པའི་དབང་ལྷ་ནི་ཚུ་དབང་དང་། ཅོད་པན་གྱི་དབང་། རྟོ་རྟེ་
དབང་། བྲིལ་བྱའི་དབང་། རྣམ་སྒྲུང་མིང་གི་དབང་ལྷ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྟོ་རྟེ་
སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པ་བྱས། དེ་ནས་གསང་དབང་དང་།
ཤེར་དབང་བཅས་གཉིས་ལས། ཤེར་དབང་གི་སྐབས་སུ་སྒྲ་མ་སྒོ་བཟང་ཐུབ་དབང་
རྟོ་རྟེ་འཆར་རྟོ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པར་ཡོད་པའི་སྟགས་ཀ་ནས་
ཡུམ་རྟོ་རྟེ་རོ་ལངས་མ་དང་། མ་མ་ཀིའ་སོགས་སྒྲོམ་ཏེ་དེ་དང་སྒྲོམས་འཇུག་བྱེད་
པའི་ཐོག་ནས་ཤེར་དབང་། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་
ནས་དབང་བཞི་པའི་གོ་བ་བཅའ་ནས་དབང་བཞི་པ་བྱང་འཇུག་གི་དོན་ལ་བསམ་
སྒོ་བཏང་། དེ་ནས་སྒྲ་མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་དཔལ་རྟོ་རྟེ་
འཛིགས་བྱེད་དབྱེས་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་རང་འབྲུག་གཉིས་པ་ཞིག་རང་ལ་ཐེམ་ཞིང་།

དེ་ལྟར་ཐེམ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འོད་ལྷ་བྱས་ཤིང་། རང་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་དག་པ་དང་།
འོད་གསལ་དེའི་རང་ནས་དཔལ་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་རྒྱང་
སེམས་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅིག་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཆ་ཆང་
ལ་བཞེངས་ཏེ་འོངས་སྐྱེའི་ར་རྒྱལ་བྱས། དེ་ཉིད་སྐྱེལ་སྐྱེ་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་
བསྐྱུར། དེ་ནས་སྒྲོད་ལམ་གྱི་ལྷ་ལྟར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་བསམས་སྒོ་བཏང་བ་ལྟ་
བུའི་སྒོ་ནས་བདག་འཇུག་སྒྲང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན། བདག་འཇུག་འདི་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་
འཇུག་པས་ངས་ཀྱང་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ཆགས་མེད་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་
འཇུག་རྒྱས་པ་མ་འབྲིགས་ཆོ།

དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །

སྒྲ་མའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ལས། །

ཞེས་དབང་བཞི་བྱིན་རྒྱལ་བ་ཀྱི་དམིགས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་བྱས་ཤིང་། དེ་
རྗེས་ཞིང་མཆོག་དམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལམ་ཡོངས་རྗེས་ཤིང་གས་ཤར་སྒོམ་བྱས་པའི་ཐོག་
ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བྱིན་རྒྱལ་བ་ལྷ་བ་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒྲོང་གི་
སྒོར་ལ་བདག་གཅེས་འཇིན་གྱི་སྒྲོན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་པ་དང་། གཞན་གཅེས་
འཇིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམས་པ་
དངོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་ལེན་སྒོམ་ཆུལ། དེ་ནས་སྒོ་སྒྲོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བཅས་
ཆ་ཆང་ཤར་སྒོམ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་དག་ཡིན།

དེ་ནས་བྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཀྱང་ཤར་སྒོམ་བྱས་པ་དང་། དེ་
རྗེས་སྐྱགས་ཀྱི་དབང་ཞོད་ཅིང་། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྗེས་རིམ་ལ་བསྐྱབ་པ་བཅས་

གལ་ཏེ་ལམ་སྟེ་མ་ཐེན་ན་འཕོ་བའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ལྷ་
མ་དོན་རྩེ་འཆང་གིས་འབྲལ་མེད་མཉེས་བཞིན་དུ་རྩེས་སུ་འདྲིན་པའི་རྒྱ་དུ་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་བསྟོར་བ་དང་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ། དེ་ནས་མཐར་ལྷ་མ་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་ཆོག་གས་ཞིང་
གི་ལྷ་ཆོག་ནམས་གཙོ་བོར་བེམ། དེ་ལ་རྒྱས་བསྟུས་གཉིས་ལས་བསྟུས་པ་བྱས་
ཆོ། ལྷ་མ་སྟེ་ལྷ་བྱས་ཏེ་བསམ་སྟོག་ཏོང་མི་དགོས་པར། ཆོག་གས་ཞིང་གི་ལྷ་ཆོག་ས་
ཡོངས་རྩོག་ས་ལྷ་མ་སྟོ་བཟང་ཐུབ་དབང་དོན་རྩེ་འཆང་ལ་ཐེམ་སོང་བསམ་པའི་མོས་
པ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱས་པར་བྱས་ཆེ་གོང་དུ་ཁྱེན་པ་ལྟར་ཡིན། མཐར།

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ལྷ་མ་མཆོག །

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བྱིར་དགེས་བཞིན་སྟེ་བོར་བྱོན། །

ཞེས་པའི་མཚམས་འདིར་སྤར་ཡང་གསོལ་འདེབས་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ལམ་
རིམ་ལ་བསམ་སྟོ་བཏང་ཆེ་བཤེས་གཉིས་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སྟོར་ལ་བསམ་སྟོ་གཏོང་
བ་དང་། ལྷ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུམ་པའི་ལྷ་མ་ལ་གསོལ་འདེབས་
དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སྟེ་བོར་ལྷ་མ་སྟོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ལམ་གྱི་དམིགས་
སྟོར་བསམ་སྟོ་བཏང་ན་ཡག་པོ་ཡོད། དམིགས་སུ་བཀར་ནས་སྟོང་བ་བཏོན་མཁན་
ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་བསམ་སྟོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། མཐུག་ཏུ་ལྷ་མ་རང་ལ་ཐེམ།
ཡང་མཚན་སྟགས་ལྟ་བུ་བྱངས་གསོག་བྱས་ཀྱང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ཡིན།

ཐུག་ཆེན་གྱི་བསམ་སྟོ་གཏོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཆེ་ལྷ་མ་རང་ལ་ཐེམ་པ་དང་།
རྩོག་ས་རིམ་གྱི་བསམ་སྟོ་བཏང་ཡང་འདི་ལྟར་རེད་འདུག ལྷ་མ་སྟོར་ཁྱེན་ས་བྱས་
ཤིང་། སྟོར་པར་བསྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་དུག་གསལ་བཏབ་པ།

དེ་རྗེས་རྩ་ལམ་སྤྱད་བ་བཅས་བསམ་སྒོ་བཏང་ཡང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ཡིན།

ཤེས་བརྗོད།

མཁས་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཤེས་བརྗོད་ནི།

སྤྱི་ཞིའི་ནམ་དཀར་དེ་སྤྱི་དགེ་མཚན་གྱིས། །

དེང་འདྲིར་མི་ཤེས་རྒྱད་པ་ཀུན་གྲུལ་ཏེ། །

གནས་སྐབས་མཐར་སྟག་དགེ་ལེགས་ནམ་མཁའི་མཛོད། །

ཕུན་ཚོགས་དཔལ་ལ་རོལ་བའི་བཟ་ཤེས་ཤོག།

ཀུན་མཁྱེན་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེད། །

བསྐྱབ་གསུམ་ནམ་དག་ཅེ་གཅིག་སྐྱབ་ལ་བཅོན། །

ནལ་འབྱོར་རབ་བྱུང་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་གང་བས། །

སྐབ་བསྟན་ཡུན་དུ་གནས་པའི་བཟ་ཤེས་ཤོག།

ཅེས་ནལ་འབྱོར་རབ་བྱུང་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་གང་བ་ཞེས་ནན་ཏན་དུ་གསུང་

གི་འདུག

གཞོན་ཅུའི་དུས་ནས་སྐྱམ་ལྟ་མཆོག་ལ། །

གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡི། །

བྱིན་རྒྱལས་ཞུགས་ནས་གཞན་དོན་སྦྱོར་གྱིས་བྱུག།

སྒོ་བཟང་དོན་རྗེ་འཆང་གི་བཟ་ཤེས་ཤོག།

འདོད་དགུའི་འབྱོར་པ་དབྱར་གྱི་མཆོ་སྟར་འཕེལ། །

སྒྲོན་མེད་རིགས་ཀྱི་དལ་འགྲོ་རྒྱད་ཆད་མེད། །

ཉིན་མཚན་སྒོ་བཟང་དམ་པའི་ཚས་ཀྱི་འདལ།
ཕུན་ཚོགས་དཔལ་ལ་རོལ་པའི་བག་ཤིས་ཤོག།
བདག་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་དེང་ནས་བྱང་ཚུབ་བར།
བཀྱིས་དང་བཀྱིད་འགྱུར་དགེ་བ་ཅི་བསགས་པ།
ཞིང་འདིར་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ།
འགྱུར་མེད་དོ་རྗེ་ལྷ་ར་བརྟན་བག་ཤིས་ཤོག།

ཅེས་བསྐྱར་བཤད་གཉིས་པ་དེ་བྱུབ་པ་ཡིན།

བསྐྱར་བཤད་གསུམ་པ།

བསྐྱར་བཤད་གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མ་མཚན་པའི་སྤྱོད་བསྐྱབས་སེམས་ནས་
བཟུང་སྟེ། དངོས་གཞི་ཚོགས་ཞིང་སྟེས། དེ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དབུལ། དེ་ནས་
གསོལ་འདེབས་བྱེད་པ། གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞི་རྒྱས་དབང་དག་གི་ལས་
སྤྱོད་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་བྱ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ནས་བཤེས་གཉེན་
བརྟན་ཚུལ་ཀྱི་ཅ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ་དང་། དེ་རྗེས་བཀའ་འདིན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་བླ་
ནས་བྱས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་སྦྱངས། དེ་ནས་སྐྱགས་དང་བཅས་པ་ལམ་ཡོངས་
རྫོགས་ཤར་བསྐྱོམ་བྱེད་པ་དང་། རྫོང་སྤོང་གི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་རྣམས་བྱུང་རྗེས།
གསང་སྐྱགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོར་ལམ་རྒྱག་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་
རྟོགས་པ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པའི་སྒོར་ལམ། དེ་ནས་ཚོགས་ཞིང་བསྐྱུ་བའི་ལྷ་མ་འོད་ལྷ་
རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་བསྐྱར་བཤད་གསུམ་
པ་བཅས་བྱུབ་སོང་ཞེས་བཀའ་སྩལ་རྟོ། ། །

སློབ་སྟོན་པ།

ནམ་གྲུ་མཁན་པོ། ཁྱོམ་ཐོག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
སླུ་སྟེར་བྱང་ཆེ། བླེ་སྒྲུང་ཆེ་རིང་ལགས།
སླུ་ཡིག་སླུ་ཞབས་བྲམས་བསྟན་ལགས།

ཁྱེད་ཀྱི་པ།

ནམ་གྲུ་དགེ་བཤེས་ཆེ་རིང་ཆོས་འཕེལ།
ནམ་གྲུ་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་ཚུལ་ཁྲིམས།
སློ་སྟེར་དགེ་བཤེས་དག་དབང་མངས་རྒྱས།

མཐའ་མའི་ཁྱེད་ཀྱི་པ།

སླུ་སྟེར་སླུ་ཞབས་བྲམས་བསྟན་ལགས།

དག་བཙུགས་ཡིག་འཇུག་པ།

ནམ་གྲུ་བསྟན་འཛིན་དགའ་བ།

ཡིག་ཐོག་པའ་བཟུ་བ།

ནམ་གྲུའི་གཉེར་བ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།